

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
GAZETECİLİK ANABİLİM DALI**

**GELENEKSEL GAZETECİLİK VE SANAL
GAZETECİLİK ÜZERİNE KARŞILAŞTIRMALI BİR
ARAŞTIRMA**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Mehmet ÖZDEMİR**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Ruhdan UZUN**

Ankara - 2009

ONAY

Mehmet ÖZDEMİR tarafından hazırlanan “Geleneksel Gazetecilik ve Sanal Gazetecilik Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma” başlıklı bu çalışma 24.12.2009 tarihinde yapılan savunma sınav sonucunda (oy birliği / oy çokluğu) ile başarılı bulunarak jürimiz tarafından Gazetecilik Anabilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç.Dr. Ruhdan UZUN (Tez Danışmanı)

.....

Doç.Dr. Hanife GÜZ

.....

Doç.Dr. Ersin ÖZARSLAN

.....

ÖNSÖZ

Bu çalışma ile internet gazeteciliğinin geleneksel gazete üzerindeki etkileri tespit edilmeye çalışılmıştır. Gelişen teknolojinin en son örneklerinden biri olan internet, gazeteciliğe yeni bir boyut kazandırarak 'internet gazetesi' kavramını doğurmuştur. İnternet teknolojisi, gazetenin isim olarak yeniden tanımlanmasının yanı sıra birçok yeni kavramları ve içeriksel olarak yeni açılımları da beraberinde getirmiştir. İnternet gazetesi, geleneksel gazetenin sunamadığı birçok olanağı okuyucusuyla buluşturmaktadır. Tüm bu gelişmeler çalışmada ayrıntılı olarak ele alınmıştır. Bu çalışmanın amacı, geleneksel gazete ve internet gazetesi üzerinde karşılaştırmalı bir araştırma yaparak, internet gazeteciliğinin geleneksel gazete üzerinde yaptığı dönüşümü ortaya koymaktır.

Bu çalışmada bana yol gösteren ve her türlü desteği sağlayan, karşılaştığım sorunlarla şahsen ilgilenerek bunları çözmemde yardımcı olan tez danışmanım Doç. Dr. Sayın Ruhdan UZUN'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Ayrıca çalışmam süresince fikirleriyle bana yol gösteren arkadaşım Sayın Onur DURSUN ve Merve ŞIVGIN'a, çalışmam sürecinde moral olarak bana büyük destek sağlayan arkadaşım Esin Ece KARAAAN'a çok teşekkür ederim.

Son olarak da hem lisans hem de yüksek lisans çalışmalarım sürecinde bana maddi ve manevi açıdan sonsuz destek sunan AİLEME teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	ii
KISALTMALAR CETVELİ.....	iv
TABLolar DİZİNİ.....	vii
GRAFİKLER DİZİNİ.....	viii
PASTA GRAFİKLER DİZİNİ.....	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	x
GİRİŞ.....	1
Çalışmanın Konusu ve Önemi.....	3
Çalışmanın Varsayımları ve Hipotezleri.....	3
Çalışmanın Yöntemi ve Örneklemi.....	4

BİRİNCİ BÖLÜM GAZETE VE İNTERNET TEKNOLOJİSİ

1.1. GAZETENİN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	7
1.1.1.Gazete.....	7
1.1.2.Gazeteci.....	8
1.1.3.Basının Gelişimi.....	10
1.1.4.Türk Basınının Gelişimi.....	12
1.2. İNTERNET.....	14
1.2.1.İnternetin Tanımı ve Gelişimi.....	14
1.2.2.Türkiye’de İnternetin Gelişimi.....	17

İKİNCİ BÖLÜM İNTERNET GAZETECİLİĞİ

2.1. İNTERNET GAZETECİLİĞİ VE GELİŞİMİ.....	20
2.1.1.İnternet Gazeteciliği.....	20
2.1.2.İnternet Gazeteciliğinin Gelişimi.....	23
2.1.3.İnternet Gazetecisi ve Nitelikleri.....	27
2.1.4. İnternet Gazeteciliği ve Telif Hakları.....	27
2.1.5.İnternet Gazetesinin Yapısal Özellikleri ve İşleyişi.....	29
2.2. İNTERNET GAZETECİLİĞİNİN GELENEKSEL GAZETECİLİKTEN FARKLARI.....	33
2.2.1. Gazeteci Açısından.....	34
2.2.1.1.Haberi Hızlı Bir Şekilde Yayına Sunabilme.....	34
2.2.1.2.Habere İlişkin Bilgiye Kolay Erişim.....	35
2.2.1.3.Haberin Farklı Formatlarda Sunumu.....	36
2.2.1.4.Ses ve Video Dos. Kullanımına Olanak Sağlama.....	36
2.2.1.5.Gazeteciler Arasında İnteraktif İletişim Olanağı.....	37
2.2.1.6.Arşivleme ve Arşive Ulaşımında Kolaylık.....	37

2.2.1.7.Okuyucunun Sayısal Oranına Ulaşım Kolaylığı.....	37
2.2.1.8.Okuyucu Kitlenin Nicel Büyüklüğü.....	39
2.2.1.9.Habere İlişkin Ek Metinler Sunma Olanığı.....	40
2.2.2.Okur Kitle Açısından.....	40
2.2.2.1.Habere Hızlı Erişim Olanığı Tanınması.....	40
2.2.2.2.İnteraktif Geri Besleme.....	41
2.2.2.3.Daha Fazla Enformasyona Ulaşım Olanığı.....	41
2.2.2.4.Ücret Açısından Sunduğu Olanaklar.....	42
2.2.3.Gazete İşletmecisi Açısından.....	43
2.2.3.1.Kağıt Kullanımının Olmaması.....	43
2.2.3.2.Matbaa İhtiyacının Olmaması.....	43
2.2.3.3.Dağıtım Kolaylığı.....	45
2.2.3.4.Daha Ucuza Daha Fazla Reklam Sunma Olanığı... ..	45
2.2.4. Basın Özgürlüğü Açısından.....	51
2.3.İNTERNET GAZETECİLİĞİNİN GELENEKSEL GAZETECİLİK ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ.....	53

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM ÖRNEKLEM KAPSAMINDA ELDE EDİLEN BULGULAR

3.1.ÖRNEK GAZETELER HAKKINDA GENEL DEĞERLENDİRME.....	57
3.1.1. <i>Cumhuriyet</i> Gazetesi.....	57
3.1.2. <i>Hürriyet</i> Gazetesi.....	61
3.1.3. <i>Milliyet</i> Gazetesi.....	66
3.1.4. <i>Sabah</i> Gazetesi.....	72
3.1.5. <i>Yeni Şafak</i> Gazetesi.....	77
3.1.6. <i>Zaman</i> Gazetesi.....	81
3.1.7.Gazetelerin Haber Oranlarıyla İlgili Değerlendirme.....	86
3.2. GAZETELERİN İNTERNET VE GELENEKSEL GAZETELERİ AÇISINDAN İÇERİKLERİNE İLİŞKİN ANALİZ.....	88
3.2.1.Gündem ve Politika Haberlerinin Analizi.....	88
3.2.1.1. <i>Cumhuriyet</i> Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri..	90
3.2.1.2. <i>Hürriyet</i> Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri... ..	91
3.2.1.3. <i>Milliyet</i> Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri... ..	91
3.2.1.4. <i>Sabah</i> Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri... ..	92
3.2.1.5. <i>Yeni Şafak</i> Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri... ..	92
3.2.1.6. <i>Zaman</i> Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri..	93
3.2.2. Ekonomi Haberlerinin Analizi.....	94
3.2.2.1. <i>Cumhuriyet</i> Gazetesinin Ekonomi Haberleri.....	95
3.2.2.2. <i>Hürriyet</i> Gazetesinin Ekonomi Haberleri.....	96
3.2.2.3. <i>Milliyet</i> Gazetesinin Ekonomi Haberleri.....	96
3.2.2.4. <i>Sabah</i> Gazetesinin Ekonomi Haberleri.....	97
3.2.2.5. <i>Yeni Şafak</i> Gazetesinin Ekonomi Haberleri.....	98
3.2.2.6. <i>Zaman</i> Gazetesinin Ekonomi Haberleri.....	98

3.2.3.Kültür Sanat Haberlerinin Analizi.....	99
3.2.3.1.Cumhuriyet Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri.....	101
3.2.3.2.Hürriyet Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri.....	102
3.2.3.3.Milliyet Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri.....	103
3.2.3.4.Sabah Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri.....	103
3.2.3.5.Yeni Şafak Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri.....	103
3.2.3.6.Zaman Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri.....	103
3.2.4.Köşe Yazarları Analizi.....	104
3.2.4.1.Cumhuriyet Gazetesinin Köşe Yazarları.....	106
3.2.4.2.Hürriyet Gazetesinin Köşe Yazarları.....	107
3.2.4.3.Milliyet Gazetesinin Köşe Yazarları.....	107
3.2.4.4.Sabah Gazetesinin Köşe Yazarları.....	108
3.2.4.5.Yeni Şafak Gazetesinin Köşe Yazarları.....	108
3.2.4.6.Zaman Gazetesinin Köşe Yazarları.....	108
3.3. HABER PORTALLARI ANALİZİ.....	109
3.3.1. Dördüncükuvvetmedya.....	111
3.3.2.Haber10.....	117
3.3.3.Habertürk.....	116
3.3.4.Memurlar.net.....	118
3.4.TELEVİZYON WEB SİTELERİNE GENEL BİR BAKIŞ.....	123
3.4.1.TRT	123
3.4.2.SHOW TV.....	125
3.4.3.Kanal D.....	126
3.4.4.ATV.....	127
3.4.5.NTV.....	127
3.5. GAZETE YÖNETİCİLERİNİN İNTERNET GAZETECİLİĞİ İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİ.....	130
3.5.1. Milliyet.com.tr Yayın Müdürü Ercüment İşleyen.....	130
3.5.2. Haber 7 Genel Yayın Yönetmeni Ünal Tanık.....	130
3.5.3. Mynet Haber Müdürü Özlem Ulueren.....	130
3.5.4. Dördüncükuvvetmedya Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Ac.....	131
3.5.5. Bağımsız İletişim Ağı Proje Danışmanı Nadire Mater.....	135
3.5.6. NTVMSNBC Yayın Yönetmeni Adnan Bostancıoğlu.....	136
3.5.7. Medya Yöneticilerinin İnternet Gazeteciliği ile İlgili Düşüncelerinin Genel Değerlendirmesi.....	138
SONUÇ.....	140
KAYNAKÇA.....	146
EKLER.....	153
ÖZET.....	181
ABSTRACT.....	182

EKLER DİZİNİ

EK 1.....	153
EK 2.....	154
EK 3.....	155
EK 4.....	156
EK 5.....	157
EK 6.....	158
EK 7.....	159
EK 8.....	160
EK 9.....	161
EK 10.....	162
EK 11.....	163
EK 12.....	164
EK 13.....	165
EK 14.....	166
EK 15.....	167
EK 16.....	168
EK 17.....	169
EK 18.....	170
EK 19.....	171
EK 20.....	172
EK 21.....	173
EK 22.....	174
EK 23.....	175
EK 24.....	176
EK 25.....	177
EK 26.....	178
EK 27.....	179
EK 28.....	180

KISALTMALAR CETVELİ

AB	: Avrupa Birliği
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
TRT	: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu
KİA	: Kitle İletişim Araçları
TDK	: Türk Dil Kurumu
ARPANET	: Advanced Research Projects Agency Network
CERN	: Avrupa Nükleer Araştırmalar Merkezi
WWW	: World Wide Web
ODTÜ	: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
İTÜ	: İstanbul Teknik Üniversitesi
ISS	: İnternet Servis Sağlayıcı
GFK	: Growth From Knowledge
FSEK	: Fikir ve Sanat Eserlerini Koruma Kanunu
WIPO	: World Intellectual Property Organization
HTML	: HiperText Markup Language
İMKB	: İstanbul Menkul Kıymetler Borsası
ÖSYM	: Öğrenci Seçme Yerleştirme Merkezi

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1:	Dünyadaki İnternet Kullanıcısı Sayısı.....	16
Tablo 2:	Türkiye'deki İnternet Kullanıcı Sayıları.....	18
Tablo 3:	Türkiye'de Hizmet Veren İnternet Servis Sağlayıcı, Portal Web Sayıları.....	19
Tablo 4:	Türkiye'de Ulusal Gazetelerin İnternette Yayın Hayatına Başlama Tarihleri.....	25
Tablo 5:	<i>Zaman</i> 'ın İnternet Gazetesi Reklam Fiyatları.....	51
Tablo 6:	<i>Cumhuriyet</i> Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetesindeki Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.....	60
Tablo 7:	<i>Hürriyet</i> Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetelerindeki Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.....	65
Tablo 8:	<i>Milliyet</i> Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetelerinin Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.....	71
Tablo 9:	<i>Sabah</i> Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetelerindeki Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.....	76
Tablo 10:	<i>Yeni Şafak</i> Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetelerindeki Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.....	80
Tablo 11:	<i>Zaman</i> Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetelerindeki Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.....	83
Tablo 12:	İnternet Gazetesi ve Haber Portalı Günlük Ziyaretçi Sayıları.	122

GRAFİKLER DİZİNİ

Grafik 1:	Örnek gazetelerde 10 günlük gündem ve politika haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğrafların sayısal oranı.....	89
Grafik 2:	Örnekleme kapsamında incelenen gazetelerin 10 günlük gündem ve politika haberlerinin internet ve geleneksel gazetelerdeki oranlarının karşılaştırması.....	90
Grafik 3:	Örnek gazetelerde 10 günlük ekonomi haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğrafların sayısal oranı.....	94
Grafik 4:	Örnekleme kapsamında incelenen gazetelerin 10 günlük ekonomi haberlerinin internet ve geleneksel gazetelerdeki oranlarının karşılaştırması.....	95
Grafik 5:	Örnek gazetelerde 10 günlük kültür-sanat haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğrafların sayısal oranı.....	100
Grafik 6:	Örnekleme kapsamında incelenen gazetelerin 10 günlük kültür sanat haberlerinin internet ve geleneksel gazetelerdeki oranlarının karşılaştırması.....	101
Grafik 7:	Örnek gazetelerde 10 günlük köşe yazarı ve yorumcuların sayısal oranı.....	105
Grafik 8:	Örnekleme kapsamında incelenen gazetelerin 10 günlük köşe yazarlarının internet ve geleneksel gazetelerdeki oranlarının karşılaştırması.....	106

PASTA GRAFİKLER DİZİNİ

Pasta Grafik 1:	10 gün içerisinde geleneksel gazete ve internet gazetesinde yayınlanan haberlerin sayılarının karşılaştırması.....	86
Pasta Grafik 2:	10 gün içerisinde geleneksel gazete ve internet gazetesinde yayınlanan fotoğraf sayılarının karşılaştırması.....	87

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1:	Sunucu-İstemci Altyapısı.....	30
Şekil 2:	Milliyet'in internet gazetesinin reklam fiyatları ve tekil ziyaretçi oranları.....	39
Şekil 3:	<i>Zaman</i> 'ın İnternet Gazetesinin Reklam Fiyatları.....	49
Şekil 4:	Zaman'ın Geleneksel Gazetesi Reklam Fiyatı.....	50
Şekil 5:	TRT Televizyonun Web Sayfası.....	124
Şekil 6:	SHOW TV Web Sayfası.....	125
Şekil 7:	Kanal D Televizyon Web Sayfası.....	126
Şekil 8:	ATV Web Sayfası.....	127
Şekil 9:	NTV Web Sayfası.....	129
Şekil 10:	Hürriyet'in İnternet Gazetesi.....	129

GİRİŞ

Küreselleşme sürecinin hızlanmasıyla birlikte yeni iletişim teknolojilerinin de hızla gelişmeye başlaması habercilik alanında bir değişim sürecini beraberinde getirmiştir. Söz konusu değişimler Türkiye'yi de etkilemiş, özellikle 1980'li yıllardan itibaren medya dışı alanlarda birikmiş sermayenin medya sektörüne girmesi, ileri teknolojinin yakından izlenmesini mümkün kılmıştır. 1990'lardan itibaren de özel radyo ve televizyon yayınlarının başlamasıyla medya, ekonominin önemli bir sektörü haline gelmiş, bu süreçte, yabancı ortaklıklar, sayısal yayıncılık ve internet yayıncılığı gibi habercilik sürecini etkileyen gelişmeler yaşanmıştır. Medyanın sermaye yapısındaki ve teknolojisindeki değişimler de geleneksel habercilik süreçlerini etkilemiştir. Bu süreçlerdeki değişimler hem izleyici/okuyucunun hem de haber çalışanlarının haber olgusuyla geleneksel ilişkilerini değiştirmiştir. Tüm bu gelişmeler, yeni teknolojiyi yakından takip eden ve teknolojiye büyük yatırım yapan medyanın habercilik pratiklerinde yakından incelenmesi gereken değişimlere neden olmuştur.

Medya ve bilişim sektörlerinin birleşmesiyle ortaya çıkan yeni iletişim teknolojileri bütünleşik bir medya sunmaktadır. Bilgi, iletişim, medya sektörlerinin bilgisayar ve ağ teknolojisiyle birleşmesinden meydana gelen bu sanal yayıncılık ortamı, gazete, radyo, televizyon gibi geleneksel medyalardan farklı olarak karşılıklı etkileşimi ve kişisel yayıncılığı mümkün kılmaktadır. Yeni medya adı verilen bu sanal ortam, kimi çevrelerce internet ile özdeşleştirilse de cep telefonları, sayısal televizyon, uydu iletişimi, interaktif televizyon, sanal gerçeklikler (VR), bilgisayar oyunları gibi açılımları nedeniyle bu tip sınırlamalara gelemeyecek kadar kapsamlıdır. Gözlemlenen, yeni medyanın tanımlanmasında sınırların tam anlamıyla çizilmiş olmadığıdır.

Sanal ortam geleneksel iletişim araçlarının iç içe geçmesi anlamında bir değişime neden olmaktadır. Bu sanal ortamda yapılan gazetecilik de sanal gazetecilik, internet gazeteciliği ya da on-line gazetecilik gibi adlar almaktadır. Sanal ortam, haberin hem görüntüsüne hem sesine hem de metnine ulaşmayı olanaklı kılmaktadır. Böylece, haber verme açısından

gazetelerdeki yer sınırı, radyo ve televizyonlardaki süre sınırı ortadan kalkmaktadır.

Yeni iletişim teknolojileri okuyucu/izleyiciye habere ulaşma, haberi alma/elde etme noktasında yeni seçenekler sunmaktadır. Kullanıcı, daha çok habere ulaşip daha ayrıntılı bilgilenme imkanı elde etmektedir. Ayrıca, internet ortamında bir haberin metni yanında, sözkonusu haberle ilgili fotoğraf, ses, hareketli görüntü gibi öğelere ulaşmak da mümkündür. Bunun yanı sıra kullanıcı, haberle ilgili linklere de kolayca ulaşabilmekte ve isterse habere yorum yazarak geri bildirimde bulunabilmektedir.

Yeni medya gazetecilere de mesleklerini icra ederken yeni olanaklar sunmaktadır. Gazeteci, sanal ortamda bir olayla ilgili bilgi ve belgelere daha kolay ve hızlı ulaşabilmekte, veri tabanlarından gerekli araştırmaları daha kolay yapabilmektedir. Ayrıca, hazırladığı haberi gazetesine sayısal ortam aracılığıyla daha çabuk ulaştırabilmektedir.

Öte yandan, yeni iletişim araçlarına erişimin daha pahalı olması, satın alma gücü düşük ve yeni teknolojiye erişemeyen kesimleri sanal ortamdaki dışlamaktadır. Yeni iletişim teknolojilerine erişim de tek başına bir anlam taşımamaktadır. Kullanıcının her türlü habere hızla ve zahmetsiz biçimde ulaşacağını savunan web sayfalarının çoğu, birbirinin içeriğini kullanmaktadır. Bu durum bir yandan telif hakları alanında yeni bir hukuksal sorunlar alanı yaratırken, diğer yandan da webde niteliğin nicelik kadar çeşitli olmadığını göstermektedir.

Yeni iletişim teknolojilerindeki en önemli öğelerden biri de etkileşimdir. Bu teknolojiye okurun, haberle ilgili düşüncelerini anında iletebilme olanağı vardır. Ancak, aynı teknoloji, okur-izler kitlenin gözetiminin ve denetiminin artırılmasına da olanak tanımaktadır.

Öte yandan, yeni iletişim teknolojilerinin yaygınlaşmasıyla otomasyon artmakta ve haber emekçileri daha nitelikli olmaya zorlanmaktadır. Artık haber çalışanları, haber toplayıp yazma, fotoğraf çekme gibi mesleki bilgilerin yanında bilgisayar kullanımı, belirli yazılımları iyi biçimde kullanabilme, belirli düzeyde yabancı dil bilme ve teknolojik gelişmeleri yakından izleme durumundadır.

Habercilik açısından dönüşümlerin yaşandığı bu süreçte, bir yandan gazetelerin basılı nüshaları sanal ortama aktarılırken diğer yandan da yeni bir iletişim aracı olarak internet haber portalları ortaya çıkmıştır. Sürecin ilerleyen aşamalarında basılı gazetelerin yok olacağı ya da yeni medyanın yurttaş gazeteciliği gibi yeni habercilik uygulamalarını ortaya çıkarması nedeniyle gazetecilik mesleğinin yok olacağı yönünde tahminler yapılmaktadır. Dolayısıyla sanal gazetecilik, habercilik açısından incelenmesi gereken yeni ve önemli bir alan olarak ortaya çıkmaktadır.

Çalışmanın Konusu ve Önemi

Bu çalışmada, geleneksel gazetecilikle sanal gazetecilik karşılaştırılmıştır. Böylelikle bilgisayar ve ağ teknolojilerinin hem gazeteciliğe sunduğu olanaklar hem de gazetecilik mesleği açısından yarattığı sorunlar değerlendirilmiştir. Bu değerlendirme, gazetecilik mesleğinin günümüzdeki durumunu ortaya koyma ve meslekteki dönüşümlerden yola çıkarak gelecekte alacağı biçimi kestirmede önemlidir. Çünkü iletişim konusunda akılcı politikalar oluşturabilmek, hem varolanı iyi kavramakla hem de geleceğin alacağı biçimi bugünden tasarlamakla mümkündür.

Çalışmanın Varsayımı ve Hipotezleri

Gelişen iletişim teknolojileri iletişim alanında toplumsal üretim ve tüketimin şeklini değiştirmeye başlamıştır. Bu çalışmada, internetin, 'geleneksel' iletişim tekniklerini dönüşüme uğratarak, yeni oluşumlarla iletişim alanını yeniden şekillendirmeye başladığı varsayımından yola çıkılmıştır. Çalışmanın konusunu, geleneksel gazeteciliğin internet gazeteciliği ya da sanal gazetecilik olarak adlandırılan habercilik türüne dönüşmesi oluşturmaktadır. Dolayısıyla, araştırmada internet gazeteciliğinin geleneksel gazetecilikle arasında ne gibi farklar bulunduğu betimlenmesine çalışılmıştır.

Çalışmanın Yöntemi ve Örneklemi

Çalışmada, internet gazeteciliğinin gazetecilikteki haber toplama, yazma ve dağıtım süreçlerini nasıl değiştirdiği sorusuna yanıt aranmıştır. Bu amaçla, veri toplamada içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Geleneksel gazeteler ve bu gazetelerin internet portallarındaki haber ve fotoğraf oranları içerik analizi yöntemiyle nicel olarak belirlenmiş ve karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

İnternete taşınan gazetelerin içeriklerindeki değişimleri belirleyebilmek için *Cumhuriyet*, *Hürriyet*, *Milliyet*, *Sabah*, *Yeni Şafak* ve *Zaman*'ın geleneksel ve internet gazetelerinin (5-14 Ocak 2009) 10 günlük nüshaları karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Örnek olarak ele alınan gazetelerin internet sayfaları ve geleneksel gazetelerindeki haberler ve bu haberlere ilişkin fotoğraflar, gündem ve politika, ekonomi, kültür- sanat ve köşe yazısı/yorum yazıları başlıkları kapsamında 10 günlük sürede takip edilerek sayısal oranları çıkartılmış ve karşılaştırılarak değerlendirilmiştir. Ayrıca ele alınan örnek gazetelerin basılı nüshalarında yer almayan fakat internet gazetelerinde bulunan yeni linkler, haber dalları vb. gibi her türlü farklı noktalar tespit edilerek araştırmaya aktarılmıştır. Diğer yandan örnek olarak incelenen gazetelerin hem basılı nüshalarının hem de internet sayfalarının tarihsel gelişimleri hakkında bilgiler verilmiştir.

Araştırma kapsamında örneklem olarak televizyon kanalları ve bu kanalların internet siteleri de habercilik açısından incelenmiştir. Bu bağlamda, televizyon kanallarının yayın akışları ve internet siteleri arasındaki farklılıklar da içerik analizi yöntemiyle tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu kanalların internet sitelerinin, günlük yayın akışlarıyla paralellik gösterip göstermediği de karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Çalışmada, ayrıca bağımsız haber portalları incelenmiştir. Bu haber portallarının hem geleneksel gazetelerden hem de bu geleneksel gazetelerin internetteki versiyonlarından farklı yapılanmaları üzerinde durulmuştur. Haber

portallarının amaçları, işlevleri, gazetelerden farkları, içerikleri, işleyiş biçimleri site yöneticileriyle yapılan görüşmeler yoluyla değerlendirilmiştir.

Çalışmada, internetin habercilik sürecinde medya getirdiği değişimler okuyucu/izleyici, gazete ve gazeteci, reklam veren ve reklamları takip edenler açısından incelenmiştir. Böylelikle internet gazetesinin geleneksel gazeteden farklılıkları ve haberciliği nasıl değiştirdiği tespit edilmiştir.

Bu çalışma üç bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde geleneksel gazetenin ve gazetecinin tanımı yapılarak, tarihsel süreç içerisinde nasıl biçimlendiği anlatılmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde ise İnternet gazeteciliğinin gelişimi, sunmuş olduğu olanaklar, işleyiş yapısı ve yapısal oluşumu, geleneksel gazete üzerindeki etkileri konusunda bilgiler sunulmuştur.

Üçüncü bölümde ise geleneksel gazetelerle internet gazeteleri karşılaştırılmış, incelenen örnek gazetelerden elde edilen bulgular değerlendirilmiştir. Bu bölümde *Cumhuriyet*, *Hürriyet*, *Milliyet*, *Sabah*, *Zaman* ve *Yeni Şafak*'ın basılı nüshaları ve internet gazeteleri karşılaştırmalı olarak analiz edilmiştir. Ayrıca, Dördüncükuvvetmedya, Haber 10, Habertürk ve Memurlarnet haber portallarının içerik analizleri yapılmıştır. Televizyon kanalları olarak TRT, Show TV, Kanal D, ATV ve NTV'nin internet siteleri incelenerek, habercilik açısından yenilik getirip getirmediği tespit edilmeye çalışılmıştır. Medya yöneticileriyle yapılan görüşmelerden sağlanan veriler de yine bu bölümde değerlendirilerek, internetin gazeteciliğe getirdiği avantajlar ve dezavantajlar ayrıntılı şekilde incelenmiş, Türkiye'deki sanal haberciliğin görünümü betimlenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

GAZETE VE İNTERNET TEKNOLOJİSİ

20. yüzyılın son çeyreğine damgasını vuran ve tarihsel açıdan – tarım ve sanayi devrimlerinden sonra - üçüncü bir devrim olarak nitelendirilen internet ya da daha genel bir tanımlamayla iletişim ve bilgisayar teknolojilerinde ortaya çıkan hızlı gelişmelere tanık olunmaktadır. Bu gelişmelerle birlikte internetin hızlı ve kapsamlı bir şekilde etkisini arttırması, onu bir teknolojik yenilik olmanın ötesine taşımaktadır. İnternetin teknolojik özellikleri sayesinde küreselleştirici bir etkiye sahip olması, 1970’li yıllarda hızlanan “küreselleşme”, “enformasyon çağı”, “sanayi sonrası toplum” tartışmalarının da merkezinde yer almasına neden olmaktadır. Bu nedenle, bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin gelişim sürecini 1970’li yıllarla birlikte ortaya çıkan makro gelişmelerin dışında değerlendirmek olanaklı değildir.

Toplumsal yapıda meydana gelen makro alanlardaki yeni oluşumlar alt düzeylerde yer alan internet gibi mikro alanlara dahi etki etmiş ve yeni kavramların ve terimlerin gelişmesine zemin hazırlamıştır. Bu kavramların başında, geleneksel olarak kağıda basılan gazetenin, sanal ortamdaki karşılığı olan ‘internet gazetesi’ kavramı gelmektedir. Gazeteler böylece iki koldan okuyucusuna seri bir şekilde haber vermeye başlamıştır. Ve artık ‘internet gazetesi’ toplumsal yapıda yerini alarak işlerlik kazanmaya başlamıştır.

Birçok alanda gelişim gösteren internet, gazetecilik alanında da gerçekleşen değişimde etkili olmuştur. Geleneksel gazeteciliğin değişen yüzü olan internet gazeteciliği ile ilgili araştırmalara değinmeden önce, geleneksel gazeteyi tanımak ve anlamak gerekmektedir. Bunun için bu bölümde kısaca geleneksel gazetenin tanımı hakkında bilgi verilecektir.

1.1. GAZETENİN TARİHSEL GELİŞİMİ

1.1.1. Gazete

Batı Avrupa'da ticari kapitalizmin ürünü olarak ortaya çıkan gazetenin temelini, Avrupa'da Ortaçağ sonlarında rastlanan haber mektupları oluşturmaktadır (Tokgöz: 2003: 97). Oya Tokgöz (2003: 97), çağdaş anlamda gazetenin kapitalist üretim biçimi ve piyasa ekonomisi içinde, toplumsal bir kurum ve ticari işletme olarak hayatını sürdürdüğünü aktarmaktadır.

19. yüzyılda kapitalizm ile birlikte, bugünkü kitle gazeteleri ortaya çıkarken, bu süreç içerisinde gazetelerin ticari kuruluş olarak işleyiş mantıklarını piyasa koşulları belirlemiştir (2003: 97). Teknolojik bir kurum olarak pahalı bir yatırım olan gazetenin, ürettiği haberlerle elde ettiği kâr, harcadığı emek yoğunluğu, bu iletişim aracının piyasa koşulları içinde rekabet etmesini sağlamış ve bundan dolayı teknolojiyle gazete ve gazeteciliğin ilişkisi devamlı olarak makine parkının yenilenmesi için finansman kaynağı bulunması ve yatırım yapılması şeklinde görülmüştür (2003: 97).

Tarihsel süreç içerisinde günümüze kadar gazetenin birçok tanımı yapılmıştır ve hâlâ da bu tanımlama çalışmaları devam etmektedir. En genel anlamıyla gazete, dünyada gelişen olayları okuyucu kitlesine aktarmak, okuyucuyu bilgilendirmek, okuyucunun siyasi, fikri, içtimai ve iktisadi alanlarda ilerlemesini sağlamak amacıyla günlük olarak yayımlanan bir haber kaynağıdır (Akt: Gezmen, 2002: 3). Gazetenin, bazı düşünür ve liderler tarafından da tanımları yapılmıştır. Bu düşünürlerden olan Napolyon Bonaparte (Başkut,1967: 7). gazeteyi şöyle tanımlamıştır; *“Hükümetin kararlarını destekleyen onun istediği şekilde hareket eden, onun yasakladığı konulara dokunmamakla vatani görevini yapan bir matbuadır.”*

Napolyon'un gazeteyi hükümetin bir propaganda aracı gibi gören tanımına karşılık, Mustafa Kemal Atatürk ise gazeteyi şöyle tanımlamaktadır: *“Matbuat milletin umumi sesidir. Bir milleti tenvir ve irşatta, bir millete muhtaç olduğu fikri gıdayı vermekte, hulasa bir milletin hedefi saadet olan istikameti*

müşterekede yürümesini teminde matbuat, başlı başına bir kuvvet bir mektep bir rehberdir.” (1967:7).

Ahmet Emin Yalman (1967: 7) gazete için; *“Günlük Olaylara ilişkin haberleri, bunlara ilişkin yorumları kapsayan, bir haftayı aşmayan aralarla, çokça basılan ve belirli bir bedel karşılığında isteyenlere satılan bir yayım aracıdır.”* derken; Rus Lider Lenin (1967:7) gazeteyi; *“İhtilalin en kuvvetli silahıdır”* şeklinde değerlendirmektedir. İlhan Selçuk ise (1967:8) gazete için, *“Tarihin ilk müsveddesidir.”* şeklinde bir tanım yapmaktadır.

Gazete ile ilgili birçok tanım yapılmıştır. Bazı çevreler, gazetenin halkın sesi olduğunu iddia ederken bazıları da gazeteyi siyasi partilerin propaganda aracı olarak görmüştür. Gazete, kamuoyuna haber vermenin yanı sıra zaman zaman yukarıda açıklanan işlevleri de gerçekleştirmiştir. Gazete, politika, ekonomi, kültür ve daha başka konularda haber ve bilgi vermek için yorumlu ya da yorumsuz olarak, her gün ya da haftanın belirli günlerinde düzenli olarak çıkarılan basılı süreli yayındır.

Gazetenin literatürde sadece bilim insanlarınca değil, bunların yanı sıra gazeteciler ve çeşitli devlet kurumlarınca da tanımı yapılmaya çalışılmıştır. Bu tanımlamalardan birisine TDK'nın Türkçe Sözlüğü'nde (1992: 527) rastlanmaktadır. Buradaki tanıma göre gazete: *“Her türlü okura politika, ekonomi kültür ve daha başka konularda haber ve bilgi vermek üzere belirli zaman aralıklarıyla çıkarılan, büyücek boyutlu basılı kâğıttır”*. Görüldüğü gibi, TDK, gazeteyi basılı bir kâğıt olarak tanımlamaktadır. Bu tanım, internet gazetelerinin varlığıyla birlikte eski ve yetersiz kalmaktadır.

1.1.2. Gazeteci

1952 yılında kabul edilen *Basın İş Kanunu*'nun 1. maddesinde gazeteci aşağıdaki gibi tanımlamıştır:

Bu maddenin 1952 tarihli ilk halinde, “Bu kanun hükümleri Türkiye’de yayınlanan mevkutelerle haber, fotoğraf ajanslarında veya benzeri yayın müesseselerinde ve matbaalarında başmuharrirlik, muharrirlik,

mesul müdürlük, yazı işleri müdürlüğü, istihbarat şefliği, muhabirlik, mütercimlik, musahhihlik, foto muhabirliği, ressamlık, karikatürcülük, istihbarat telsizciliği ve radyoculuğu, gazete müdürlüğü gibi her türlü fikir ve sanat işlerinde çalışan ve İş Kanunundaki "işçi" tarifi şümulü haricinde kalan kimselerle bunların işverenleri hakkında uygulanır. Bu kanunun şümulüne giren fikir ve sanat işlerinde ücret karşılığı çalışanlara (gazeteci) denir" hükmü yer almaktadır. (Basın Kanunu (Erişim)<http://www.byegm.gov.tr/basinmevzuati/kanunlar.htm>, 2008).

Ancak bu madde de 1961 yılında 212 sayılı yasa ile değişikliğe gidilmiş ve gazeteci yeniden tanımlanmıştır. Bu yeni tanımda;

"Bu kanun hükümleri, Türkiye'de yayınlanan gazete ve mevkutelerle haber ve fotoğraf ajanslarında her türlü fikir ve sanat işlerinde çalışan ve İş Kanunu'ndaki "işçi" tarifi şümulü haricinde kalan kimselerle bunların işverenleri hakkında uygulanır. Bu kanunun şümulüne giren fikir ve sanat işlerinde ücret karşılığı çalışanlara gazeteci denir."
(*Basın Kanunu*.Erişim)<http://www.byegm.gov.tr/basinmevzuati/kanunlar.htm>, 2008).

şeklinde dir. Yeni haliyle bu madde, bugün de hukuksal anlamda geçerliliğini korumaktadır.

Görüldüğü gibi *Basın İş Kanunu*'nda gazetecinin tanımı birçok unsurun bir araya gelmesiyle oluşturulmuştur. Türk iş hukukunda gazeteci için ayrı bir yasa ve özel düzenlemeler getirilmesi, her şeyden önce gazetecinin tam olarak kim olduğunu belirlemeye yöneliktir. Bu belirlemeyi yapabilmek için gazetecilik mesleğinin çerçevesini, yapısını, içeriğini, uygulanma koşullarını ve çalışma yerlerini tespit etmek gereklidir. Temel anlamda, yasa koyucudan bütün bu konularda tam bir belirleme yapabilmesi beklenmemelidir. Gazetecilik, gelişmekte olan bir meslektir. Bu nedenle tüm gereksinimleri karşılayacak tam bir yasal tanım verme olanağı bulunmamaktadır. Bu konuda yargı organına da önemli görev düşmektedir.

Yasal tanımdaki olası yetersizlikler karşısında yargının, somut olaylarda vereceği kararlar ile kimlerin gazeteci olduğuna olabildiğince açıklık getirilmesi gerekmektedir.

1993 yılında suikasta uğrayarak hayatını kaybeden Gazeteci Uğur Mumcu'ya (1967:8) göre gazetecinin tanımı şöyledir: “*Haber ve bilgi kaynağına en çabuk ulaşan ve bu kaynaklardan edindiği bilgi ve haberleri okurlarına sunan insandır.*”

Gazeteci, gündelik yaşamda meydana gelen her türlü olayı yakından takip eden, haber üretim süreciyle ilgilenen kişidir. Başka bir deyişle, erişmek istediği kitle için en önemli diye nitelendirdiği bilgileri toplayarak, haber haline getiren ve kişilerden bilgi alarak okuyucusunu düşünmeye sevk eden meslek mensubudur.

1.1.3. Basının Gelişimi

İletişim, yaşamın zorunlu koşulu olması nedeniyle insanlık tarihiyle birlikte başlamıştır (Erdoğan, Alemdar, 2002: 17). Haber kavramı da yine insanlık tarihi kadar eskidir. Fakat basın tarihini insanlığın başlangıcına kadar götürmek olanaksızdır. Jeanneney (1998: 19), basının tarihi olarak matbaanın icadını göstermektedir. Matbaa, Uygur Türkleri tarafından icat edilmesine karşılık, Almanya'da 1440 yılında Johann Gutenberg tarafından geliştirilmiştir. Bu gelişme de basının başlangıcına zemin hazırlamıştır.

İlkçağ uygarlıklarında haberlerin halka iletildiği yerlerin başında; panayır, agora, forum ve tapınaklar gelmektedir (Jeanneney: 1998: 23-24). J.N. Jeanneney, Antik Yunan ve Roma'da günlük haberlerin agorada ve pazar alanlarında halka aktarıldığını ve bu haberlerin başında senatonun kararları olarak adlandırılan; “Acta Senatus”ların bulunduğunu, Acta Senatus'ların da *Acta Publica*, *Acta Diurna* gibi günümüz resmi gazetesine benzer nitelikteki haber mektuplarına yazılarak Romalı vatandaşların bilgisine sunulmak üzere duvarlara asıldığını aktarmaktadır (1998: 23-24). Ayrıca bu dönemlerde Romalı tüccarlar resmi mal ve fiyat listelerini almak üzere kölelerini kent merkezlerine gitmeleri doğrultusunda görevlendirmişlerdir. Bu

sistem ve listeler 15. yüzyıldan itibaren ve 16. yüzyıl boyunca günümüz modern gazetelerinin temeli olan el yazması mektuplardır ki ilerleyen yıllarda gazetelerin oluşmasına zemin hazırlayacaklardır (1998: 23). Bu haber mektupları 15. yüzyılın son yıllarından itibaren Venedik'te *Avvisi*, Hollanda'da da *Zeytungen* isimleriyle yayınlanan el yazması haber mektuplarıdır (1998: 24).

1605 yılında Anvers'te, *Nieuwe Antwersche Tijdingne*, 1609'da Starazburg'da basılan *Ordinarii Avis* ilk "akademik bilimsel" dergiler olarak yayın hayatlarına başlamışlardır (Baldini, 2000: 81). M. N. İnuğur (2002: 57), hemen hemen günümüz modern gazetelerine benzer ilk gazetenin 1609'da Strasbourg'da Alman diliyle yazılan *Avisa, Relation oder Zeitung* olduğunu ve bu gazeteyi yine aynı isimi taşıyan ve 1609'da Augsburg ve Strasbourg'da yayınlanan gazetenin izlediğini söylemektedir. 1610 yılında da Köln'de *Gedenck Wurdige Zeitung* adlı bir gazete yayın hayatına başladığı da bilinmektedir (2002: 57). M. Baldini'ye (2000: 81-82) göre, 1613-18 yılları arasında Avrupa'nın çeşitli başkentlerinde gazeteler basılmıştır ve bu gazetelerin ilki de 13. Lui'nin desteğiyle Fransız Doktor Theophraste Renaudot'un çıkardığı *La Gazette*'dir. 1660 yılında Leipzig'de yayınlanan *Leipziger Zeitung* ise ilk günlük gazete olma özelliğini taşımaktadır (2000: 82). 16. yüzyıldan önce gazete niteliği taşıyan haber mektuplarına tarihin birçok döneminde rastlandığı da bilinmektedir.

Günümüz gazeteleriyle aynı özellikleri taşıyan gazetelere, 17. yüzyılda Avrupa'da rastlanmaktadır (Tokgöz, 2003: 29). Almanya'nın Mainz kendinde Gutenberg'in maden karışımından oluşan değişebilir harfleri dökmesi gazetelerin doğuşunda ilk yapı taşı olma niteliği taşımaktadır (Tokgöz: 2003: 98). Tokgöz (2003: 98), Avrupa'nın Ren Nehri kıyısındaki tüccarların ticari amaçlarına hizmet etme çabalarının gazetelerin doğuşuna zemin hazırladığını belirtir.

18. yüzyılda iletişim alanının en büyük gelişmesi 1794 yılında Fransa'nın Paris ve Lille kentleri arasında telgraf sisteminin kurulmasıdır (Gönenç, 2006: 96). 19. yüzyıla gelindiğinde, okur-yazar sayısının artması, baskı teknolojisinin gelişmesi ve toplumlarda gelişmişlik düzeyinin yükselmesi

gazeteyi daha da yaygınlaştırmıştır (Baldini (2000: 83). 19. yüzyılın diğer bir gelişmesi ise Joseph N. Niepce'nin 1826 fotoğraf görüntüsünü elde etmesidir (Gönenç, 2006: 97). Ayrıca bu asırda, 1876 tarihinde Graham Bell'in telefonu yaşama sokması yine iletişim sektörüne damgasını vuran diğer bir oluşumdur (2006: 97). İlk televizyon kuruluşu olan ve 1936 yılında İngiltere'de yayına başlayan BBC de 20. yüzyılda KİA olarak iletişim alanında yerini almıştır (Jeanneney, 1998: 261).

1.1.4. Türk Basınının Gelişimi

Matbaa, Osmanlı İmparatorluğu'na 250 yıllık bir gecikmeyle gelmiştir. Berkes (2008:58), matbaacılığa karşı konan sınırlamaların şeriatından değil, Osmanlı devlet sistemine özgü lonca sınırlamalarından geldiğini belirtir. Matbaanın açılmasına ulemânın karşı koyduğuna dair hiçbir kayıt bulunmadığını belirten Berkes (2008:61), Osmanlı dilinde basımın gecikmesinin, başladıktan sonra da gelişmesinin çok ağır gitmesinin nedenlerini teknik ilerlemelerin olmayışı, yeterli kâğıt üretiminin olmayışı ve basım sanatının beslenmesi için yeterli bir okuyucu kitlesinin bulunmaması olarak açıklar.

Osmanlı'da gazetelerin ortaya çıkması da matbaaya benzer biçimde gecikmiş, ilk gazeteler Osmanlı imparatorluğu'ndaki ticaretle uğraşan yabancılar tarafından yayınlanmıştır. Türkiye'de basımın 11 Kasım 1831 tarihinde yayımlanmaya başlayan ilk Türkçe gazete olan "*Takvim-i Vakayi*" ile başladığını söylemek olanaklıdır. *Takvim-i Vakayi*'den sonra çıkarılmaya başlanan gazeteler, genellikle ülke aydınları tarafından çıkarılan özel teşebbüslü gazetelerdir. Türk basın tarihinde gazete yayınlarının başlangıcı sayılan bu dönemde, gazeteciliği daha çok edebiyatçılar, yurtdışında eğitim görmüş insanlar yapıyorlardı. Bu dönemdeki gazetecilik, özü itibarıyla habercilik ilkesiyle değil daha çok halkın eğitim seviyesinin yükselmesine yardımcı olabilmek amacıyla yapılmıştır (Tokgöz, 2003: 46).

II. Mahmud'un emriyle çıkarılan *Takvim-i Vekayi*'nin masrafı tamamen hazine tarafından ödenmiştir. Padişahın böyle bir gazete çıkarmasının

nedeni, memleketin haklı davalarını içerde ve dışarıda duyurmaktı (Başkut,1967: 75).

Resmi bir gazete olan *Takvim-i Vekayi*, 1840'da *Ceride-i Havadis* çıkana kadar tek Türkçe gazete olarak yayın hayatına devam etmiştir. William Churchill isimli bir İngiliz tarafından çıkarılan gazetenin yazı ve baskı işleri Türkler tarafından yapılmıştır. *Ceride-i Havadis* gazetesi de hazineden yardım almıştır. Hazineden yardım almadan tamamen Türkler tarafından çıkarılan ilk gazete *Tercüman-ı Ahval*'dir. Bu gazete 1860 yılında yayın hayatına başlamıştır (Tokgöz, 2003: 185).

Türk basın tarihindeki gelişmeler arasında 1924 yılında *Cumhuriyet* in yayın hayatına başlaması, 1948 *Hürriyet*'in kurulması ve 1951 yılında *Milliyet*'in yayınlanması (Topuz, 2003: 162–191) yer almaktadır. Yine bu dönemde 1948 yılında *Türkiye'nin Sesi Radyosu'nun* yayına girmesi ve 1968 yılında Ankara'da Türkiye'nin ilk televizyonu olan *Türkiye Radyo Televizyon Kurumu'nun* kurulması da basın tarihi açısından önem taşımaktadır (Gönenç, 2006: 99). 1990 yılında *Star Magic* Türkiye'de ilk özel televizyon olarak yayına başlamıştır. 1994 yılında kabul edilen 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun, özel televizyon ve radyo kuruluşları açısından ilk hukuksal düzenleme olarak kendisini göstermiştir.

1980'lerden itibaren iletişim teknolojilerinde meydana gelen ilerlemeler, geleneksel kitle iletişim araçları yanında sayısal teknolojiye dayanan yeni etkileşimli iletişim araçlarını ortaya çıkarmıştır. Bu araçlardan biri olan internet de Türkiye'de 1990'lı yıllardan itibaren gazetecilik alanında kullanılmaya başlanmıştır.

1.2. İNTERNET

1.2.1. İnternetin Tanımı ve Gelişimi

“İnternet terimi, ‘international’ (uluslararası) ve ‘network’ sözcüklerinin birleşmesinden oluşmuştur (Karaduman, 2003: 138). İnternet, dünya çapında yaygın bilgisayar ağları ve kullanıcıları olan açık endüstri standartlarına dayanmaktadır. Bu yaygın bilgisayar ağları, binlerce veri tabanı ve diğer kaynaklardan bilgi sağlamaya ve bilginin diğer kullanıcılarla değiş-tokuşuna, paylaşımına olanak tanımaktadır (Gürcan, 1999: 38).

İnternet, özgürlük coğrafyası yaratma bakımından demokratik açılımlar sunması ve askeri kökenli olmasından kaynaklı, çok güçlü bir denetim olanağı sağlaması bakımından önemli bir teknolojik araçtır (Atabek, 2003: 61). İnternet, telefon hatları, fiber optik kablolar, uydu, haberleşme olanakları ile dünyanın her yanından birbirine bağlanan PC, Macintosh, Unix makineler ile İMB firmasının ara bilgisayarları ve değişik mini bilgisayarlardan oluşan bir iletişim ağıdır (Ataklı, 1996: 104). İnternet, dünya üzerindeki birçok küçük bilgisayar ağını birbirine bağlayan büyük bir bilgisayar ağıdır (1996: 104). İnternet kelimesinin Türk Dil Kurumu sözlüğündeki karşılığı da ‘genel ağ’ anlamına gelmektedir (TDK, 2006: 25).

İnternet, bilgisayarları birbirine bağlayan, onları konuşuran, bu yolla insanların zahmetsizce elektronik nesne değişmesine olanak veren donanım ve yazılım teknolojisidir. İlk fikirleri 1960 başlarında ABD’de Licklider, Kleinrock ve arkadaşları tarafından ortaya atılan internet, 1965–70 yılları arası laboratuvar testleri, 1970–83 arasında ise saha testlerinden sonra 1983–1993 yılları arası üniversite, hükümet ve araştırma kurumları arasında kullanılmaya başlanmıştır (Geray, 1996: 61-62). 1993’te, Netscape’in dedesi sayılan Mosaic programının parasız dağıtılması, internetin tüm iş dünyasına ve ailedeki bireylere yayılmasını sağlamıştır.

İnternet, nükleer bir savaş sırasında, pek çok bilgisayarın zarar gördüğü bir ortamda haberleşmeyi olanaklı kılmak amacıyla tasarlanmış bir

sistem olma özeliği de taşımaktadır (Akgül, 1999: 5). Mesajlar, küçük paketlere bölünmekte ve başına adres ve parça bilgisi eklenerek hedefe, bilgisayar ağındaki değişmeler göz önünde tutularak dinamik bir yol izleyerek ulaşmaktadır (1999: 5). Bu araştırmanın sonuçları ARPANET (Advanced Research Project Agency Network) adı verilen ileri/geliştirilmiş araştırma projeler ağında denenmiş ve Kaliforniya Üniversitesiince geliştirilen Unix işletim sistemi ile herkesin kullanımına sunulmuştur (1999: 5).

İnternet teknolojisinin gelişiminde önemli bir rol üstlenen ARPANET, 1957 yılında Sovyetler Birliği'nin Sputnik'i uzaya fırlatılması üzerine, Başkan Eisenhower'in emriyle 1958'de kurulan İleri Araştırma Programları Ajansı'nın paket yönlendirmeli bilgisayar ağı olarak ortaya çıkmış ve ileriki yıllarda askeri amaçlı araştırma laboratuvarlarını ve üniversiteleri birbirine bağlamak için geliştirilmiştir (Özgen, 2002: 59).

1989 yılında ABD hükümeti ARPANET'i finanse etmeyi bırakma kararı alınca, ağa bağlı kullanıcılar, internet adı verilecek sistem için tasarılar hazırlamışlardır. İnternet kelimesi o zamandan beri ağın kendisi ve ağ üzerindeki iletişimi yöneten protokoller şeklinde iki anlamda kullanılmaktaydı. Ticari bir hizmet olduğunda bile, internetin ilk müşterileri çoğunlukla araştırma kurumları, bilgisayar şirketleri, üniversite bilim adamları ve e-posta alış-verişi için ağı kullanan öğrencilerdi. Anlaşılacağı üzere internet tek bir şebeke olmayıp, birbirlerine bağlı ağların adıdır.

1989'da Avrupa Nükleer Araştırmalar Merkezi'nde (CERN) World Wide Web (www)'in geliştirilmesi, internetin gelişmesinde diğer bir önemli dönüm noktası olmuştur. Bu gelişme, interneti multimedia için uygun bir platforma dönüştürmüş, diğer taraftan da ticari kullanıma hazır hale getirmiştir.

1990'ların başında ticari kullanıma açılan ağın, bir yıl içersinde bir milyon civarında kullanıcısı olmuştur. 1991'de ilk web görüntüleme yazılımı olan Mosaic kullanıma girmiştir. Başlangıçta deneysel ve herkesin kullanımına açık olan Mosaic, 1994 yılında Netscape adıyla pazarlanmaya başlamıştır (Kara, 2006: 18).

İnternet, sanayi toplumundan bilişim toplumuna geçişin habercisi ve taşıyıcısı olan bir model olarak düşünülmektedir. İnternet bilimsel ve teknolojik gelişmenin önemli bir etmeni, taşıyıcısı, sürekli değişen, bilgi teknolojilerini değiştiren, giderek toplumu ve yaşamın tüm boyutlarını değişime zorlayan bir teknolojiler bileşimi olarak nitelendirilebilir. İnternette geç kalmak, telafisi mümkün olmayan sonuçlar doğurabilir; interneti çağdaş bir matbaa olarak değerlendirmek olanaklıdır. Tablo 1’de yer alan bilgiler incelendiğinde her geçen yıla oranla dünya üzerinde internet kullanıcı sayısının arttığı görülmektedir. Bu durum gösteriyor ki internet hızlı bir şekilde yaşamın her alanına girmekte, yavaş yavaş yaşam alanlarını ve bilgi edinme süreçlerini hızlandırmakta ve değiştirmektedir.

Tablo 1: Dünyadaki İnternet Kullanıcı Sayıları

1995	26 Milyon
1996	55 Milyon
1997	101 Milyon
1998	150 Milyon
1999	201 Milyon
2000	407 Milyon
2001	420 Milyon
2002	600 Milyon
2009 ¹	1.07 Milyar

Kaynak: <http://www.nua.com/surveys/> (Erişim Tarihi: 21.05.2008)

¹ İnternet Üst Kurulu verilerine göre 2009 yılı itibariyle dünyada 1.07 milyar internet kullanıcı bulunmaktadır.

1.2.2. Türkiye’de İnternetin Gelişimi

İnternet teknolojisi Türkiye’de ilk olarak 1987 yılında Ege Üniversitesi’nin öncülüğünde kurulan, Türkiye Üniversite ve Araştırma Kurumları Ağı aracılığıyla geliştirilmiştir (Dede: 2002: 22). 12 Nisan 1993 tarihinde Ankara-Washington arasında kiralık hatla kurulan bağlantı ile Türkiye internetle tanışmıştır (2002: 22). İlk bağlantı ODTÜ’den gerçekleştirilmiştir. 64 kbit/san. hızında olan bu hat, çok uzun bir süre, tüm ülkenin tek çıkış noktası olmuştur.

İnternet, öncelikle akademik ortamlarda yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır. ODTÜ’den sonra Ege Üniversitesi’nden 1994 yılının başlarında, 64 kbit/san. hızı ile internet bağlantısı gerçekleştirilmiş ve ardından sırasıyla; Bilkent Üniversitesi (1995 Eylül), Boğaziçi Üniversitesi (1995 Kasım) ve İTÜ (1996 Şubat) bağlantıları yapılmıştır (<http://www.po.metu.edu.tr/links/inf/css25/bolum2.html#2>, 2008). 1994 yılında, kurumlara ve firmalara internet hesapları verilmeye başlanmıştır. Günümüzde İstanbul ve Ankara’da bulunan birçok internet servis sağlayıcı kuruluşları (ISS), firmalara ve kişilere internete belirli bir ücret karşılığı bağlanabilme olanağı sunmakta, ODTÜ ve Ege Üniversitesi üzerinden diğer üniversiteler de internete bağlanmaktadır (Gürçan, 1999: 44). Ayrıca birçok resmi ve özel kurum da internete bağlanarak web sitelerini oluşturarak sayfalarını her geçen gün geliştirmektedirler. Türkiye’de ‘tr’ uzantılı internet adresleri (domain name) ODTÜ tarafından verilmekte olup, internet adresi alan kuruluşların isimleri ve IP adresleri ODTÜ sayfalarında bulunmaktadır (1999: 45).

Teknolojik altyapının sürekli gelişmesiyle, Türkiye’de internet kullanımı her alanda yaygınlaşmıştır. Özellikle 1999 yılından itibaren internet kullanıcılarının sayısındaki hızlı artış, Türkiye’deki şirketleri de internet ortamına girmek zorunda bırakmıştır.

Mynet için GfK’nin (Growth From Knowledge) Türkiye’de gerçekleştirdiği *İnternet Kullanıcıları Profili* araştırması, 11 ilde Türk internet kullanıcılarını kentsel nitelikte temsil eden 890 kişi ile yapılmıştır. Araştırma sonucunda Türkiye’deki internet kullanıcılarının demografik profil özellikleri

çıkartılmıştır. Araştırmada, internet kullanım amaçlarına bakıldığında: Kullanıcıların interneti en çok e-posta almak ve yollamak amaçlı kullandıkları görülmektedir. İkinci kullanım tercihi ise işle ilgili ya da okulla ilgili araştırma yapmak, üçüncü sırada ise chat yapmak / sohbet odalarına girmek gibi eğlence amaçlı kullanma seçeneği gelmiştir. Ayrıca oyun oynamak ve haber takip etme amacıyla internetin kullanıldığı da bulgular arasındadır (Çakır, 2007: 132).

Türkiye’de internet kullanımının yıllara göre artış oranı, dünyadaki internet kullanıcı sayısı artışı ile paralellik göstermektedir. İnternet Üst Kurulu Üyesi Doç. Dr. Mustafa Akgül’ün aktarmış olduğu Tablo 2’deki verilere bakıldığında, 1999 yılında Türkiye’de 14 bin 200 kullanıcı internete bağlanırken, 2009 yılında 26 milyon kullanıcı internete bağlanmıştır. Tablo 1’de dünyadaki internet kullanıcı sayılarının artışı gösterilmektedir. Tablo 1’e bakıldığında, 1995 yılına dünyada 26 milyon kullanıcı internete bağlanırken, 2009 yılında 1.07 milyar kullanıcı internete bağlanmıştır. Tablo 1 ve Tablo 2’de de görüldüğü gibi Türkiye ve dünyadaki internet kullanıcı sayıları her yıl hızlı bir biçimde artış göstermektedir.

Tablo 2: Türkiye’deki İnternet Kullanıcı Sayıları

1999	14 bin 200
2000	35 bin
2001	200 bin
2002	400 bin
2003	1.5 milyon
2004	4 milyon
2005	10 milyon
2007	16 milyon
2009	26 milyon

1999 yılından itibaren internet kullanıcılarının sayısındaki hızlı artış, Türkiye'deki şirketleri de internet ortamına girmeye zorlamıştır. Bu gelişim daha hızlı internet bağlantı ihtiyaçlarının oluşmasının dışında, ileri teknoloji içeren yeni bilgisayar yapılarına da ilgiyi artırmış ve bilgisayar alım ve yenileme rakamlarının yükselmesini de sağlamıştır (Mestçi, 2007: 4).

İnternetin hızlı yükselişi Türkiye'de hizmet veren internet servis sağlayıcılarının, etkin portal sayılarının ve kişisel, kurumsal portal sayılarının artışını doğrudan etkilemiştir. Tablo 3'te görüleceği gibi günümüzde Türkiye'de kullanılmakta olan 1000'e yakın etkin haber, doküman ve bilgi içerikli portal hizmet vermektedir (Mestçi, 2007: 4). Haber portallarına artan ilgiyle birlikte etkin haber portalı sayısı her geçen gün artış göstermektedir. Tablo 3 incelendiğinde, tahmini olarak Türkiye'de 250 internet servis sağlayıcı, 1000 etkin portal, 122 bin 800 'tr' uzantılı web sitesi, 12 milyon 280 bin (com,net,org, vs) web sitesi bulunmaktadır.

Tablo 3: Türkiye'de Hizmet Veren İnternet Servis Sağlayıcı, Portal Web Sayıları (Mestçi, 2007:5).

	Adet
İnternet Servis Sağlayıcı	250
Etkin Portal	1000
Web Sitesi ('tr' uzantılı)	122.800
Web Sitesi (com, net,org vs) (tahmini)	12.280.000

İKİNCİ BÖLÜM

İNTERNET GAZETECİLİĞİ

2.1. İnternet Gazeteciliği ve Gelişimi

2.1.1. İnternet Gazeteciliği

İletişim teknolojileri kavramı, iletişim alanındaki bütün teknolojileri kapsayan bir kavram olarak kullanılmaktadır. Bu nedenle iletişim teknolojileri, iletim (transmission), telekomünikasyon (telecommunication), iletişim (communication), enformasyon (information), yayın (broadcasting), yayım (publishing) ve basım (printing) kelimeleri ile ilgili bütün teknolojileri içermektedir (Atabek, 2001: 31). İnternetin, bir iletişim aracı olarak tüm dünyayı sardığı, yaşamın hemen her alanına girecek şekilde yaygınlaştığı ve geliştiği bir gerçektir. İnternet, bilgiye ulaşma, bilgiyi yayma, kısaca iletişim konusunda sağladığı bütün olanaklar ve getirdiği kolaylıklar nedeniyle habercilik sektörü için de vazgeçilmez bir araç olarak kendisini göstermiştir.

Gerek yazılı basın gerekse görsel medyanın pahalı yatırımlarına gerek duymayan, diğer habercilik sektörlerine göre çok küçük maliyetlerle, hem yazılı basının hem de görsel medyanın fonksiyonlarını içeren yapısıyla internet gazeteciliği, kitle iletişim alanında yeni bir olgu olarak günümüzde yerini almıştır. Öyle ki gerek yazılı basın gerekse görsel medya, kendi alanlarında işlevlerini yerine getirirken, bu yeni kitle iletişim türüne duyarsız kalmamış ve internet gazeteciliğine de el atmışlardır.

İnternet gazeteciliği, gazeteciliğin çeşitli yöntemlerinin kullanılarak insanların internet aracılığıyla bilgilendirilmesi şeklinde tanımlanmaktadır (Gürcan, 1999: 18). Diğer bir söylemle, internet ortamında açılan haber servisi ve sayfaları internet gazeteciliği ya da haberciliği, “sanal gazetecilik” veya “on-line habercilik” gibi adlarla da anılmaktadır. Bilgisayar ağlarını kullanarak hedef kitesine ulaşan gazeteler genel anlamda elektronik ya da sayısal (dijital) gazete şeklinde adlandırılmaktadır. Bu gazeteler içerikten

okuyucuya, haber sunumuna kadar diğer gazetecilik tanımlamalarından (Radyo ve televizyon vb.) farklı bir anlam ifade etmektedir.

Birçok alanda günlük yaşamı etkileyen internet, geleneksel gazetecilik alanında da önemli gelişmelere öncülük etmiştir. Buradan anlaşılacağı gibi internet, enformasyonun hedef kitleye ulaştırılabileceği yeni bir alandır. Ancak internet kendine özgü olanaklarından dolayı sadece mevcut kitle iletişim araçlarından üretilen enformasyonun yayılmasına olanak veren bir araç olmakla kalmamış, aynı zamanda enformasyonun yeniden üretildiği ve yeni biçimlerle sunulduğu bir ortam haline gelmiştir.

Gazeteciliğin temel kapasite ve fonksiyonları teknoloji ile gelişmekte ve her geçen 30 yıl boyunca sadece uydu ve sayısal teknolojilerin değil bilgi çağının getirdiği olanakların, haberlerin geniş bir alanda hızlı bir ivme kazanmasını sağladığı görülmektedir (Campbell, 2004: 33). Bilgisayarlar diğer kitle iletişim araçlarına göre en fazla gazetecilik alanında kullanılmaktadır. Yeni iletişim teknolojilerinin getirdiği olanaklar gazetecilik mesleğinin pratikte uygulanışına çeşitli kolaylıklar sağlamaktadır. Gazetecilik mesleğine kolaylıklar getiren yeni iletişim teknolojileri/araçlarının başında internet gelmektedir. Yeryüzündeki sınırları ortadan kaldıran internetin sunmuş olduğu olanaklar dahilinde insanlar, bilgi yollarında gezinerek dünyanın bir köşesinden diğer bir köşesine rahatlıkla ulaşabilmektedir. 1980'lerin sonlarında ortaya çıkan bu teknolojiler on yıllık bir süreçte, yaşamın her alanını yeniden tanımlama gereğini zorunlu kılmıştır (Gezgin, 2002: 29). Bu alanların başında da yayıncılık ve iletişim gelmektedir.

İnternet gazetelerinin ortaya çıkmasıyla birlikte geleneksel gazetelerin, internet üzerindeki yayınlarına ulaşmakla birlikte internet üzerinde habercilik yapan haber sitelerine de rastlanmaktadır.

Gazetelerin "elektronik gazete"ye dönüştürülmesi için gösterilen çabaların altında haberlerin depolanması, arşivlenmesi, haber toplama, gönderme işlevi, dizgi ya da sayfa düzenlemesi gibi aşamalarının hızlandırılması, baskıya daha geç saatlerde girilerek en son gelişmelere ilişkin haberleri okura verebilme olanağının elde edilmesi gibi amaçlar yatmaktadır (Törenli, 2005: S.206). Dolayısıyla 'elektronik gazete'

uygulaması haber toplamadan işlemeye, baskıdan dağıtıma kadar gazetenin tüm üretim aşamalarında yeni medya teknolojilerinin üretim hızını ve verimliliğini artırmanın yanı sıra elde edilecek bu yetenekle gerek işletme girdilerinde gerekse çalıştırılan personel sayısında tasarruf sağlamayı hedeflemektedir (2005: 206).

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılacağı gibi internet, geleneksel gazeteciliği birçok alanda etkilemiş ve etkilemeye devam etmektedir. Türkiye’de yapılan bir araştırmaya katılan gazetecilerin yüzde 40’ı, diğer meslek guruplarınıninsa yüzde 60’ı internet gazeteleri karşısında kağıda basılı geleneksel gazetelerin gelecekte var olamayacağını düşünmektedir (Karaduman, 2003: 201). Bu bulgu internet gazetelerinin ne denli hızlı geliştiğinin ve geleneksel gazeteleri tehdit ettiğinin açık bir göstergesidir.

Gelişen teknoloji ve haber akışındaki değişim gazetecileri de etkilemektedir. Bilginin en önemli kaynaklarından biri olan internet, gazetecilere, haberi üretirken yardımcı olduğu gibi haberin yayınlanması için de yeni bir olanak sağlamaktadır.

Wendland’a göre gazetecilerin internet hakkında bilmesi gereken beş önemli bilgi bulunmaktadır. Bu bilgiler şöyledir (<http://www.poynter.org/dj/053001.htm>, 05.08.2007):

“İnternet bir alet çantasıdır: Birçok takım aletini içinde bulundurur. E-mail, web, dosya transferleri, haber gurupları, e-mail listeler, tartışma gurupları, ses ve görüntüler. Hangi aletin hangi bilgiyi toplamada ve yaymada kullanacağını bilmek, gazetecinin interneti verimli ve etkili kullanmasının ilk şartıdır.”

“İnternet sürekli bir değişim içindedir: Her gün, teknolojik gelişme karşısında internet sürekli değişmektedir.”

“İnternet toplumsaldır: İnternet toplumsal engel de oluşturmaktadır. İnternet ahlakdışı, anarşik ve otorite dışı özellikleri nedeniyle görgü kurallarına ve gizliliğine meydan okuyan özelliktedir. Gazeteci, haberlerini hazırlarken bunları göz önünde bulundurmalıdır.”

“İnternet her zaman her yerdedir: İnternet her yerde ve günün her saatinde kullanıcısının hizmetindedir. Dünyanın her yerinden ve haftanın her günü ve saatinde enformasyona erişim olanağı bulunmaktadır. Şu ana kadar gördüğümüz en hızlı iletişim aracıdır. Hem haberin gelişme evrelerinde hem de haberi yayma yeteneği olarak.”

“İnternet bağımlılık yapar: Genellikle daha az değil, daha fazla çalışmamıza neden olur. Gazeteci için son derece yararlıyken kullanıcıyı da kolaylıkla toplumdan ve insanlardan izole etmektedir.”

2.1.2. İnternet Gazeteciliğinin Gelişimi

İnternet gazetelerinin tarihi gelişimi incelendiğinde; internet haberciliğinin kökenini televizyondaki teletext yayınlarının oluşturduğu görülmektedir (Gürcan, 1999: 18). İnternet ile ortaya çıkan okuyuculara haber iletme olanaklarına hem geleneksel yöntemlerle yayın yapan gazeteler hem de haber ajansları hızlı bir biçimde uyum göstermişler, bunların hemen ardından ise internette yayın yapan haber siteleri ortaya çıkmıştır (Karaduman, 2005: 145).

İnternet gazeteleri ilk olarak ABD’de kendisini göstermiştir. 1995 yılında sekiz büyük gazete; (*The Washington Post, New York Times, Daily Mirror, Herald Tribune* gibi) baskıya hazır gazete sayfalarını on-line olarak anında okuyucuya aktarmak amacıyla; Yeni Yüzyıl Yayın Ağı adıyla bir şirket kurarak haber yayıncılığında sanal dönemi örgütsel olarak başlatmışlardır (Gürcan, 1999: 32).

Gazetelerin basılı hallerinin internette yayınlanmasıyla birlikte, geniş bağlantılı bir içerikle şehir rehberleri ve on-line alışveriş olanakları gibi eklentilerle ve güncellenebilen yazı/haber içerikleriyle de desteklenmiştir. Daha sonraki dönemlerde ise internet yayıncılığının sürekli gelişimine tanık olunmaktadır. Yine iletişim teknolojilerinden yararlanarak yayınlarını

biçimlendiren internet gazeteleri, bugün gelinen noktada farklı biçim ve özgün içerikleriyle kitle iletişim araçları arasında yerini almıştır (Karaduman, 2005: 145).

Türkiye’de internet gazeteciliği, dünyadaki gelişim sürecini yakından takip etmiştir. 1995’te dünyada başlayan internet gazeteciliği Türkiye’de 2 Aralık 1995’de *Zaman* gazetesinin internette yayın hayatına başlamasıyla gerçekleşmiştir. Türkiye’de internette yayın yapmaya başlayan ilk gazete olan *Zaman*, o tarihten itibaren köşe yazıları, güncel, politika, dünya ekonomisi, spor ve medya bölüm başlıkları adı altında yayın yapmıştır. Türk basınında internette ilk yayın hayatına başlayan dergiler ise *Aktüel* (Temmuz 1995) ve *Leman*’dır (Ekim 1995) (Gürcan, 1999: 45.).

Ulusal basında *Zaman*’dan sonra internet yayınına başlayan *Milliyet*’i, *Hürriyet* ve *Sabah* gazeteleri takip etmiştir (1999: 48). Bu gelişmeler Türk basınında yaşanan değişimin bir göstergesi olarak diğer gazeteleri ve dergileri de etkilemiştir. Bu değişim ve gelişim her geçen gün yerel basını da etkisi altına almıştır. Bu gelişim yerel basının gazetelerini internet yayıncılığına başlatmasıyla devam etmiştir.

Birçok gazete 1995–1998 yılları arasında internet üzerinden yayın yapmaya başlamıştır. Türkiye’deki ulusal gazetelerin internet yayıncılığına başladığı tarihler Tablo 4’te görüldüğü gibidir. Tablo 4’te de görüldüğü gibi Türkiye’deki gazeteler dünyadaki gazetelere paralel olarak internet üzerinden yayına 1995 – 1998 yılları arasında başlamıştır.

Tablo 4: Türkiye’de Ulusal Gazetelerin İnternette Yayın Hayatına Başlama Tarihleri

Gazete	Yayın Tarihi
Zaman	2 Aralık 1995
Turkish Daily News	19 Mayıs 1996
Türkiye	9 Kasım 1996
Milliyet	26 Kasım 1996
Fanatik	25 Aralık 1996
Hürriyet	1 Ocak 1997
Sabah	1 Ocak 1997
Akşam	15 Eylül 1997
Yeni Yüzyıl	4 Mart 1998
Radikal	1 Mayıs 1998
Güneş	2 Nisan 1998
Cumhuriyet	7 Mayıs 1998
Milli Gazete	3 Ekim 1998

Kaynak: (Yedig, 2002: 44).

Basılı olarak yayın yapan gazetelerin internete aktarılmasıyla başlayan internet gazeteciliği, ilerleyen yıllarda haber portallarının kurulmasıyla yayıncılık anlamında yeni bir geleneğin önünü açmıştır. Ocak 1996’da internette yayınlanmaya başlayan Xn haberleri sürekli yenilemeye yönelik kurulan ilk sanal gazete olmuştur (Karaduman, 2005: 146). Xn,’de değişik gazetelerin köşe yazarlarının o günkü gazetelerinde yayımlanan yazıları da bulunmaktadır. Xn’in Genel Müdürü Behiç Gürcihan’a göre internet gazetesinin klasik gazetelerden birçok üstün yanı bulunmaktadır. Bu üstünlükleri Gürcihan şöyle aktarmaktadır:

“Xn’i gazeteyle bir bilgi bankasına dönüştürmeyi düşünüyoruz. Zaten internet de geleceğin medya ortamı. Klasik gazete birkaç baskı yapabilir, ama internetteki bir gazete, her an ve sürekli yenilenebilir. Ayrıca klasik gazetede sadece o sırada yazılı olan haber-makale okunur. İnternet gazetesinde ise okuyucu, bazı komutlarla haber-fotoğraf-makaleye ilişkin yanı konulara ve referanslara kolayca ulaşabilir.”

İnternet gazeteciliğinin geçirdiği aşamalar üç dönem halinde incelenebilir. Birinci dönem, gazetecilerin haber içeriğini internet gazeteciliği için üretmedikleri kendi geleneksel gazeteleri için ürettikleri daha sonra da haber içeriğini internet sayfalarına aktardıkları dönemdir (Karaduman, 2005: 147). Bu dönemde gazeteler sanal ortamda da yayın yapabilmek için geleneksel gazetelerini olduğu gibi internete aktarmışlardır. Bu sanal gazetelerin hazırlanmasında yeni muhabirler kullanılmamıştır. Günümüzdeki internet gazeteleri de haberlerinin birçoğunu basılı gazetelerinden alarak internette yayınlamaktadır. Konuyla ilgili yapılan gazete analizlerinde bu durum tespit edilmiştir.

İkinci dönemde gazeteciler internet için özgün haber içerikleri üretmemişlerdir. Bu dönemde internet gazeteciği için özel haberler yapılmamıştır. İnternet gazeteleri genel olarak ajans haberlerinden yararlanmışlardır.

Üçüncü dönem ise internet gazeteciliği için düşünülen haber yapma ve kullanıcıya içeriği denetleme olanağı veren, tek yönlü iletişimin yerini interaktif dönemin aldığı süreçtir (Tokgöz, 2000: 69). Bu dönemde haberi yapan ve haberi okuyan kullanıcı karşılıklı olarak bilgi alışverişi içerisindedir. Kullanıcı haberi okuduktan sonra haberle ilgili yorum yaparak, kendine göre haberde eksik bulduğu yönleri haberi kurgulayanlara bildirebilmektedir. Bu da haber üretim merkezinde yer alan muhabirlere, haberle ilgili ayrıntı vermesi doğrultusunda bilgi sunmaktadır.

2.1.3. İnternet Gazetecisi ve Nitelikleri

Haberin niteliğini değiştiren internetin günümüzde gazetecinin tanımını da değiştirdiği düşünölmektedir. Elektronik gazeteci dendiği zaman, önceleri teknoloji haberleri yapan, yeni geliştirilen donanımları ve yazılımları inceleyen ve en önemli özelliği teknoloji tabanlı ve merkezli haberler yapan gazeteciler anlaşılmaktaydı. Ancak zamanla bu anlayış değiştirmiştir ve tüm gazetecilerin bir şekilde elektronikleşmek zorunda olduğu ve bunu başaramayanların mesleği icra etmekte zorluklarla karşılaşacağı iyice su yüzüne çıkmıştır (Sütçü, 2006: 316). Bu durum internet gazetecisinin daha donanımlı olması, mesleki birikiminin yanı sıra gerektiğinde editör, muhabir, foto muhabiri hatta bir yayın yönetmeni gibi karar alabilme yetkisine sahip olması gerektiğini göstermektedir. Çünkü internet gazeteciliğinde haber akışı süreklidir ve bu haberlerin en kısa sürede yayına sunulması gerekmektedir. Diğer taraftan, televizyon, radyo, gazete ve internet sitesi gibi bütün haber iletim kanallarına sahip medya grupları, her kurum için ayrı muhabir istihdam etmek yerine, haber ihtiyaçlarını tek muhabir aracılığıyla karşılamayı tercih etmektedir. Bu durumdaki bir muhabirin; televizyon, gazete, radyo ve internet formatında haber yazabilecek donanıma sahip olması gerekmektedir (Çakır, 2007: 142).

2.1.4. İnternet Gazeteciliği ve Telif Hakları

İnternet teknolojisinin gelişmesi, habercilik alanına birçok olanak sağlamıştır. Bu teknoloji sadece habercilik anlamında değil bunun yanı sıra bilimsel bilgiler başta olmak üzere birçok enformasyonun hızlı ve sınırsız bir şekilde sanal ortamda dolaşıma girmesine neden olmuştur. Bu ortamda dolaşan bilgilerin telifsiz olarak çoğaltılması ve dağıtılması eser sahiplerini zor durumda bırakmaktadır. İnternet olgusunun gelişmesinden önce Türkiye'de eser ve eser sahipleri 5846 Sayılı *Fikir ve Sanat Eserlerini Koruma Kanunu* ile korunmaktaydı ve günümüzde de aynı yasa geçerliliğini

sürdürmektedir. Fakat 1990'lı yıllardan sonra internetin gelişmesi ve eserlerin dolaşacağı yeni alanların oluşması, yeni telif hakları ihlallerini gündeme getirmiştir. Bu noktada FSEK yetersiz kalmaya başlamıştır.

Sanal ortamdaki bilgi dolaşımıyla ilgili hukukun belirlenmesi, söz konusu ortamın dinamik yapısı nedeniyle son derece zorlaşmaktadır (Akipek, Dardağan, 2001: 119). Sanal ortamda haber sitelerinin sayısı her geçen gün hızlı artmıştır; fakat sitelerin içeriği incelendiğinde bu artışın sadece niceliksel kaldığı, nitelik bakımından bir artışın söz konusu olmadığı ortaya çıkmaktadır (Uzun, 2005: 46). Sitelerdeki haberlerin birçoğunun diğer sitelerden kopyalama yöntemiyle üretildiği bilinen bir gerçektir. Mevcut hukuksal yapının, hızla gelişen bilişim teknolojisine oranla yavaş gelişmesi, hukuksal düzenlemelerin çabucak yaşama geçirilememesi, internet sitelerinde intihal sorununu gündeme getirmiştir. (2005: 46). Diğer yandan, fikir ve sanat eserlerinden internet sitelerinde yararlanmanın hukuku üzerinde duran incelemeler, sahibinin izni olmaksızın bir eserin kamusal yarara açılması, internet yoluyla kamuya sunulması, derleme eser olarak değerlendirilen bir internet sitesinin kopyalanarak diğer bir siteye aktarılması telif hakkı ihlali olarak değerlendirilmiştir (Akipek, Dardağan, 2001: 120).

Türkiye'de çeşitli kanunlarla internette telif hakları sorununun önüne geçilmeye çalışılsa da bunun başarısız olduğu gözlemlenmektedir. Bilişim teknolojisinin gelişmesi, bu kanunsal düzenlemelerin ötesine geçerek farklı yöntemlerde telif haklarının ihlal edilmesine neden olmaktadır. FSEK çeşitli yasal kısıtlamalar getirmiştir fakat sanal ortamda elde edilen bilgilerle ilgili kanunsal düzenlemeler getirilmemiştir.

Sanal ortamda gerçekleştirilen habercilikle ilgili yasal sorunlar da bulunmaktadır. Bu sorunlar çok çeşitlilik göstermektedir. Haberlerin izinsiz başka sitelere aktarılması veya site içinde dahili ve harici linklerle başka sitelere yönlendirilme gibi sorunlar başta yer almaktadır. Bu gibi uygulamalar, haksız kazançlara neden olmakta ve lisans verme uygulamalarında da sorunlar doğurmaktadır. Link verme yönteminin kullanılmasının diğer bir olumsuz tarafı ise maddi gelir kayıplarıdır. İnternette ortaya çıkan diğer bir sorun ise kullanıcıların kaynak yönünde yanlış bilgilendirilmesidir (Uzun,

2005). R. Uzun da (2005: 66) sanal ortamda bilgilerin dolaşımında telif sorunlarının giderilmesi için 2001 ve 2004 yıllarında FSEK'te yeni düzenlemelere gidildiğini fakat bu düzenlemelerin yetersiz kaldığını aktarmaktadır.

Sanal ortamda yayınların izinsiz çoğaltılması, dağıtılması veya yayınlanmasıyla ilgili çeşitli kanunsal düzenlemeler yapılsa da bu ortamın sürekli gelişmesi ve yeni oluşumlara sahne olması, bu düzenlemeleri belirli bir süreden sonra etkisiz bırakmakta ve yeni yöntemler aracılığıyla yeniden telif haklarının ihlali gündeme gelmektedir.

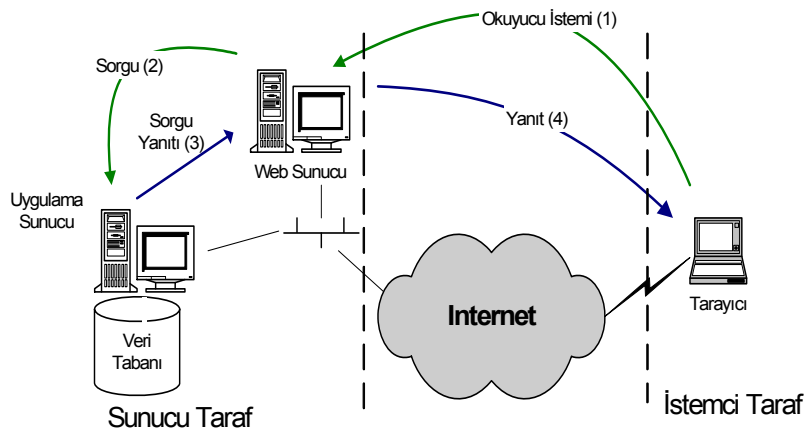
İnternet haberciliği bağlamında düşünüldüğünde ise yine aynı sorunlarla karşılaşmak olanaklıdır. İnternet sitelerinde yayınlanan haberlerin kaynakları gösterilse de çoğunun haber içeriği aynıdır. İnternet haber siteleri bir kaynaktan aldığı haberin cümle yapılarıyla oynayarak kendilerine mal edebilmektedirler. Bu da diğer bir yasal ve etik ihlal olarak değerlendirilebilmektedir.

2.1.5. İnternet Gazetesinin Yapısal Özellikleri ve İşleyişi

Bir çevrimiçi gazeteyi yayına başlatabilmek için gerekli fiziksel yapı, gerçekte web üzerinde çalışan herhangi bir internet uygulaması içinde kullanılabilecek olan standart bir sunucu / istemci (server / client) mimarisinden başka bir şey değildir. Yapı, sunucu tarafında yer alan ve haber ve bilgilerin tutulduğu bir veritabanı üzerine oturmaktadır (Kırçıl –Karagüler, 2004:5–6). Şekil 1'de görüleceği üzere, istemci tarafında okuyucu, fiziksel olarak ise bir tarayıcı (browser) yer almakta olup, bağlantı kurulan gazete sitesine http (hypertext transport protocol) istemi ile iletişimi başlatmaktadır. Diğer ağ uygulamalarının aksine, web sunucu ve tarayıcı arasında oluşturulan bu http bağlantı, genellikle kısa süreli olup istenen doküman veya resmin tarayıcıya transferi tamamlandığında sonlanmış olur. Eğer sorgulama (query) sonucu istenen metin veya resim bulunamazsa, yine "istenilen materyal bulunamadı" mesajı tarayıcıya, dolayısıyla okuyucuya ulaşmış olacaktır. Bu arada veritabanında tutulan ve web sunucu tarafından istemci

tarafa aktarılan web sayfaları, statik ve dinamik olarak iki farklı yapıda olabilir. Statik sayfalarda içerik sabit olacağından okuyucu tarafından verilen aynı istemde, her defasında aynı yanıt alınacaktır. Oysa dinamik doküman söz konusu olduğunda, web sunucuya erişen bir istem sonucunda, sunucu, bir uygulama programı çalıştırarak bir dinamik sayfa üreteceğinden istemcinin aynı istemi için alacağı yanıtlar farklı olabilecektir.

Online gazete yayını, sunucu tarafında gerçekleşeceğinden 24 saat aktif olacak olan sunucu yapısının seçimi önemli olacaktır. Gazetenin tirajına (online gazete için tiraj ile söz edilen alınan hit sayısı) bağlı olarak sunucu konfigürasyonu ve bant genişliği farklılıklar gösterebilir. Lokal düzeyde, göreceli olarak düşük okuyucu hedefleyen bir site için standart bir sunucu mimarisi yeterli olacakken, ulusal düzeyde yayın hedefleyen bir gazete için kullanılacak sunucu bilgisayarını işlemci hızı, RAM kapasitesi ve disk erişim hızı (rpm) açısından yüksek donanımlılık gerekli olacaktır. Web ortamı sunucu-istemci yapısına ilişkin ayrıntılı teknik bilgiler çok çeşitli kaynaklardan edinilebilir (2004:6–7).

Şekil 1: Sunucu-İstemci Altyapısı

İnternette yayınlanan gazetelerin hazırlanış aşamaları geleneksel gazetelerden farklı bir şekilde işlemektedir. Basılı gazetelerin aynısı olmayıp, içerik olarak basılı gazetelerdeki birçok haber ve yazıyı kapsamakla birlikte, görünüş ve tasarım açısından basılı gazeteden tamamen farklıdır (Gürcan, 1999: 103). Bazı teknik araçların yardımıyla oluşturulan internet gazetelerinde web editörü, grafik ve bir FTP (File Transfer Protocol) ya da dosya transfer protokolü gibi programların kullanılması gerekmektedir.

Bir internet gazetesi sayfası hazırlanırken, öncelikle internet hizmeti veren bir kurumdan gerekli olacak kadar boş bir sayfa adı ve alanı alınmaktadır. Alınan bu sayfa çeşitli programlar yardımıyla tasarlanıp, yukarıda söz edilen dosya transfer (FTP) yöntemiyle yayına verilebilmektedir. Bu sayfayı ziyaret edecek kişiler oluşturulan adres (genelde = <http://www.....com>, net, tr olabilir) kanalıyla sayfayı ziyaret edebilmektedir.

Günümüzde internet gazeteciliğinde sadece HTML dosyalarının üretildiği dönem kapanmıştır (Halıcı, 2003: 163). İnternet sayfaları artık her gün yenilenen yüzlerce sayfadan oluşmaktadır. Bu sayfaları üretmek için 1995 öncesindeki yaklaşım onlarca HTML operatörü çalıştırmak ve bu sayfaları elle işlemek şeklindeydi (2003:163). Haber sitelerinin anında güncellenmesi gerekmektedir. Bu nedenden dolayı klasik anlamda HTML sayfalarının üretimi durmuştur. Artık HTML sayfaları, veritabanından çekilen bilgilerin ara dillerle HTML'ye dönüştürülmesiyle oluşturulmaktadır.

HTML, esnek ve kullanışlı bir yazım dilidir. Tasarlandığı gibi yerinde kalan, içeriğini koruyan HTML ile oluşturulmuş web sayfaları, pasif sayfalardır (Gürcan, 1999: 104). Bunun yanında dinamik web sayfaları da cgi, SSI ve diğer sunucu ara birimleri ve programlama dilleri ile hazırlanabilmektedir.

Son dönemdeki internet gazetelerini incelediğimiz zaman birçoğunun sayfalarını HTML ile değil PHP kodlama yöntemiyle oluşturduğu görülmektedir. PHP kodlama yöntemi internet haberciliğine yeni açılımlar getirmiştir. Bu kodlama yöntemi sayesinde site yöneticilerinin kod bilmesine ve web tasarımından anlamasına gerek kalmamaktadır. PHP kodlama yöntemi sayesinde oluşturulan yönetici panoları sayesinde site kolay ve hızlı bir şekilde hem yönetilmekte hem de güncellenebilmektedir.

Milliyet gazetesinden Ercüment İşleyen (2002: 73- 75) Milliyet gazetesinin internet sitesinin nasıl hazırlandığını şöyle anlatmaktadır:

“Türkiye, dünya, ekonomi ve spordaki günün gelişmelerini dakika dakika aktarıyoruz. Gün içinde yüzlerce haberi okurla buluşturuyoruz. Tek ölçütümüz ilginçlik değil kuşkusuz. Haberlerin güvenilirliği için kaynağından özenle kontrol ediliyor, hata yapmamak için gerekli önlemleri alıyoruz.

Milliyet internet haber sitesi, onlarca kategorisiyle Bir T portalına dönüşüyor. Habere derinlik verirken çeşitli ilgi alanlarına dönük özel bölümleri de ihmal etmiyoruz. Formula-1’den diyetle, kadınlara güzellik öğütlerinden fotoğraf sergilerine, özel sohbet alanlarından kitap tanıtımlarına, sinema eleştirilerine kadar her alanda var olmaya çalışıyoruz.

Verdiğimiz içeriği gün içinde ‘log raporları’ ile analiz ederek kullanıcıların ilgi alanlarını saptayıp yayın politikamızı interaktif bir hale dönüştürebiliyoruz.

İnternet teknolojisinin sunduğu en önemli özelliklerden biri olan interaktiviteyi, yani etkileşimi olmazsa olmaz bir koşul olarak görüyoruz.

İnternet haber siteleri, kendilerini geçmişin alışkanlıklarıyla sadece haber aktarmakla, bir yansıta olmakla sınırlandırdıkları takdirde kısa sürede okurun ilgisi kaybedeceklerdir. İnteraktif habercilik, yani okurdan tepki almak ve gün içinde o tepkiye göre kendini yenilemenin önemini unutmamak ve ihlal etmemek gerekmektedir.

Günümüzde büyük medya kuruluşları bünyesinde yer alan internet sitelerinin bu konuda rakiplerine göre büyük avantajlar taşıdıklarını da kabul etmek gerekiyor. İçerik üretilen binalarda, internet sitesi için zengin malzeme oluşturmak için çeşitli olanaklar buluyor.

İnternet gazeteciliğinin emekleme dönemlerinde, sadece hızlı ve online haber vermekle yetinmiyoruz. Ayrıca bunun tek başına çok

anlam taşımadığını da düşünüyoruz. İnternetin geniş olanakları kullanarak haberlerin perde arkasını, haberle ilişkili çeşitli bilgileri link'lerle okura aktararak doyurucu bir içeriğe ulaşmaya çalışıyoruz.”

2.2. İNTERNET GAZETECİLİĞİNİN GELENEKSEL GAZETECİLİKTE FARKLARI

İnternet gazeteciliğinin geleneksel gazetecilik karşısında olumlu ve olumsuz yönlerinin bulunduğunu söylemek olanaklıdır. Geleneksel olarak tanımlanan yazılı basında, mesajın kamuoyuna iletilmesi için öncelikle iyi bir sermayenin olması, matbaanın kurulması ve gazetecinin istihdam edilmesi gerekmektedir (Çakır, 2007: 139). Bununla birlikte geleneksel medyada, haberlerin toplanmasını, işlenmesini ve yayına hazırlanmasını sağlayan yazı işleri ve haber merkezlerinin bulunması gerekmektedir (2007: 193). Geleneksel medya, yerel, ulusal ve çeşitli ülkelerde bulunan muhabirleri aracılığıyla ve abone oldukları haber ajanslarından elde edilen haberlerle, sayfa sınırlılıklarını göz önünde tutarak, katı bir hiyerarşiyle örgütlenmiş yapıdadır. Kamuoyu oluşturabilecek derecede öneme sahip haberleri seçmek ve yayınlamak gibi çok sayıda sıkıntıya sahiptir (2007: 139).

Medyanın tekelleşmesiyle yönlendirilmiş, sansürlenmiş haberlerin yayınlanması; holding patronlarının promosyona, şans oyunlarına yöneldiği bir ortamda geleneksel medyanın gün içerisinde güncellenememesi, hız ve etkileşim yapısından yoksun olması gibi nedenlerin gelişim çağında olan internet haberciliğini, bir alternatif olarak geleneksel medyanın karşısına çıkarttığı bilinmektedir. Gazete, dergi, radyo ve televizyon gibi kitle iletişim araçlarının tümü, tekil ürünün veya programların hedeflenen kitleye dağıtıldığı, birden-çoğa (one-to-many) biçiminde çalışan iletişim ortamlarıdır.

Okur, dinleyici, izleyici, geleneksel medya ortamını tercih ettiği anda kendisine sunulan içeriği almak zorunluluğuyla karşı karşıya kalmaktadır. İnternet gazeteciliği ise meslekte önemli anlayış farklılıklarını beraberinde getirmiştir. İnternetin yaygın olarak kullanılmaya başlanmasıyla birçok alanda web sitesi hizmete sunulmuştur. Milyonlarca kullanıcısı olan sanal ortamda

hemen hemen her konuda bilgiye ulaşmak olanaklıdır. Ayrıca kullanıcılar, hızlı olması nedeniyle günlük gazeteleri kısa sürede sanal ortamda tarayabilmekte ve son dakika haberlerini takip edebilmektedirler. Bu olanaklar, okuyucuyu internet gazetelerine yönlendirmektedir. IBS'nin Türkiye'de internet kullanıcılarına yönelik yaptığı araştırmada, "sanal gazetecilik hakkında bilgi sahibi olanların" oranı yüzde 82, internette gazete okuyanların oranı ise yüzde 60 olarak belirlenmiştir (2007, 139). Bu araştırmadan da anlaşıldığı üzere internet haberciliği, televizyon bültenlerinden daha hızlı hareket ederek, enformasyonu internet haber portalında sunabilmektedir. Habere hızlı erişim olanağı, okuyucuları internet gazetelerine yönlendirmektedir. İnternet gazetelerinde haberler anında çevrimiçi olarak yayınlanmaktadır. Bu durum internet gazeteciliğini daha cazip hale getirmektedir. Çünkü geleneksel gazeteler bu haberleri en erken ertesi günkü baskısında yayınlayabilmektedirler.

2.2.1. Gazeteci Açısından

İnternetin, gelişmesiyle birlikte gazeteciye sunduğu olanaklar da artmıştır. Gazeteci internet sayesinde haberini yayın servisine daha kolay ulaştırma, interneti bir bilgi bankası olarak kullanabilme, kurumların internet sitelerini takip ederek yapılan açıklamaları haber olarak kullanma olanağı bulmuştur. Ayrıca internet, gazetecilerin aralarında iletişim kurmalarına, fotoğraf ve video iletimini haber servisine daha kolay ulaştırabilmelerine de olanak sağlamaktadır.

2.2.1.1. Haberi Hızlı Bir Şekilde Yayına Sunabilme

Gazeteler, günlük, haftalık, 15 günlük ya da aylık periyotlarla yayımlanan kitle iletişim araçlarıdır. Bu nedenden dolayı geleneksel gazetelerde habere anında ulaşım olanağı bulunmamaktadır. Aynı durum diğer bir iletişim aracı olan televizyon için de geçerlidir. Bir haberi televizyonda yayınlanmadan önce kameraya çekme, kurgu gibi birçok işlemten geçirmek

gerekmektedir. İnternet gazeteciğinde ise elde edilen bir haber, anında sanal ortamdan okur/izler kitleye aktarılabilir. Haberle ilgili gelişmeler ve değişiklikler web üzerinde anında güncellenebilmektedir. İnternet gazetelerinde oluşturulan son dakika haberciliği sayesinde gazetenin bağlı olduğu ajansa ya da gazetenin haber havuzuna düşen haber anında internetten yayınlanmaktadır. Haberi hızlı bir şekilde yayına sunabilme, İnternet gazeteciğini diğer kitle iletişim araçlarından ayıran en önemli özellik olmaktadır.

2.2.1.2. Habere İlişkin Bilgilere Kolay Erişim

Gazetecilerin haber üretim sürecinde karşılaştıkları en büyük sıkıntı, birey, kurum, kuruluş vb. hakkında geniş bilgi edinebilme zorluğudur. İnternet teknolojisi gazetecilere bu zorluğu aşmaları konusunda büyük ölçüde yardımcı olmaktadır. Çeşitli arama motorları aracılığıyla ve çok kısa sürede istenilen bir konuda bilgiye ulaşmak olanaklıdır. Özellikle büyük kurum ve kuruluşların web sayfaları gazetecilerin, kolayca ulaşabildiği birer bilgi kaynağıdır. Örneğin, ABD Başkanı Bill Clinton'ın Beyaz Saray eski stajyeri Monica Lewinsky ile ilişkisini araştıran Savcı Kenneth Starr tarafından hazırlanan rapor internet aracılığıyla kamuoyunun bilgisine sunulmuştur. Türkiye'de de benzeri uygulamalara rastlamak olanaklıdır. Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık, Genel Kurmay Başkanlığı vb. bütün kurum ve kuruluşlarla ilgili günlük bilgilere ve açıklamalara, söz konusu kurumun kendi web sayfasından ulaşmak olanaklı hale gelmiştir.

Herhangi bir konu ve bu konu ile ilgili bilgiler hakkında yapılan araştırmalar için de internet artık temel başvuru kaynaklarından birisidir. Bu nedenlerden dolayı internet teknolojisini 'bilgiye aracıyla ulaşma aracı' olarak isimlendirilmektedir (Bulut, 2006: 37).

2.2.1.3. Haberin Farklı Formatlarda Sunumu

Gazeteci, geleneksel gazetede haberini farklı formatlarda sunmada sıkıntılar yaşamaktadır. Geleneksel gazetenin günlük belirli bir sayfa sayısı vardır. Her sayfa çeşitli haberlere göre (Manşet, sürmanşet, altmanşet, ekonomi, spor, dünya gibi) bölümlendirilmiştir. Bu nedenle muhabirin hazırladığı haber önem derecesi ve konusuna göre ayrılan bölümlerden birinde yayınlanmaktadır. Dolayısıyla muhabirin yazmış olduğu üç –beş sayfalık haber gazetede ki alana göre kısaltılmaktadır. İnternet gazeteciliğinde ise sayfa sınırlaması ya da alan sınırlaması gibi bir durum söz konusu değildir. Gazeteci haberini istediği formatta internette yayınlayabilmektedir. Her bir haber, diğer benzer haberler ve bilgilerle ilişkilendirildiği ölçüde değer kazanacaktır. İnternet bu alanda da pek çok yeni olanaklar sağlamaktadır. Böylece artık gazeteler sadece haberi verip geçmekle yetinmeyecek, haber ve haberle ilgili bilgiler daha ayrıntılı olarak okura sunulabilecektir (Kara, 2002: 37).

2.2.1.4. Ses ve Video Dosyalarının Kullanımına Olanak Sağlama

Geleneksel gazeteler haberlerini ses ve hareketli görüntü ile destekleyememekteyken internet gazeteciliği, multi-medya temelinde ses ve hareketli görüntü dosyalarını kullanma bakımından oldukça gelişmiştir. İnternet gazeteciliğinde yapılan bir haber ses ve görüntü ile anında desteklenmektedir. Gazeteci, çekmiş olduğu fotoğraf ve hareketli görüntüyü internet sayesinde okuyucuya sunabilmektedir. İnternet gazeteciliğinde kullanılan ses ve görüntülü haber sunabilme özelliği, gazetecinin daha donanımlı olmasını zorunlu kılmaktadır. Bu da internet gazetecisinin, internet kullanmayı iyi bilmesini, dijital video ve fotoğraf konusunda uzman olmasını gerektirmektedir.

2.2.1.5. Gazeteciler Arasında İnteraktif İletişim Olanığı

Geleneksel gazetecilikte gazeteciler, birbirleri arasındaki haberleşmeyi telefon, telgraf ve posta yoluyla sağlarken internet gazeteciliği bu anlamda da gazetecilerin işini kolaylaştırmaktadır. Gazeteciler günümüzde internette elektronik postayı kullanmaktadırlar. Gazetelerde oluşturulan gazeteci mail adresleri sayesinde istedikleri bilgileri toplu olarak birbirlerine ulaştırabilmektedirler. Haber kaynakları ile haberleşirken de mail yöntemini kullanmaktadırlar. Ayrıca adının açıklanmasını istemeyen kimi haber kaynakları bu yöntemle gazetelere "adının ortaya çıkma" riski olmaksızın bilgi verme olanağına sahiptir. Gazetelere son dönemlerde bu yolla da çok sayıda bilgi ulaşmaktadır.

2.2.1.6. Arşivleme ve Arşive Ulaşımında Kolaylık

1995 yılından itibaren internet gazeteciliğine başlayan birçok gazete daha sonraki süreçte gazetelerinin internet üzerindeki arşivlerini de oluşturmuştur. Geleneksel gazetecilikte haber arşivleme oldukça zordur. Yapılan çalışmalarda 100 yıl öncesinin gazetelerine ulaşmanın zorluklarından bahsedilmektedir. Yıllar önce yayımlanmış bir gazete haberine ulaşmak için onlarca kütüphanenin arşivini taramak gerekli olabilmektedir. İnternet gazeteciliği arşivleme ve habere kolay ulaşabilme olanağı açısından çok büyük bir kolaylık getirmiştir. Sanal ortamda oluşturulan arşiv sayesinde istenilen haberler daha kolay bulunmaktadır. Aranılan haberle ilgili bazı ipuçlarının yazılmasıyla sanal arşive ulaşılabilir.

2.2.1.7. Okuyucunun Sayısal Oranına Ulaşım Olanığı

Geleneksel gazetelerde bir haberin kaç kişi tarafından okuduğunu tespit etmek oldukça zordur. Ancak geleneksel gazetelerin günlük tirajlarıyla ilgili bilgiler bulunmaktadır. İnternet gazeteciliğinde durum biraz daha farklıdır. İnternet gazetecisi sayfasının günlük tirajını öğrenebilmektedir. Bunun

yanında internet gazetecisi hangi haberin kaç defa okunduğunu da öğrenme şansına sahiptir. Bu da gazeteciye, haberinin okunma oranını öğrenme fırsatı sağlamıştır.

Milliyet'in internet gazetesinin Şekil 2'de görüntülenen sayfasının aylık sayfa görüntüleme ve tekil ziyaretçi sayısı gösterilmektedir. Şekil 2'de sadece o sayfayı ziyaret eden kullanıcı sayısı görüntülenmektedir. Şekilde de görüldüğü gibi *Milliyet*, oluşturduğu sistem sayesinde, sayfasını ziyaret eden okuyucularla ilgili genel bilgilere de ulaşabilmektedir. Örneğin *Milliyet*'in internet gazetesini 2008'in Temmuz ayı içerisinde, 10 milyon 544 bin 485 tekil ziyaretçi tıklarken, *Milliyet*'in internet gazetesinin sayfa görüntülenme sayısı 243 milyon 825 bin 934'tür. Ayrıca *Milliyet* oluşturduğu sistem sayesinde okuyucu profili ile ilgili bilgiler de elde etmektedir. Şekilde görüldüğü gibi, *Milliyet*'in ziyaretçi profilinin yüzde 42'sini kadınlar yüzde 58'ini erkekler oluşturmaktadır. Şekilde, ziyaretçi profilinin eğitim durumu ve yaşıyla ilgili bilgiler de yer almaktadır.

İnternet gazeteleri sağladığı bu olanak sayesinde, ziyaretçi profiliyle ilgili bilgilere kolayca ulaşılabilir. İşletmeci, bu olanak sayesinde okuyucunun en çok hangi haberle ilgilendiğini, internet gazetesinin en çok hangi alanlarının tıklandığını tespit etme olanağına sahiptir. İşletmeci, bu bilgileri öğrendikten sonra en çok tıklanan alanların reklam fiyatları ve haber akışlarıyla ilgili yeni düzenlemeler yapabilmektedir.

Milliyet.com.tr
21 Ağustos 2008, Perşembe Güncellenme: 10:58

MedyaNet

Milliyet.com.tr – Ana Sayfa

Sık Kullanılanlara Ekle | Açılış Sayfası Yap | Siteneye Ekle | İletişim | Kurumsal | Künye | RSS | **YAZDUYARA** | Arabam | Emlak | Hangisine Gitsek | İnsan Kaynakları | Kobi | Seri İlanlar | Blog

Milliyet.com.tr
5 Ağustos 2008, Salı Güncellenme: 10:52

Ana Sayfa **Süper Banner** 728 x 90 piksel - FC'li Alan
1 gün Bedeli : 6.500 YTL+KDV

ANA SAYFA | SON DAKİKA | BUGÜNKÜ MİLLİYET | Okur Yorum | Haber İndeksi | Arşiv | Haberci | Üyelik | Bülten | Kampanya Sözleşmesi | Hızlı Ergim

YAZARLAR | SİYASET | EKONOMİ | FİNANS | DÜNYA | SPOR | GÜNCEL | YAŞAM | MAGAZİN | ASTROLOJİ | HAVA DURUMU | ÇİZERLER | EGE | CUMARTESİ | PAZAR | CAFE | İK

Kültür-Sanat | Sinema | TV Rehberi | Sağlık | Teknoloji | Mobil | Eğitim | Otomobil | Bebek Çocuk | Mizah | Arşivden Ara | Ara | Detaylı Arama

Milliyet Kobi'ye üye olun, E-röportaj'la sesinizi dünyaya duyurun!

ESKİ POLİS MÜDÜRÜ MİLLİYET'E KONUŞTU

BÜYÜK

Bedava laptop ödüllü yarışmada son hafta!

Ana Sayfa **Dikey Banner** 100x300 piksel - FC'li Alan
1 gün Bedeli : 2.950 YTL+KDV

Memura 16 milyar YTL!
Kamuda ücret dengesini kumak için hükümet, ön çalışmayı tamamladı. Bu yıl öğretmenler 50 YTL ek zam alacak... Yeni

Milliyet.com.tr Anasayfa
Görünürlük : 243.825.934
Tekil Ziyaretçi : 10.544.485
Görünürlük ve Tekil Ziyaretçi Rakamları, Temmuz 2008 Adserver ve WebTrends 1 aylık sonuçlarıdır.

Ziyaretçi Profili (%) – "Cinsiyet"
Kadın: 42 – Erkek: 58

Ziyaretçi Profili (%) – "Eğitim"
İlkokul Ortaokul Lise Üniversite
1 3 22 73

Ziyaretçi Profili (%) – "Yaş"
% 1: 12 Yaş ve altı - % 4: 13-17 yaş - % 24: 18-24 yaş
% 39: 25-34 Yaş - % 19: 35-44 yaş - % 12: 45+ yaş

Şekil -2 Milliyet'in internet gazetesinin reklam fiyatları ve tekil ziyaretçi oranları

2.2.1.8. Okuyucu Kitlenin Nicel Büyüklüğü

Gazete ve dergilerin en büyük sorunlarından birisi de dağıtımda ulaşılabilen alanların sınırlılığıdır. Yurtdışında yaşayan pek çok insan kendi ülkesinin gazetesini alabilmek için çeşitli sorunlar yaşamaktadır (Gezmen, 2002: 76). Yurtiçinde yaşayan insanlar da bölgesel gazetelere ya da birçok dergiye ulaşmakta zorluklar çekmektedir. Sadece gazete ve dergiler değil yanı sıra televizyonların da yayıncılık anlamında pek çok sorunla karşı karşıya olduğu bilinmektedir. İran'daki İslami yönetim halkı günaha yönelttiği gerekçesiyle çanak antenleri yasakladığından batıya açılmak; dogma olmayan, kendilerini ilerletebilecek bilgilere ulaşmak isteyen insanlar, antenlerin boyutlarını küçültüp, evin içine perdelerin arkasına koymaya başlamışlardır (2002: 77). Buradan da anlaşıldığı gibi geleneksel medya,

bazı bölgelere ulaşmakta zorluk çekmektedir. Oysa, kitle iletişim araçlarının karşına bir alternatif olarak çıkan internet gazeteciliği ile dünyanın her yerinden birçok bilgiye ulaşma fırsatı sağlanmaktadır.

2.2.1.9. Habere İlişkin Ek Metinler Sunma Olanığı

İnternet gazeteciliğinin en önemli özelliklerinden birisi de ana metinlerle ilişkilendirilen bağlantılardır (Linkler). Bu yolla görünür / okunur alanın gerisindeki karmaşık ve sınırsız üçüncü boyut kullanıcının hizmetine sunulmaktadır (Halıcı, 2003: 161). Başka bir ifadeyle, herhangi bir metin ya da grafik unsuruna bağlantı sağlanarak, verilen haberi tamamlayıcı nitelikteki fotoğraf, arşiv bilgisi, grafik, video gibi hiper-metinler arasında bağlantı kurulmaktadır.

2.2.2.Okur Kitle Açısından

Gazeteci açısından geleneksel gazeteciliğe karşı birçok alanda yenilik getiren internet gazeteciliği okuyucu açısından da çeşitli farklılıklar ortaya koymaktadır. İnternet gazetelerindeki okurun geleneksel gazeteden farklı olduğu söylenmektedir. İnternetteki okur, teknoloji kullanan, onunla iç içe olan kimsedir. Ayrıca internetteki olanaklar okur için yeni açılımlar getirmiştir. İnternette her geçen gün sayısı artan kullanıcı, yalnızca bilgiyi ve haberi alan, kullanan değil onları üreten ve gönderen olmaktadır (Özçağlayan, 1998: 197). İnternet gazeteciliğinde okur haberi farklı kaynaktan elde edebilme, yeni haberlere en kısa zamanda ulaşabilme, haberle ilgili yorum yazabilme ve okuyabilme, arşive kolay ulaşabilme gibi olanaklara sahip olmaktadır.

2.2.2.1. Habere Hızlı Erişim Olanığı Tanıması

Belirli aralıklarla yayınlanan geleneksel gazeteler aracılığıyla haberin anında okuyucuya ulaştırılmasının zor olduğu bilinmektedir. Günlük

yayınlanan geleneksel gazetelerle haberler okuyucuya ertesi gün, haftalık yayınlanan geleneksel gazetelerle haber okuyucuya bir hafta sonra, aylık yayınlanan gazetelerle ise haberler okuyucuya bir ay sonra ulaştırılabilmektedir. Bu da okuyucunun habere anında ulaşma olanağını kısıtlamaktadır. İnternet gazeteleriyle ise gelişen teknolojinin olanakları kullanarak, haber okuyucuya anında ulaştırılabilmektedir. Bununla birlikte internet gazetecisi haberle ilgili gelişmeleri de son dakika olarak web sayfalarından duyurma olanağına sahiptir. Böylelikle okur da habere en hızlı biçimde ulaşabilme olanağına kavuşabilmektedir.

2.2.2.2. İnteraktif Geri Besleme

İnternet gazeteciği habercilik adına önemli bir gelişmeye daha olanak sağlamıştır. Geleneksel gazetelerde okuyucular, haberle ilgili düşüncelerini bildirmekte oldukça zorlanmaktadır. İnternet gazeteciliği oluşturulan haber altı yorumlarla bu olumsuzluğu ortadan kaldırmıştır. İnternet gazetelerinde okuyucu istediği habere istediği yorumu anında yapabilmektedir. Bu da okuyucunun habere karşı etkinliğini artırmaktadır. Ayrıca internet gazeteleri etkileşimli bir ortam sağlaması itibarıyla okurlarının tepkilerini anlık olarak alabilmektedir. Bunlar forumlar veya e-posta vasıtasıyla olabildiği gibi yine etkileşim temelinde habere not verme, haberi arkadaşına yollama gibi seçenekler de okuyuculara sunulmaktadır (Sütçü, 2006: 315). İnternet gazeteciliği geleneksel gazeteciliğin görevini yerine getirmekle birlikte, okuyucunun, yorum sayfaları ve bloglar aracılığıyla haberleşme sürecine aktif olarak katılmasını sağlamaktadır (Şenol Cantek, 2007: 66–67). Bu olanaklar sayesinde gazete, okur kitlesinin beklentilerini ve isteklerini anında öğrenebilmektedir.

2.2.2.3. Daha Fazla Enformasyona Ulaşabilme Olanağı

Geleneksel gazetelerin sayfa sayıları 16–32 arasındadır. Özel bir basım olmadığı sürece geleneksel gazete sahibi, sayfa sayısında herhangi

bir değişiklik yapmamaktadır. Bu da gösteriyor ki okuyucu geleneksel gazetede yer alan bu sayfalar dışındaki haberlere ulaşamamaktadır. İnternet gazetesinde ise var olan haberlerin tümü okuyucuya sunulmaktadır. Okuyucu buradan istediği haberi okuma olanağına sahiptir. Bununla birlikte internet gazetelerinde yayınlanan haberle ilgili çeşitli detayların ve başka verilerin bulunduğu web sayfalarına linkler verilebilmektedir. Ayrıca internet gazeteleri bugüne kadar gazetelerde ayrıntılı yer bulamamış, hava tahminleri, yol, deniz durumlarını anlatan raporlar; tren, metro, uçak tarifeleri; sinema, tiyatro ve konser programları gibi pek çok ayrıntılı bilgiye okurun kolay erişimini sağlamaktadır (Sütçü, 2006: 315).

2.2.2.4. Ücret Açısından Sunduğu Olanaklar

Geleneksel gazetelere, vakıf, kütüphane, dernek gibi insanların bir arada bulunduğu ortamlar dışında ücretsiz ulaşmak olanaksızdır (Gürcan, 1999: 97). Sanal gazeteler ise (internete bağlanma ücreti dışında) çoğunlukla okuruna ücretsiz olarak ulaştırılmaktadır. ABD’de *Wall Street Journal*, Türkiye’de *Turkish Daily News*, Rusya’da *İzvestiya* gibi bazı gazeteler, internetten yayımlanan online versiyonlarına erişim için ‘abone’ sistemi uygulamaktadır (1999: 97). Bu gazetelerin ana sayfalarına ulaşınca, abone olanlardan şifrelerini yazarak girmeleri, abone olmayanlardan ise abone olma başvurusunda bulunmaları istenmektedir ve bu işlemler ücretsiz olarak yapılmaktadır. Türkiye’de de bunun örnekleri vardır.

Sanal ve geleneksel gazete arasındaki bu ücretli-ücretsiz farkı, internet kullanıcısı olup günde birkaç basılı gazete alan kişileri, bazı gazeteleri almamaya yöneltmiştir (1999: 97). Çünkü okur, gazetede yer alan haberleri artık sanal ortamdan takip edebilme olanağı yakalamıştır. Okur, hem gazetede yer alan haberi sanal ortamda takip edebilmekte hem de haberle ilgili birçok fotoğraf ve görüntü bulabilmektedir.

İnternet gazeteciliğinin bu anlamda getirdiği başka bir yenilik ise geleneksel gazetede okuyucu kendini birkaç gazeteyle sınırlandırabilirken internet gazeteciliğinde okuyucu istediği gazetelere bakma olanağına sahip

olmuştur. Sadece internet gazeteleri değil haber portalları da bu noktada önemli bir görev üstlenmiştir.

2.2.3. Gazete İşletmecisi Açısından

İnternet gazeteciliği gazete işletmecisi açısından da birçok yeniliği beraberinde getirmiştir. Gazete işletmecisi internet sayesinde, basılı gazete oranını azaltarak kâğıttan tasarruf etmiştir. Bununla birlikte işletmeci baskı ve dağıtım masraflarını da azaltmıştır.

İnternet gazetelerinin haber üretim maliyetleri içerisinde gider kalemleri olarak, editör, web tasarımcılarının istihdamı, ajans aboneliği, web hosting ücretleri, büro giderleri gösterilmektedir. Tiraja veya enformasyonun büyüklüğüne göre tamamen sabit bir maliyet uygulanmaktadır (Sütçü, 2006: 315).

2.2.3.1. Kâğıt Kullanımının Olmaması

Geleneksel gazeteler kâğıt üzerine basılarak okuyucuya ulaştırılmaktadır. Gazete işletmecisinin geleneksel gazetesini yayına sunabilmesi için bir ücret ödeyip kâğıt alması gerekmektedir. Dolayısıyla kâğıda gelecek her zam okuyucuya yansıtılacaktır. Bu durum özellikle dar gelirli okuyucuları etkilemektedir. Buna karşılık her gün daha da ucuzlayan ve gün geçtikçe daha geniş kitlelerin kullanım alanına giren internet aracılığıyla yapılan gazetecilik neredeyse sıfır maliyetle yürütülebilir hale gelmiştir.

2.2.3.2 Matbaa İhtiyacının Olmaması

Baskı makinesi Marshall McLuhan tarafından *The Gutenberg Galaxy: The Marking of Typographic Man (Gutenberg Galaksisi: Tipografik İnsanın oluşumu)* adlı kitabında kitlesel üretimin ilk örneği olarak gösterilmiştir (Törenli, 2005: 50). Yerinden çıkartılabilen, dolayısıyla da yeniden kullanılabilen, değiştirilebilir harflerle ve harf kasalarıyla donatılmış

basımevlerinde, el yazması eserlere oranla oldukça ucuza üretilen çok sayıdaki basılı malzeme, basın/yayın alanında büyük bir dönüşüm süreci başlatmıştır.

Daha sonra 1905 yılında baskı kalitesini artırmak için kağıtla kalıp arasına 'kauçuk' adı verilen bir tamponun, aktarıcı bir ara katmanın yerleştirildiği, alüminyum gibi esnek ve hafif metallere yapılmış kalıpların kullanıldığı, baskının 'suyun yağı itmesi ilkesinden' hareketle gerçekleştirildiği ofset baskı makinesi, taş baskı sisteminin ilkelerinden hareket eden Casper Hermann ve J. W Rubel tarafından geliştirilmiştir (2005: 57).

Baskı makinesi ve basımcılık alanında teknolojik gelişmeler yaşanırken, basılı malzemelerin içerik bağlamında gerçekleşen gelişmelerini de göz ardı etmemek gerekir. Haberin yayılmasında seri ve hızlı üretimi olanaklı hale getirerek önemli bir katkıda bulunan basım teknolojisi, 15. yüzyıldan 19. yüzyıla kadar yaygınlık kazanamamasının yarattığı yavaşlatıcı etki nedeniyle önemli bir gelişme gösterememiştir. Ancak 19. yüzyılda gazeteler, en son haberleri basım teknolojisinde birbiri ardına gelen ve gazeteyi geleneksel görüntüsünden çıkaran gelişmelerden yararlanarak düzenli, tahmin edilebilir ve kısa zamanda bayatlamayacak öbekler halinde yayımlamaya başlamışlardır. Bu durum halkı yeni şeyler öğrenme ve deyim yerindeyse gazeteleri satın alma konusunda hevesli kılmıştır. Kısacası olayın gerçekleştiği anla, tüm üretim süreçlerinden geçip sonuçta haber olarak gazetede yer aldığı an arasındaki makas giderek daralmaya başlamıştır.

Basım sektöründe yaşanan bu gelişmeler gazeteciliği daha etkin hale getirmiştir. Özellikle seri üretime ve tüketime ticari anlamda konu olan gazete o döneme kadar yavaş ve pahalı bir çoğaltma tekniği olarak varlığını sürdüren elle, tek tek kopyalama işlemini marjinalleştirmiştir. Fabrikasyon üretimin yaygınlaşması, kitle üretimi-kitle tüketimi olgusu geniş halk yığınlarının siyasal yaşama katılımlarının genişlik kazanması, üretim sistemlerinde okuma-yazma bilen insana duyulan gereksinimin artışı, kentleşme ve kitle iletişim araçlarının gelişmesiyle desteklenen yeni toplumsal ve ekonomik ortam, basım teknolojisindeki gelişmelerin basılı malzemeleri ucuzlatan ve yaygınlaştıran etkisi sonuçta haberin –

enformasyonunun giderek daha geniş halk kitlelerine ulaşmasına olanak sağlamıştır.

Tarihsel sürece bakıldığında basım sektöründe önemli gelişmeler olmuştur. Bu gelişmeler her geçen gün baskı ücretlerinin ucuzlamasına olanak sağlamıştır. Ama gelişen iletişim teknolojilerinin en son örneği olan internet, basım sektörünü kullanmadan gazeteyi okuyucusuna ulaştırma olanağı sağlamaktadır. Bu gelişim basım sektörünü önemli ölçüde etkilemiştir. Gazetenin matbaa masraflarından kurtulmak isteyen işletmeci, basılı gazete yayınlamak yerine internet gazeteciliği yapmayı tercih etmeye başlamıştır.

2.2.3.3 Dağıtım Kolaylığı

Bütün basın kuruluşlarının dağıtım ile ilgili sorunlar yaşadığı bilinmektedir. Medya ürününün baskı/yayın noktalarına ulaştırılması konusunda da yeni iletişim teknolojileri önemli yararlar sağlamaktadır. Ancak bunlar daha ziyade ulusal medya açısından kullanışlı olacak nitelikteki teknolojilerdir (Tuncel, 2003: 96). Yerel medya açısından düşünüldüğünde sayısallaştırma ve internet gibi veri ağları sayesinde gazete hazırlandıktan sonra matbaaya gönderilmesi aşamasında ya da televizyon/radyo yayınının bilgisayardan yürütülmesi, otomasyon olanaklarından söz edilebilmektedir.

İnternet gazeteciliğinde dağıtımın geleneksel gazeteye oranla daha kolay ve daha ucuz olduğu düşünülmektedir. Haber yazılıp internet üzerinden sunulmaya başlandığı andan itibaren dağıtım sorunu çözülmüştür. İnternet gazeteciliğinde dağıtım için herhangi bir ücret ödenmediğini söyleyebiliriz.

2.2.3.4 Daha Ucuza Daha Fazla Reklam Sunma Olanağı

Gelişen teknolojiler firmalara birçok avantaj sunmaktadır. Geçmişte de gelişime ayak uyduramayan firmalar uyduranların hep gerisinde kalmıştır. Firmalar ürünlerinin reklamını en çok takip edilen ve daha ucuz olan kitle iletişim aracıyla müşteriye ulaştırmak istemektedir. Bu yöntemlerden biri olan

internet, doğru kullanılıp ve stratejik planlaması doğru yapılandırılıp irdelendiği takdirde geri dönüşler hızlı ve verimli olacaktır (Mestçi, 2005: 4). Firmalar reklamları yaparken çeşitli reklam araçları kullanmaktadır. Bu araçları kullanırken en fazla kitleye nasıl ulaşacağı yönünde araştırmalar yaptıktan sonra reklam vereceği aracı tercih etmektedir.

Türkiye’de ve dünyada internete ilginin arttığını, buna bağlı olarak her geçen gün internet ziyaretçi sayısının arttığını araştırmalar göstermektedir. 2009 yılı itibariyle dünyada internet kullanıcı sayısı bir milyarı aşmıştır. Bu sonuçlarda gösteriyor ki internet, reklam pastasındaki payını almaya başlamıştır.

1999’da yüzde 140,6 artarak 4,6 milyar dolara çıkan internet reklamcılığı pazarı, 2004 yılında payının dört katını da aşarak 24,4 milyar dolara ulaşmıştır. Yatırım bankası Veronis Suhler’in 14. İletişim Endüstrisi Tahmin Raporunda, internetin reklamcılık ve bilgi erişiminde kısa vadede büyümeye devam edeceği; ama bu büyümenin dergi ve gazete gibi yazılı basın araçlarını fazla etkilemeyeceği belirtilmektedir. Ve ayrıca reklam verenlerin 1998 yılındaki reklam harcamalarının yüzde 9.1 artarak 165 milyar dolara ulaştığını, 2004 yılında ise bu rakamın, yüzde 8.6’lık bir artışla, 249.1 milyar dolara ulaştığı belirtilmektedir. Rapora göre, bu büyümenin aslında yüzde 140,6 artış ile 1999’da 4,6 milyar dolara çıkararak büyük bir patlama yapan internet reklamcılığı sayesinde gerçekleşmiş olduğu ve internet reklamlarına yapılan harcamanın 2004 yılında dört katını da aşarak 24.4 milyar dolara ulaştığı gösterilmektedir.

New York’taki Veronis Suhler’ in Yönetim Kurulu Başkanı Yardımcısı James P.Rutherford internet reklamcılığı ile ilgili şunları söylemektedir (<http://www.girisim.com.tr/eticaretdergisi/eticaret1/e-reklam.htm>):

“İnternet geleneksel medyadaki dönüşümü ateşlemektedir. İçerik zengini web sitelerini ve bilgi portallarını geliştirmekle gelecek birkaç yıl içinde, geleneksel yayıncılar ve televizyoncular gelirlerini

daha çok internet üzerinden elde edecekler. Rapor, gazetelerin bazı seri ve emlak ilanlarını internete kaptırdığını ortaya koymaktadır.”

Raporlar ve araştırmalar dünyada internet reklamcılığının öneminin arttığını göstermektedir. Türkiye'deki internet reklamlarının durumuna bakıldığında dünya ile paralellik göstermektedir. *Mediacat* dergisinin 23 Haziran 2005 tarihinde yayınlamış olduğu araştırmaya göre; reklam verenlerin daha az bütçe ile daha efektif reklamlar yayınlamak istedikleri ortaya konmuştur. İnternet reklamcılığında yaratıcılığın bir sınırı yoktur ve diğer mecralarla karşılaştırıldığında da son derece ucuzdur. Tüketicisi ile birebir ilişki kurulabildiği için de son derece yaratıcı kampanyalar düzenlenebilmektedir.

MSN Türkiye için Millward Brown tarafından yapılan bir araştırma; reklam verenlerin, internet servis sağlayıcılarının ve medya planlama ajanslarının Türkiye'nin medya trendleri hakkındaki görüşlerini ortaya koymaktadır. Araştırma sonuçları online medya trendlerinin büyük bir hızla değiştiğini ve online pazarlamanın diğer geleneksel medya pazarlama aktiviteleri arasında ikinci büyük penetrasyona sahip olduğunu göstermektedir. Reklam mecrası olarak internet 'hedef kitleye erişim' sağlaması ve 'ölçümlenebilir' olması açısından reklam verenler tarafından sıkça tercih edilmektedir. Düşük maliyetli ve hızlı olması yaratıcı fikirleri yansıtın çözümlerin sunulmasına imkan tanımaktadır.

Reklam verenlerin görüşü, 2006 yılında Türkiye'de online reklam pazarının yaklaşık 40 milyon dolara eriştiği yönündedir. 2010'da bu rakamın 200 milyon dolara ulaşacağı yani yüzde 400 artacağı tahmin edilmektedir. Önümüzdeki 3 yılın medya bütçelerinde online reklamcılığın payının sırasıyla yüzde 17, yüzde 20 ve yüzde 24 oranında artış göstereceği öngörülmektedir. Bu tahminler bu süre içerisinde online reklam payının yüzde 17 ile yüzde 20 arasında bir potansiyele sahip olacağını göstermektedir.

Araştırmalar son beş yılda internetin reklam pastasındaki payının kat kat arttığını göstermektedir. Bu gelişim internet üzerinden yayın yapan gazeteleri de etkilemektedir. Geleneksel gazete sahibinin kağıt, matbaa ile

dağıtım için ücret ödediği ve gazete sayfa sayısının sınırlı olduğu düşünüldüğünde, reklam gelirlerini hesaplarken bunu göz önünde bulundurduğu da bilinmektedir. İnternet gazeteciliğinde dağıtım, matbaa ve kağıt için herhangi bir ücret ödenmemektedir. Bunun yanında internet gazetesinde sınırsız sayfa açma olanağı da bulunmaktadır. İnternet gazetesinin sağladığı bu olanaklar reklam fiyatlarını geleneksel gazeteye göre daha da ucuzlatmıştır. Şirketler pahalı olması gerekçesiyle geleneksel gazetelerde yayınlamadıkları reklamları internet gazetelerinde yayınlamaya başlamışlardır. Bu da internet gazetelerinin daha fazla reklam almasına olanak tanımaktadır.

İnternet gazetesinin reklam verenler açısından en büyük özelliği daha fazla okuyucuya ulaşabilmesidir. Bilindiği gibi reklam verenlerin veya reklam şirketlerinin hedefi, daha geniş kitleye ürünün tanıtımını etkili bir şekilde sunabilmektir. Bu bağlamda değerlendirildiğinde, internet gazetesinin bu olanağı en iyi sunan kitle iletişim aracı olduğu ortaya çıkmaktadır. Diğer yandan internet gazetesi; reklamları, daha renkli sunabilme, hareketli görüntülerle destekleme, konuyu daha fazla görsel malzemeyle ifade edebilme ve ek linklerle reklam veren hakkında geniş bilgiye ulaşabilme olanağı da sağlamaktadır. Bütün bunlar düşünüldüğünde reklam sunumu açısından da internet gazetesinin geleneksel gazeteye karşı bir üstünlük sağladığı görülmektedir. Şekil -3'te *Zaman*'ın internet gazetesinin reklam fiyatları görülmektedir. (Ek 1), (Ek 2)'den *Hürriyet* ve *Milliyet*'in internet gazetesi reklam fiyatlarına bakabilirsiniz. Şekil -3'e bakıldığında *Zaman*'ın internet gazetesinin en üst kısmında yer alan flash banner reklamın günlük fiyatı 900 lira iken Şekil 4'te görüldüğü gibi *Zaman*'ın geleneksel gazetesinde kırmızı işaretli alanın bir günlük reklam fiyatı 13 bin lira olarak gösterilmiştir. Şekil -3'te ana sayfanın sağ ve sol bölümlerinin reklam fiyatları görülmektedir. *Zaman*'ın geleneksel gazetesi reklam fiyatları ise Tablo- 5'teki gibidir. Tablo - 5'te gözüken reklam fiyatları tercihsiz sayfalar için geçerlidir. *Zaman* gazetesi reklam servisinden alınan bilgiye göre tercihli sayfalar pazarlık usulüyle yapılmaktadır. Yine reklam servisinin verdiği bilgiye göre, internet gazetesinin reklam fiyatları geleneksel gazeteden daha ucuzdur.

Günlük 900YTL sabit

www.zaman.com.tr / Anasayfa

Flash Banner 940x90

ZAMAN ONLINE 1 468x60

Aylık 4500 YTL dönüşümlü

7A 150x150 **Sticky1 100x300** **Aylık 4500 YTL sabit görünüm**

Aylık 2700-YTL dönüşümlü

7B 150x150 **Sticky2 100x300** **Aylık 4000 YTL sabit görünüm**

Aylık 3000 YTL sabit görünüm

2 179x60 **3 468x60**

4A 100x300 **Aylık 3000 YTL sabit görünüm**

4B 100x300 **Aylık 2000 YTL sabit görünüm**

Show Banner 300x250 **Sticky3 100x300** **Aylık 3000 YTL sabit görünüm**

Sticky4 100x300 **Aylık 2800 YTL sabit görünüm**

Günlük 300 YTL sabit görünüm

6 179x60 **5 468x60** **Aylık 2500 YTL sabit görünüm**

*** Sabit alanlar için rezervasyon gereklidir.**

*** Fiyatlara KDV ve ajans komisyonu dahil değildir.**

Legend:

- Sabit
- Rotasyon
- Sabit veya Rotasyon

Şekil 3: Zaman'ın İnternet Gazetesinin Reklam Fiyatları

Tablo-5 Zaman Gazetesinin Reklam Fiyatları

ÖZELLİKLER	BİRİM FİYAT (st.cm)
Türkiye baskısı, renkli, tercihsiz sayfa	65 TL
Türkiye baskısı, siyah – beyaz, tercihsiz sayfa	40 TL

2.2.4. Basın Özgürlüğü Açısından

İnternet, büyük haber ajansları ve yayın kuruluşlarının yanı sıra kişisel ve yerel yayıncılığa da olanak sağlayan bir teknolojidir. Bu açıdan bakıldığında, tekelliliğin önlendiği, yayıncılıkta fırsat eşitliğinin sağlandığı söylenebilir. Medya holdinglerinin, siyasi ve ekonomik olarak çok büyük güç olması ve basında tekelleşmeyi hızlandırması yadsınamaz bir gerçektir. Bu holdinglerden bağımsız olarak basılı günlük bir gazete çıkarmak neredeyse olanaksızdır. Ama sanal ortam sayesinde isteyen herkes online bir gazete yayınlatabilmektedir. Günümüz koşullarında yalnız büyük gazeteler değil; özel kimlikler de internette gazete yayınlama olanağına sahiptirler. Yapılması gereken sadece bu iletişim tekniğinin nasıl kullanılacağını iyi bilmektir. Hız kavramının önemli olduğu günümüz koşullarında, bu hız koşulunu gazetenin, internet sayesinde yakaladığı düşünülmektedir. Bütün bu gelişmeler, basın özgürlüğü açısından önemlidir.

İşletmeler açısından düşünüldüğünde, online yayıncılık yapmak için büyük bir sermayeye ve altyapıya gerek olmadığı söylenebilir. Güçlü bir bilgisayar sistemi ve iyi bir yazı işleri kadrosuyla dünyanın her köşesine online yayın yapılabilir. Siteye yerleştirilen elektronik sayaç sayesinde yapılan yayının kaç kişi tarafından takip edildiği kolayca tespit edilebilmektedir. Bu olanaklar sayesinde gazetenin günlük veya dönemlik tirajı anında öğrenilebilmektedir. Diğer yandan, hangi haberin daha çok okunduğu, hangi

yazarın daha çok tercih edildiği, reklamlara net olarak kaç kişinin baktığı, sayısal olarak tespit edilebilmektedir.

Güçlü teknolojik altyapılar sayesinde, internet gazetesi, okuyucu profilini tespit edebilmekte ve kamuoyu araştırması yapmaya olanak sağlamaktadır. Siteye yerleştirilen mesaj panosu sayesinde okurların eleştirileri, istekleri, düşünceleri vb. konularla ilgi bilgiler öğrenilebilmektedir. Yine aynı şekilde herhangi bir konuda kamuoyu araştırması yapmak, politika ya da sosyal içerikli forumlar düzenlemek de mümkündür. İnternet gazeteleri diğer yandan okurlara, yazarlar hakkındaki düşüncelerini ve eleştirilerini iletebilecekleri e-posta olanağı da tanımaktadır (<http://www.dorduncukuvvetmedya.com/arastirma.html>, 15.08.2008).

Elektronik gazeteciliğin geleneksel medya karşısındaki bu üstünlüklerinin tümü aynı zamanda haberin niteliğini ve gazeteci/okur/izleyici tanımlarını da değiştirmiştir. Her şeyden önce internet, habere "TV kadar hızlı, gazete kadar derin" tanımı getirmiştir. İnternet, gazetelere göre olayları her yönüyle verebilme; televizyonlara göre ise daha hızlı aktarma olanağına sahiptir. Ayrıca video görüntüleri de istenildiğinde yayınlanabilmektedir. İnternet gazeteciliği ile bir haber hem ayrıntılı şekilde sunulabilmekte hem de haberle ilgili görüntüler yayınlanabilmektedir. Bu durum, internet gazeteciliğinin, geleneksel yayıncılık karşısında elde etmiş olduğu en büyük avantaj şeklinde değerlendirilmektedir.

2.3.İNTERNET GAZETECİLİĞİNİN GELENEKSEL GAZETECİLİK ÜZERİNDEKİ OLUMSUZ ETKİLERİ

İnternet ortamının, geleneksel gazeteciliğe sağladığı yeni açılımlar ve olumlu katkılar kaçınılmazdır. Fakat bu teknoloji gazeteciliğinin geleneksel medya üzerindeki olumsuz etkilerinin de göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Türk basınında kendisini etkin bir şekilde hissettiren internetin, gazete üzerindeki olumsuz etkilerinden de söz etmek gerekmektedir. Bu olumsuzlukların biri gazeteyi satın alma yoluyla takip eden okuyucunun büyük bir çoğunluğunu bu alışkanlığından vazgeçirerek, satın almaksızın haberleri internetten takip etmeye yönlendirmiştir. Yani geleneksel gazetenin satışlarını internet gazetesi etkilemiştir. Reklam verenler, interaktif ortamın reklam gücünü kullanmaya başlamışlardır.

İnternet gazeteciliğinin yaygınlaşması benzeri haber içeriklerine neden olmuştur. Özellikle günümüz modern basınında, *Anadolu Ajansı* gibi büyük ajansların haberleri değerlendirme dışında tutulduğunda, geriye haber adına bir şey kalmadığı gözlemlenmektedir (Çakır, 2007: 142). Özel haberlerin azlığı dikkat çekicidir. Küçük ücretlerle AA'dan haber alan internet sitelerinin, gazetelerle aynı sayıda ve kalitede haber üretmeye başladığı bilinmektedir.

Haberlerde yeni bir "sürat faktörü"nü devreye girdiği bilinmektedir. Genel olarak "haber atlatma" olarak tanımlanan kavramın, gelen haberi çabuk yorumlayanların ve hızlı bir şekilde internet ortamına hazır hale getirebilenlerin lehine çevirdiği düşünülmektedir. Haberin özünü, minimum detayla ilk veren internet haber portalı, en çok tercih edilen basın organı olma yolunda önemli yol kat etmektedir.

İnternetin hızlı haber ulaştırabilme özelliği, bir kaynaktan alınan haberin başka kaynaklardan doğrulatilmasının ihmali edilmesine neden olmuştur. Gazete, editör ve onay kadrosu, internet üstünden oluşturulmuş haberleri kontrol edememeye başlamışlardır. Bu yüzden de gazetenin onay kadrosundan normal şartlarda asla geçemeyecek yanlışlıktaki

haberler,sayfalarda kendilerine hak etmedikleri kadar geniş yer bulmuşlardır (<http://www.turkinternet.com>).

İnternette gezinen kullanıcı, her ne kadar diğer nette gezinen arkadaşlarıyla görüşüp konuşabilse, gazetesini online olarak okuyabilse de fiziksel temas ve görüşme dışında, bilgisayarının ekranıyla baş başa kalmaktadır. Bu durum internet kullanıcılarını yalnızlığa sürüklemektedir (Gürcan, 1999: 103).

İnternet haber portalları geleneksel gazeteciliği olumsuz yönde etkilemekle birlikte aslında uygulanır şekliyle tam bir alternatif medya olmadığını da göstermektedir. Çünkü alternatif medyadan söz edilebilmesi için sisteme alternatif içerik üretmek gereklidir. Her gün yüzlerce sanal gazetenin kamusal alana haber sunduğu Amerika'da, internet ortamında dolaşan enformasyonun sadece yüzde 10'unun güvenilir kabul edildiği araştırmalar sonucu tespit edilmiştir (Çakır, 2007: 143).

Gazetecilik eğitim kuruluşu Poynter Enstitüsü'nden Nora Paul bu güvensizliğin nedenini şöyle açıklamaktadır (<http://www.haberturk.com>, 13.08.2008):

“Net haberciliğinde her şey çok büyük bir hızla ve denetimden geçmeden okura sunuluyor; bu durumda okura karşılaştığı binlerce bilginin gerçekliğini ispatlamak ya da haber değerini ölçmek gibi bir sorumluluk yükleniyor. Gazetecinin işlevini okur üstleniyor ki, bence net'teki en büyük problem de bu. Bir online haber sitesine ilk kez giriyorsanız öncelikle 'Biz Kimiz?' bölümünü arayın. Türkiye'de yapılan internet haberciliğine baktığımızda ise, haber sitelerinin hemen hemen tamamının haber kaynağı, ajanslar ve gazetelerin internet siteleri olarak karşımıza çıkıyor. Üstelik çoğu zaman kaynak bile gösterme zahmetinde bulunmuyorlar. Bu hem etik dışı hem de habere olan güveni sarsıyor. Diğer taraftan geleneksel medya olarak tanımladığımız her basın kuruluşunun ise bir yazı işleri kadrosu, haber merkezi, ekonomi servisi, dış haberler servisi, kültür-sanat servisi, haber araştırma servisi, arşiv servisi gibi birçok birimi var. Bu

birimlerde de çok sayıda basın emekçisi çalışmaktadır. Haber portallarının ise böyle bir yapılanması söz konusu değil. Hiçbir haberi yerinde takip edecek muhabirleri de bulunmamaktadır. Birçoğu birkaç editörle hayatlarını sürdürmeye çalışıyor. Dolayısıyla yapılan iş, derlemeden öteye gitmiyor. Kimse alternatif bir şeyler üretme peşinde değil. Herkes kolaycılığa kaçıyor. Yapılmak istenen daha fazla tıklanabilmek, dolayısıyla reklam gelirlerini artırmaktır. Bu da internet yayıncılığını hızla televole kültürüne doğru kaydırmaktadır (Aköz, 2005: <http://www.haberturk.com>).

Yukarıdaki metinde görüldüğü gibi, internet haber portallarının çok sayıda kişi tarafından ziyaret edilmesi, bu sitelerin alternatif haber ürettikleri anlamına gelmemektedir. Bu haber sitelerinin çok sayıda kişi tarafından ziyaret ediliyor olmasının nedeni; ziyaretçilerin, kısa sürede birçok gazetenin web sitesini tarayıp, gündemle ilgili bilgi sahibi olma ihtiyacını karşılama isteğidir.

Bilinmelidir ki bir gazeteyi diğer gazetelerden ayıran en önemli özellik “özel haber”dir. Çünkü özel haberler, yayıncı kuruluşun kendi elemanlarıyla ürettiği, şekillendirip okurlarına sunduğu ve genellikle diğer gazetelerde olmayan haberlerdir. Bu tür bir yayıncılık da normal şartlarda geniş, tecrübeli bir kadroyu gerektirir. Ancak İnternet haber portalları bugün için alternatif bir medya olmasa da her geçen gün yazılı basını olumsuz yönde etkilemektedir. Geleneksel bir gazete, kendisiyle birlikte aynı sergide satılan birkaç başka gazete ve on yirmi dergi ile rekabet ederken, şimdi internette binlerce diğer gazete ve dergi ile birlikte bulunan bağımsız belge, çoklu ortam sunumları vb. ile de rekabet etmek zorundadır. İnternetteki tüm bu çeşitlilik, her birinin ihtiyaçları diğerinden farklı olabilen bir hedef kitleye hitap etmektedir. Bunlar geleneksel medyanın durumunu hem iletişimsel hem de ticari yönden sorunsal hale getirmektedir (Çakır, 2007: 145).

Diğer taraftan geleceğin internet yayıncılığında, internet üzerinden yayınlanan gazeteler, dergiler, kitaplar, kağıt benzeri katlanabilir, rulo yapılabilir, kolayca taşınabilir bilgisayar ekranlarından okunabilecek. Bugün

birçok araştırma şirketi ve ünlü bilgisayar markaları bu tür bir ekranın geliştirilmesi üzerinde çalışmaktadır (<http://www.yeniasya.com.tr>, 30.04.2008). İlk örnekleri oldukça pahalı olan kâğıt ekran teknolojisi, ileride yaygınlaşmaya başladığında her geçen gün ucuzlamaya başlayacaktır. Bu tür ekranlar, tekrar tekrar, sonsuza kadar kullanılabilirler için de uzun vadede kâğıttan çok daha ekonomik olacaklardır. Bu yöndeki çalışmalar ileriye dönük etkinin boyutunu tartışmasız hale getirmektedir.

ÜÇÜNÇÜ BÖLÜM

ÇALIŞMADA ÖRNEKLEM KAPSAMINDA ELDE EDİLEN BULGULAR

3.1. ÖRNEK GAZETELER HAKKINDA GENEL DEĞERLENDİRME

3.1.1. *Cumhuriyet* Gazetesi

Cumhuriyet, Türkiye'de yayın hayatını sürdüren günlük siyasi bir gazetedir. Bu gazetenin kuruluş tarihi 7 Mayıs 1924'tür. Yunus Nadi'nin önderliğinde kurulan gazetenin günümüzdeki günlük tirajı 70 bin dolaylarındadır. Günlük 20 sayfa olarak yayınlanan gazetenin, gündem, politika, ekonomi, dış haberler, kültür sanat, televizyon ve spor sayfalarının yanı sıra birçok köşe yazarı da gazetede köşe yazmaktadır. *Cumhuriyet*'in geleneksel gazetesinin ilk sayfasının bir örneği Ek 3'te görülmektedir. Ayrıca *Cumhuriyet* çeşitli günlerde çeşitli konularla ilgili özel sayfalar yayınlamakta, haftanın bazı günlerinde ise okuyucularına kitap vb. ekler sunmaktadır.

Gazete, iletişim teknolojilerinin gelişimine paralel olarak 7 Mayıs 1998 tarihinde internet yayınına başlamıştır. www.cumhuriyet.com.tr uzantılı web adresinden internet yayıncılığı yapan gazete, sayfasında oluşturduğu haber portalı sayesinde okuyucusuna güncel haberler iletmektedir. *Cumhuriyet*'in internet gazetesi Ek 4'te görüldüğü gibidir. *Cumhuriyet*, kendi muhabirlerinin yaptığı haberler dışında ajans haberlerinden de yararlanmaktadır. Ajanstan gelen haberler düzenlenerek *Cumhuriyet*'in internet gazetesinde ve geleneksel gazetesinde yayınlanmaktadır. *Cumhuriyet*'in geleneksel gazetesinde çalışan muhabirlerinin dışında internet gazetesinden sorumlu yayın yönetmeni ve sorumlu haber editörleri de bulunmaktadır. *Cumhuriyet*, geleneksel gazetesinden farklı olarak internet gazetesinde okuyucusuna farklı açılımlar sunmuştur. Bu açılımlardan bazıları şöyledir:

Son dakika: Teknolojik olarak geleneksel gazetenin yapamadığı son dakika haberciliğini *Cumhuriyet* gazetesi, internet portalında yapmaktadır. Bu bölümde genel olarak ajanlardan gelen haberler anında okuyucuya ulaştırılabilmektedir.

Çalışma Yaşamı: *Cumhuriyet*'in geleneksel gazetesinde olmayan 'Çalışma Yaşamı' bölümünde daha çok esnafı, memuru, işçiyi ve sendikaları ilgilendiren haberler yayınlanmaktadır.

Tarım: Bu bölümde çiftçileri ilgilendiren haberler sunulmaktadır.

Olaylar ve Görüşler: Gündemle ilgili görüşlerin yer aldığı bir bölümdür. İnteraktif iletişimin söz konusu olduğu bu bölümde, okuyucunun görüşlerine ve yazılarına da yer verilmektedir.

Okurun Seçimi: Bu bölümde *Cumhuriyet* gazetesi okurları haber ve yorumlara oy verebilmektedir. Oylama sonuçları günlük ve aylık olarak değerlendirilmektedir. Gazete, buradan okurun en çok hangi haberlerle ilgilendiğini tespit edebilmektedir. Ayrıca okurun haberle ilgili yorumlarını da değerlendirebilmektedir.

Dosyalar: Gazete, bu bölümde belirli konularla ilgili hazırlanan yazı dizilerini yayınlamaktadır.

Belge Arşivi: *Cumhuriyet* gazetesi, belge arşivi bölümünde herhangi bir konu ile ilgili yapılan araştırmaları okuruna iletmektedir.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda düşünüldüğünde, *Cumhuriyet*'in, geleneksel gazetesinde yer verilemeyen haber ya da araştırmaların internet gazetesinde yayınladığı görülmektedir. Bu durum gösteriyor ki okuyucu, internet gazetesi aracılığıyla daha fazla bilgiye ulaşmaktadır. Geleneksel gazetenin teknolojik olarak olanak veremediği son dakika haberciliğini, internet gazetesi sayesinde yapabilen *Cumhuriyet*, habercilikteki hız kavramını internet gazetesi sayesinde gerçekleştirebilmektedir.

Cumhuriyet gazetesinin, incelendiği günler boyunca internet gazetesi ve geleneksel gazetesi üzerine yapılan karşılaştırmalı, gündem ve politika, ekonomi, kültür ve sanat, köşe ve yorum yazıları kategorilerinde haber ve fotoğraf analizi sonuçları Tablo 6'daki gibidir. Tablo 6 incelendiğinde, *Cumhuriyet*'in geleneksel gazetesinde incelenen haberlerle ilgili günlük

ortalama 72 haber yayınladığı, internet gazetesindeki haber ortalamasının ise 53 olduğu görülmektedir. *Cumhuriyet*'in geleneksel gazetesinde yine bu haberlerle ilişkilendirilen günlük ortalama 40 fotoğraf yayınlanırken, internet gazetesinde günlük ortalama fotoğraf sayısı 55'tir. Tablo 6'dan da anlaşıldığı üzere *Cumhuriyet*, internet gazetesinde yeni açılımlar yaratmasına rağmen haber sayısı bakımından geleneksel gazetesinde yayınlanan haber sayısı oranına ulaşamamıştır. Ancak *Cumhuriyet*'in internet gazetesinde geleneksel gazetesine oranla daha fazla fotoğraf yayınlanmıştır. İnternet yayıncılığına yeni başlayan gazetenin, her geçen güne oranla haber sayısını artırdığı gözlemlenmektedir.

Tablo 6: Cumhuriyet Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetesindeki Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.

CUMHURİYET GAZETESİ	Gündem ve Politika Haberleri				Ekonomi Haberleri				Kültür Sanat Haberleri				Yorum / Köşe Yazısı Haberleri			
	Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi	
	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto
05 Ocak 2009	62	37	60	62	12	7	12	12	11	8	2	2	12	-	12	-
06 Ocak 2009	57	37	41	41	10	9	17	17	9	8	5	5	17	-	11	-
07 Ocak 2009	51	24	27	27	19	11	21	21	7	3	1	1	16	-	13	-
08 Ocak 2009	47	32	56	56	11	9	26	26	9	8	4	4	14	-	11	-
09 Ocak 2009	45	19	31	31	13	7	13	13	9	7	4	4	16	-	11	-
10 Ocak 2009	37	27	23	23	14	4	12	12	-	-	6	6	14	-	11	-
11 Ocak 2009	47	22	17	17	6	3	7	7	7	3	3	3	16	-	11	-
12 Ocak 2009	50	26	36	36	16	6	22	22	8	9	7	7	16	-	10	-
13 Ocak 2009	55	20	32	32	20	8	14	14	10	10	5	5	18	-	11	-
14 Ocak 2009	60	27	37	37	24	7	12	12	9	11	6	6	10	-	12	-
Toplam	511	271	360	362	145	71	156	156	79	67	43	43	149		113	

3.1.2. *Hürriyet* Gazetesi

Hürriyet gazetesi, Türkiye’de yayın hayatını sürdüren günlük siyasi bir gazetedir. Gazete 1 Mayıs 1948’de Sedat Simavi tarafından kurulmuştur. Gazetenin günlük tirajı 600 bin civarındadır. Günlük 36 sayfa olarak yayınlanan gazetede, gündem, politika, ekonomi, dış haberler, kültür sanat, televizyon ve spor sayfaları bulunmaktadır. *Hürriyet*’in geleneksel gazetesinin ilk sayfasının bir örneği Ek 5’te görülmektedir. Bünyesinde birçok köşe yazarını bulunduran gazete, hafta içi ve hafta sonları; *Kelebek*, *Ankara*, *Ege*, *Cumartesi*, *Pazar*, *Seyahat* gibi ekleri de okuyucusuna sunmaktadır.

Gazete, iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmelerle birlikte, 1 Ocak 1997 tarihinde internet yayıncılığına başlamıştır. *Hürriyet*’in internet gazetesi Ek 6’da görülmektedir. www.hurriyet.com.tr uzantılı web adresinden internet yayıncılığı yapan gazete, sayfasında oluşturduğu haber portalı aracılığıyla okuyucuna güncel haberler sunmaktadır. *Hürriyet*, kendi muhabirlerinin yaptığı haberler dışında ajans haberlerinden de yararlanmaktadır. Ajanstan gelen haberler düzenlenerek *Hürriyet*’in internet gazetesinde ve geleneksel gazetesinde yayınlanmaktadır. *Hürriyet*’in geleneksel gazetesinde çalışan muhabirlerinin dışında internet gazetesinden sorumlu yayın yönetmeni ve sorumlu haber editörleri bulunmaktadır. *Hürriyet*, geleneksel gazetesinden farklı olarak internet gazetesinde okuyucusuna farklı açılımlar sunmaktadır.

Web sayfasını birçok alana bölerek okuyucusuna her alanda bilgi iletmeye çalışan *Hürriyet*’in, internet gazetesi güncel olan haberleri yayınlamanın dışında birçok açılımı da gerçekleştirmiştir. *Hürriyet* gazetesinin internet sayfasının manşet niteliği taşıyan merkez bölgesinde, günün en önemli haberleri 1’den başlayarak 10’a kadar numaralandırılarak yayınlanmaktadır ve ilk on haber niteliği taşıyan bu bölgedeki haberler çeşitli aralıklarla değişmektedir. Bunun yanı sıra manşet haberler şeklinde adlandırılan alanın üst kısmında, geleneksel gazeteye benzer şekilde sürmanşet haberleri okuyucuya sunulmaktadır. Sitenin sol tarafında haber içerikli (haber, yaşam, yazarlar, multi-medya, interaktif, ilanlar ve *Hürriyet* ekler gibi) bölümler oluşturulmuştur. Bu bölümler, kendi altlarında çeşitli

başlıklara ayrılmıştır. www.hurriyet.com.tr haber sitesinin sağ tarafında, günün sıcak gelişmeleri, en çok okunan haberler gibi alanlar oluşturulmuştur. Sitenin bazı bölümlerine reklam bannerları yerleştirilmiştir. Site içerisinden bazı alanlara verilen 'link'lerle okuyucuya, farklı bilgilere ulaşma olanağı sağlanmıştır. Ayrıca, *Hürriyet*'in internet gazetesi, basılı olan gazetesini de sanal ortamda yayınlamaktadır. *Hürriyet*'in internet sayfasından basılı gazetesine ücretsiz olarak ulaşmak olanaklıdır.

Hürriyet'in geleneksel gazetesinde bulunan gündem, ekonomi, dünya, politika, kültür-sanat, spor ve magazin bölümleri, internet gazetesinde de bulunmaktadır. Bu bölümlerin internetteki işleyişinin farklı olması nedeniyle, *Hürriyet*'in internet gazetesinde sağladığı açılımlardan bahsederken, geleneksel gazetesinde olan bazı bölümlere de değinmek gerekmektedir. Bu bölümlerin bazıları şöyle sıralanabilir:

Gündem: Gündem bölümü, *Hürriyet*'in hem geleneksel gazetesinde hem de internet gazetesinde bulunmaktadır. Burada dikkati çeken en önemli özellik; gazetenin, geleneksel gazetesinde anlık yayınlamadığı haberleri internet gazetesinde yayınlatabilmesidir.

Ekonomi: Geleneksel gazetede de bulunan ekonomi bölümü internet gazetesinde okuyucuya İMKB seansları ile birlikte, yatırım fonu gibi bazı ek tablolar sunmaktadır.

Dünya: *Hürriyet*'in geleneksel gazetesinde genellikle bir sayfaya sınırlandırılan dünya haberleri bölümü, internet gazetesinde daha geniş yer bulmuştur. Bununla birlikte yabancı ajanslarla bağlantı kurularak okuyucunun, haberin ana kaynağına ulaşması sağlanmıştır.

Spor: *Hürriyet*'in geleneksel gazetesinin spor bölümünde, özellikle futbol haberlerinin yer aldığı gözlenmiştir. Ancak *Hürriyet*'in geleneksel gazetesinde, yabancı ülkelerde gerçekleşen spor oyunlarıyla ilgili bilgilere rastlamak zordur. *Hürriyet*'in internet gazetesinin spor bölümünde ise tüm alanlarla ilgili ayrı ayrı bölümler oluşturularak spor hakkındaki bütün enformasyon okuyucuya ulaştırabilmektedir. Gazete bu bölümde dünya spor haberlerine de yer vermektedir.

Hürriyet'in hem geleneksel hem de internet gazetesinde bulunan sayfalarının dışında sadece internet gazetesinde olan yeni bölümler yer almaktadır. Bu bölümler şunlardır:

Teknoloji: Gazetede, 'teknoloji' bölümünü, kendi içerisinde ayrı bir haber portalı şeklinde tasarlanmıştır. Tamamen teknoloji haberlerinin yer aldığı bölümün köşe yazarları da farklılık göstermektedir.

Piyasanet: Bu başlıklı bölüm, ekonomi bölümümden farklı olarak geliştirilmiştir. Bölümde genel olarak ekonomi piyasasında yaşanan son dakika haberleri, borsada en çok kazananlar ve kaybedenlerle ilgili bilgiler yer almaktadır. Ayrıca bölümde yurtiçi ve yurtdışı endeksler de bulunmaktadır.

Şehir Rehberi: Bölümde şehir mektupları; filmler, sinema seansları; yayında olmayan film fragmanları; İstanbul'da bulunan barlar, kafeler ve restaurantlar yer almaktadır. Bölümün kendi içinde özel köşe yazarları bulunmaktadır.

Trendy Gençlik: Bölüm kendi içinde eğlence, moda, müzik güzellik, star dünyası ve ajanda gibi alt bölümlerden oluşmaktadır. Daha çok magazin içerikli haber ve fotoğrafların yer aldığı bu bölümde, en çok dinlenen müziklere de ulaşmak mümkündür.

Astroloji: Astroloji bölümünde günlük burç yorumları, yıldız haritası, kişisel özellikler ve astroloji haberleri yer almaktadır.

Foto: Bu bölüm günün fotoları, foto haber, foto analiz, spor foto ve sizden gelen fotolar şeklinde kategorize edilmiştir. Bölüm fotoğraf albümü şeklinde okuyucuya sunulmuştur. Fotoğraflar, okuyucular tarafından indirilebilir nitelik taşımaktadır.

Video: Video bölümünde haber, magazin ve spor video görüntüleriyle birlikte, okuyucunun ilginç bulduğu video görüntüleri yayınlanmaktadır.

İnteraktif: Bu bölüm kendi içerisinde, 'sen de yolla, bumerang, yazar kafe, sosyal ilanlar, haber alarmı, *Hürriyet* mobil, ekran koruyucu, *Hürriyet* mid' gibi alt bölümlerden oluşmaktadır. Bu bölüm genel olarak okuyucudan gelen bilgilerin yayınlanmasına yöneliktir. Bu bölümde interaktif iletişim söz konusudur. Konuyu örneklendirmek gerekirse, bölüm içerisinde, 'sen de yolla'

alt bölümü aracılığıyla okuyucu, ilgisini çeken haberleri buraya yollayarak yayınlanmasını sağlamaktadır.

Bu bölümlerin yanı sıra, *Hürriyet*'in internet gazetesinde, '*Hürriyet Kurumsal, Hürriyet Almanya, Hürriyet USA, Okur Temsilcisi, Hürriyet Oto ve Hürriyet Emlak*' gibi birçok bölüm daha bulunmaktadır.

Yukarıdaki bilgiler doğrultusunda değerlendirildiğinde, *Hürriyet*'in internet gazetesinde birçok yeni açılımın sunulduğu görülmektedir. Geleneksel gazetesinde yer veremediği birçok veriyi *Hürriyet* gazetesi, internet gazetesinden yayınlamayı tercih etmiştir. *Hürriyet*'in internet gazetesinde okuyucusunun, haber üzerindeki etkinliğini arttırmak için çeşitli bölümler oluşturmuştur. Gazete, internette daha çok haber ve daha çok bilgi yayınlayarak, okuyucunun ilgisini çekmeye çalışmaktadır. Bununla birlikte *Hürriyet*, internet gazetesinde okuyucuya yönelik yarışma ve eğlence bölümleri de oluşturmuştur.

Hürriyet, gazetesinin incelenen örneğinde internet gazetesi ve geleneksel gazetesi üzerine yapılan karşılaştırmalı, gündem ve politika, ekonomi, kültür ve sanat, köşe ve yorum yazıları kategorilerinde haber ve fotoğraf analizi sonuçları Tablo 7'deki gibidir. Tablo 7'de görüldüğü gibi *Hürriyet*'in, geleneksel gazetesinde incelenen haberler kapsamında günlük ortalama 51 haber yayınlanırken internet gazetesinde günlük ortalama 138 haber okuyucuya sunulmuştur. *Hürriyet*'in geleneksel gazetesinde bu haberlerle ilişkilendirilen günlük ortalama 55 fotoğraf yayınlanırken, internet gazetesinde günlük ortalama 311 fotoğraf okuyucuyla paylaşılmıştır. Tablo 7'de ve yukarıda analizler sonucu elde edilen veriler ışığında düşünüldüğünde, *Hürriyet*'in internet gazetesinin, geleneksel gazetesini, bir dönüşüm sürecine sokmaya çalıştığı şeklinde yorum yapılabilir. *Hürriyet*'in, internet gazetesinde oluşturduğu yeni alan ve açılımlarla, internet gazetesini, içerik yönünden geleneksel gazetesine oranla daha zenginleştirdiği söylenebilir.

Tablo 7: Hürriyet Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetelerindeki Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.

HÜRRİYET GAZETESİ	Gündem ve Politika Haberleri				Ekonomi Haberleri				Kültür Sanat Haberleri				Yorum / Köşe Yazısı Haberleri			
	Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi	
	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto
05 Ocak 2009	36	35	98	215	16	8	22	48	-	-	1	1	10	-	35	-
06 Ocak 2009	34	40	93	228	16	13	24	25	1	1	1	6	14	-	33	-
07 Ocak 2009	37	46	94	512	16	12	21	25	4	5	5	11	14	-	33	-
08 Ocak 2009	26	34	104	278	12	10	41	36	3	3	1	1	15	-	33	-
09 Ocak 2009	35	36	98	213	19	13	28	22	5	5	4	5	14	-	33	-
10 Ocak 2009	33	44	93	279	16	12	29	27	4	2	0	0	10	-	34	-
11 Ocak 2009	32	45	96	242	15	12	21	24	5	3	4	8	10	-	34	-
12 Ocak 2009	33	41	98	235	16	13	38	32	4	3	1	1	14	-	30	-
13 Ocak 2009	34	44	97	222	15	13	45	42	4	2	0	0	14	-	36	-
14 Ocak 2009	32	40	79	340	16	14	42	45	3	3	1	1	14	-	34	-
Toplam	332	405	950	2764	157	120	311	326	33	27	18	34	129		335	-

3.1.3. *Milliyet* Gazetesi

Türkiye’de yayın hayatını sürdüren *Milliyet* gazetesi, günlük siyasi bir gazetedir. Ali Naci Karacan tarafından 3 Nisan 1950’de kurulan gazete günlük 28 sayfa olarak yayınlanmaktadır. Günlük tirajı 600 bin civarında olan gazete, gündem, politika, ekonomi, dış haberler, kültür sanat, televizyon, seri ilanlar ve spor sayfalarından oluşmaktadır. Bünyesinde birçok köşe yazarı bulunduran gazete hafta içi ve hafta sonu ekleriyle gazetenin içeriğini zenginleştirmektedir. *Milliyet*’in geleneksel gazetesinin ilk sayfasının bir örneği Ek 7’de sunulmuştur.

Geleneksel anlamda yayın hayatına bu şekilde devam eden gazete, iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek, 26 Kasım 1996’da internet yayıncılığına başlamıştır. *Milliyet*, geleneksel gazetesinin tamamını düzenli bir şekilde internetten yayınlayan ilk gazete niteliğini taşımaktadır. www.milliyet.com.tr adresinden internet yayını gerçekleştiren *Milliyet* gazetesi, sayfasında oluşturduğu haber portalı sayesinde okuyucusuna güncel haberler sunmaktadır. *Milliyet*’in internet gazetesi Ek 8’de görülmektedir. *Milliyet* haber kaynağı olarak ajanslardan ve kendi bünyesinde çalışan muhabirlerden yararlanmaktadır. Ajanstan gelen haberler düzenlenerek *Milliyet*’in internet gazetesinde ve geleneksel gazetesinde yayınlanmaktadır. *Milliyet*’in geleneksel gazetesinde çalışan muhabirlerinin dışında (Ek 9) internet gazetesinden sorumlu yayın yönetmeni ve sorumlu haber editörleri de çalışmaktadır.

Milliyet’in internet gazetesi kendi içerisinde birçok bölüme ayrılmıştır. İnternet gazetesi okuyucuya her alanda bilgi sunmayı amaç edinen bir görünümde dir. *Milliyet*’in internet gazetesi güncel haberleri ana sayfasından, geleneksel gazetenin manşetine benzer bir formda yayınlamaktadır. Burada diğer analizi yapılan gazetelere oranla bir farklılık söz konusudur ki o da; *Milliyet* gazetesinin, gelenekselinin birinci sayfasında günlük ortalama 15 haber yayınlanırken, bu sayı internet gazetesinde 70’e ulaşmaktadır. Sitenin üst bölümünde haber içerikli (siyaset, ekonomi, finans, dünya, spor, güncel,

yaşam, magazin, astroloji, hava durumu, çizerler, ege, cumartesi, pazar) bölümler oluşturulmuştur. www.milliyet.com.tr haber sitesinin sağ tarafında günün sıcak gelişmeleri ve son dakika haberlerinin yayınlandığı alanlar oluşturulmuştur. Sitenin bazı bölümlerine reklam bannerları yerleştirilmiştir. Site içerisinden bazı alanlara verilen 'link'lerle okuyucuya farklı bilgiler sunulabilmektedir. *Milliyet*'in geleneksel gazetesi, basılı olarak internette ücretsiz olarak yayınlamaktadır.

Milliyet'in geleneksel gazetesinde bulunan gündem, ekonomi, dünya, politika, kültür, sanat, spor ve magazin bölümleri internet gazetesinde de bulunmaktadır. Bu bölümler geleneksel gazeteye oranla internet gazetesinde daha geliştirilmiştir. *Milliyet*'in internet gazetesinde sağladığı açılımlardan bazıları şunlardır:

Son dakika: *Milliyet* internet gazetesinde oluşturduğu son dakika haber bölümüyle, okuyucusunu dünyada ve Türkiye'de yaşanan olaylardan dakika dakika (Ek 10) haberdar etmektedir. Son dakika haberciliği bölümü internet gazeteciliğinin en etkili alanlarından biridir.

Ekonomi: Bu bölümde geleneksel gazetelerde olduğu gibi Türkiye ve dünya ekonomisiyle ilgili haberler yayınlanmaktadır. İnternet gazetesinde geleneksel gazeteye oranla daha fazla haber yer almaktadır. Ayrıca Ek 11'de görüldüğü gibi *Milliyet*'in internet gazetesinde, İMKB seansları ile birlikte yatırım fonu tabloları da yer almaktadır.

Bugünkü Milliyet: Bu bölümde *Milliyet*'in geleneksel gazetesi, internet aracılığıyla okuyucuya ücretsiz olarak ulaştırılmaktadır.

Okur Yorum: Okuyucunun haberlerle ilgili yorumları bu bölümde yayınlanmaktadır. Okuyucu, bu bölüm aracılığıyla haberle ilgili olumlu veya olumsuz düşüncelerini paylaşmaktadır. Geleneksel gazetelerde sadece kendisine sunulan haberi okuyabilen okuyucu, internet gazetesinde anında haberle ilgili düşüncelerini paylaşarak geri besleme yapabilmektedir. İnteraktif iletişim olanağı sağlayan internet gazeteleri, okuyuculara demokratik bir açılım sunmuştur.

Arşiv: *Milliyet*'in internet gazetesi, arşiv bölümü sayesinde geçmişte yayınlanan haber ve fotoğraflara daha kolay ulaşma olanağı sağlamaktadır.

Bu bölümden *Milliyet*'in geleneksel gazete ve internet gazetesinin arşivine kolay bir şekilde ulaşılmaktadır. İnternet gazetelerinin getirdiği bu olanakla, araştırmacılar artık kütüphane arşivlerinden değil internet gazetelerinin arşivlerinden yararlanmaktadır. Arşive daha kolay ulaşma olanağı sağlayan internet gazeteleri, arşivleme konusunda da geliştirilmiştir. İnternet gazetesinden yayınlanan haberler otomatik olarak arşive aktarılmaktadır.

Haberci: Son dakika gelişmelerinin dakikası dakikasına okuyucuya ileildiği bölümdür. *Milliyet*, internetin hazırladığı son dakika haberlerinin başlıkları haber yayına girer girmez bilgisayarınıza yüklenir ve habercinin simgesi yanıp sönmeye başlar. Bu simgeye tıklayarak açacağınız pencerede tüm haberlerin saatlerini ve başlıklarını görebilmek ve hatta içeriğini okuyabilmek olanaklıdır.

Astroloji: Astroloji bölümünde, günlük burç ve haftalık aşk yorumları yayınlanmaktadır. Okuyucunun burçlarla ilgili sorularının da yanıt bulunduğu bölümde, burcunuzun genel özellikleri, yükselen burcunuz, aşk uyumunuz gibi birçok özelliğe ulaşılmaktadır.

Çizerler: Bu bölümde karikatürler yayınlanmaktadır.

Ege: Ege Bölgesi ile ilgili haberler bu bölümde gösterilmektedir. Ege Bölgesi için özel olarak hazırlanmış bu haber portalının köşe yazarları da farklıdır.

Sinema: Bu bölümde, sinema haberleri, haftanın filmleri, vizyondaki filmler, vizyona girecek filmlerin fragman ve tarihleri, şehir şehir sinema salonları ile film seansları yayınlanmaktadır. Ayrıca bölümde uygulanan anketle en çok izlenen filmler ve diziler seçilmeye çalışılmıştır. Okuyucuların dizi ya da filmlerle ilgili yorumları da bu bölümde yayınlanmaktadır.

TV Rehberi: Televizyonların bir haftalık yayın akışları ve yayınlanacak olan dizi, film ve programlarla ilgili bilgiler verilmektedir.

Sağlık: Sağlık haberlerinin yer aldığı bu bölümde, sağlıklı yaşam, kadın sağlığı, erkek sağlığı, ruhsal sağlık, estetik, diyabet, alternatif tıp, kanser, genel sağlık, ağız ve diş sağlığı, çocuk sağlığı, cinsel sağlık, beslenme ve diyet, ofis sağlığı, tıptaki gelişmeler, ilk yardım rehberi gibi birçok konuyla ilgili bilgiler yayınlamaktadır. Ayrıca bu bölümde sağlık

merkezleriyle ilgili bilgiler okuyucunun sağlık durumunu belirlemesine yönelik test soruları şeklinde yer almaktadır.

Teknoloji: Bu bölümde teknoloji ile ilgili haberler; internet, oyun, yeni ürünler, dijital oyuncaklar, bilim, çevre, bilişim, mobil dünya, audio video, dijital fotoğraf, sektörel ve uzay alt bölümleri altında yayınlanmaktadır.

Eğitim: Eğitim haberlerinin yayınlandığı bölümde, genel olarak; okul öncesi eğitim, lise, SBS, sınavlar, eğitim dünyası, ilköğretim, üniversite ve yurtdışı eğitim ile ilgili bilgiler yer almaktadır. Bölümde daha çok dersane ve kitaplarla ilgili reklamlar yayınlanmaktadır.

Otomobil: Bu bölümde yeni model otomobil, otomobil bakım yerleri, otomobil teknolojisi, otomobillerle ilgili kampanyalar ve sürüş izlenimi gibi birçok bölüm yer almaktadır. Bölümde internet üzerinden otomobil satış ilanları veren sitelere de bağlantı kurulmuştur.

Bebek ve Çocuk: Bölümde bebek ve çocuk sağlığı, hamilelik, çocukların yaşlara göre yemek listesi, okuyucuların gönderdiği bebek ve çocuk fotoğrafları ve çocuk haberleri yer almaktadır.

Mizah: Bu bölümde okuyucunun gönderdiği komik fotoğraflar, resimler, video görüntüleri, yazılar ve reklamlar yayınlanmaktadır.

Galeri: Bu bölümde haberlerle ilgili fotoğraflar ve okuyuculardan gelen fotoğraflar yayınlanmaktadır.

İnternet TV: Gün içerisinde televizyonda yayınlanan haberlerin video görüntüleri internet TV bölümünden yayınlanmaktadır. Bu bölümde oluşturulan 'siz de gönderin' bölümü aracılığıyla okuyucu elinde bulundurduğu görüntülü haberleri, bu kısımda diğer okurlarla paylaşabilmektedir.

Bu bölümlerin dışında *Milliyet*'in internet gazetesinde iddia, sayısal loto, şans topu, milli piyango ve at yarışı sonuçları, iletişim ve kurumsal bilgilerin de yayınlandığı bölümler bulunmaktadır.

Yukarıda bilgilere bakılarak, *Milliyet*'in internet gazetesinde birçok yeni açılımı sunduğu söylenebilir. Geleneksel gazetesinde yer veremediği birçok veriyi *Milliyet*, internet gazetesinden yayınlamaktadır. *Milliyet*, internet gazetesinde okuyucusunu haberde etkin kılmaya yönelik çeşitli bölümlere yer

vermiştir. Okuyucusuna birçok haber bölümünde demokratik bir açılım sağlayan gazete, internette daha çok haber ve daha çok bilgi yayınlarken, okuyucunun ilgisini çekmeye çalışmaktadır. Bununla birlikte *Milliyet*, internet gazetesinde okuyucuya yönelik yarışma ve eğlence bölümleri de oluşturmuştur.

Milliyet gazetesinin incelenen dönem boyunca internet gazetesi ve geleneksel gazetesi üzerine yapılan karşılaştırmalı, gündem ve politika, ekonomi, kültür ve sanat, köşe ve yorum yazıları kategorilerinde haber ve fotoğraf analizi verileri Tablo 8'deki gibidir. Tablo 8'de görüldüğü gibi *Milliyet*'in geleneksel gazetesinde incelenen bölümlerle ilgili günlük ortalama 56 haber yayınlanırken, internet gazetesinde günlük ortalama 87 haber yayınlanmıştır. *Milliyet*'in geleneksel gazetesinde bu haberlerle ilişkilendirilen günlük ortalama 54 fotoğraf yer alırken, internet gazetesinde günlük ortalama 105 fotoğraf yayınlanmıştır. Tablo 8'den de incelendiğinde, *Milliyet*'in internet gazetesi geleneksel gazetesine oranla görsel malzeme ve içerik bakımından daha zengindir. Ayrıca *Milliyet*'in, yukarıda anlatılan internet gazetesinde oluşturduğu yeni açılımlar, gazetecilik anlamında önemli gelişmeler olarak değerlendirilebilir.

Tablo 8: Milliyet Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetelerinin Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.

MİLLİYET GAZETESİ	Gündem ve Politika Haberleri				Ekonomi Haberleri				Kültür Sanat Haberleri				Yorum / Köşe Yazısı Haberleri			
	Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi	
	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto
05 Ocak 2009	33	42	56	135	13	6	15	9	5	4	10	8	9	-	9	-
06 Ocak 2009	36	48	61	136	22	22	20	22	4	4	9	10	13	-	14	-
07 Ocak 2009	38	43	72	80	24	22	17	20	5	6	8	10	12	-	16	-
08 Ocak 2009	42	55	66	70	21	15	25	22	6	7	12	11	15	-	16	-
09 Ocak 2009	39	50	60	70	21	17	23	21	5	8	9	12	12	-	16	-
10 Ocak 2009	31	38	60	65	21	17	21	24	4	4	5	7	10	-	14	-
11 Ocak 2009	32	10	63	70	20	18	23	25	6	5	7	9	10	-	14	-
12 Ocak 2009	30	25	57	60	21	18	10	10	3	5	12	10	12	-	8	-
13 Ocak 2009	23	17	89	92	22	15	28	22	5	8	10	8	10	-	14	-
14 Ocak 2009	25	19	82	160	20	18	19	19	5	7	10	10	12	-	17	-
Toplam	321	347	584	778	205	168	201	194	48	58	92	95	115		135	

3.1.4. *Sabah* Gazetesi

Sabah gazetesi Türkiye’de yayın hayatını sürdüren günlük siyasi bir gazetedir. 22 Nisan 1985 yılında kurulan gazete günlük 30 sayfa olarak yayınlanmaktadır. Günlük tirajı 500 bin civarında olan gazete; gündem, politika, ekonomi, dış haberler, kültür, sanat, televizyon, seri ilanlar ve spor sayfalarından oluşmaktadır. Bünyesinde birçok köşe yazarı bulunduran gazete hafta içi ve hafta sonu özel ekler vermektedir. *Sabah*’ın geleneksel gazetesinin ilk sayfasının bir örneği Ek 12’de görülmektedir.

Geleneksel anlamda yayın hayatına devam eden gazete, iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek, 1 Ocak 1997 tarihinde internet yayıncılığına başlamıştır. *Sabah*’ın internet gazetesi Ek 13’de görülmektedir. www.sabah.com.tr adresinden internet yayıncılığı yapan gazete, sayfasında oluşturduğu haber portalı sayesinde okuyucuna güncel haberler sunmaktadır. *Sabah* gazetesi haber kaynağı olarak ajanslardan ve kendi bünyesinde çalışan muhabirlerden yararlanmaktadır. Ajanstan gelen haberler düzenlenerek *Sabah*’ın internet gazetesinde ve geleneksel gazetesinde yayınlanmaktadır. *Sabah*’ın geleneksel gazetesinde çalışan muhabirlerinin dışında internet gazetesinden sorumlu yayın yönetmeni ve sorumlu haber editörleri bulunmaktadır.

Sabah’ın internet gazetesi de diğer gazetelerin internet sayfaları gibi kendi içerisinde bölümlere ayrılmıştır. *Sabah*’ın internet gazetesinde oluşturulan birçok bölümle okuyucusuna, geleneksel gazetesine oranla daha fazla haber sunulmaktadır. *Sabah*’ın, internet gazetesi güncel olan haberleri ana sayfasından geleneksel gazetenin manşet tarzı şeklinde vermektedir. Burada bir farklılık söz konusudur; *Sabah*’ın geleneksel gazetesinin birinci sayfasında ortalama 13 haber yayınlarken internet gazetesinde ortalama 70 haber yayınlayabilmektedir. Sitenin üst bölümünde haber içerikli (gündem, siyaset, ekonomi, yaşam, dünya, teknoloji, turizm, otomobil, spor, günaydın, ekler, dosyalar, servisler, multimedya, astroloji, kültür- sanat, işte insan, emlak, çocuk, yazarlar çizerler, son 24) bölümler oluşturulmuştur. www.sabah.com.tr haber sitesinin sağ tarafında günün sıcak gelişmeleri ve

en çok okunan haberlerinin yer aldığı alanlar bulunmaktadır. Sitenin bazı bölümlerine reklam bannerları yerleştirilmiştir. Site içerisinden başka sayfalara kurulan bağlantı ile okuyucuya farklı bilgiler sunma olanağı sağlamıştır. *Sabah*'ın, geleneksel gazetesi de e-gazete başlığı adı altında internette ücretsiz yayınlamaktadır.

Sabah'ın geleneksel gazetesinde bulunan gündem, ekonomi, dünya, politika, kültür sanat, spor ve magazin bölümleri internet gazetesinde de bulunmaktadır. Bu bölümler geleneksel gazeteye oranla internet gazetesinde daha geliştirilmiştir. *Sabah*'ın internet gazetesinde sağladığı açılımlardan bazıları şunlardır:

Son Dakika: Gün içerisinde dünyada ve Türkiye'de yaşanan gelişmeler, son dakika haber bölümünden okuyucuya anında sunulmaktadır. *Sabah*'ın son dakika haber bölümünde, yapılan incelemede bir saat içinde ortalama 15 haberin yayınlandığı gözlemlenmiştir. Son dakika haberciliği internet gazetelerinin ziyaretçi sayılarını artırmıştır.

Çizerler: Bu bölümde geleneksel gazetelerde çok az rastladığımız karikatürler yayınlanmaktadır.

En çok okunan haberler: Okuyucuların en çok okuduğu (tıkladığı) haberlerin yayınlandığı bölümdür. Günümüzde geleneksel gazetelerin günlük tirajı belirlenebilirken, geleneksel gazetede en çok okunan haberi belirlemek olanaklı değildir. İnternet gazetesinin sağladığı olanaklardan diğeri de anında ziyaretçi sayılarının öğrenilebilmesi ve en çok okunan haberlerin tespit edilebilmesidir. Bu özellik sayesinde gazeteler, okurlarının en çok hangi haberle ilgilendiğini tespit edebilmekte ve yayın politikaları ile ilgili değerlendirmelerde bulunabilmektedirler.

Dosyalar: Bu bölümde, ekonomi, gündem, siyaset, yaşam, dünya ve sporla ilgili araştırma haberleri yayınlanmaktadır.

Sabah Ekler: *Sabah*'ın geleneksel gazetesinin hafta içi ve hafta sonu verdiği ekler buradan yayınlanmaktadır.

Astroloji: Bu bölümde; burçların genel özellikleri, astroloji ile ilgili bilgiler, burçlarla ilgili soru ve öneriler bulunmaktadır.

Sağlık: Sağlık bölümü, sağlık içerikli haberlerin yayınlandığı bir bölümdür. *Sabah*'ın geleneksel gazetesinde sağlıkla ilgili çok az haber yer alırken internet gazetesinde sağlıkla ilgili daha fazla habere yer verilmektedir.

Teknoloji: Teknoloji haberlerinin yayınlandığı bu bölümde, dünyada ve Türkiye'de yaşanan en son teknolojik gelişmeler yer almaktadır.

Otomobil: Otomobil piyasasıyla ilgili haberlerin yayınlandığı bölümdür.

Emlak: Konut piyasasında yaşanan haberlerin yayınlandığı bölümdür.

Sabah Çocuk: *Sabah*'ın internet gazetesi tarafından oluşturulan 'Sabah Çocuk Kulübü' bölümü, çocukların hem öğrenme hem de eğlenmesini sağlayan bir bölüm olma özelliğini taşımaktadır. Bölümde, eğlence, bilgi yarışması, çocuk haberleri gibi alt bölümler yer almaktadır.

Mobil Eğlence: Bu bölümde; oyunlar, ilginç ve komik videolar, özel günler için mesajlar, cep telefonlarında kullanılabilecek duvar kağıtları, melodiler ve filmler yer almaktadır.

Kırmızı Alarm: Bu bölüm, hem seçilen kategorilerdeki tüm yeni haberlere ve son dakika gelişmelerine hem de tüm piyasa verilerine hızlı ve kolay bir şekilde erişimi sağlayan bir programdır. Dünyada ve Türkiye'de, gün içinde yaşanan her türlü gelişme, *sabah.com.tr*'de yayınlandığı anda, bilgisayarın görev çubuğunda bulunan alarm simgesi yanıp sönmeye başlamakta ve sesli uyarı vererek okuyucunun dikkatini o noktaya çekmektedir.

Arşiv: *Sabah*'ın, internet gazetesinde oluşturduğu arşiv bölümü, okuyucuya geçmişteki haberlere daha kolay ulaşım olanağı sunmaktadır. Bu bölüm aracılığıyla internet gazetesinde yayınlanan eski haberlere ulaşılabilirken, geleneksel gazetenin arşivine de ulaşmak olanaklıdır. Ek 14'te *Sabah*'ın internet gazetesi arşiv bölümünün görsel şekli sunulmuştur.

Yukarıda anlatılar ışığında *Sabah*'ın internet gazetesinde birçok yeni açılım olduğu görülmektedir. Geleneksel gazetesinde yer veremediği birçok veriyi *Sabah*, internet gazetesinden yayınlamaktadır.

Sabah'ın internet gazetesi ve geleneksel gazetesi üzerine yapılan karşılaştırmalı, gündem ve politika, ekonomi, kültür ve sanat, köşe ve yorum yazıları kategorilerinde haber ve fotoğraf analizinin sayısal oranları Tablo 9'daki gibidir. Tablo 9'da görüldüğü gibi *Sabah*'ın geleneksel gazetesinde incelenen haberlerle ilgili günlük ortalama 66 haber yayınlanırken, internet gazetesinde günlük ortalama 90 haber yayınlanmaktadır. *Sabah*'ın geleneksel gazetesinde bu haberlerle ilişkilendirilen günlük ortalama 67 fotoğraf yer alırken, internet gazetesinde günlük ortalama 97 fotoğraf yayınlanmıştır. Tablo 9 incelendiğinde, *Sabah*'ın internet gazetesinde yayınlanan haber ve fotoğraf oranı, geleneksel gazetesinden daha fazladır. Bu veriler doğrultusunda düşünüldüğünde, *Sabah* gazetesinin, internet gazeteciliğini önemseydiğini ve internet gazeteciliğiyle ilgili gerekli açılımları yaptığını söylemek olanaklıdır.

Tablo 9: Sabah Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetelerindeki Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.

SABAH GAZETESİ	Gündem ve Politika Haberleri				Ekonomi Haberleri				Kültür Sanat Haberleri				Yorum / Köşe Yazısı Haberleri			
	Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi	
	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto
05 Ocak 2009	35	45	60	60	16	14	12	12	1	1	8	7	10	-	19	-
06 Ocak 2009	38	38	64	67	24	21	13	15	2	2	11	13	11	-	19	-
07 Ocak 2009	51	55	78	80	26	23	24	24	7	11	8	12	13	-	20	-
08 Ocak 2009	49	70	63	68	24	16	32	30	1	2	7	9	12	-	18	-
09 Ocak 2009	49	53	70	75	19	14	30	28	6	7	7	9	13	-	18	-
10 Ocak 2009	48	42	55	60	13	5	5	6	4	4	3	2	10	-	16	-
11 Ocak 2009	47	43	56	62	21	13	17	14	5	5	4	5	10	-	16	-
12 Ocak 2009	46	45	63	70	15	16	34	30	2	3	7	7	12	-	20	-
13 Ocak 2009	38	51	58	75	16	13	17	20	3	4	6	6	12	-	18	-
14 Ocak 2009	41	43	65	80	17	16	17	22	2	6	6	6	10	-	18	-
Toplam	442	485	632	697	191	151	201	201	33	45	67	76	113	-	182	-

3.1.5. *Yeni Şafak* Gazetesi

Yeni Şafak gazetesi, Türkiye’de yayınlanan ulusal siyasi bir gazetedir. Günlük satış oranı 105 bin civarında olan gazete, 24 sayfa olarak yayınlanmaktadır. *Yeni Şafak* 1994 yılında Hekimler Birliği Başkanı Dr. Yakup Yönten ve Tufan Mengi tarafından kurulmuştur. Bir buçuk ay yayınlanan gazete, Ensar Vakfı Başkanı Ahmet Şişman tarafından 23 Ocak 1995 tarihinde alınarak yeni yayın dönemine başlamıştır. Gazetenin kuruluş yıldönümü olarak satın alınma tarihi esas alınmaktadır. Çeşitli ortaklıklar eline geçen *Yeni Şafak* gazetesinin şimdiki sahibi Albayrak Grubu’dur.

Gündem, politika, ekonomi, dış haberler, kültür- sanat, televizyon, seri ilanlar ve spor sayfalarından oluşan gazete, bünyesinde birçok köşe yazarı da bulundurmaktadır. *Yeni Şafak*’ın geleneksel gazetesinin ilk sayfasının bir örneği Ek 15’de görülmektedir.

Yayın hayatına bu şekilde devam eden gazete, iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek, internet yayıncılığına başlamıştır. www.yenisafak.com.tr adresinden internet yayıncılığı yapan gazete, sayfasında oluşturduğu haber portalı sayesinde okuyucuna güncel haberler sunmaktadır. *Yeni Şafak*, haber kaynağı olarak ajanslardan ve kendi bünyesinde çalışan muhabirlerden yararlanmaktadır. Ajanstan gelen haberler düzenlenerek *Yeni Şafak*’ın internet gazetesinde ve geleneksel gazetesinde yayınlanmaktadır. *Yeni Şafak*’ın geleneksel gazetesinde çalışan muhabirlerinin dışında internet gazetesinden de sorumlu haber editörleri bulunmaktadır. *Yeni Şafak*’ın internet gazetesi Ek 16’da görülmektedir.

Yeni Şafak’ın, internet gazetesi de diğer gazetelerin internet sayfaları gibi kendi içerisinde bölümlere ayrılmıştır. *Yeni Şafak*’ın internet gazetesinde, güncel olan haberler geleneksel gazeteye benzer şekilde ana sayfadan yayınlanmaktadır. Sayfanın en üst bölümünde yoğun olarak reklam bannerları bulunmaktadır. Bir alt kısımda *Yeni Şafak*’ın logosu ve üst manşet haberleri yer almaktadır. Sitenin üst bölümünü, haber içerikli (gündem, politika, ekonomi, dünya, aktüel, eğitim, spor, yazarlar, televizyon, sağlık,

yurt haberleri, bilişim, diziler, kültür, röportaj, sinema, yorum, cumartesi, pazar, kitap,) alanlar oluşturmuştur. *Yeni Şafak*'ın internet gazetesinin sol tarafında son dakika haberleri ve piyasa bilgileri yer almaktadır. Sitenin sağ tarafında anket, reklam bannerları, en çok okunan haberler, dünün gündemi gibi alanlar bulunmaktadır. Site içerisinden başka sayfalara kurulan bağlantı ile okuyucuya farklı bilgiler sunma olanağı sağlanmıştır.

Yeni Şafak'ın geleneksel gazetesinde bulunan gündem, ekonomi, dünya, politika, kültür- sanat, spor ve magazin bölümleri internet gazetesinde de bulunmaktadır. Bu bölümler geleneksel gazeteye oranla internet gazetesinde daha geliştirilmiştir. *Yeni Şafak*'ın internet gazetesinde sağladığı açılımlardan bazıları şunlardır:

Son dakika: Gün içinde meydana gelen olaylar son dakika bölümünden okuyucuya dakikası dakikasına sunulmaktadır. Teknolojik olarak geleneksel gazetenin sağlayamadığı bu olanak internet gazeteciliğinin gelişmesine en büyük katkıyı sağlamıştır.

Eğitim: Geleneksel gazetelerde eğitim haberleri bölümü olmasına rağmen, bu bölümdeki haber sayıları oldukça düşüktür. Geleneksel gazetelerin bazı sayılarında eğitim haberi bulunmamaktadır. Oysa günümüzde eğitimle ilgili her gün onlarca haber internet sitelerinde dolaşmaktadır. *Yeni Şafak*'ın internet gazetesinde oluşturduğu eğitim bölümü bu açığı ortadan kaldırmıştır. Bölümde geleneksel gazeteye oranla eğitimle ilgili daha fazla haber yayınlanmaktadır.

Televizyon: *Yeni Şafak*'ın geleneksel gazetesinde o günkü TV akışıyla ilgili haberler yayınlanırken, internet gazetesinin televizyon bölümünde daha çok televizyon kanallarıyla ilgili haberler yer almaktadır.

Yurt Haberleri: *Yeni Şafak*'ın geleneksel gazetesinde yurt haberleri adı altında herhangi bir bölüm bulunmamaktadır. İnternet gazetesinde ise yurt haberleriyle ilgili bir bölüm oluşturulmuştur. Bu bölümde, *Yeni Şafak*'ın ülke genelinde bulunan il temsilcilerinden gelen ve ajanstan alınan haberler yayınlanmaktadır. Tüm bölge haberlerinin yer aldığı bu bölümde günlük ortalama 25 haber okuyucuya sunulmaktadır.

Bilişim: Ağırlıklı olarak bilişim haberlerinin bulunduğu bölümde, dünyada ve Türkiye’de yaşanan en son teknolojik gelişmeler de yer almaktadır.

Diziler: Çeşitli araştırmacı yazarlarının yazı dizilerinin yayınlandığı bölümdür.

Röportaj: Özel röportajların yayınlandığı bölümdür. Haberler incelendiğinde devamlı aynı muhabirin röportajlarının yayınladığı görülmüştür.

Sinema: Bu bölümde vizyonda olan ya da daha önce yayınlanmış olan filmlerle ilgili yorumlar yer almaktadır.

Yorum: Genel olarak gündemde olan konularla ilgili yazılan yorumlar yayınlanmaktadır.

Kitap: Yeni çıkan veya daha önce yayımlanmış olan kitaplarla ilgili yorumların yazıldığı bölümdür. Ayrıca bu bölümde kitap tanıtımı da yapılmaktadır.

Yeni Şafak’ın geleneksel gazetesinde bulunan bölümlerin dışında internet gazetesinde yukarıda anlatılan bölümler de bulunmaktadır. *Yeni Şafak*, internet gazetesine yeni bölümler ekleyerek okuyucuya daha fazla bilgi sunmaktadır. Ayrıca *Yeni Şafak*’ın geleneksel gazetesinde bulunan bölümlerin hepsi internet gazetesinde daha ayrıntılı olarak sunulmaktadır.

Yeni Şafak gazetesinin örneklem sürecinde internet gazetesi ve geleneksel gazetesi üzerine yapılan karşılaştırmalı, gündem ve politika, ekonomi, kültür ve sanat, köşe ve yorum yazıları kategorilerinde haber ve fotoğraf analizi sonuçları Tablo 10’daki gibidir. Tablo’da da görüldüğü gibi *Yeni Şafak*’ın geleneksel gazetesinde incelenen bölümlerde günlük ortalama 59 haber yayınlanırken internet gazetesinde günlük ortalama 127 haber yayınlanmıştır. *Yeni Şafak*’ın geleneksel gazetesinde bu haberlerle ilişkilendirilen günlük ortalama 71 fotoğraf yayınlanırken internet gazetesinde günlük ortalama 766 fotoğraf yayınlanmıştır. *Yeni Şafak* internet gazetesinde geleneksel gazetesine oranlara okuyucusuna daha fazla görsel malzeme iletmektedir.

Tablo 10: Yeni Şafak Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetelerindeki Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.

YENİ ŞAFAK GAZETESİ	Gündem ve Politika Haberleri				Ekonomi Haberleri				Kültür Sanat Haberleri				Yorum / Köşe Yazısı Haberleri			
	Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi	
	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto
05 Ocak 2009	28	47	102	783	14	12	24	120	6	6	12	8	11	-	14	-
06 Ocak 2009	32	38	93	633	20	12	29	129	3	3	5	5	15	-	17	-
07 Ocak 2009	33	34	126	521	22	13	33	130	2	1	0	0	14	-	14	-
08 Ocak 2009	43	60	98	513	15	15	24	130	2	2	0	0	14	-	14	-
09 Ocak 2009	42	58	95	655	21	17	23	129	4	2	2	2	14	-	14	-
10 Ocak 2009	41	52	76	478	22	25	19	122	3	2	2	2	14	-	14	-
11 Ocak 2009	41	53	96	588	20	23	25	126	3	3	4	3	14	-	14	-
12 Ocak 2009	40	54	104	621	21	22	24	123	4	2	5	5	14	-	14	-
13 Ocak 2009	40	51	91	785	20	13	29	130	4	2	0	0	14	-	14	-
14 Ocak 2009	36	50	110	852	21	20	22	85	3	1	0	0	14	-	14	-
Toplam	376	497	991	6429	196	172	252	1224	34	24	30	25	138	-	143	-

3.1.6. *Zaman* Gazetesi

Türkiye’de yayınlanan ulusal siyasi bir gazete olan *Zaman* 1986 yılında kurulmuştur. Günlük satış oranı 700 bin civarında olan gazete, 28 sayfa olarak yayınlanmaktadır. Gündem, politika, ekonomi, dış haberler, kültür- sanat, televizyon, seri ilanlar ve spor sayfalarından oluşan gazete, bünyesinde birçok köşe yazarı da bulundurmaktadır. *Zaman*’ın geleneksel gazetesinin ilk sayfasının bir örneği Ek 17’de gösterilmektedir.

Geleneksel anlamda yayın hayatını bu doğrultuda sürdüren gazete, iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeleri yakından takip ederek, 2 Aralık 1995 tarihinde internet yayıncılığına başlamıştır. Türkiye’de internetten yayın yapmaya başlayan ilk gazete olan *Zaman*’ın, bu anlamda internet gazeteciliğinin Türkiye’de başlamasına öncülük ettiği söylenebilir. www.zaman.com.tr adresinden internet yayıncılığı yapan gazete, sayfasında oluşturduğu haber portalı sayesinde okuyucuna güncel haberler sunmaktadır. *Zaman* gazetesi haber kaynağı olarak ajanslardan ve kendi bünyesinde çalışan muhabirlerden yararlanmaktadır. Ajanstan gelen haberler düzenlenerek *Zaman*’ın internet gazetesinde son dakika haberi olarak verilmektedir. *Zaman*’ın geleneksel gazetesinde çalışan muhabirlerinin dışında internet gazetesinden sorumlu haber editörleri de bulunmaktadır (Ek 18). *Zaman*’ın internet gazetesini Ek 19’da görüldüğü gibidir.

Zaman’ın internet gazetesini de diğer gazetelerin internet sayfaları gibi kendi içerisinde bölümlere ayrılmıştır. *Zaman*, internet gazetesinde, güncel olan haberleri web sayfasının açıldığı anda ilk görünen yerinde vermiştir. Sayfanın en üst bölümünde yoğun olarak reklam bannerları bulunmaktadır. Bir alt kısımda ise *Zaman* gazetesinin logosu yer almaktadır. Sitenin üst bölümünde gazetenin kurumsal yapısıyla ilgili bilgiler bulunmaktadır. Sitenin sol tarafı gündem, politika, ekonomi, dünya, eğitim, spor, yazarlar, sağlık, çizgi yorum, kürsü, bilişim, kültür-sanat, röportaj ve şehir haberleri alanlarından oluşturulmuştur. *Zaman*’ın internet gazetesinin sağ tarafında

son dakika haberleri ve piyasa bilgileri ve en çok okunan haberler yer almaktadır. Site içerisinden başka sayfalara kurulan bağlantı ile okuyucuya farklı bilgiler sunma olanağı sağlanmıştır.

Zaman'ın geleneksel gazetesinde bulunan gündem, ekonomi, dünya, politika, kültür-sanat, spor ve magazin bölümleri internet gazetesinde de bulunmaktadır. Bu bölümler geleneksel gazeteye oranla internet gazetesinde daha geliştirilmiştir. *Zaman*'ın internet gazetesinde sağladığı açılımlardan bazıları şunlardır:

İnsan Kaynakları: *Zaman*'ın internet gazetesinde bulunan bölümde, gazetenin kurumsal yapısı ve tarihçesiyle ilgili bilgiler yer almaktadır. Bu bölümde ayrıca, Feza Yayıncılık Grubunun diğer medya organlarıyla ilgili bilgilere yer verilmiştir. Etkinlikler, staj, iş başvurusu ve gazetecilik ile ilgili çeşitli kuramsal bilgilerin yer aldığı bu bölüm, *Zaman*'ın geleneksel gazetesinde bulunmamaktadır.

Abonelik: Abonelik sistemine önem veren *Zaman* gazetesi, okuyucularını bu sistem sayesinde gazeteye abone etmektedir. Sistem incelendiğinde abone olacak kişiye, T.C. kimlik numarası, ad, soyad, cinsiyet ve telefon gibi demografik bilgiler sorulmaktadır. İnternet gazeteleri bu uygulama sayesinde veri tabanlarında abone olan kişilerle ilgili bazı bilgileri saklayabilmektedir. Ek 20'de, internet gazetelerinde uygulanan abonelik sisteminde yer alan bilgiler gösterilmektedir.

Okur Hattı: Okuyucunun haberlerle ilgili yorum ve güncel konularla ilgili düşüncelerinin yer aldığı bölümdür. Bu çalışmada, *Zaman*'ın geleneksel gazetesinde bulunmayan bu bölüme okuyucuların gün içinde onlarca mesaj bıraktığı gözlemlenmiştir.

Arşiv: Bu bölüm *Zaman*'ın geleneksel ve internet gazetesinin arşivini oluşturmaktadır. Okuyucuya fotoğraf ve haber bulma anlamında kolaylık sağlayan arşiv bölümü, gazete işletmecisine de (otomatik haber, fotoğraf, video arşivleme) çeşitli kolaylıklar sağlamaktadır.²

² *Milliyet, Hürriyet, Zaman, Yeni Şafak, Cumhuriyet* ve *Sabah* gazetelerinin, internet gazetelerinde arşiv bölümü yer almaktadır. Gazetelerde bulunan arşiv bölümlerinin benzerleri haber portallarında da bulunmaktadır.

Televizyon: Geleneksel gazetelerin birçoğunda bulunmayan televizyon bölümünde, televizyonlarda yayınlanmakta olan veya yayın aşamasında olan haber programı, dizi, film, belgesel ve yarışmalarla ilgili bilgiler yer almaktadır. Ayrıca *Zaman*'ın internet gazetesinden bazı televizyon kanallarına (STV, S Haber, Mehtap TV, Ebru TV) ulaşılabilmektedir.

Dizi-İnceleme: Bu bölümde yazarların yazı dizileri ve araştırma inceleme yazıları yayınlanmaktadır.

Eğitim: *Zaman*'ın geleneksel gazetesinde de eğitim bölümü bulunmaktadır. İnternet gazetesindeki eğitim bölümünün en önemli farkı daha fazla haber yayınlamasıdır. Ayrıca bu bölüm aracılığıyla, ÖSYM tarafından yapılan birçok sınavla ilgili bilgiler okuyucuya iletilmektedir.

Aile-Sağlık: Geleneksel gazetelerde çok az rastlanan aile-sağlık bölümü birçok gazetenin internet sayfasında olduğu gibi *Zaman*'ın internet gazetesinde de yerini almıştır. Bu bölümde ağırlıklı olarak çocuk ve anne sağlığı ile ilgili haberler yayınlanmaktadır.

Bilişim: Bu bölümde, teknolojik gelişmelerle ilgili haberler, alanda yayınlanan kitaplar, tehlikeli virüsler ve sektörel bilgiler yayınlanmaktadır.

Otomobil: Otomobil haberlerinin yer aldığı bu bölüme, oto fuar, oto test ve sürüş teknikleri gibi yeni alt bölümler oluşturularak okuyucuya daha fazla bilgi sunulmaktadır.

Şehir Haberleri: Geleneksel gazetede olmayan şehir haberleri bölümü internet gazeteciliği açısından farklı bir açıdır. Bölümdeki haber portalı sayesinde tüm iller ile ilgili haberlere ulaşmak olanaklıdır.

Eklere: *Zaman*'ın, hafta içi ve hafta sonu verdiği eklere bu bölümden ulaşılmaktadır. Hafta sonu ekini alamayanlar, bu eke *Zaman*'ın internet gazetesinde ulaşabilmektedir.

E- posta Bülteni: *Zaman*'ın geleneksel gazetesinin ücretsiz olarak mailinize gelmesini sağlayan sistemdir.

Zaman Haberci: Gazetenin internet sayfasından indirilebilen bu program, bilgisayara kurulduğunda, son dakika haberlerinin söz konusu bilgisayarda görüntülenmesine olanak sağlamaktadır.

E- Zaman: *Zaman*'ın geleneksel gazetesinin internet üzerinden yayınlandığı bölümdür.

Mobil Zaman: Yeni gelişen bir bölüm olan 'Mobil *Zaman*'ın amacı, son dakika ve güncel haberleri kişisel telefonlara iletmektir. İnternet gazeteleri bu anlamda henüz gelişme gösterememiştir. Ama telefon operatörleri istedikleri anda tüm abonelerine haber gönderebilmektedir. İlerleyen dönemde gazetelerin bu sistemi kullanacağı düşünülmektedir.

Multi-Medya: Daha çok görsel ve işitsel malzemelerin yer aldığı bu bölümde, fotoğraflar, videolar, sesli haberler ve infografik görüntüler yer almaktadır.

Zaman'ın geleneksel gazetesinde bulunan bölümlerin dışında internet gazetesinde yukarıda anlatılan bölümler de bulunmaktadır. Türkiye'de internet yayıncılığına ilk başlayan *Zaman*, internet gazetesine yeni bölümler ekleyerek okuyucuya daha fazla bilgi ulaştırmaktadır. Ayrıca *Zaman*'ın internet gazetesinde oluşturulan bazı bölümler daha fazla okuyucuya ulaşmayı hedeflemektedir.

Zaman gazetesinin örneklem sürecinde internet gazetesi ve geleneksel gazetesi üzerine yapılan karşılaştırmalı, gündem ve politika, ekonomi, kültür ve sanat, köşe ve yorum yazıları kategorilerinde haber ve fotoğraf analizi sonuçları Tablo 11'deki gibidir. Tablo 11'de de görüldüğü gibi *Zaman*'ın geleneksel gazetesinde incelenen bölümlerle ilgili günlük ortalama 64 haber yayınlanırken, internet gazetesinde günlük ortalama 180 haber okuyucuya iletilmektedir. *Zaman*'ın geleneksel gazetesinde bu haberlerle ilişkilendirilen 47 fotoğraf yayınlanırken, internet gazetesinde bu haberlerle ilişkilendirilen günlük ortalama 55 fotoğraf yer almaktadır.

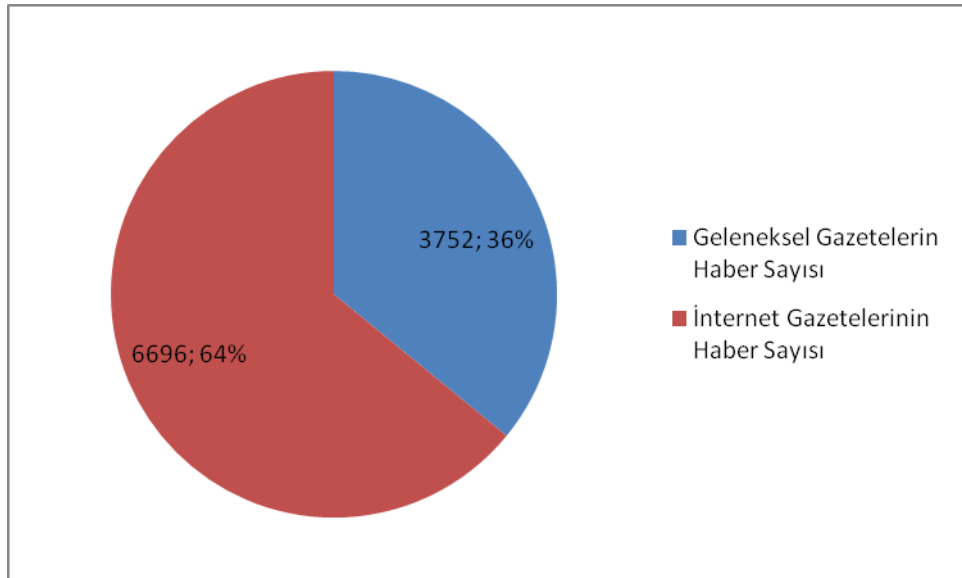
Tablo 11: Zaman Gazetesinin Geleneksel ve İnternet Gazetelerindeki Haber ve Fotoğraf Sayılarının Karşılaştırılması.

ZAMAN GAZETESİ	Gündem ve Politika Haberleri				Ekonomi Haberleri				Kültür Sanat Haberleri				Yorum / Köşe Yazısı Haberleri			
	Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi		Geleneksel Gazete		İnternet Gazetesi	
	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto	Haber	Foto
05 Ocak 2009	32	26	106	46	36	7	39	13	4	4	4	3	17	-	16	-
06 Ocak 2009	31	26	83	48	20	9	40	9	4	4	5	2	17	-	16	-
07 Ocak 2009	42	33	165	51	22	14	64	11	6	5	7	3	15	-	14	-
08 Ocak 2009	37	47	203	44	28	14	75	9	4	5	4	2	14	-	16	-
09 Ocak 2009	39	39	164	48	20	11	67	12	9	5	9	5	14	-	13	-
10 Ocak 2009	28	39	56	43	19	11	25	7	6	7	5	2	12	-	18	-
11 Ocak 2009	45	38	118	29	15	13	38	8	6	6	6	5	13	-	19	-
12 Ocak 2009	30	28	127	29	19	10	55	8	5	2	4	2	11	-	16	-
13 Ocak 2009	38	24	144	50	22	6	67	8	4	4	4	2	12	-	13	-
14 Ocak 2009	52	28	82	45	20	9	39	8	6	4	5	2	12	-	14	-
Toplam	374	328	1248	433	221	104	509	93	54	46	53	28	137	-	155	-

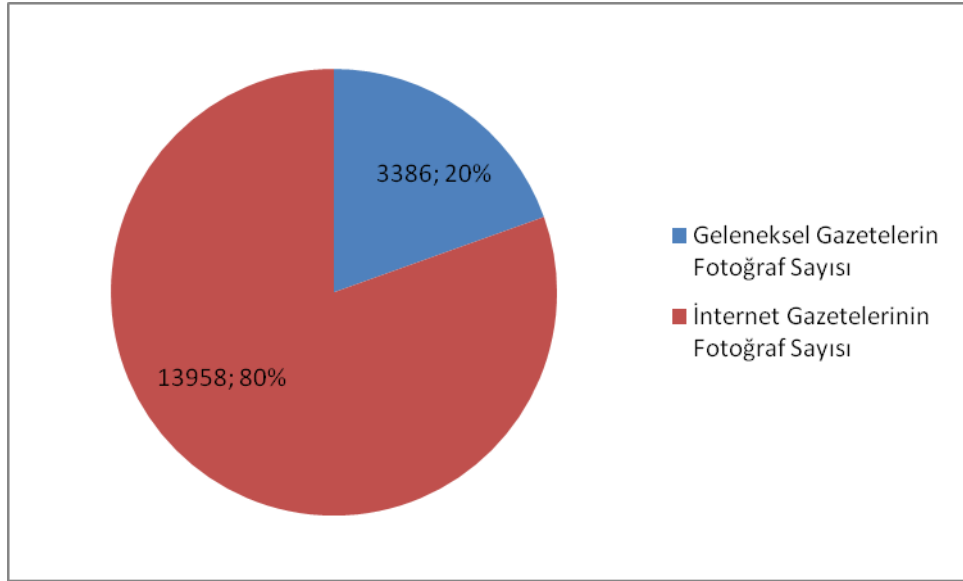
3.1.7. Gazetelerin Haber Oranlarıyla İlgili Değerlendirme

Araştırma kapsamında altı geleneksel gazetenin incelenen bölümlerinde 10 gün içerisinde toplam 3 bin 752 haber yayınlanırken, internet gazetelerinde ise toplam 6 bin 696 haber yayınlanmıştır. Yine bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraf sayılarına bakıldığında incelenen geleneksel gazetede 10 gün içerisinde toplam 3 bin 386 fotoğraf yayınlanırken internet gazetesinde toplam 13 bin 958 fotoğraf yayınlanmıştır. Pasta Grafik-1 ve Pasta Grafik- 2'de de görüldüğü gibi genel olarak internet gazetelerinin haber sayısı ve fotoğraf sayısı bakımından, geleneksel gazetelere oranla daha zengin olduğunu söylemek olanaklıdır.

Pasta Grafik- 1: 10 gün içerisinde geleneksel gazete ve internet gazetesinde yayınlanan haberlerin sayılarının karşılaştırması

Pasta Grafik- 2: 10 gün içerisinde geleneksel gazete ve internet gazetesinde yayınlanan fotoğrafların sayılarının karşılaştırması

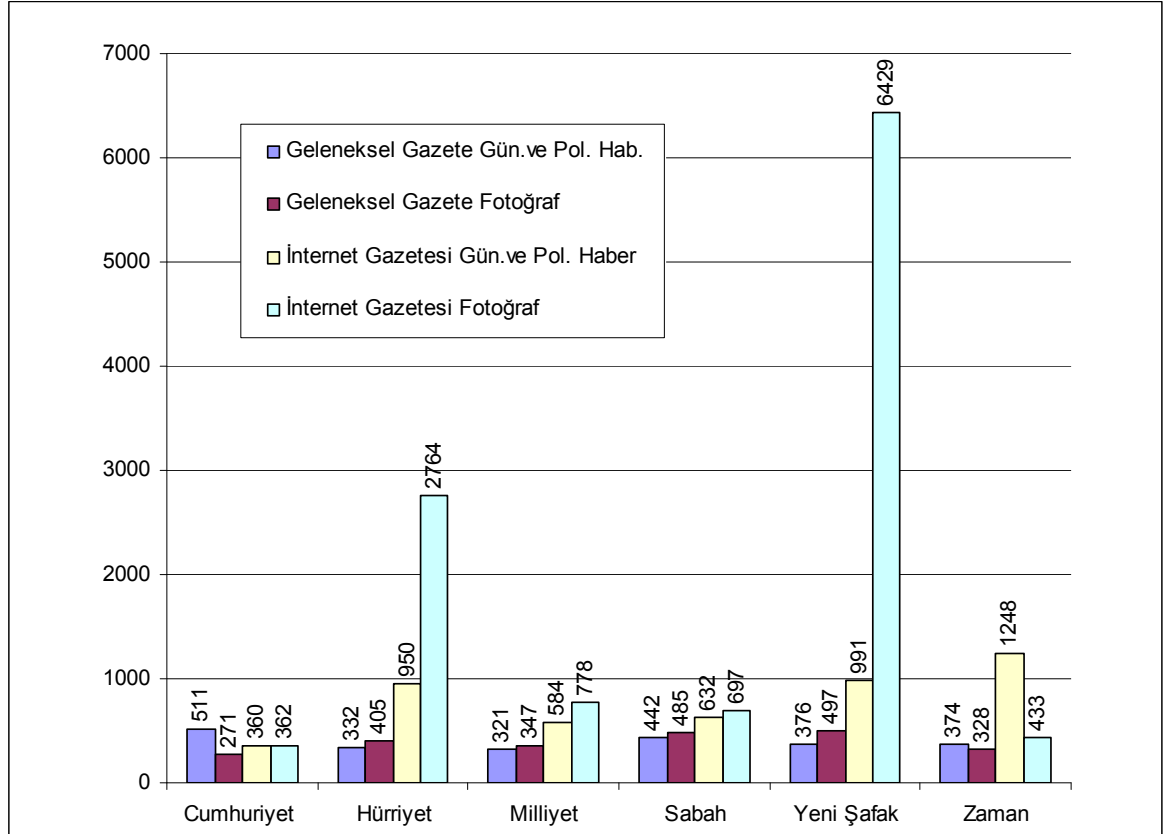

3.2. GAZETELERİN İNTERNET GAZETECİLİĞİ VE GELENEKSEL GAZETECİLİK AÇISINDAN İÇERİKLERİNE İLİŞKİN ANALİZ

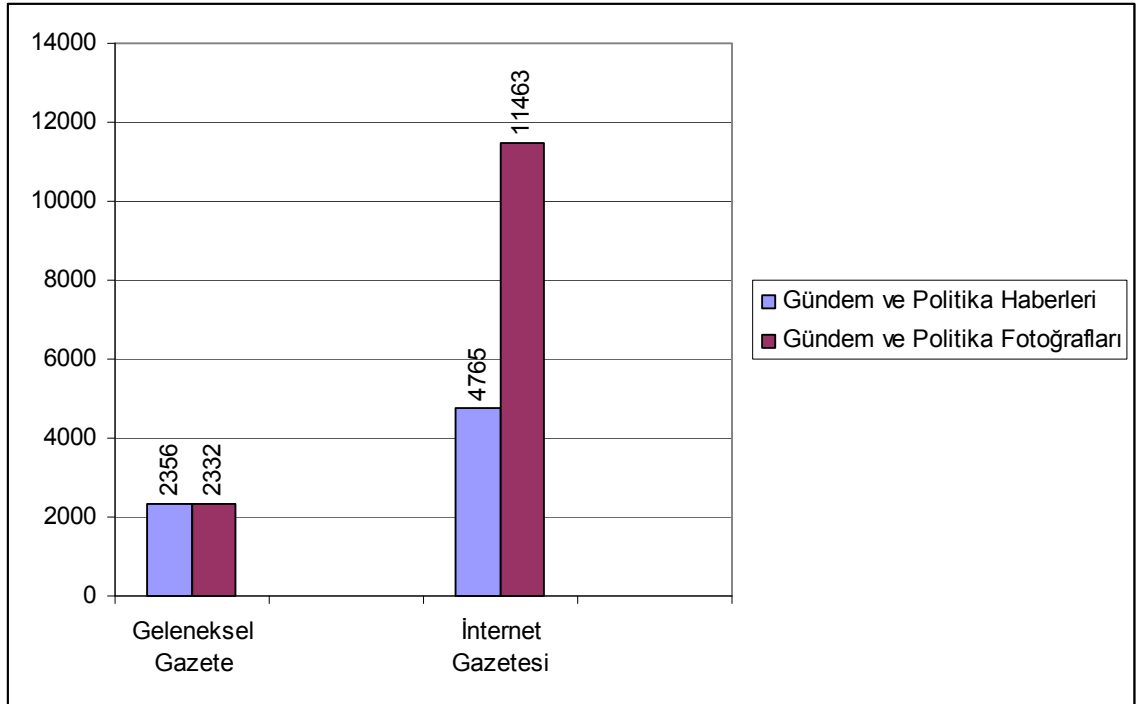
3.2.1. Gündem ve Politika Haberlerinin Analizi

Örnek olarak incelenen gazetelerde gündem ve politika haberlerinin dağılımı Grafik 1'de görüldüğü gibidir. Grafik 1'deki veriler, örnek olarak incelenen altı gazetenin gündem ve politika dalında yayınladığı 10 günlük zaman sürecinin sayısal oranlarını içermektedir. Bu grafik incelendiğinde internet gazetelerinin, bu dalda yayınlamış olduğu haberler ve haberlere ilişkin fotoğrafların geleneksel gazeteye oranla fazla olduğu görülmektedir. Bu dalda gazetelerin yayınlamış olduğu haberler ve kullanmış olduğu fotoğraflar, örnek gazeteler kapsamında her gazete için ayrıca aşağıda incelenecektir.

Grafik 1: Örnek gazetelerde 10 günlük gündem ve politika haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğrafların sayısal oranı.

Grafik 2: Örneklem kapsamında incelenen gazetelerin 10 günlük gündem ve politika haberlerinin internet ve geleneksel gazetelerdeki oranlarının karşılaştırması

3.2.1.1. Cumhuriyet Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri

Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan gündem ve politika haberlerinin sayısal oranı Grafik 1’de görüldüğü gibidir. Bu veriler doğrultusunda düşünüldüğünde *Cumhuriyet* gazetesinin internet sayfasında gündem ve politikayla ilgili haberlerle ilişkilendirilen fotoğraf sayısı günlük ortalama 36 iken geleneksel gazetede bu rakam 27’dir. Fakat sunulan haber sayısına bakıldığında tersi bir durum söz konusudur. Geleneksel gazetede gündem ve politika başlığı altında günlük ortalama 51 haber yayınlanırken, internet sitesinde bu sayı 36’da kalmaktadır.

Gazetesini 7 Mayıs 1998’ tarihinde internete taşıyan *Cumhuriyet’in* internet gazetesi ücrete bağlıydı. 2008 yılında gazete bu ücretli sistemi uygulamadan kaldırarak, internet sitesine erişimi ücretsiz hale getirmiştir. Bu

uygulamanın 2008 yılı içerisinde başlaması gazetenin internet sayfasının gelişim aşamasında olduğunu göstermektedir. *Cumhuriyet* gazetesinin geleneksel gazetesinde ve internet sitesinde yayınlanan haberlerin sayısal oranlarının birbirlerine yakın olmasının nedeni bu duruma bağlanmaktadır.

3.2.1.2. *Hürriyet* Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri

Grafik-1'de *Hürriyet*'in geleneksel ve internet gazetesinde yayınlanan haberler ve haberlerle ilişkilendirilen fotoğraflar gösterilmektedir. Grafikte de görüldüğü gibi *Hürriyet*'in internet gazetesinde günlük ortalama 95 gündem ve politika haberleri yayınlanırken geleneksel gazetesinde 33 gündem ve politika haberinin yayınlandığı görülmektedir. Bununla birlikte gündem ve politikayla ilgili *Hürriyet*'in internet gazetesinde günlük ortalama 276 fotoğraf yayınlanırken geleneksel gazetesinde sadece 40 fotoğraf yayınlanmıştır. Grafik-1'den de anlaşıldığı gibi gündem-politika haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraf sayısı bakımından *Hürriyet*'in internet gazetesi, geleneksel gazetesinden daha zengindir.

Gündem ve politika haberleriyle ilgili fotoğraf ve haber içeriğinin, *Hürriyet*'in internet gazetesinde fazla olmasını, internet gazetesinin sağladığı, sayfa sınırlamasının olmaması ve daha fazla görsel malzeme kullanılabilmesi gibi nedenlere bağlamak olanaklıdır.

3.2.1.3. *Milliyet* Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri

Milliyet Gazetesinin gündem ve politika haberleriyle birlikte bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğrafların sayısal oranı Grafik- 1'de verilmiştir. Grafik- 1'de de görüleceği gibi *Milliyet*'in geleneksel gazetesinde günlük ortalama 32 gündem ve politika ile ilgili haber yayınlanırken, internet gazetesinde 58 gündem ve politika haberi yayınlanmıştır. *Milliyet*'in geleneksel gazetesinde bu haberlerle ilişkilendirilen günlük ortalama 37 fotoğraf yayınlanırken, internet gazetesinde 78 fotoğraf kullanılmıştır. Grafik-1'den de anlaşıldığı üzere *Milliyet*'in internet gazetesi geleneksel gazetesine

oranla daha fazla fotoğraf ve haber yayınlamaktadır. Bu durum internet gazeteciliğinde fotoğraf kullanımının yoğun olduğunu göstermektedir.

3.2.1.4. Sabah Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri

Grafik-1'de *Sabah* gazetesinin gündem ve politika haberleriyle birlikte bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraflar gösterilmektedir. Grafikte de görüldüğü gibi *Sabah*'ın geleneksel gazetesinde günlük ortalama 32 gündem ve politika haberi yayınlanırken internet gazetesinde 58 gündem ve politika haberi yayınlanmıştır.

İnternet gazetesinin sağladığı daha fazla haber ve daha fazla fotoğraf sunma olanağı, gazete işletmecisi açısından düşünüldüğünde, gazete işletmecisi daha az ücretle daha fazla okuyucuya ulaştığı bilgisine varılabilmektedir.

3.2.1.5. Yeni Şafak Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri

Yeni Şafak gazetesinin gündem politika haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraflar Grafik -1'de görüldüğü gibidir. *Yeni Şafak*, inceleme yapılan 10 gün içerisinde geleneksel gazetesinde günlük ortalama 37 gündem ve politika haberi yayınlarken, internet gazetesinde 99 gündem ve politika haberi yayınlamıştır. Geleneksel gazetesinin yaklaşık olarak üç katı fazla haberi internet gazetesinde yayınlamayı başaran *Yeni Şafak*, daha fazla haberle daha fazla okuyucuya ulaşma olanağını en iyi şekilde kullanmaktadır.

Yeni Şafak, haber anlamında internet gazetesinde geleneksel gazetesine attığı farkı bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğrafla da atmıştır. Grafik -1'de görüldüğü gibi *Yeni Şafak* gazetesi gündem ve politika haberleriyle ilgili geleneksel gazetesinde günlük ortalama 49 fotoğraf yayınlarken, internet gazetesinde 643 fotoğraf yayınlamıştır. *Yeni Şafak*, internet gazetesinde her haber için ayrı fotoğraf albümleri oluşturarak, okuyucuya haberle ilgili eski ve yeni fotoğrafları göstererek karşılaştırma yapma imkanı sunmuştur. *Yeni Şafak*'ın internet gazetesinde oluşturduğu bu

haber fotoğraf albümü sayesinde okuyucu haberle ilgili farklı fotoğraflara ve arşiv fotoğraflarına ulaşma olanağına erişmiştir. *Yeni Şafak*'ın internet gazetesi araştırma yapılan altı gazete içerisinde en fazla gündem ve politika fotoğrafı yayınlayan gazete olarak da görülmektedir

3.2.1.6. *Zaman* Gazetesinin Gündem ve Politika Haberleri

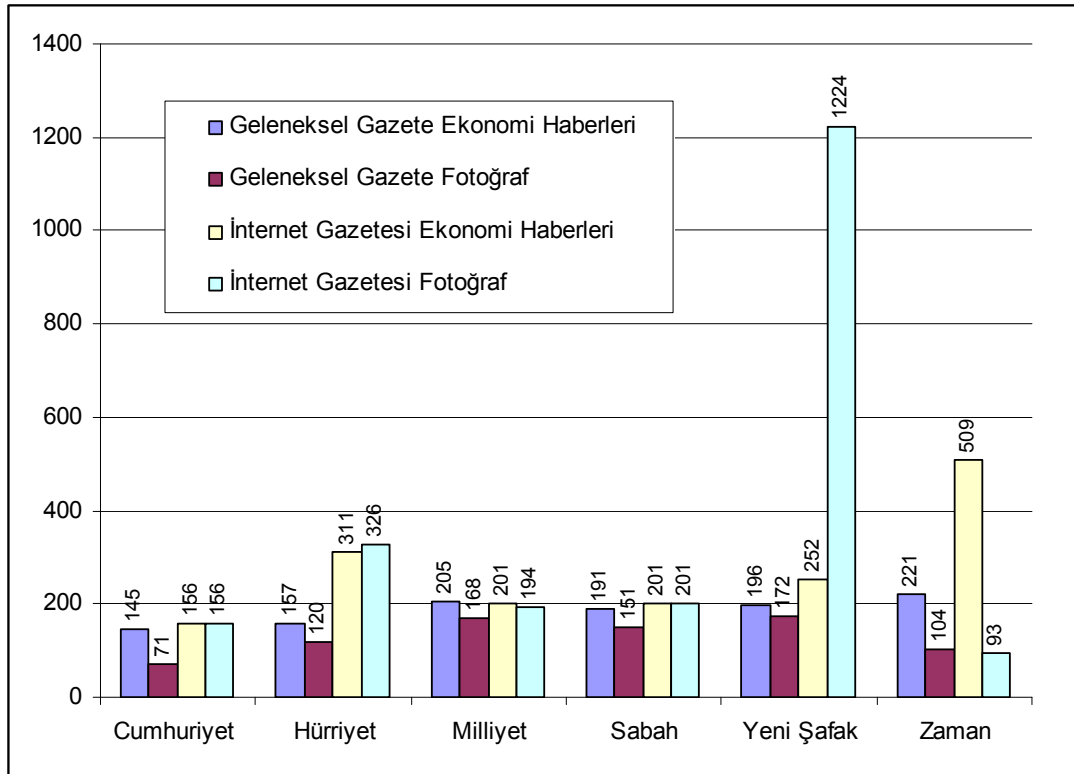
Grafik-1'de *Zaman*'ın geleneksel ve internet gazetesinde yayınlanan gündem politika haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraflar gösterilmektedir. Türkiye'de internetten yayın yapmaya başlayan ilk gazete olan *Zaman*, Grafik'1'de görüldüğü gibi geleneksel gazetesinde günlük ortalama 37 gündem ve politika haberi yayınlarken internet gazetesinde 125 gündem ve politika haberi yayınlamıştır. *Zaman*'ın internet gazetesinin, analizi yapılan altı gazete içerisinde en fazla gündem ve politika haberi yayınlayan gazete olma özelliği taşıdığı gözlemlenmektedir.

Grafik-2'ye bakıldığında okuyucunun en fazla takip ettiği gündem ve politika haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraflar, internet gazetelerinde geleneksel gazeteye oranla daha fazla yer almıştır. Altı gazetenin 10 gün içerisinde geleneksel gazetesinde yayınladığı gündem ve politika haberleri sayısının toplamı 2 bin 356 iken internet gazetelerinde yayınlanan gündem ve politika haberlerinin toplamı 4 bin 765'dir. Bu haberlerle ilgili geleneksel gazetelerde toplam 4 bin 765 fotoğraf yayınlanırken internet gazetelerinde 11 bin 463 fotoğraf yayınlanmıştır. Bu bağlamda, gazeteler internetin sağladığı olanakları kullanarak internet yayıncılığının önemini anlamış ve internetten daha fazla haber ve fotoğraf yayınlamışlardır.

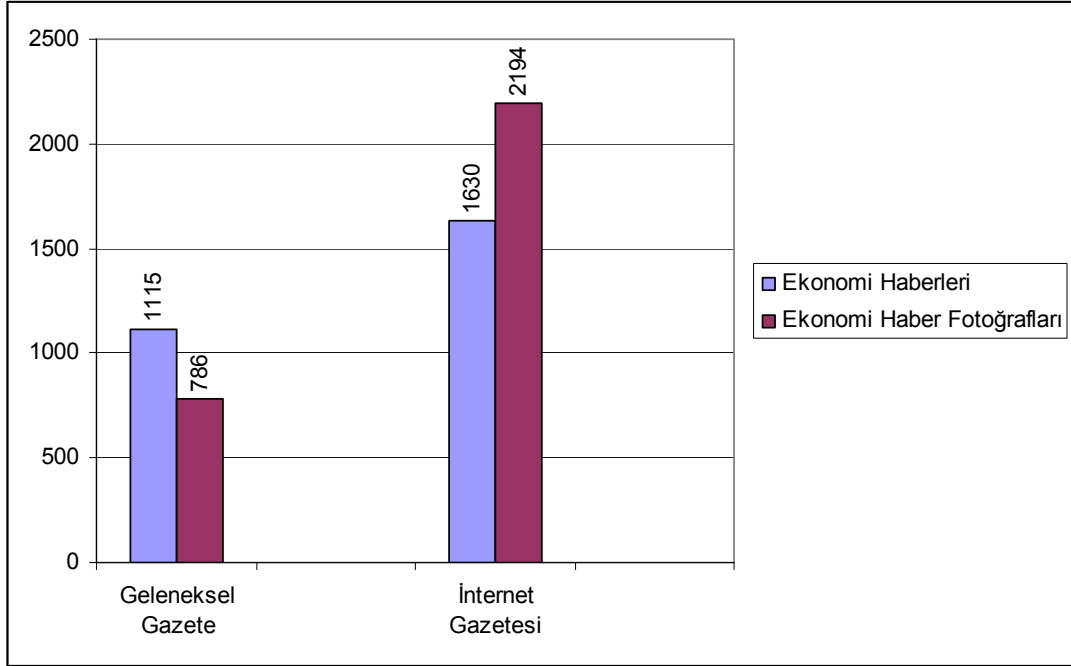
3.2.2. Ekonomi Haberlerinin Analizi

Örnek olarak incelenen gazetelerde ekonomi haberlerinin sayısal dağılımı Grafik 3'te sunulmuştur. Grafik 3'teki veriler, örnek olarak incelenen altı gazetenin 10 günlük ekonomi haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğrafların toplam oranlarını göstermektedir. Grafik incelendiğinde internet gazetelerinin bu dalda yayınlamış olduğu haberler ve haberlere ilişkin fotoğrafların geleneksel gazeteye oranla daha fazla olduğu görülmektedir.

Grafik 3: Örnek gazetelerde 10 günlük ekonomi haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğrafların sayısal oranı.

Grafik 4: Örneklem kapsamında incelenen gazetelerin 10 günlük ekonomi haberlerinin internet ve geleneksel gazetelerdeki oranlarının karşılaştırması

3.2.2.1. Cumhuriyet Gazetesinin Ekonomi Haberleri

Cumhuriyet'in ekonomi haberleri ve bu haberlere ilişkin fotoğraflar Grafik-3'de gösterilmektedir. *Cumhuriyet*, geleneksel gazetesinde günlük ortalama 14 ekonomi haberi yayınlarken internet gazetesinde 16 ekonomi haberi yayınlamıştır. İnternet gazetesini, ücretsiz olarak 2008 yılı içerisinde okurunun hizmetine sunan *Cumhuriyet*, kısa süre içerisinde internet gazetesindeki haber sayısını artırmıştır. Ekonomi haberleriyle ilgili yayınlanan fotoğrafların da geleneksel gazeteye göre daha fazla olduğu Grafik-3'te görülmektedir. Bununla birlikte *Cumhuriyet*, geleneksel gazetesinde, anında veremediği İMKB seansları ile birlikte yatırım fonu tabloları için internet gazetesinde bir bölüm ayırmıştır.

3.2.2.2. *Hürriyet* Gazetesinin Ekonomi Haberleri

Hürriyet'in internet gazetesi, Grafik-3'te görüldüğü gibi gündem politika haberlerinde olduğu gibi ekonomi haber ve fotoğraflarında da geleneksel gazetesine fark atmıştır. *Hürriyet*'in geleneksel gazetesinde günlük ortalama 15 ekonomi haberi yayınlanırken internet gazetesinde 31 ekonomi haberi yayınlanmıştır. Bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraflara bakıldığında *Hürriyet*'in geleneksel gazetesinde günlük ortalama 12 fotoğraf yayınlanırken internet gazetesinde 33 fotoğraf yayınlanmıştır. Grafik-3'ten de anlaşıldığı üzere *Hürriyet*'in internet gazetesi ekonomi haberi ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraf sayısı bakımından geleneksel gazetesinden daha fazla haber ve fotoğraf yayınlamıştır.

Hürriyet'in internet gazetesinin ekonomi sayfası daha fazla haber ve fotoğraf yayınlamanın dışında oluşturduğu 'Piyasanet' bölümüyle borsa, döviz, altın, tahvil, bono, repo, faizler, fonlar, yurtiçi piyasalar ve hesap amaçları ile ilgili bilgileri de okur kitlesine sunmuştur. Bu bilgiler her üç dakikada bir güncellenerek okuyucuya iletilmektedir. *Hürriyet*'in internet gazetesinin ekonomi bölümü, internetin sağladığı haberi hızlı bir şekilde yayına sokabilme olanağından faydalanmıştır.

3.2.2.3. *Milliyet* Gazetesinin Ekonomi Haberleri

Grafik-3 incelendiğinde, *Milliyet*'in geleneksel gazetesinde günlük ortalama 20 ekonomi haberi yayınlanırken, internet gazetesinde bu sayı 21'dir. *Milliyet*'in, geleneksel gazetesinden ekonomi ile ilgili günlük ortalama 6 fotoğraf yayınlanırken, internet gazetesinde 19 fotoğrafa yer verilmiştir. *Milliyet*'in internet gazetesinin ekonomi haberleri bakımından geleneksel gazetesine benzerlik göstermesini, *Milliyet*'in internet gazetesinin son dakika haberciliğine önem vermesinden kaynaklandığını söylemek olanaklıdır.

İnternet gazetesinde alan sıkıntısının olmaması nedeniyle, gazete sayfasında her bölüm içinde ayrı reklamlara yer vermiştir. *The Economist* gazetesinin 2006 yılında yaptığı araştırmada, insanların haberleri

artık internetten takip ettiği ve gençlerin gazeteleri fazla okumamasından dolayı gazetelerin tirajının yıldan yıla azaldığı gösterilmektedir. Bununla birlikte reklamların internet gazetelerine kayması nedeniyle gazetelerin reklamlardan aldığı payın da giderek düştüğü anlatılmaktadır. Yazılı basındaki reklamların yaklaşık dörtte birinin önümüzdeki 10 yıl içinde dijital medyaya kayacağını iddia eden araştırma, yazılı basının 1995 yılında tüm reklam gelirlerinden aldığı yüzde 35'lik payın 2005'te yüzde 30'a indiğini belirtirken, 2015 yılına gelindiğinde bu payın yüzde 5'lik bir erozyona daha uğrayacağını öngörmektedir (<http://www.dorduncukuvvetmedya.com/dkm/article.php?sid=6920-2009>).

Reklam verenler veya reklam şirketlerinin hedefi daha ucuza daha fazla kişiye ulaşmaktır. Bu çerçevede düşünüldüğünde *Milliyet* İnternet Haber Editörü Özlem Temana'nın verdiği bilgiye göre, internet gazetesinde yayınlanan reklamlar daha fazla kişiye daha az ücretle ulaşmaktadır. Bu nedenlerden dolayı internet gazetesi geleneksel gazeteye oranla reklam veren açısından daha fazla tercih edilmektedir.

3.2.2.4. Sabah Gazetesinin Ekonomi Haberleri

Sabah'ın geleneksel ve internet gazetesinde yayınlanan ekonomi haberleri Grafik-3'te gösterilmektedir. *Sabah*'ın geleneksel gazetesinde yayınlanan haberlerin benzerlerinin internet gazetesinde de yayınlandığı görülmektedir. Haber ve fotoğraf oranları bakımından *Sabah*'ın geleneksel ve internet gazetesinin benzer sonuçları vermesine karşın, *Sabah*'ın internet gazetesinde, geleneksel gazetesinden farklı olarak tahvil, bono ve hisse senedi piyasası ile ilgili bilgiler üç dakika aralıklarla okuyucuya sunulmaktadır. *Sabah*'ın internet gazetesinin ekonomi haberleri bölümünde dünya borsaları, yükselen hisseler, düşen hisseler, en yüksek işlem hacmi gibi konular 24 saat güncellenerek okuyucuya sunulmaktadır. Grafik-3 incelendiğinde, *Sabah*'ın geleneksel gazetesinde günlük ortalama 19 ekonomi haberine yer verildiği, internet gazetesinde ise bu rakamın 20 olduğu görülmektedir. *Sabah*'ın geleneksel gazetesinde bu haber ile

ilişkilendirilen günlük ortalama 15 fotoğraf yayınlanırken internet gazetesinde 20 fotoğraf yayınlanmıştır. Oranlar *Sabah*'ın internet gazetesinin ekonomi bölümünün geleneksel gazeteye oranla daha fazla haber ve fotoğraf sunduğunu göstermektedir. Ayrıca site içerisinde oluşturulan linkler aracılığıyla dünya ekonomisi ile ilgili bilgilere de ulaşmak olanaklıdır.

3.2.2.5. Yeni Şafak Gazetesinin Ekonomi Haberleri

Araştırma kapsamında tutulan *Yeni Şafak*'ın geleneksel ve internet gazetesinde yayınlanan ekonomi ile ilgili haberleri ve bu haberlerle ilgili olan fotoğraf sayıları Grafik- 3'te gösterilmektedir. *Yeni Şafak*'ın geleneksel gazetesinde günlük ortalama 19 ekonomi haberi yayınlanırken, internet gazetesinde 25 haber yayınlanmıştır. Bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraf sayılarına bakıldığında, geleneksel gazetede günlük ortalama 17 fotoğraf bulunurken internet gazetesinde 122 fotoğraf yayınlanmıştır.

Grafik-3'te de görüldüğü gibi *Yeni Şafak*'ın internet gazetesinin ekonomi bölümü haber ve fotoğraf anlamında geleneksel gazeteyi geride bırakmıştır.

3.2.2.6. Zaman Gazetesinin Ekonomi Haberleri

Zaman'ın geleneksel ve internet gazetesinde yayınlanan ekonomi haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraflar Grafik-3'te görülmektedir. *Zaman*'ın geleneksel gazetesinde günlük ortalama 22 ekonomi haberi yayınlanırken, internet gazetesinde 50 ekonomi haberi yayınlamıştır. Grafikte de görüldüğü üzere *Zaman*'ın internet gazetesinde geleneksel gazetesinden daha fazla ekonomi haberi yayınlanmıştır. *Zaman*'ın internet gazetesi, ekonomi bölümünde daha fazla haber yayınlamanın dışında, ekonomiyle ilgili yaşanan son dakika haberlerine de sayfasında yer vermiştir.

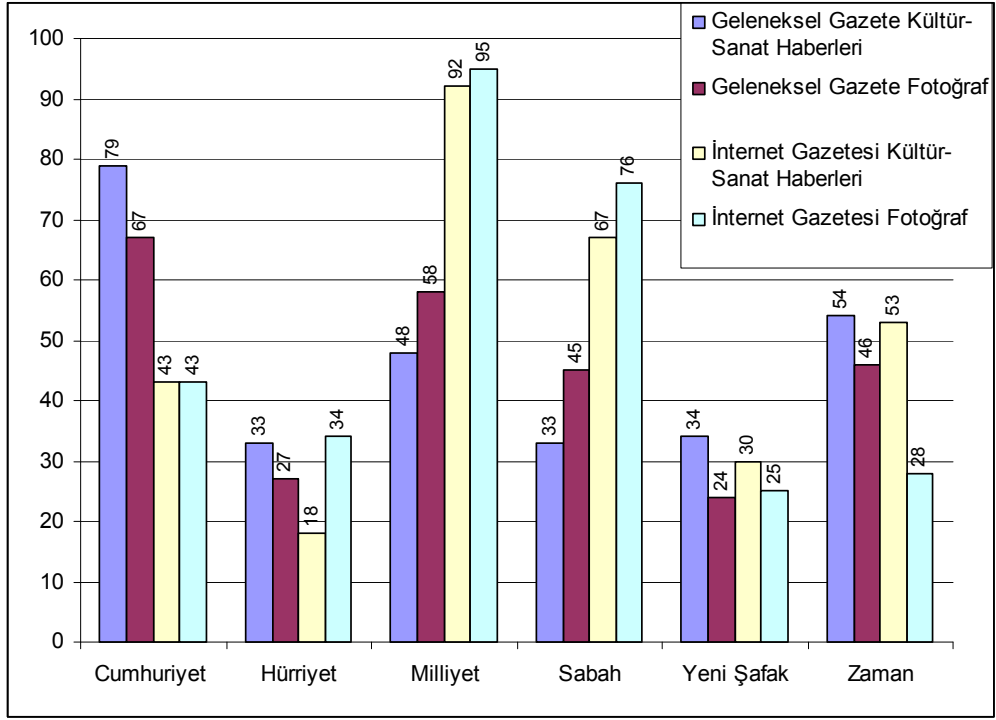
Grafik-4'e bakıldığında okuyucunun en fazla takip ettiği ekonomi haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraflar, internet gazetelerinde geleneksel gazeteye oranla daha fazladır. Altı gazetenin 10 gün içerisinde

geleneksel gazetesinde yayınladığı ekonomi haberlerinin toplamı bin 115 iken internet gazetelerinde yayınlanan ekonomi bin 630'dur. Bu haberlerle ilgili geleneksel gazetelerde toplam 786 fotoğraf yayınlanırken internet gazetelerinde 2 bin 194 fotoğraf yayınlanmıştır. Grafik-4'te de görüldüğü gibi ekonomi haberciliği alanında internet gazeteleri geleneksel gazetelere göre daha fazla haber ve fotoğraf yayınlamıştır.

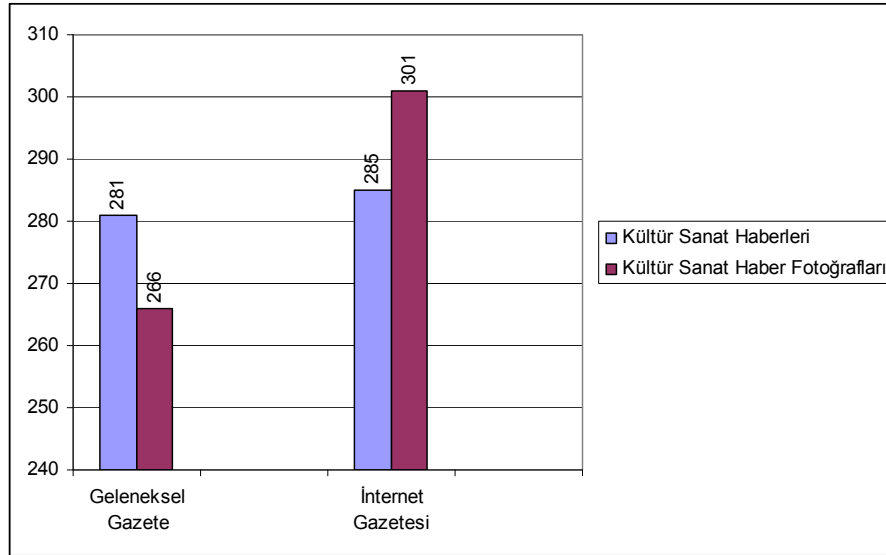
3.2.3. Kültür Sanat Haberlerinin Analizi

Örnek olarak incelenen gazetelerde kültür-sanat haberlerinin sayısal dağılımı Grafik 5'de gösterilmektedir. Grafik 5'deki veriler, örnek olarak incelenen altı gazetenin 10 günlük kültür-sanat haberlerini ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğrafların toplam oranlarını göstermektedir.

Grafik 5: Örnek gazetelerde 10 günlük kültür-sanat haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğrafların sayısal oranı.

Grafik 6: Örneklem kapsamında incelenen gazetelerin 10 günlük kültür-sanat haberlerinin internet ve geleneksel gazetelerdeki oranlarının karşılaştırması.

3.2.3.1. Cumhuriyet Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri

Cumhuriyet'in geleneksel ve internet gazetesinde yayınlanan kültür sanat haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraflar Grafik-5'te gösterilmektedir. Grafik-5'e göre *Cumhuriyet*'in geleneksel gazetesinde günlük ortalama 8 kültür sanat haberi ve bu haberlerle ilişkilendirilen 7 fotoğraf yayınlanırken internet gazetesinde günlük ortalama 4 kültür sanat haberi ve bu haberlerle ilişkilendirilen 5 fotoğraf yayınlanmıştır. Sonuçlara bakıldığında *Cumhuriyet*'in geleneksel gazetesinde internet gazetesine oranla daha fazla kültür sanat haberi yayınlandığı görülmektedir. Kültür-sanat haberciliği anlamında, internet gazetesinin geleneksel gazeteye oranla zayıf olmasının *Cumhuriyet*'in internet gazeteciliğine yeni geçmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

3.2.3.2. *Hürriyet* Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri

Araştırma kapsamında incelenen *Hürriyet*'in geleneksel ve internet gazetesinde yayınlanan kültür- sanat haberleri Grafik-5'te gösterilmektedir. *Hürriyet*'in geleneksel gazetesinde günlük ortalama 3 kültür- sanat haberi yayınlanırken internet gazetesinde de 3 kültür- sanat haberi yayınlanmıştır. Bununla birlikte geleneksel gazetede günlük ortalama 2 kültür- sanat fotoğrafı yayınlanırken internet gazetesinde 3 kültür- sanat fotoğrafı yayınlanmıştır. Araştırmada da görüldüğü gibi *Hürriyet*'in internet gazetesinin kültür- sanat haberleri bölümü haber yönünden zayıftır. Bölüm diğer bölümlere oranla daha az güncellenmektedir. Buradan internet gazeteciliğinde gündem, politika ve son dakika haberciliğinin daha gelişmiş olduğunu söylemek olanaklıdır.

3.2.3.3. *Milliyet* Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri

Milliyet, internet gazetesinde diğer gazetelere oranla kültür sanat haberlerine daha fazla yer vermiştir. Grafik-5'te de görüldüğü gibi, *Milliyet*'in geleneksel gazetesinde günlük ortalama 4 kültür sanat haberi, bu haberlerle ilişkilendirilen 6 fotoğraf yayınlanırken internet gazetesinde günlük ortalama 9 kültür sanat haberi ve bu haberle ilişkilendirilen 10 fotoğraf okuyucuya sunulmuştur. Günlük yaklaşık 2 milyon tekil ziyaretçiye sahip olan *Milliyet*'in internet gazetesi, kültür sanat haberi sayısı bakımından geleneksel gazetesini geride bırakmıştır.

3.2.3.4. Sabah Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri

Sabah'ın geleneksel gazetesi ve internet gazetesinde yayınlanan kültür- sanat haberleri ve bu haberlerle ilgili fotoğraflar Grafik-5'te görülmektedir. Gazetenin internet sayfasında günlük ortalama 6 kültür- sanat haberi yayınlanırken geleneksel gazetesinde günlük ortalama 4 kültür- sanat haberi yayınlanmıştır. Grafik-5'te görüldüğü gibi kültür- sanat haberleriyle ilgili yayınlanan fotoğraf sayısı geleneksel gazeteye oranla daha fazladır.

3.2.3.5. Yeni Şafak Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri

Grafik-5'te *Yeni Şafak*'ın geleneksel gazetesi ve internet gazetesinde yayınlanan kültür- sanat haberleri ve bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraflar gösterilmektedir. Grafikte de görüldüğü gibi *Yeni Şafak*, geleneksel gazetesinde de internet gazetesinde de diğer gazetelere oranla daha az kültür- sanat haberine yer vermiştir. Gazetenin internet sayfasında gündem, politika ve ekonomi haberleri için oluşturduğu fotoğraf albümünü kültür- sanat haberleri için oluşturmadığı görülmektedir. Grafik-5'e bakıldığında *Yeni Şafak*'ın geleneksel ve internet gazetesinde yayınlanan kültür- sanat haber ve fotoğraflarının oranı birbirine oldukça yakındır. *Yeni Şafak*'ın hem geleneksel hem de internet gazetesinde günlük ortalama 3 kültür- sanat haberi yayınlanmıştır. Bu haberlerle ilişkilendirilen fotoğraf sayısına bakıldığında da bir aylık söz konusudur. *Yeni Şafak*'ın geleneksel ve internet gazetesinde günlük ortalama 2 kültür- sanat fotoğrafı okuyucuya iletilmiştir.

3.2.3.6. Zaman Gazetesinin Kültür Sanat Haberleri

Zaman gazetesinin kültür- sanat haberleri ve bu haberlerle ilgili fotoğraflar Grafik-5'te gösterilmektedir. *Zaman*'ın geleneksel gazetesinde günlük ortalama 5 kültür- sanat haberi ve bu haberlerle ilişkilendirilen 4 fotoğraf yayınlanırken, internet gazetesinde günlük ortalama 6 kültür- sanat

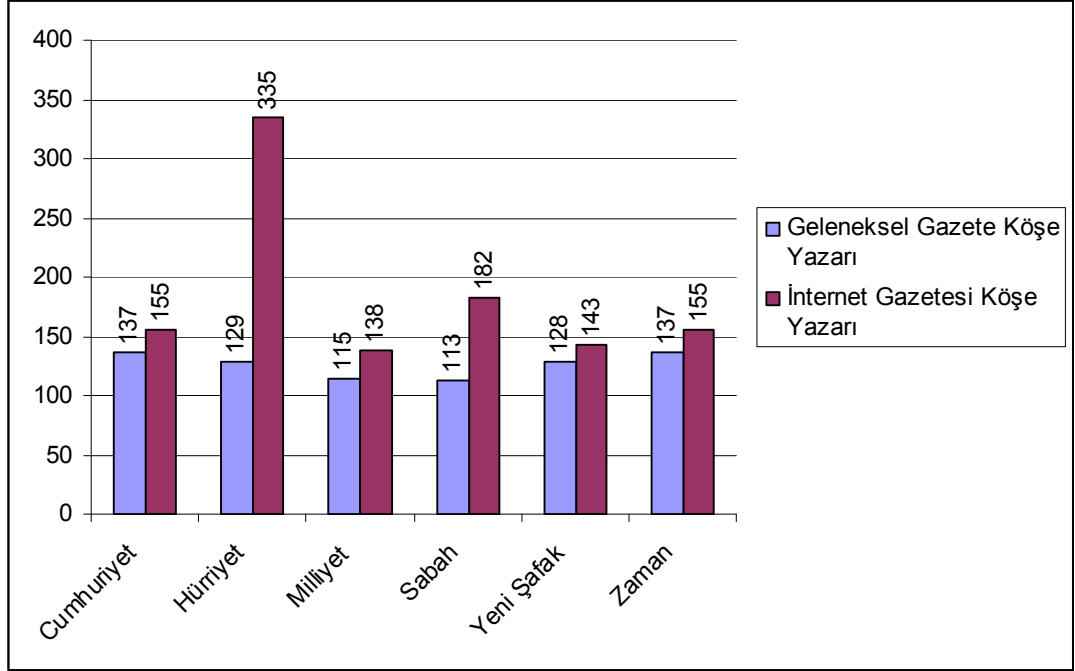
haberi ve bu haberlerle ilişkilendirilen 3 fotoğraf yayınlanmıştır. Türkiye’de internetten yayın yapmaya başlayan ilk gazete olan *Zaman*’ın, internet gazetesinin kültür- sanat haber bölümünün geleneksel gazeteye oranla daha az haber yayınladığını söylemek olanaklıdır.

Yapılan araştırmada internetten yayın yapan gazetelerin her birinin kültür- sanat haberleri bölümü oluşturduğu görülmüştür. Bu bölümde yayınlanan haber sayıları Grafik-6’da görüldüğü gibi birbirine eşit orandadır. Altı gazetenin internet sayfasında 10 gün içerisinde 285 kültür- sanat haberi yayınlanırken geleneksel gazetesinde 281 kültür- sanat haberi yayınlanmıştır. Diğer bir ayrıntı ise internet gazetelerinde kültür- sanat haber bölümlerinin diğer bölümlere oranla daha az güncellenmesidir. Burada internet gazetelerinin daha çok son dakika haberciliğine önem verdiğini söylemek olanaklıdır. Ayrıca internet gazetesi ve geleneksel gazetede yayınlanan haberlerin içerik açısından da birbirine çok benzediği görülmektedir. Geleneksel gazetede yayınlanan kültür- sanat haberlerinin birçoğunun internet gazetesinde yayımlandığı da görülmüştür. İnternet gazetelerinin kültür sanat haberlerine diğer birçok haber bölümüne göre daha az önem verdiğini analiz sonuçları göstermektedir. Grafik -6 ‘da da görüldüğü gibi geleneksel ve internet gazetesinde yayınlanan haber ve fotoğraf sayıları birbirine oldukça yakındır.

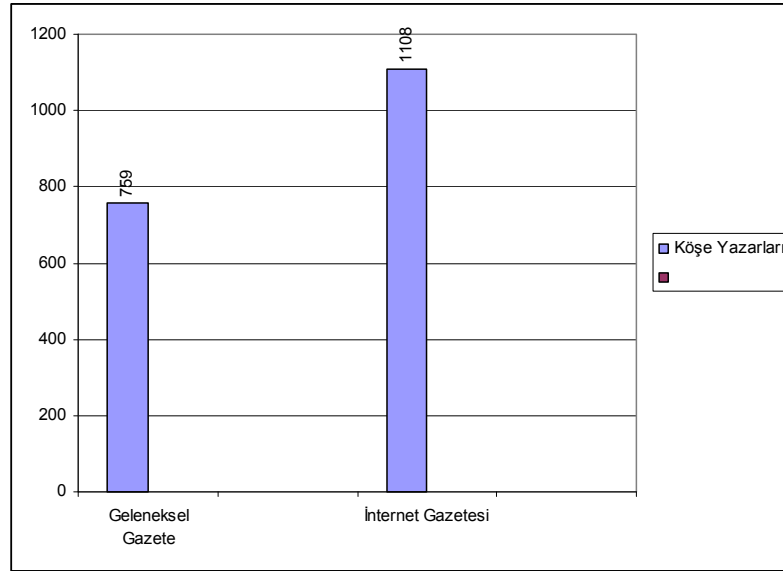
3.2.4. Köşe Yazarları Analizi

Örnek olarak incelenen gazetelerde bulunan köşe yazarı ve yorumcuların dağılımı Grafik 7’de görülmektedir. Grafik 7’deki veriler, örnek olarak incelenen altı gazetenin 10 günlük köşe yazarı ve yorumcularının toplamını göstermektedir.

Grafik 7: Örnek gazetelerde 10 günlük köşe yazarı ve yorumcuların sayısal oranı

Grafik 8: Örneklem kapsamında incelenen gazetelerin 10 günlük köşe yazarlarının internet ve geleneksel gazetelerdeki oranlarının karşılaştırması.

3.2.4.1. Cumhuriyet Gazetesinin Köşe Yazarları

Cumhuriyet'in internet ve geleneksel gazetesinde yazı yazan köşe yazarlarının sayıları Grafik-7'de gösterilmektedir. *Cumhuriyet*'in geleneksel gazetesinde 10 günlük araştırma kapsamında günlük ortalama 14 köşe yazısı yayınlanırken, internet gazetesinde toplam 16 köşe yazısı yayınlanmıştır. Geleneksel gazeteye oranla daha fazla köşe yazısı yayınlayan www.cumhuriyet.com.tr, köşe yazısı ve yorum yazılarına internet gazetesinde daha fazla yer vermiştir.

3.2.4.2. *Hürriyet* Gazetesinin Köşe Yazarları

Hürriyet'in geleneksel ve internet gazetesinde bulunan köşe yazarı sayısı geleneksel gazetesine oranla daha fazladır. Ek 22'de *Hürriyet*'in internet gazetesinde bulunan köşe yazarları görülmektedir. Grafik-7'de *Hürriyet*'in geleneksel ve internet gazetesinde yazı yazan köşe yazarlarının toplamı gösterilmektedir. Araştırma kapsamında *Hürriyet*'in geleneksel gazetesinde günlük ortalama 13 köşe yazarının yazısı yayınlanırken, internet gazetesinde 34 köşe yazarının yazısı yayınlanmıştır. Grafik-7'de de görüldüğü gibi *Hürriyet*'in internet gazetesinde geleneksel gazetesine oranla daha fazla köşe yazarının yazısı yayınlanmıştır. Ayrıca *Hürriyet*'in internet gazetesinin nerdeyse her bölümünde köşe yazarı bulunmaktadır. Köşe yazarları ve yazıları sayılırken, *Hürriyet*'in internet gazetesinin alt bölümlerinde bulunan yazarlar araştırma kapsamına alınmamıştır.

3.2.4.3. *Milliyet* Gazetesinin Köşe Yazarları

Milliyet'in geleneksel ve internet gazetesinde yazı yazan köşe yazarları ve yazılarının toplamı Grafik-7'de gösterilmektedir. Araştırma kapsamında *Milliyet*'in geleneksel gazetesinde günlük ortalama 11 köşe yazarının yazısı yayınlanırken, internet gazetesinde 14 köşe yazarının yazısı yayınlanmıştır. *Milliyet*'in internet gazetesinin alt bölümlerinde yazı yazan köşe yazarı ve yorumcular araştırma kapsamında tutulmamıştır. Grafik'ten anlaşıldığı üzere *Milliyet*'in internet gazetesi de köşe yazarı bakımından geleneksel gazetesinden daha zengindir.

3.2.4.4. Sabah Gazetesinin Köşe Yazarları

Grafik-7'de *Sabah*'ın internet ve geleneksel gazetesinde yazı yazar köşe yazarları sayısı toplamı gösterilmektedir. Araştırma kapsamında *Sabah*'ın geleneksel gazetesinde günlük ortalama 11 köşe yazarının yazısı yayınlanırken internet gazetesinde 18 köşe yazarının yazısı yayınlanmıştır.

3.2.4.5. Yeni Şafak Gazetesinin Köşe Yazarları

Yeni Şafak'ın geleneksel ve internet gazetesinde yazı yazar köşe yazarları sayısı toplamı Grafik-7'de gösterilmektedir. Araştırma kapsamında *Yeni Şafak*'ın geleneksel gazetesinde günlük ortalama 12 köşe yazarının yazısı yayınlanırken internet gazetesinde 14 köşe yazarının yazısı yayınlanmıştır. Bunun dışında *Yeni Şafak*'ın internet gazetesinde oluşturduğu görüş ve yorum yazılarına da yer verilmiştir. Grafik-7'de görüldüğü gibi *Yeni Şafak*, internet gazeteciliğine gereken önemi vererek, köşe yazarı sayısını geleneksel gazetesine oranla artırmıştır.

3.2.4.6. Zaman Gazetesinin Köşe Yazarları

Grafik-7'de *Zaman*'ın geleneksel ve internet gazetesinde yazı yazar köşe yazarı sayıları gösterilmektedir. *Zaman*'ın geleneksel gazetesinde günlük ortalama 13 köşe yazarının yazısı yayınlanırken, internet gazetesinde 15 köşe yazarının yazısı yayınlanmıştır. *Zaman*'ın internet gazetesinde köşe yazarlarının yanında yorum yazarları da yazı yayınlamıştır. Ayrıca gazetenin internet sayfasının alt bölümlerinde, bölümle ilgili yazar yazı yayınlamıştır. Yukarıdaki grafiklerden de anlaşıldığı üzere *Zaman*'ın internet gazetesindeki köşe yazarı sayısı geleneksel gazetesine göre daha fazladır.

Gazetenin geçmişine bakıldığında her döneminde köşe yazarları olmuştur. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte, ortaya çıkan internet gazeteciliği, bu anlamda köşe yazarlarının sayısını artırmıştır. Grafik- 8'de görüldüğü gibi araştırma kapsamında geleneksel gazetelerde 10 gün içinde

toplam 759 köşe yazarının yazısı yayınlanırken, internet gazetelerinde toplam 1106 köşe yazarının yazısı yayınlanmıştır. Birçok alanda geleneksel gazeteye oranla daha fazla olanak sağlayan internet gazeteleri, köşe yazarı sayısı bakımından da geleneksel gazeteyi geride bırakmıştır. Araştırma yapılırken internet gazetelerinin alt bölümlerinde bulunan yazarlar sayılmamıştır. Genel olarak yazarlar bölümündeki köşe yazarları sayılmıştır.

3.3. HABER PORTALLARI ANALİZİ

İnternet gazeteciliği, ilk olarak 1995 yılında Amerika'da *Washington Times*, *New York Times* gibi gazetelerin yayınlarını olduğu gibi sanal ortama aktarmasıyla başlamıştır. Aynı yıl Avrupa'da da *International Herald Tribune* ve *Daily Mirror* gibi yayın organları gazetelerini internete taşımıştır (<http://www.medyalens.com/sanal-dunyada-gazetecilik/> Erişim tarihi:27.01.2009).

Türkiye'deki yayın organları da bu gelişimi yakından takip ederek, 1996–2000 yılları arasında internet yayıncılığı yapmaya başlamışlardır. Fakat bu internet yayınları yalnızca geleneksel gazetelerin basılı hallerinin sanal ortama taşınmasıyla gerçekleştirilmiştir. Bu durum internet gazeteciliğini tam olarak yansıtmamaktadır. Burada yeni bir haber, yeni bir fotoğraf üretimi gibi durumlar söz konusu değildir.

Yeni bir iletişim teknolojisi olan 'internet' geleneksel gazetelerin sanal ortama aktarılmasının dışında yeni bir gazete yayıncılığı açısından da olanaklar sağlamaktadır. Bu olanakları internette kolay bir şekilde kullanılabileceğini düşünen işletmeciler haber portalı diye bir kavram ortaya koyarak yeni bir kitle iletişim aracı olan haber portallarını kurmaya başlamışlardır. Türkiye'de ilk haber portalı 1996 yılında yayın hayatına başlayan XN'dir (eksen). XN değişik gazetelerden aldığı haberleri derleyerek sitesinde yayınlamaya başlamıştır. XN'nin gazetelerden aldığı haberleri özet şeklinde portalında yayınlaması özellikle yurtdışındaki Türklerin ilgisini çekmiştir. Fakat 1997 yılından sonra geleneksel gazetelerin de, güncel haber yayınlayan internet gazeteleri kurmasıyla birlikte XN özgünlüğünü

kaybetmiştir. XN, yaşanan bu gelişmelerden kısa bir süre sonra yayın hayatına son vermiştir. XN'in kapatılmasının ardından Türkiye'de bağımsız haber portalları 2000'li yılların başlarında kurulmaya başlanmıştır. Türkiye'de kurulan ilk haber siteleri nethaber, haberturk, internethaber vb. olmuştur.

Gazetelerden bağımsız olarak yayın hayatına başlayan bu haber siteleri, gün içerisinde yaşanan gelişmeleri anında okuyucuya iletmek amacıyla kurulmuştur. Özellikle hakim medyadan yakınlar veya kendi medyasını kurmak isteyenler için önemli bir fırsat sunan internet, gazete ve televizyonlarla arası açılmış gazetecilere, kendi gazetelerini kurma fırsatı sağlamıştır. Maliyetinin düşüklüğü ve teknik anlamda basitliği, kısa zamanda onlarca haber sitesinin oluşumunu beraberinde getirmiştir. Her geçen gün sayısı artan haber portalları, gün içerisinde bazı gazetelerin web sayfalarından daha çok haber yayınlamaktadır.

Haber siteleri kendi içerisinde çeşitlilik göstermekle birlikte geleneksel gazetelerin web sitelerinden de farklı şekilde işlemektedir. Geleneksel gazetelerin web sitelerinde gündemle ilgili tüm haberler yayınlanmaktadır. Fakat bazı bağımsız haber portalları, gündemde olup biten tüm haberleri yayınlamak yerine belirlediği bir kitleye haber sunmaktadır.³ Araştırma kapsamında, gazetelerin internet sayfalarında herhangi bir haber portalıyla bağlantı kurmadığı görülmekteyken haber portalları kendi içerisinde başka haber portallarıyla bağlantı kurmuştur. (Ek 23)⁴

Araştırmanın bu bölümünde haber portallarının gelişim süreci, haber ve fotoğraf kaynağı, portalların internet gazeteleri ve geleneksel gazeteler karşısındaki durumu, ziyaretçi sayıları, haber içerikleri, portal sahibi ve yöneticilerin internet gazeteciliği ile ilgili düşünceleri, portala girilen günlük ortalama haber sayısı, internet gazeteciliğinin zorlukları, reklam ücretleri ve çalışanların sayısal oranları gibi konular incelenmiştir.

³ www.memurlar.net, www.devletim.net. gibi haber siteleri daha çok akademisyen, memur, işçi ve sendikaları ilgilendiren haberler yayınlamaktadır

⁴ Ekte, www.memurlar.net haber portalının kendi içerisinde www.haber10.com haber portalıyla bağlantı kurduğu görülmektedir.

Araştırma kapsamında beş haber portalı 10 gün süreyle takip edilerek, geleneksel gazete ve bu gazetelerin internet sayfalarıyla karşılaştırılmıştır. Araştırma kapsamında incelenen haber portalları içerik, haber akışı, ziyaretçi sayısı gibi farklılıklar göz önünde bulundurularak incelenmiştir.

3.3.1. Dördüncü Kuvvet Medya (www.dorduncukuvvetmedya.com)

Dördüncü Kuvvet Medya, Gazeteci Ahmet Tezcan tarafından, 12 Haziran 1995 yılında Kanal 7 televizyonunda, "Çuvaldızı kendine batıran tek medya programı" sloganıyla haftalık medya-haber-tartışma programı olarak yayın hayatına başlamıştır. Gelişen internet teknolojisiyle birlikte Tezcan, programının içeriğini aynı isimle Mayıs 1998'de internet ortamına taşımıştır. O tarihten bu yana Dördüncü Kuvvet Medya internet ortamında yayınını ara vermeden sürdürmektedir. Ahmet Tezcan, 2000 yılına kadar tek başına yürüttüğü www.dorduncukuvvetmedya.com'un editörlük görevini, 2003 yılında Başbakanlık Basın Müşaviri olduktan sonra Gazeteci Ertuğrul Acar'a bırakmıştır.

Portalda tek editör görev yapmaktadır. Ayrıca 10 yazar sitenin içeriğinin oluşmasında önemli katkılar sağlamaktadır. Portalın haber işleyişi, yazıların editöre gönderilmesi ve editörün de yazıların içeriğine müdahale etmeden imla düzeltmelerini yaparak yayına vermesi şeklinde gerçekleşmektedir. Diğer yandan okurlardan çok sayıda yazı gelmekte ve o yazılar da editöryal denetimden geçtikten sonra yayına verilmektedir. Diğer haberler ve yorumlar da editör tarafından yayına verilmektedir. Portal herhangi bir ajansa üye değildir. Haber içeriğini daha çok okuyucular sağlamaktadır. Kısaca www.dorduncukuvvetmedya.com'un yayın içeriğinin oluşmasına 10'dan fazla kişinin katkısı olmaktadır. Sitenin günlük ziyaretçi sayısı ortalama 5 bin dolayındadır. Hafta sonları bu rakam düşmekte, hafta

içi ise yükselmektedir. Okunan sayfa sayısı ise 12 bin civarındadır. ⁵Haber portallarının hafta içi ziyaretçi sayısının yüksek olması, okuyucuların iş yerlerinden portalları takip etmesine bağlanabilir. Hafta sonları ise okuyucu daha çok geleneksel gazeteyi tercih etmektedir. Türkiye'deki geleneksel gazete tirajlarına bakıldığında da hafta sonları gazetelerin tirajlarının arttığı görülmektedir.

www.dorduncukuvvetmedya.com, haber portalı olma özelliğinin yanında Türkiye'nin ilk medya eleştiri sitelerinden biri olma özelliğini taşımaktadır. Portalın en üst kısmında logo ve reklam bannerları yer almaktadır. Logonun hemen altında, portalın içeriği ile reklam bannerları bulunmaktadır. Orta alanda son eklenen haberler görüntülenmektedir. Portalın görünümü (Ek 24)'de gösterilmektedir. Haber portalının bölümleri ve açılımları şöyledir:

Araştırmalar: Daha çok medya ile ilgili haberlerin yayınlandığı portalın araştırma bölümünde de medya ile ilgili yapılan araştırmalar yer almaktadır.

Haber Gönder: Haber portalı ziyaretçileri yazdıkları haber ya da makaleleri bu bölüm sayesinde site yöneticilerine ulaştırabilmektedir. Haber ya da makaleler site yöneticinin kontrolünden geçtikten sonra yayınlanmaktadır. Gazetelerin internet sayfalarında da benzer bir uygulama yapılmaktadır. Yalnız gönderilen haber ya da makalelerin haber portalında yayınlanma olasılığının gazetelere oranla daha yüksek olduğu görülmektedir.⁶

Medyajans: Bu bölümde başka bir web sayfasıyla bağlantı kurularak, dünyada habercilik anlamında yayın yapan internet gazetelerinin adresleri verilmektedir. Bu bölüm okuyucuya internet gazetelerinin web adreslerini kolayca bularak haberi istediği yerden okuma olanağı sağlamaktadır.

⁵ Bu bölüm www.dorduncukuvvetmedya.com.tr Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Acar'la 28.01.2009 tarihinde yaptığım söyleşiden alınmıştır.

⁶ www.dorduncukuvvet.com.tr Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Acar'la 10.01.2009 tarihinde yaptığımız söyleşide, Acar, okuyuculardan gelen haber ya da makalelerin birçoğunun portalda yayınlandığı bilgisini verdi.

Medya Kitaplığı: Bölümde medya çalışanlarının yayınladıkları kitaplar ve medya ile ilgili yeni çıkan kitaplarla ilgili bilgiler yer almaktadır.

Medyascop: Geleneksel gazetelerin manşetlerinde yer alan bazı önemli haberler seçilerek bu bölümden okuyucuya sunulmaktadır. Ayrıca bölümde gazetecilerle ilgili özel haberler de yer almaktadır.

Birinci Sayfalar: Bu bölümde geleneksel gazetelerin ilk sayfaları resim dosyası olarak sisteme atılmıştır. Geleneksel gazetelerin ilk sayfalarını merak edenler bu bölümden yararlanmaktadır.

Media Studies: Yabancı basında Türkiye ile ilgili haberlerin yayınlandığı bölümdür. Yabancı yazarların Türkiye ile ilgili yazdığı yazılar da bu bölümde yer almaktadır.

Yazarlar: Geleneksel ve internet gazetelerinde yer alan yazarlar bölümü haber portallarında da bulunmaktadır.

Canlı TV: Bölümden yayın yapmakta olan televizyon kanallarına bağlanılmaktadır. Bu bölüm internet üzerinden televizyon izlemeye olanak vermektedir.

Media Netlink: Medya kurum ve kuruluşlarıyla ilgili haberler yayınlanmaktadır. Bölümde ayrıca medya kurum ve kuruluşlarının internet adresleri yer almaktadır.

Konuk Yazarlar: Bu bölüm yazarlar bölümünden farklı olarak işlemektedir. Portalda ara ara makale ve yazı gönderen yazarların yazıları yer almaktadır.

Okur Yorum: Okuyucuların kendi görüş ve düşüncelerini yazdıkları bölümdür. Bu bölümde en çok okunan eleştiriler ve öneriler yer almaktadır. Geleneksel gazetelerin sağlayamadığı bu oluşumu internet gazeteleri ve haber portalları sağlamıştır. Bu bölüm sayesinde okuyucu daha özgür hareket ederek görüş ve düşüncelerinin yayınlanmasını sağlamaktadır.

Meslek İlkeleri: Türkiye ve dünyadaki basın meslek ilkeleri ve basın meslek kuruluşlarıyla ilgili bilgilerin yayınlandığı bölümdür.

Köşelerde Medya: Bu bölümde köşe yazarlarının medya ile ilgili yaptığı araştırmalar ve yazılar yer almaktadır.

Tirajlar: Bu bölümde geleneksel ve internet gazetelerinde yer almayan gazete tirajları yer almaktadır. Bu bölümde gazetelerin haftalık tirajları yayınlanmaktadır.

Anket: İnternet gazeteleri ve haber portallarının neredeyse hepsinde bulunan anket bölümü www.dorduncukuvvetmedya.com'da da yerini almıştır. Bu bölüm sayesinde site yöneticileri haber portallarına giren okuyucular yoluyla kamuoyu araştırmaları yapabilmektedir.

3.3.2. Haber 10 (www.haber10.com)

Netyay Bilişim Şirketi adına kayıtlı olan Haber 10'un Genel Yayın Yönetmenliği Ahmet Özcan tarafından yürütülmektedir. 2005 yılında kurulan ve halen yayın hayatını sürdüren Haber 10'un günlük ziyaretçi sayısı ortalama 120–140 bin dolaylarındadır. Portalın günlük ziyaret edilen sayfa sayısı ise 450- 550 bin civarındadır.

Portalda beş editör altı kişilik yayın danışma kurulu, bir sorumlu müdür, iki hukuk, bir reklam sorumlusu, haberlerin yapılmasına katkıda bulunan 15 muhabir ve 13 köşe yazarı bulunmaktadır. Haber işleyişi, yazarlar ve muhabirlerin kendileri için oluşturulan bölümlere haberlerini eklemeleri biçimindedir. Haberler daha sonra editörün incelemesinden geçtikten sonra yayına verilmektedir. Okurlardan çok sayıda haber de editör tarafından değerlendirilerek yayınlanmaktadır. Portal ajans haberlerinden yararlanmaktadır. Portal masraflarını reklam gelirleri sayesinde sağlamaktadır. En çok takip edilen haber portalları içerisinde beşinci sırada yer alan Haber 10, üniversite mezunu meslek sahibi, entelektüel okuyucu profiline sahiptir.⁷

Portal tasarım şekli bakımından internet gazetelerine benzemektedir. (EK 25) Portalın en üst kısmında logo ve reklam bannerları yer almaktadır. Portalın, gözle ilk temas eden bölümünde manşet haberleri

⁷ Bu bölüm www.haber10.com Sorumlu Müdürü Ramazan Mut ile 25.01.2009 tarihinde yaptığım söyleşiden alınmıştır.

görüntülenmektedir. Logonun hemen altında ve sol tarafında portalın içeriğini oluşturan bölüm başlıkları bulunmaktadır. Orta alanda son eklenen haberler görüntülenmektedir. Yine sol tarafta en çok okunan haberler ve gazetelerde yazan köşe yazarlarından bazılarının yazıları yer almaktadır. Portalın sağ tarafı son dakika haberleri, portal yazarları ve reklam bannerları ile oluşturulmuştur. Haber portalı okuyucusuna birçok bölüm sunmuştur. Bu bölümler ve özellikleri şöyledir:

Son dakika: Bu bölüm sayesinde dünyada ve Türkiye’de yaşanan gelişmeler son dakika haberleri olarak anında okuyucuya sunulmaktadır. Portalın son dakika bölümü incelemesinde, on dakika içerisinde portala en az bir haber girildiği görülmektedir.

Haber bandı ekle: Bu bölüm, oluşturulan bazı HTML kodları sayesinde, portalda yayınlanan haberleri otomatik olarak kendi sitenize yönlendirme olanağı sağlamaktadır. Bu kodları kaydedip sitenizin her hangi bir yerine kopyaladığınızda Haber 10’da yayınlanan haberler otomatik olarak kopyaladığınız sitede yayınlanacaktır.

Arşiv: Oluşturulan arşiv bölümü, portala atılan haberleri otomatik olarak kayıt altına almaktadır. Bu sayede okuyucu, arşiv bölümünde bulunan takvim yardımıyla geçmişte yayınlanmış olan haberlere kolayca ulaşmaktadır.

Güncel-Ekonomi-Siyaset-Spor: Geleneksel ve internet gazetelerinde bulunan güncel, ekonomi, siyaset ve spor bölümü portallarda da yerini almıştır. Bu bölümde genel olarak internet gazetelerinde olduğu gibi bu konularla ilgili gün içinde yaşanan gelişmeler yayınlanmaktadır.

Bilim: Özellikle bilim ve teknoloji alanında yaşanan gelişmelerin yayınlandığı bölümdür.

Eğitim: Eğitim ile ilgili haberlerin yer aldığı bölümdür.

Düşünce- Analiz: Bu bölüm felsefe, tartışma, jeopolitik ve ekonomi politik olmak üzere dört alt bölüm olarak yayınlanmaktadır. Burada yukarıdaki konularla ilgili araştırma yapan düşüncelerini yazan yazarların yazıları yayınlanmaktadır.

Yazarlar: Portalın, köşe yazarları için ayrılan bölümüdür. Bölümde köşe yazarlarının yazıları yayınlanmaktadır.

Video: Bazı ilginç haberlerin kamera görüntülerinin yayınlandığı bölümüdür.

Yorum Yaz: Okuyucu bu bölüm sayesinde portalda yer alan tüm haberlere kendi yorumunu ekleyebilmektedir. Yorumlar editörlerin denetiminden geçtikten sonra yayınlanmaktadır.

3.3.3. Habertürk (www.haberturk.com)

Türkiye'nin ilk internet haber portallarından biri olan Habertürk, Ciner Medya Yatırım Sanayi Ticaret Anonim Şirketi adına kayıtlıdır. Portalın Genel Yayın Yönetmenliği görevini Gülin Yıldırımkaya yapmaktadır. 2000 yılında Ufuk Güldemir tarafından kurulan ve halen yayın hayatını sürdüren Habertürk'ün günlük tekil ziyaretçi sayısı ortalama 1 milyon civarındadır. Portalın aylık ziyaret edilen sayfa sayısı ise 71 milyon dolayındadır.

Portalda iki haber müdürü, üç sorumlu editör, 10 editör ve birçok reklam departmanı görevlileri ile birlikte 20'nin üzerinde çalışan bulunmaktadır. Ayrıca portalda, 10 köşe yazarının yazısı yayınlanmaktadır. Portal, Anadolu Ajansı, İhlas Haber Ajansı ve Cihan Haber Ajansı gibi ajanslarla birlikte, Habertürk televizyonunun haber havuzundan da faydalanmaktadır. Portalda, haber işleyişi diğer internet gazetelerinde ve haber portallarında olduğu gibi; muhabirin haberini yazarak sisteme yüklemesi daha sonra haberin, sorumlu editörün incelemesinden geçtikten sonra yayına verilmesi biçimindedir. Portalda günlük 300'ün üzerinde haber yayınlanmaktadır. Haber portalı masraflarını reklam gelirleri sayesinde sağlamaktadır.⁸

Tasarım şekli bakımından internet gazetelerine benzeyen portalın, en üst kısmında genel olarak reklam bannerları yayınlanmaktadır (Ek 26).

⁸ Bu bölüm www.haberturk.com. Genel Yayın Yönetmeni Gülin Yıldırımkaya ile 03.02.2009 tarihinde yapılan söyleşiden alınmıştır.

Reklam bannerının hemen altında portalın logosu ve site ile ilgili kurumsal bilgilerin bulunduğu bölüm başlıkları yer almaktadır. Portalın, orta kısmında geleneksel ve internet gazetelerine benzer şekilde manşet haberleri görülmektedir. 10 manşet haberini anında okuyucuyla buluşturmayı sağlayan portalın yine sağ tarafına reklam bannerları ve köşe yazarları eklenmiştir. Haber portalı okuyucusuna birçok bölüm sunmuştur. Bu bölümler ve özellikleri şöyledir:

Canlı Yayın: Habertürk televizyonuna canlı bağlantı kurmayı sağlayan bölümdür. Portal bu bölüm sayesinde okuyucusuna internette haber okumanın yanında sayfanın sağ üst köşesinde açılan ekrandan da canlı olarak televizyon izleme olanağı sağlamaktadır. Portalın bu bölümünden ücretsiz üyelikle yararlanılmaktadır.

Video: Haber video görüntülerinin yayınlandığı bölümdür. Portal, televizyonda izleyemediğiniz haber video görüntülerini bu bölümde izleme olanağı sağlamaktadır.

Son Dakika: Dünyada ve Türkiye’de yaşanan gelişmeler bu bölüm sayesinde anında okuyucuya ulaştırılmaktadır. Beş dakika içerisinde birden çok haberin yayınlandığı bu bölüm en çok ajans haberlerinden yararlanmaktadır.

İzleyici Temsilcisi: Portal ve televizyon kanalıyla ilgili soru ve şikayetlerin gönderildiği bölümdür.

Gündem-Ekonomi-Spor-Siyaset-Dünya: Geleneksel ve internet gazetelerinde de bulunan bu bölümler haber portalında da bulunmaktadır. Bu konularla ilgili gün içerisinde yaşanan gelişmeler okuyucuya bölümler aracılığıyla sunulmaktadır. Geleneksel gazetelere oranla bu bölümlerde daha fazla haber yayınlamaktadır.

Medya: Televizyon, gazete, sinema, radyo, haber portalı ve köşe yazarlarıyla ilgili haberlerin yayınlandığı bölümdür. Geleneksel gazetelerde böyle bir bölüm bulunmamaktadır.

Para Durumu: Dünya para birimlerinin günlük alış ve satışlarıyla ilgili bilgilerin yer aldığı bölümdür. Ayrıca bölüm içerisinde oluşturulan özel hesap

makinesi aracılığıyla paranızın diğer para birimlerine göre değeri hesaplanabilmektedir.

Faydalı Linkler: Kamu kurum ve kuruluşları, bankalar, yüksek yargı organları ve bakanlıkların internet adreslerinin okuyucuya sunulduğu bölümdür. Okuyucu, bu bölüm sayesinde istediği kurumun internet sitesine ulaşabilmektedir.

Oyun Siteleri: Oyun sitelerinin linklerinin bulunduğu bölümdür.

Yorumlar: Her haberin alt bölümlerinde yer alan yorumlar linki, okuyucuya anında haberle ilgili geri bildirim olanağı sağlamaktadır. Ayrıca sitede oluşturulan en çok okunan ve en çok yorum yazılan haberler bölümü aracılığıyla da okuyucuların hangi haberlerle daha çok ilgilendiğini öğrenme olanağı sağlanmıştır.

3.3.4. Memurlarnet (www.memurlar.net)

Dünyada ve Türkiye’de binlerce haber portalı bulunmaktadır. Bunların birçoğunun amacı gündemde olup biten haberleri okuyucuya ulaştırabilmektir. Bu portalların dışında bir de www.memurlar.net gibi belirli bir kitleye haber sunan portallar bulunmaktadır. Örneğin, memurlarnet, sitesinde daha çok kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan okuyucuya yönelik haberler yayınlamaktadır. İnternet gazetelerinin ana bölümlerini, gündem, politika, dünya, ekonomi, kültür sanat, spor gibi bölümler oluştururken memurlar.net’i açıköğretim, kamu personeli, KPSS, mevzuat, öğretmen, sınavlar ve sorular gibi bölümler oluşturmaktadır. Bu ayırım memurlar.net haber portalının belirli bir kitleye haber sunduğunun bir göstergesidir. Diğer haber portallarına oranla daha çok bilgi aktaran memurlar.net, yaklaşık 160 bölümden oluşurken haber portalları 25–30 bölümden oluşmaktadır. Memurlar.net’in belirli bir kitleye haber sunması onu haber portalları içerisinde önemli bir yere getirmiştir. Media Cat Dijital Dosya dergisinden Tuğba Soytürk’ün 1173 kişi üzerinde yaptığı bir araştırma göre tablo 8’de görüldüğü gibi en çok ziyaret edilen haber siteleri içerisinde memurlar.net 14. sırada yer almaktadır.

Diğer haber portallarına göre farklı bir yayıncılık yapan www.memurlar.net haber portalı, 1999 yılında kurulmuştur. MN Yazılım Limited Şirketi tarafından yönetilen portalın İçerik Yöneticiliğini Ahmet Ünlü yapmaktadır. Portalın günlük tekil ziyaretçi sayısı ortalama 750 bin civarındayken, günlük sayfa gösterimi ise 4.5 milyon dolayındadır.⁹

Portalda bir içerik yöneticisi, bir içerik koordinatörü, üç editör, bir KPSS bölüm sorumlusu, bir sağlık personeli bölüm sorumlusu, bir öğretmen bölüm sorumlusu, bir soru cevap kamu personeli bölümü sorumlusu, bir soru cevap akademik personel sorumlusu, bir hakla ilişkiler sorumlusu, iki teknik yönetim sorumlu, bir kredi burs ve yurtlar sorumlusu, bir alt servisler sorumlusu, bir büro yönetimi sorumlusu ve birçok muhabir görev yapmaktadır. Portalın köşe yazarı bulunmamaktadır. Anadolu Ajansı, İhlas Haber Ajansı ve Cihan Haber Ajansı gibi ajanslarla üyeliği bulunan portalda haber işleyişi, diğer internet gazetelerinde ve haber portallarında olduğu gibidir;; muhabir haberini yazarak sisteme yükler daha sonra haber, sorumlu editörün incelemesinden geçtikten sonra yayına verilir.

Haber portalı masraflarını aldığı birçok reklam sayesinde karşılamaktadır.

Tasarım şekli bakımından, portalın, en üst kısmında genel olarak reklam bannerları yayınlanmaktadır (Ek 27). Reklam bannerlarının hemen altında portalın logosu ve site ile ilgili kurumsal bilgilerin bulunduğu bölüm başlıkları yer almaktadır. Portalın, orta kısmında seslendiği kitleye göre en önemli olan haberler yayınlanmaktadır. Yine portalın, sol kısmında reklam bannerları, anket, en çok okunan haber ve ilanlar yer almaktadır. Portalda, kamu kurum ve kuruluşlarının ilanları da yayınlanmaktadır. Okuyucusuna 160'dan fazla birçok farklı bölüm sunan portalın bazı açılımları şöyledir:

İlan: Mahalli, akademik, askeri, özürlü, eski hükümlü ve işçi alım ilanlarının yayınlandığı bölümdür. Ayrıca bölümde, YÖK duyuruları, yüksek lisans ve doktora, yatay geçiş, yurtdışı burs ilanları gibi birçok haber yayınlanmaktadır. Okuyucunun bu ilanlara ulaşabilmesi için birçok kurumun

⁹ Bilgiler www.memurlar.net yetkilisi Cenk Sarıgöl tarafından verilmiştir.

internet sitesi takip etmesi gerekmektedir. Memurlar.net çalışanları gün içerisinde bu ilanlara ulaşıp birçoğunu portalından yayınlamaktadır. Bu durum okuyucunun portala olan ilgisini artırmaktadır.

Forum: Bu bölüm, portal ziyaretçilerinin karşılıklı bilgi alışverişinde bulunmalarına olanak sağlamaktadır. Portal içerisinde bulunan birçok bölümde yer alan görüş ve düşünceler, forum bölümü adı altında toplanarak okuyucuya sunulmaktadır. (Ek 28)'de memurlar.net'in forum bölümü görüntülenmektedir.

Kurs: Bölümde oluşturulan Türkiye haritasından hangi şehirde hangi dersaneler ya da hangi kurs programlarının olduğu, il bazında okuyucuya sunulmaktadır. Okuyucu sağlanan bu olanakla dersaneler ve kurs programlarıyla ilgili bilgileri portal aracılığıyla öğrenmektedir. Ayrıca portal ziyaretçisine, bölüme kurs programı ekleyebilme olanağı sağlamıştır. Bu durum internet gazeteciliğinin okuyucuya daha fazla bilgi sunduğunun ve okuyucunun geleneksel gazeteye oranla, internet gazeteleri ve haber portallarında daha etkin olduğunun bir örneğidir.

Soru – Cevap: Okuyucu bölümde portal yöneticileri ve ziyaretçilerine çeşitli sorular yöneltmektedir. Portal yöneticileri bu sorularla ilgili bilgi edinip cevaplarını yayınlamaktadır. Bu yolla bir okuyucu tarafından sorulan sorunun cevabını isterse başka okuyucular da görebilmektedir.

Karar: Anayasa Mahkemesi, Danıştay, Sayıştay, Yargıtay kararları ile T.B.M.M. kanununa ilişkin güncel bilgilerin yayınlandığı bölümdür.

Anket: Güncel konularla ilgili kamuoyu araştırmasının yapıldığı bölümdür.

Açıköğretim: Bu bölüm kendi içinde askerlik, ikinci üniversite, sınavlar, mevzuat, muafiyet, duyurular, dikey geçiş, diploma, kayıt, imkanlar, faydalar ve talepler gibi birçok alt bölümden oluşmaktadır. Bölümde bu konularla ilgili haber ve bilgiler yayınlanmaktadır.

Kamu Personeli: Bölüm aday memurlar, askeri personel, emniyet personeli, istihdam fazlası personel, sağlık personeli, üniversite uygulamaları, akademik personel, din hizmetleri personeli, geçici personel, memur, teknik

personel, sözleşmeli personel gibi birçok alt bölümden oluşmaktadır. Bu nitelikteki personelleri ilgilendiren haberlerin yayınlandığı bölümdür.

Medyadan Haberler: Ulusal ve yerel basın takip edilerek daha çok hedef kitleyi ilgilendiren haberlerin yer aldığı bölümdür.

Memurlar.net haber portalında yukarıdaki açılımlara benzer birçok bölüm bulunmaktadır. Portal araştırmamızdan da anlaşıldığı üzere, memurlar.net'teki haber içerikleri diğer haber portallarından farklı işlemektedir. Memurlar.net haber portalında diğer haber portallarında olmayan birçok bölüm bulunmaktadır. Bu durum memurlar.net'in belirli bir hedef kitlesi olduğunun göstergesidir. Birçok haber portalının ziyaretçi sayısı, internet gazetelerinin ziyaretçi sayısının çok gerisinde kalırken memurlar.net'in ziyaretçi sayısı, Tablo 12'de gözüktüğü gibi internet gazetelerinin ziyaretçi sayılarına yakındır.

Tablo 12: İnternet Gazetesi ve Haber Portalı Günlük Ziyaretçi Sayıları¹⁰

<i>Hürriyet</i>	2 milyon ¹¹
<i>Milliyet</i>	2 milyon ¹²
Habertürk	1 milyon ¹³
Memurlar.net	750 bin ¹⁴
Haber 10	150 bin ¹⁵
Dördüncü Kuvvet Medya	5 bin ¹⁶

¹⁰ Tablo internet gazetesi ve haber portalı yöneticilerinin verdiği rakamlara göre oluşturulmuştur. Bu değerler yaklaşık oranlardır.

¹¹ www.hurriyet.com.tr yetkililerinin verdiği bilgiye göre günlük tekil ziyaretçi sayıları 2 milyon civarındadır.

¹² www.milliyet.com.tr yetkililerinin verdiği bilgiye göre günlük tekil ziyaretçi sayıları 2 milyon civarındadır.

¹³ www.haberturk.com yetkililerinin verdiği bilgiye göre günlük tekil ziyaretçi sayıları 1 milyon civarındadır.

¹⁴ www.memurlar.net yetkililerinin verdiği bilgiye göre günlük tekil ziyaretçi sayıları 750 bin civarındadır.

¹⁵ www.haber10.com yetkililerinin verdiği bilgiye göre günlük tekil ziyaretçi sayıları 150 bin civarındadır.

¹⁶ www.dorduncukuvvetmedya.com yetkililerinin verdiği bilgiye göre günlük tekil ziyaretçi sayıları 5 bin civarındadır.

3.4. TELEVİZYON WEB SİTELERİNE GENEL BİR BAKIŞ

Gazetelerin web sitelerinde yapılan araştırma, Türkiye merkezli yayın yapmakta olan televizyonların web sitelerinde de yapılmıştır. Araştırma yapılırken Türkiye’de en çok izlenen televizyon kanalları göz önünde bulundurulmuştur.

Televizyonlar haber vermenin dışında dizi, film, belgesel, yarışma gibi başka programlar da yayınlamaktadır. Bu durum haber kanalları dışındaki televizyon kanallarının web sitelerinde de görülmektedir. Televizyonların web sitelerine genel olarak bakıldığında, televizyonların yayın akışı, yayın akışında yer alan programlarla ilgili bilgi, çeşitli reklam banner’ları, haber videoları ve dizi film foto galerileri bulunmaktadır.

Televizyon web siteleri 10 gün süreyle izlenmiştir. Araştırma kapsamında, TRT (www.trt.com.tr) SHOW TV (www.showtvnet), Kanal D (www.kanald.com.tr) ATV (www.atv.com.tr), Kanal 7 (www.kanal7.com.tr) ve NTV (www.ntvmsnbc.com.tr) incelenmiştir.

3.4.1. TRT (www.trt.com.tr)

Türkiye’nin kamu yayıncılığı yapmakla görevlendirilen tek yayın kuruluşu olan TRT, 1 Mayıs 1964’te özel yasayla özerk bir kamu tüzel kişiliğine sahip olarak kurulmuştur. İlk deneme yayınına 31 Ocak 1968 tarihinde başlayan TRT, internette de www.trt.com.tr adresinden yayın yapmaktadır.

TRT’nin web sayfasını habercilik anlamında değerlendirdiğimizde, TRT televizyonunda, saat başı haber verirken web sitesinde son dakika haberleri vererek devamlı güncellenmektedir. Bu durum internet kullanan okuyucu açısından düşünüldüğünde okuyucu istediği an habere ulaşma olanağına sahiptir. Şekil-5’te görüldüğü gibi oluşturulan haber, finans, spor, ekonomi, dünya, çevre ve sağlık gibi bölümlerle okuyucu istediği haberi okuyabilmektedir.

Bunun dışında TRT'nin web sayfasından, kurumun yapısı, iletişim bilgileri, televizyonun yayın akışı ve duyurular gibi özel alanlara da ulaşılmaktadır.

Şekil 5: TRT Televizyonun Web Sayfası

(<http://www.trt.com.tr/anasayfa.aspx>.Erişim Tar: 13.01.2009).

PODCAST | KURUMSAL | DUYURULAR | BİLGİ EDİNME | İLETİŞİM | BİZE ULAŞIN | TRT RSS **CANLI**

TRT **HADİSE** 2009 Eurovision Şarkımızı Dinleyin Ve Anketimize Katılın **EUROVISION** SONG CONTEST MOSCOW 2009

13 Ocak 2009 12:03:11 Ana Sayfa Televizyon Radyo Haber Spor Finans TRT-World

Dünyanın En İyi Ronaldo

Petrof Fırtınan Düştü

FIFA WORLD LAYER 2008

MIT:Şahin'le Hiçbir Kurumsal Temas

Sıcak Gelişme

Genelkurmay Soruşturma Başlattı

Başkentte Yeni Mühimmat Bulundu

TRT.Televizyon

TRT-1 Salı 21:00 "Bursaspor - B.Leverkusen"

TRT-1 Salı 19:30 İpsiz Recep

TRT-2 Salı 22:25 Oteki

TRT-1 Salı 23:05 Ezberbozan

TRT.World

Shqip	عربي	Azərbaycan	Bosanski
БЪЛГАРСКИ	中文	Hrvatski	دري
English	Français	Italiano	Deutsch
Ελληνικό	Magyar	Қазақша	Қазақша
Кыргызча	МАКЕДОНСКИ	فارسی	فارسی
Romana	Русский	Srpski	Español
Tatarça	Türkmençe	اردو	O'zbekcha
العبرית	Türkçe		

TRT.Radyo

Radyo-3 16:00 Bant
Dünya Listelerinden
Amerikalı Grup Howlin' Rain, 2'inci albümü Magnificent Fiend'ten

Hava Durumu ANKARA

13.01 14.01 15.01

TRT.Haber

Türkiye

- MIT:Şahin'le Hiçbir Kurumsal Temas Yok
- Genelkurmay Soruşturma Başlattı
- Başkentte Yeni Mühimmat Bulundu
- Samir'de Kuvvetli Kamal Çarbak

Dünya

- İsrail Gazze'nin Dış Mahallelerinde
- Bush: Hamas Roket Saldırıları Bitirmeli
- Azerbaycan'dan Rusya'ya Silah Tepkisi
- Bulan'dan Tekli Silah Teslimatı

3.4.2. SHOW TV (www.showtvnet.com)

Türkiye’de özel yayıncılık yapan SHOW TV, www.showtvnet.com adresinden de internet üzerinden yayın yapmaktadır. Show TV’nin internet sitesi, televizyonundan farklı olan bazı özellikler sergilemektedir. Şekil-6’da görüldüğü gibi internet sitesinde, yayın akışı, dizi filmlerin arşiv ve fotoğrafları, köşe yazarları, çeşitli web sitelerine bağlantılar, gelişmiş bir haber portalı ve film fragmanları bulunmaktadır. Bunun dışında Show TV’nin internet sitesi ücretsiz üye olmak kaydıyla izleyicisine televizyon izleme olanağı sağlamaktadır.

Şekil 6: SHOW TV Web Sayfası

(http://www.showtvnet.com/Erişim Tarihi: 13.01.2009)

The screenshot shows the SHOW TV website homepage. At the top, there is a navigation bar with links for 'Dizi', 'Eğlence', 'Spor', 'Haber', 'Yaşam', 'Canlı İzle', 'ShowPortal', 'İnteraktif', and 'Mobil'. Below the navigation bar, there is a 'Yayın Akışı' (Broadcast Schedule) section for the week of January 13, 2009, listing programs like 'Spor Sayfası', 'Yemekteyiz', and 'Bay Ve Bayan Smith'. The main content area features a large 'Wipe Out' game show promotion with a 'Cok yakında' (Coming soon) button. To the right, there is a 'Yemekteyiz' (We are eating) section with links to 'Show Ana Haber', 'Biri Bana Gelsin', 'İlle De Roman Olsun', and 'Wipe Out'. Below the 'Wipe Out' promotion, there is an 'İnteraktif' (Interactive) section with a list of authors and a 'Blog' link. To the right of the 'İnteraktif' section, there is a 'Diziler' (Series) section with an 'Arşiv' (Archive) list and a 'Kurtlar Vadisi Pusu' (Kurtlar Vadisi Pusu) movie promotion. On the far right, there is a large banner for 'Türkiye'nin en kapsamlı amatör müzik yarışması vidivodo da başlıyor.' (Turkey's most comprehensive amateur music competition vidivodo is starting). The footer includes 'ShowPortal', 'Haber', 'Spor', 'Magazin', and 'Video' sections.

3.4.3. KANAL D (www.kanald.com.tr)

Uydu üzerinden televizyon yayıncılığı yapan Kanal D internette de www.kanald.com.tr ismi adı altında yerini almıştır. Kanal D'nin internet sayfasında Şekil 7'de gösterildiği gibi yayın akışı, dizi ve filmlerle ilgili kısa bilgiler, haber portalı, filmlerin fotoğraf galerisi, televizyonlarda yer almayan film arkası video görüntüleri ve dizilerin film arşivi bulunmaktadır. Kanal D internet kullanıcılarına www.kanald.com.tr web adresinden izleyicilerine yayını canlı olarak sunmaktadır.

Şekil 7: Kanal D Televizyon Web Sayfası

(http://www.kanald.com.tr/ Erişim Tarihi: 13.01.2009).

3.4.4. ATV (www.atv.com.tr)

Uydu üzerinden televizyon yayını yapan ATV, internette de www.atv.com.tr adresinden izleyicisine ulaşmaktadır. Şekil 8'de de görüldüğü gibi sitede kanalın yayın akışı ve dizi film özetleri, son dakika haber portalı, film fragmanları, reklam bannerları ve film arşivleri bulunmaktadır. ATV internet kullanıcılarına yayını www.atv.com.tr adresinden canlı olarak sunmaktadır.

Şekil 8: ATV Web Sayfası

(<http://www.atv.com.tr/index.html>. Erişim Tarihi: 13.01.2009).

ATV İste ve İzle Video Hizmeti

atv diziler haber program magazin eğlence spor dünyası çocuklar

"KALİTEDEN ÖDÜN VERMEDEN ZİRVEDE"

13 Ocak 2009, Salı | Atv V

BU GÜN ATV'DE

Salı Çarş. Perş. Cuma Ç.tesi Pazar

20:00
Canım Ailem

22:20
Adanalı

→ Tüm gün yayın akışı → Canlı yayın

BU AKŞAM

CANIM AILEM ADANALI

ATV HABER
HABERİN MERKEZİ

Canım Ailem
Salı 20:00'de
Samim'in işten atılması ile
şler karışır. Çocuklara
ve Meliha'ya verdiği
sözü...

Avrupa Yakası
Çarşamba 20:00'de
Burhan alkolik oluyor,
Volkan Şahika'ya
saldırıyor, Dilber Hala
kulaklıkla herkesi...

Özel Hat
Çarşamba 23:20'de
Müslüm Demirci'nin
genel
koordinatörlüğünde
hazırlanan, Salı

Şafak Harekati
Perşembe 20:00'de
Amerikan Hava
Yolları'nda pilot olan
Dieter Dengler, Vietnam
Savaşında bir...

Açık Kapı
Perşembe 00:40'ta
Ülkeyi sarsan
gelişmelerin perde
arkası, gündemi
etkileyen olayların

Adanalı
Cuma 20:00'de
İstanbul'da suç almış
başını yürümüş; kapkaç,
soygun, kaçakçılık,
dolandırıcılık...

GÜNDEMDE BAŞLIKLAR

- Erdoğan'ı ağlatan tablo
- Dört dörtük Aslan
- Yerden bomba fişkırıyor-
- Kocasını baltayla doğrayıp..
- Silahların sırrı çözümlüyor
- Ergenekon kazısından tarih..
- 56 bin otomobil işçisi işini..

ADANALI

3.4.5. NTV (www.ntvmsnbc.com)

Bir televizyon haber kanalı olarak yayın hayatını sürdüren NTV, www.ntvmsnbc.com internet adresinden de yayın yapmaktadır. NTV'nin web sitesi diğer televizyon web sitelerinden farklı bir şekilde yayın hayatını sürdürmektedir. Yukarıda bazı televizyon kanallarının web siteleri ile ilgili bilgilere bakıldığında çoğunun, televizyon kanalındaki yayın akışını ve programlarını izleyicisine ulaştırdığı görülmektedir. Bu doğrultuda düşünüldüğünde NTV'nin internet sayfası, yayın akışını vermenin yanı sıra diğer televizyon internet sayfalarından farklı olarak da haber portalı olma özelliği taşımaktadır.

NTV'nin internet sitesi gazetelerin internet siteleriyle karşılaştırıldığında tam anlamıyla benzer özellikler gösterdiğini söylemek olanaklıdır. Gazetelerin internet sitelerinde yer alan, gündem, politika, dünya, ekonomi, spor, teknoloji, sağlık, kültür- sanat, eğitim, moda, otomobil gibi birçok bölüm www.ntvmsnbc.com'da da yer almaktadır. Sitenin günlük haber ve fotoğraf sayısı incelendiğinde, internet gazetelerinin haber ve fotoğraf sayısı eşit oranda olduğu görülmektedir.

Şekil 9 ve Şekil 10'da NTV ve *Hürriyet*'in web siteleri gösterilmektedir. Şekillerde de görüldüğü gibi görsel tasarım yönünden siteler birbirlerine benzemektedir. İçerikte de kırmızıyla işaretli olan kategorize edilmiş haber başlıklarının birbirine benzediği görülmektedir. Bununla birlikte NTV ve *Hürriyet*'in web sitelerinde benzer haberler yer almaktadır.

Şekil 9: NTV Web Sayfası

Şekil 10: Hürriyet'in İnternet Gazetesi

(http://www.ntvmsnbc.com Erişim Tarihi:

15.01.2009) (http://www.hurriyet.com.tr Erişim Tarihi: 15.01.2009)

The image shows two side-by-side screenshots of news websites. The left screenshot is the NTV Web Sayfası, and the right is Hürriyet'in İnternet Gazetesi.

NTV Web Sayfası (Left):

- Header: NTV M S NBC logo, date: 15 Ocak 2009, Perşembe 13:28, İstanbul 14°C.
- Main headline: "SON DAKİKA... Büyükkçekmece'de 1 uçaksavar mermisi, 15 G3 mermisi bulundu"
- Section: "GAZETECİLER VE BM BİNASININ ARDINDAN 500 kişinin yattığı hastane vuruldu"
- GÜNDEM:
 - 20. günün bilançosu ağırlaşıyor
 - Levent Ersöz Ankara'da yakalandı
 - Savcı Hayal'e indirim istedi
 - Dink davasında yeni gelişme
- NTVMSNBC'DE:
 - Krizde yarım milyon işsiz
 - İşte Ergenekon'u başlatan kayıt
- NTVMSNBC'de:
 - İsrail Gazze kentine giriyor, siviller kaçıyor
 - Ergenekon apartmanının önünde bomba bulundu
 - Kanadoğlu, Güney'in ifadesini yorumladı
 - Fikret Bila: Anayasaya uygun hafıza kaybı
 - Albay Özden cinaveti Ergenekon dosyasında
 - Devlet işçi çıkarma, para vereyim diyecek
 - Obama'ya Edirne peyniri ve badem ezmesi
- Navigation menu: Foto Galeri, Türkiye, Dünya, Ekonomi, Spor, Teknoloji, Sağlık, Kültür Sanat, Yaşam, Hava Yol, Yeşil Ekran, Eğitim, Moda, Otomobil, Koşuş Yayın Grubu, İTV, CNBC-e, e2, İTVSPOR.NET.
- Advertisement: "NTV ALMANAK 2008 Türkiye'de ve dünyada fotoğraflarla bir yıl" with a "Satın almak için tıklayın" button.

Hürriyet'in İnternet Gazetesi (Right):

- Header: Hürriyet logo, date: 15 Ocak 2009, Perşembe 13:28, İstanbul 14°C.
- Navigation: PİYASANET, MMB 28402 / 347, \$ 1.8160 / % -0,62, € 2.1270 / % 0, € / \$ 1.3163 / % -0,21.
- Section: "SON BOMBALAR Ergenekon Apt. önünde Ankara'da köprü altında İstanbul'da mezarlıkta"
- Section: "Firari E. General böyle yakalandı İşte ilk fotoğraflar"
- Section: "GAZZE ALEV ALEV" with a large image of a building on fire.
- Section: "İsrail'in gözü döndü BM ve medya binasından sonra hastane vurdu"
- Navigation: Üye girişi, Üye Ol Hürriyet, Dünyası'na Katıl, GÜNÜMÜZ HÜRRIYET e-gazetesi, Yazarlar, Hava Durumu, English, İBER, Gündem, Ekonomi, Magazin, Spor, Dünya, Piyasaneler, Strateji, Euractiv, Şehir Rehberi, AŞAM, Sağlık, İnternet, Tırnak Bebek.
- Section: "İlk kez el ele görüntülendiler Binbir Gece dizisinin iki yıldız artık çok rahat..."
- Section: "Sarmaş-dolaş yakalandılar Avrupa Yatırımın iki oyuncusu barda edenirken"

3.5. GAZETE YÖNETİCİLERİNİN İNTERNET GAZETECİLİĞİ İLE İLGİLİ DÜŞÜNCELERİ

3.5.1. Milliyet.com.tr Yayın Müdürü Ercüment İşleyen

İnternet kullanımı artık çok yaygınlaştı. Çalışma saatleri ve evde boş geçirilen vakitler de `enformasyon alma zamanları` arasına katıldı. İnternet gazeteciliği işte bu gelişen teknoloji ortamında büyük önem kazandı. Anlık haber alma ihtiyacından beslendi ve büyüdü. İnternetle birlikte gelen ve televizyon haberciliği ile el ele yürüyerek gerçek bir yarışa dönüşen konu ise `hız faktörü` oldu. Bu nedenle gazete haberciliği ile internet haberciliğini birbirinden ayıran en önemli farklardan birinin `hız` ve `habere hızlı refleks gösterme` olduğunu söyleyebiliriz. Televizyon kadar hızlı, gazete kadar derin olduğu bilinen internette text, görüntü ve sesin aynı haberde okurla buluşması da çok önemli bir avantaj.

3.5.2. Haber 7 Genel Yayın Yönetmeni Ünal Tanık (www.haber7.com)

İnternette yazı, fotoğraf ve videoyu birlikte kullanabiliyorsunuz. Son dakika gelişmelerini saniye saniye aktarabiliyorsunuz. Haberi detaylı bir metin halinde aktarıp, videoyla destekleyip, olayın fotoğraflarını kullanabiliyoruz. Televizyonda haber uçup giderken; internette arşivleme, habere hızlı ve her an ulaşma olanağı bulunuyor. Haber 7 olarak bu avantajları en iyi şekilde kullanıyoruz.¹⁷

3.5.3. MYNET Haber Müdürü Özlem Ulueren (www.mynet.com)

İnternet haberciliği gazete haberciliği ile değil televizyon haberciliğiyle karşılaştırılmalı. Çünkü her ikisinde de zamana karşı bir yarış var; son dakika gelişmeler anında yansıtılabiliyor. İnternet artık Türk kullanıcısının hayatında

¹⁷ Röportajın detayı Birgün gazetesinde yayınlanmıştır

önemli bir yer taşıyor. Kullanıcının önünde böylesine büyük imkanlar varken tercih edilmenin olmazsa olmaz koşulu ise `hız`, `güven` ve `doğru haber` sunumudur.

3.5.4. Dördüncü Kuvvet Medya Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Acar (www.dorduncukuvvetmedya.com)

Gelişen iletişim teknolojileri gazeteciliği nasıl etkiliyor?

Son 15 yılda yaşanan teknolojik gelişmeler inanılmaz bir ivme kazanmış durumda. Uydu teknolojilerindeki gelişmeler televizyon yayıncılığını, bilgisayar ve fotoğraf teknolojisindeki gelişmeler geleneksel gazeteciliğin niteliğini önemli oranda değiştirmiştir. Bütün bunlara ek olarak internet teknolojisindeki gelişmeler hem geleneksel gazeteciliği hem radyo yayıncılığını hem de televizyon yayıncılığını kökten değiştirmiştir. Hatta mobile telefon alanındaki yenilikler bile gazetecilik faaliyetlerini olumlu yönde etkilemekte ve farklı bir mecraya sürüklemektedir. Teknolojik yöndeki bu gelişmenin ana mecrası olarak da interneti ayrı bir yere koyabiliriz. Çünkü internet yukarıda saydığımız gazetecilik faaliyetlerinin tümünü kapsamaktadır. Yani internet üzerinden, hem gazete yayını hem televizyon yayını hem de radyo yayını yapılabilmektedir. Geleneksel yayıncılık faaliyetlerinden bağımsız olarak internet sayesinde, internet üzerinden yayın yapan binlerce yayın türü ortaya çıkmaktadır. Bütün bu gelişmeleri genel olarak değerlendirdiğimizde iletişim teknolojilerinin gelişmesi okur / izleyici / dinleyici açısından olumlu bir faaliyet olarak karşımıza çıkmaktadır. Gazeteci açısından da teknolojik gelişmeler, daha bilgi yoğun ve yorucu bir meslek yaşamı anlamına gelmektedir.

İnternet gazeteciliği hakkında ne düşünüyorsunuz?

İnternet gazeteciliği daha donanımlı olmayı gerektiren bir mesleki uğraştır. Hem teknolojik ürünleri kullanmayı hem de sürekli gündemi takip

etmeyi gerektirmekte internetin sunduğu imkanlar dahilinde onlarca siteyi her gün okumak zorunda kalıyorsunuz. Ancak şu bir gerçek ki, internet sonsuz bilgi kaynağı sunmaktadır. Bu bir gazeteci için değeri ifade edilmez bir imkandır. İnternet gazeteciliği ise sonsuz bilgi denizinde işe yarar bilgiyi bulmayı gerektirir. İşte internet gazeteciliğinin bence en önemli işlevlerinden biri budur. Sonsuz bilgiyi sistematik bir formata sokarak insanların hizmetine sunmak.

İnternet haber portalı kurmanızın nedenleri neler?

Şu bir gerçek. Teknolojik bir yeniliği ilk kullanan sektörlerin başında medya gelir. İnternet de gazeteciliği kökten değiştiren en önemli teknolojik gelişmedir. İnternetin temel malzemesi de bilgidir. İşte gazetecilikle internet birbirine yakın kılan da bilgidir.

Geleneksel medyanın kendine has belirli katı kuralları vardır. Geleneksel medya pahalı bir iştir. Eğer bir medya sahibi değilseniz veya bir medyada çalışmıyorsanız düşüncelerinizi ifade etmenin imkanı yoktur. Bir gazeteci kendi düşüncesini hiçbir zaman çalıştığı kurumun dışında tutamaz. İnternet gazetecinin bu kısır döngüsünü ortadan kaldırmıştır. Kendi düşüncelerimizi benzer şeyleri düşündüğümüz insanlarla paylaşmanın en iyi yolu internettir. İşte bu nedenle internet sitesi kurma fikri ortaya çıkmış ve gerçekleşmiştir. İnternetin parasal anlamda yayıncılık için imkan vermesi de en büyük nedenlerden biri olmuştur.

Geleneksel gazetecilik ile internet gazeteciliğini karşılaştırıp, internet gazeteciliğini ticari yönden nasıl değerlendiriyorsunuz?

Her şeyden önce geleneksel gazetecilik kendine has kuralları olan belli zaman dilimleri içinde çalışmanın yeterli olduğu bir gazetecilik tarzıdır. Gazete belli zaman dilimleri içinde hazırlanan haberlerle çıkar. Gazeteci belli kurallar dahilinde gazeteyi hazırlar sonra da yayına verir. Yayına verdikten sonra işi bitmiştir. Yanlışlık daha yapsa geriye dönüp o yanlışını düzeltemez.

İnternet gazeteciliğinde ise çalışma saati kavramı yoktur. Günün her saati haber yayına verilebilir. Geriye dönüp yanlışı düzeltebilir. İşte iki gazetecilik türü arasındaki en temel ayrışma noktası budur.

Geleneksel gazetecilik pahalıdır. Dağıtım ağına ihtiyaç duyar. Oysa internet dünyanın her yerinden anında ulaşılabilir durumdadır. Dağıtım bedavadır.

Geleneksel gazetecilik pahalıdır. Bir gazeteyi çıkarmak için çok sayıda insan çalışmak zorundadır. (Matbaa işçisi, dağıtımçı, editör, sayfa sekreteri, muhabir vs..) Oysa internette matbaa işçisi yoktur, dağıtımçı yoktur, sayfa sekreteri yoktur. Muhabir ve editör vardır. Aslında ikisi de aynı kişidir. Muhabir haberini yazar ve kendisi yazdığı haberi yayına verir. İşte bu maddi anlamda önemli bir avantajdır. İşgücü anlamında internet yüzde 80'e yakın daha avantajlı konumdadır.

İnternet gazeteciliğinin önündeki şimdilik en büyük engel reklamdır. Henüz reklamlar geleneksel gazeteciliğin seviyesine erişememiştir. Ancak son bir yılda yapılan reklam planlamaları internet lehine değişmeye başlamıştır.

Son olarak şunu söyleyebiliriz. Son yıllarda geleneksel gazetelerin internet siteleri de ayrı bir yayın organı gibi çalışmaya başlamıştır. Gazeteler, internet sitelerinden de ciddi paralar kazanmaya başlamıştır. Bu da yatırımları beraberinde getirmiş, geleneksel gazeteler internet versiyonları vasıtasıyla da ciddi okur sayılarına erişebilmişlerdir. Bu da maddi girdi anlamına gelmektedir.

Sizce internet gazeteciliği zamanla geleneksel gazeteciliği yok edebilir mi?

Televizyon icat olduğunda gazetelerin yok olacağı tartışılmıştı ama yok olmadı. Gazeteler kendilerine başka bir mecra açtılar. Haberleri daha detaylı vererek ve yorum yayınlayarak televizyonların hızlı haber verme avantajlarını bu şekilde bertaraf ettiler. Aynı tartışma internetin hayatımıza girmesiyle gazete-internet karşılaştırılarak yapıldı. Oysa görüldü ki

geleneksel gazetecilik hala varlığını büyük oranda koruyor. Geleneksel gazeteciliğin hala etkinliğini sürdürmesi bu açıdan önemli bir gösterge. Gazetelerin internet yayınlarının olmasına rağmen satışlarını önemli oranda düşmemesi de başka bir gösterge. Ayrıca internet sitelerinden önemli oranlarda reklam geliri elde etmeye başlamalı da geleneksel gazetelerin internete çok iyi adapte olduğunun göstergesi. Tabi ki internet nedeniyle güçsüz duruma düşüp yok olacak geleneksel gazeteler olmaktadır. Olacaktır da... Ancak bu bütün sektörün yok olacağı anlamına gelmemektedir. Evet, etkileyecektir ancak geleneksel gazeteciliğin her zaman önemini koruyacağını ve etkinliğini sürdüreceğini düşünüyorum.

İnternet Gazeteciliğinin geleceği ile ilgili ne düşünüyorsunuz?

İnternet gazeteciliğinin bugünden daha iyi olacağını söyleyebilirim. Yeni nesil gazetecilerin internete daha iyi adapte olması internet gazeteciliğinin ileride daha da önemli olacağı anlamına gelmektedir. Yalnız bir noktanın özellikle üzerinde durmak gerekiyor. İnternet gazeteciliğinin geleceği geleneksel gazeteciliğin güçlü olmasına bağlıdır. Çünkü internet gazetelerinin haber kaynaklarının hemen hemen büyük çoğunluğu geleneksel gazetelere dayanmaktadır. Ayrıca gazeteler internet sitelerine büyük yatırımlar yapmaktadır. Kısaca şunu söyleyebiliriz. İnternet gazeteciliği daha geliştirecekse bunu geleneksel gazeteler vasıtasıyla yapacaktır.

İnternet gazeteleri gelirini nereden sağlıyor?

Bağımsız internet gazeteleri daha çok gelirlerini reklam olarak sağlamaya çalışıyor. Ancak bir medya grubuna bağlı olmadan ayakta kalmak çok zor görünüyor. Yüzlerce internet sitesinden ancak 3-5 tanesi kendi başlarına ayakta kalacak düzeydedir. Diğerleri ise ya başka iş yaparak internet gazetesini finanse etmeye çalışıyor ya da başka bir medya grubunda çalışarak finanse etmeye çalışıyor. Gazetelerin internet sitelerinin şansı ise

bağımsız internet gazetelerine göre daha fazla. Çünkü maddi anlamda arkalarında büyük gruplar var.

3.5.5. Bağımsız İletişim Ağı Proje Danışmanı Nadire Mater (www.bia.net)

BİA ile ilgili bilgi verir misiniz?

Bağımsız İletişim Ağı (BİA), internetteki haber siteleri arasında yerel haberlere öncelik veren, hâkim medyanın anlayış ve diline "alternatif" bir model üretme çabasındaki ender sitelerden. Yereldeki gazetecilere eğitimler veren BİA projesinin temelleri 1997'de Ankara'da yerel radyo, televizyon ve gazetelerin yanı sıra Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB), Türk Tabipleri Birliği (TTB) ve iletişim akademisyenlerinin katılımıyla gerçekleştirilen konferansta atıldı. BİA'nın amacı ve hedefi "yerel medyalar arası bir haber havuzu" oluşturmak. Projenin danışmanlığını yazar- gazeteci Nadire Mater, Koordinatörlüğünü yazar-gazeteci Ertuğrul Kürkçü yürütüyor. 8 yıllık mazisi olan projenin bianet.org adresiyle internete taşınması 2001'de 130'u aşkın yerel radyo, TV ve gazetenin katkısıyla gerçekleşiyor. Web sitesinde şu anda dört editör ve bir muhabir tam gün çalışıyor. Yereldeki gazete-radyo ve TV muhabirleri de haberleriyle katkı sunuyorlar.¹⁸

Sitede ayrıca Ragıp Duran, Şahin Artan, Ümit Fırat, Nazmiye Güçlü ve Şeyhmus Diken gibi tanınmış yazarların yazıları düzenli olarak yayınlanıyor. BİA projesi yılda onu geçkin eğitim çalışması yapıyor. Eğitim, yereldeki muhabirlere ve sivil toplum örgütü temsilcilerine veriliyor. Türkiye'nin hemen her bölgesinde birkaç gün süren eğitim çalışmaları düzenli olarak yapılıyor. Sitede günde ortalama 25 haber yayınlanıyor.

¹⁸ Röportajın bazı kısımlarında Birgün gazetesinde yayınlanan yazı dizisinden faydalanılmıştır

Nasıl bir hizmet veriyorsunuz? Habere nasıl ulaşıyorsunuz. Temel haber kaynaklarınız neler?

Biz halen bianet'e havuz gibi bakma yanlısıyız. Bu nedenle internet haberciliği, internet gazeteciliği gibi tanımları pek kullanmıyoruz. Haber kaynaklarımız yerel medya, başta hak kuruluşları olmak üzere tüm sivil toplum kuruluşları ve bütün toplum diyebiliriz. Gazeteci olsun olmasın, Türkiye ve dışından insanlar bianet'e haber geçmekte kendilerini özgür hissediyor. Türkiye'deki internet haber sitelerinin genelde birincil ve neredeyse tek haber kaynağı olan ajans haberleri bianet'te kendine yer bulamıyor. Haftanın beş günü halk haberciliği temelinde bir gündem oluşturuyoruz; bu yine gündemi tersten tamamlıyor.

İnternet haberciliğinde eleştirdiğiniz noktalar neler?

İnternet sonsuz bir "özgürlük" ortamı olarak tanımlanıyor, İnternet haberciliğinin de bundan yararlandığı öne sürülüyor. Bu doğru değil. Genelde medya neyse, internet gazeteciliği de o. Çözüm habercilerin kendisinde.

3.5.6. NTVMSNBC Yayın Yönetmeni Adnan Bostancıoğlu (www.ntvmsnbc.com)

Haber akışınız ile ilgili bilgi verir misiniz?

Sitede günde 150'yi aşkın haber yayınlanıyor. Anadolu Ajansı, Associated Press ve Reuters gibi ajanslara üyeyiz. Fakat öncelikli haber kaynağımız NTV televizyonunun haber havuzu. Haber portalında şu anda 20 kişi çalışıyor.

İnternet haberciliğinin ekonomik getirileriyle ilgili bilgi verir misiniz?

Türkiye'de internet haberciliği, henüz 'kârlı' bir yatırım alanı değil. Reklam harcaması yapan birçok şirketin özel bir 'internet portföyü' yok. Başka mecraların (TV, radyo vb.) yanı sıra pazarlama imkanı olan markalar daha avantajlı. Nitekim ntvmsnbc, ilk kez geçen yıl, gelirlerini giderlerinin üzerine çıkarttı.

Haberi yayınlamadan önce nelere dikkat ediyorsunuz?

'Kes-yapıştır' anlayışı çok yaygın. Bundan en fazla mağdur olanlardan biri de biziz. Farklı haber mecraları (portallar, hatta günlük gazeteler vb.) genellikle bizden kesip kendi yayın organlarına yapıştırıyorlar. Bunu yaparken kestiği şeyi okuma zahmetine bile girmeyenler var. Kendi mahreçleriyle verdikleri haberin içinden "falancanın ntvmsnbc'ye yaptığı açıklamaya göre..." gibi cümleleri bile ayıklamadıkları oluyor. Bizim teyit mekanizmamıza gelince... Ajanstan bile gelse, kimi haberlerde kuşkulu gördüğümüz bir husus varsa, ya konuya ulaşma imkanı olan NTV muhabirinden kontrol ediyoruz, ya da meselenin netleşmesi için bekliyoruz.

İnternet haberciliğini değerlendirir misiniz?

Medyamızın genel çehresi ne ise internet haberciliği de ondan farklı değil. Biraz sansasyon, biraz dedikodu, biraz çarpıtma... İnternet haberciliğinde, karşınızda somut bir sorumlu şahsiyet olmadığından, isteyen aklına geleni yazdığı bir ortamın önüne geçilemiyor. Sonra da pirincin taşı ayıklanamıyor. Aslında mağdur dışında ayıklamak isteyen de yok. İşini ciddiyetle yürütmeye çalışan girişimleri göz ardı etmemek lazım.

3.5.7. Medya Yöneticilerinin İnternet Gazeteciliği ile İlgili Düşüncelerinin Genel Değerlendirmesi

Medya yöneticilerinin internetle ilgili düşünceleri birbirine benzerlik göstermektedir. Araştırma kapsamında yöneticilerle yapılan söyleşiler değerlendirildiğinde internetin, gazetecilik açısından birçok olanak sağladığı ortaya çıkmaktadır. Türkiye’de internet gazeteciliğinin henüz gelişim aşamasında olduğunu söyleyen medya yöneticileri, gelecek yıllarda internet gazeteciliğinin öneminin artacağını belirtmektedirler. İnternet kullanımının her geçen güne oranla yaygınlaştığında hemfikir olan yöneticiler, gazete haberciliği ile internet haberciliğini birbirinden ayıran en önemli farkın ‘hız’ ve ‘habere hızlı refleks gösterme’ olduğunu düşünmektedirler. İnternette yazı, fotoğraf ve videonun birlikte kullanılmasının, okuyucuyu internete yönelttiğini söyleyen medya yöneticileri, son dakika gelişmelerinin de saniye saniye yayınlanmasının internet gazetelerinin gücünü artırdığını vurgulamaktadırlar. Medya yöneticileri internet gazetelerinde haberlerin daha ayrıntılı bir şekilde verildiği ve video ile desteklendiği düşüncesindedirler. Ayrıca internetin hem gazete, televizyon ve radyo yayını yapabilecek teknolojiye sahip olmasını olumlu bulan medya yöneticileri, bütün bu gelişmeleri iletişim teknolojilerinin gelişmesi açısından olumlu olarak nitelendirmektedirler.

Geleneksel medyanın kendine has belirli katı kuralları olduğu düşüncesinde birleşen gazete yöneticileri, geleneksel gazeteciliğin internet gazeteciliğine göre daha pahalı olduğunu belirtmektedirler. İnternet gazetelerinin, düşüncelerin ifade edilmesi açısından daha özgür olduğunu anlatan medya yöneticileri, gazetecinin geleneksel gazetelerde kendi düşüncesini hiçbir zaman çalıştığı kurumun dışında tutamadığı ancak internet gazetelerinin bu kısır döngüyü kırdığını aktarmaktadırlar. Bu ve benzeri nedenlerden dolayı birçok gazetecinin internet sitesi kurma fikrinin her geçen gün yaygınlaştığı düşüncesinde olan yöneticiler, internet gazetesi ya da haber portalı kurmanın maddi anlamda da geleneksel gazeteye göre daha ucuz olduğunu düşünmektedirler. İnternet gazeteciliğinin dağıtımının geleneksel gazeteye oranla daha kolay olduğunu söyleyen medya

yöneticileri, internetin en büyük sorunun güvenilirlik olduğunu belirtmektedirler.

Medya yöneticileri internetin geleneksel gazeteciliği etkilediği düşüncesinde hemfikir olurken, internet gazeteciliğinin geleneksel gazeteciliği yok edeceği doğrultusundaki genel kabulleri doğru bulmamaktadırlar. Gazetelerin internet yayınlarının olmasına rağmen satışlarının önemli oranda düşmemesini bir örnek olarak gösteren yöneticiler, internet gazeteciliğinin geleceğinin geleneksel gazeteciliğin güçlü olmasına bağlı olduğunu ifade etmektedirler. İnternet gazetelerinin haber kaynaklarının büyük çoğunluğunun geleneksel gazetelere dayandığını söyleyen yöneticiler, internet gazetelerinde çalışan muhabir ve yönetici sayılarının henüz yeterli olmadığı konusunda da yine birleşmektedirler.

SONUÇ

Bu çalışmada, Türkiye'deki geleneksel gazetecilikle internet gazeteciliği karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Basılı gazetelerle internet gazeteleri üzerinde yapılan içerik analizi sonucu, internet gazetelerinde daha fazla sayıda haber ve fotoğrafın yer aldığı, kullanıcıya daha fazla enformasyon sunulduğu ortaya çıkmıştır.

Daha fazla enformasyon ulaştırabilmenin yanında internet gazeteciliğın haberin toplanması, sayfa düzenlenmesi, baskı ve dağıtım aşamalarında değişiklikler getirmektedir. Çalışmada geleneksel gazete ile internet gazeteciliği arasında gazeteci açısından, okuyucu açısından, gazete işletmecisi açısından ve basın özgürlüğü açısından bazı farklılıklar olduğu saptanmıştır.

İnternet gazeteleri, geleneksel gazetelere göre haberlerin anında güncellenebilmesi olanağı sunmakta, gün içindeki gelişmeler anında okuyuculara iletilebilmektedir. Diğer yandan internet gazetelerinde söz konusu haberle ilişkili çok sayıda görsel malzemenin kullanılabilmesi, zaman zaman habere ilişkin video görüntülerinin sunulabilmesi, fotoğraf albümlerinin hazırlanması bu yeni iletişim teknolojisini, gelenekselinden büyük ölçüde farklı kılmaktadır.

Ayrıca, geleneksel gazetelerde haberlerle ilgili ayrıntılı bilgiler bulmak zorken, internet gazetesinde haberin içeriği ve görselliğiyle ilgi daha fazla bilgi ve malzeme bulunmaktadır. Gazeteci, geleneksel gazetede haberini sayfa sınırlılığı nedeniyle farklı formatlarda sunma sıkıntısı yaşarken, internet gazetesinde sayfa sınırlılığı olmaması nedeniyle, gazeteci haberini kesmeden yayınlatabilmektedir. Geleneksel gazetelerde haberle ilgili ses ve video görüntülerini yayınlamak mümkün değilken, internet gazetesini geliştiren teknolojiyi en iyi şekilde kullanarak haberle ilişkilendirilen ses ve video görüntülerini sayfasında yayınlatabilmektedir.

Geleneksel gazetelerde arşivleme ve arşive ulaşım oldukça zorken, internet gazeteleri oluşturdukları sistem sayesinde arşiv oluşturmayı ve arşive ulaşımı kolaylaştırmaktadır. Gazeteler ve haber portalları internet

üzerinden yayına başladıkları tarihten itibaren arşiv sistemini kurarak devamlı güncellemektedir. Bu da okuyucu ve araştırmacıya internet gazetelerinin sağladığı en önemli kolaylıklardan biridir.

Geleneksel gazetelerde bir haberi kaç kişinin okuduğunu tespit etmek oldukça zordur. Geleneksel gazetelerin yalnızca günlük tirajlarıyla ilgili bilgiler bulunmaktadır. İnternet gazetecisi ise sayfasının günlük tirajını öğrenebilmenin yanında hangi haberin kaç defa okunduğunu da öğrenme şansına sahiptir.

Geleneksel gazetelerin birçoğu dağıtım sorunları nedeniyle yurtdışında bulunan okuyucu kitlesine ulaşmada büyük zorluklar yaşamaktadır. İnternet gazeteleri bu yaşanan zorlukları ortadan kaldırarak yurtiçinde ve yurtdışındaki internet kullanmayı bilen tüm okuyuculara ulaşma olanağı sağlamıştır.

İnternet gazeteleri, okuyucu açısından da yeni olanaklar sağlamaktadır. Geleneksel gazeteler belirli periyotlarla yayınlanırken internet gazeteleri günün her saatinde güncellenerek okuyucuya daha yeni haberler sunmaktadır. Günlük yayınlanan geleneksel gazeteler haberi okuyucuya ertesi gün ulaştırabilmektedir. İnternet gazetesi ise gelişen teknolojinin olanaklarını kullanarak haberi okuyucuya anında ulaştırabilmektedir.

Geleneksel gazeteler tek yönlü bir iletişim aracıyken internet gazeteleri iki yönlü iletişim sağlama potansiyeline sahiptir. İnternet gazeteleri oluşturdukları yorumlar bölümü sayesinde okuyucunun haberle ilgili değerlendirme yapmasına olanak sağlamaktadır. İnternet gazetelerinde okuyucu istediği habere istediği yorumu anında yapabilmektedir. Bu da etkileşimli bir iletişim olanağı sunmaktadır.

Geleneksel gazetelere, vakıf, kütüphane, dernek gibi insanların birarada bulunduğu ortamlar dışında ücretsiz erişme olanaksızken, internet gazetelerine erişim, bilgisayar ve internet bağlantı masrafları dışında ücretsizdir.

İnternet gazeteleri, gazete işletmecisi açısından da yeni olanaklar getirmiştir. İnternet, kağıt maliyetini ortadan kaldırmaktadır. İnternet

geliştirdiği sistem sayesinde matbaayı kullanmadan gazetecilik yapılmasına imkan tanımıştır.

Geleneksel gazetenin dağıtım zorluğu da gazete işletmecilerinin en büyük sorunlarından biridir. İnternet gazeteciliğinde ise haber, yazılıp internet üzerinden sunulmaya başlandığı andan itibaren dağıtım sorunu çözülmüştür.

Araştırmamızda internet gazetelerinin geleneksel gazeteye oranla daha fazla okunduğu tespit edilmiştir. Ayrıca internet gazetelerinde reklam ücretlerinin geleneksel gazeteye oranla daha ucuz olduğu belirlenmiştir. Reklam verenler giderek interneti basılı gazeteye tercih etmektedirler.

İnternet gazeteleri, ifade özgürlüğü açısından da yeni olanaklar sağlamaktadır. İnternet, büyük haber ajansları ve yayın kuruluşlarının yanı sıra kişisel ve yerel yayıncılık yapılabilmesine de olanak sağlayan bir teknolojidir. Bu açıdan bakıldığında internetin yayıncılıkta fırsat eşitliğini sağlama potansiyeli bulunmaktadır. Medyadaki tekelleşme ve gazete çıkarmak için yapılan yatırımlar düşünüldüğünde bağımsız olarak günlük bir gazete çıkarmak oldukça zordur. İnternetin sağladığı olanak sayesinde bağımsız bir gazete çıkarmak daha kolaydır. Günümüz koşullarında yalnız büyük gazeteler değil; özel kimlikler de internette gazete yayınlama olanağına sahiptirler.

İnternetin gazetecilik açısından sunduğu olanaklar yanında ortaya çıkardığı ya da derinleştirdiği sorunlar da vardır. İnternet gazetelerinde yaşanan kes-kopyala- yapıştır haberciliği, özellikle haber ajansları açısından telif hakları sorununu ortaya çıkarmıştır. Birçok haber portalının muhabir kullanmadan başka haber portallarından ya da gazetelerin internet sayfalarından haberleri aynen kopyalayarak kullandığı saptanmıştır. İnternette çok sayıda gazete ve haber portalı yer almasına karşın bunların içerikleri birbirinin aynı ya da benzeridir. Dolayısıyla, internetten gazetecilikte yararlanılmaya başlanmasının iddia edildiği gibi ifade özgürlüğünün kullanılması ve çoğulculuk açısından ciddi bir fark yarattığı söylenemez. Savunucuları tarafından alternatif medya olarak gösterilen internet, Türkiye'deki gazetecilik açısından incelendiğinde, henüz alternatif olma

özelliği taşımamaktadır. İnternet gazetelerinde ve haber portallarında özgün ve farklı içerik yok denecek kadar azdır.

Diğer yandan, internet gazeteleri hızlı habercilik yapma adına, bazı haberleri eksik ya da yanlış olarak okuyucuya sunabilmektedir. Hızlı haber vermenin öncelikli değer olarak tanımlanması, haberi başka kaynaklardan doğrulatma pratiğinin ihmal edilmesine yol açmıştır. Gazete, editör ve onay kadrosu, internet üstünden oluşturulmuş haberleri kontrol edememeye başlamışlardır. Bu yüzden de gazetenin onay kadrosundan normal şartlarda asla geçemeyecek yanlışlıktaki haberler, kendilerine sayfalarda hak etmedikleri kadar geniş yer bulmuşlardır. Bu da internet gazetelerinin güvenilirliğini etkilemektedir. Doğruluk, internet haberciliğinde en önemli sorun olarak görülmektedir. Oysa enformasyon seline uğramış bir dünyada internet gazetelerinin güvenilir bir rehber olabilmesi ancak tam, doğru ve eksiksiz haber verdikleri oranda gerçekleşebilecektir.

Sanal ortamın gazetecilik açısından sunduğu çok sayıda olanak ve kolaylık olmasına karşın, Türkiye'deki sanal haberciliğin görünümüne bakıldığında bunların çoğunun potansiyel olarak kaldığı, yaşama geçirilemediği görülmüştür. Yaygın medyanın egemen olduğu habercilik yapısı değişmemiştir. İnternet gazeteciliğinde daha fazla sayıda haber ve fotoğraf sunulmasına karşın, bu niceliksel artış haberin niteliğine yansımamıştır.

Yine internet, gazetecilerin istihdam sorununu çözmeye katkıda bulunabilecek ve çalışma koşullarını olumlu yönde değiştirebilecek özellikler taşımaya karşın, Türkiye'de bunun gerçekleştiği söylenemez. Ekonomik kriz dönemlerinde işten çıkarılan deneyimli gazeteciler kendi haber portallarını kurmuşlar, ancak bu siteler uzun ömürlü olamamıştır. İnternet gazeteciliği için baskı ve dağıtım gibi maliyetler söz konusu olmamasına karşın, nitelikli ve hızlı haber üretmek hâlâ yüksek maliyet gerektirmektedir. Haberin toplanması için gerekli teknik donatım ve yetişmiş, nitelikli iş gücüne yatırım yapamayan gazetecilerin haber portalları da habercilikten uzaklaşıp çoğunlukla gönüllü köşe yazarlarının yazdığı yorum sitelerine dönüşmüştür.

Değişen teknoloji, yaşam tarzları, ekonomik olgular karşısında birçok alanda gerileyen gazeteler bazı gözlemcilere göre uzun bir süre daha dağıtılmaya ve para kazanmaya devam edeceklerdir. Bazı gözlemciler ise internetin geleneksel gazeteciliği etkilemediği ve geleneksel gazeteciliğinin işlevini en iyi şekilde yerine getirdiği düşüncesindedirler. Yapmış olduğumuz araştırma, internetin geleneksel gazeteciliği etkilediği ve bir değişim sürecinin başladığını göstermektedir. Ancak, sözkonusu değişimin olumlu yönde olması yaşanan sıkıntılara çözüm bulunabilmesine bağlıdır. Bu noktada araştırmamızın sonuç ve bulgularından yararlanarak bazı önerilerde bulunabiliriz:

İnternet gazeteleri ve haber portallarında kes-kopyala-yapıştır haberciliğinin etkin olarak işlediği görülmektedir. Bu işleyiş ajans ve gazeteleri rahatsız etmektedir. Bu bakımdan internet gazetelerinde ve internette yaşanan telif hakları ihlalini önleyecek yeni düzenlemeler uygulamaya konulmalıdır. Haber kaynağı gösterilmeden haberlerin yayına verilmesine engel olunmalıdır.

Bu çalışmada, gazetecilik eğitimi almayan, bu işle hiç ilgilenmemiş olan bireylerin, internet gazeteleri kurduğu görülmüştür. Ayrıca internet gazetelerinde haber atlatma olayı ve daha hızlı haber sunma isteği haber metinlerini niteliksel olarak zayıflatmıştır. Bu durum internet gazetelerinde ve haber portallarında yayınlanan haberlerin birçoğunda dilbilgisi hataları ortaya çıkarmıştır. İnternet gazeteleri ve haber portallarının bu konuyu daha çok önemseyerek, nitelikli editörler ve muhabirler çalıştırması gerekmektedir.

Araştırmamızda birçok haber portalının ve internet gazetesinin haber havuzu olmadığı ajans ve gazete haberlerinden yararlandığı tespit edilmiştir. Gelişen teknolojiyi bu kadar yakından takip edip internet yayıncılığına başlayan gazete ve haber portallarının kendi muhabir kadrolarını ve kendi haber havuzlarını oluşturmaları gerekmektedir. İnternet gazetelerinin ve haber portallarının okuyucuya geleneksel gazeteden farklı, özel haberler sunacak kadrolar oluşturması gerekmektedir.

Araştırmamızda, internet gazetelerinin son dakika haberciliğini daha fazla önemseydiği görülmüştür. Bu anlamda en çok güncellenen haber

bölümlerinin gündem ve politika haberleri olduğu tespit edilmiştir. İnternet gazeteleri ve haber portallarında bazı bölümlerin düzenli olarak güncellenmediği anlaşılmıştır. Günlük tekil ziyaretçi sayısı geleneksel gazetelere oranla oldukça yüksek olan internet gazetelerinin bu konuyu önemseyerek, her bölümün güncellemesine özen göstermeleri gerekmektedir.

Kişiler ve kurumlararası iletişimi kolaylaştıran interneti, gazetecilerin daha etkin kullanarak, yerel medya ile daha sık çalışmaları ve geleneksel gazetelerin yapmakta zorlandığı yerel haberciliğe daha fazla önem vermeleri, internet gazetelerinin okuyucu sayısını artıracaktır.

KAYNAKÇA

- ADAKLI, Gülseren; **Türkiye’de Medya Endüstrisi Neoliberalizm Çağında Mülkiyet ve Kontrol İlişkileri**, Ankara, Ütopya Yayınları, 2006.
- AKİPEK, Şebnem, DARDAĞAN, Esra; “Sanal Ortamda Gerçekleşen Telif Hakkı İhlâllerine Uygulanacak Hukuk” **Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, Cilt: 50, Sayı: 3, 2001, s.115-139.
- AKSOY, Asu; **İnternet ve Demokrasi**, Ankara, Türk Demokrasi Vakfı Yayınları, 1996.
- ALANKUŞ, Sevda; “BİA ve BİA Eğitim Çalışmaları Üzerine”, **Yeni İletişim Teknolojileri ve Medya**, der. Sevda Alankuş, İstanbul, IPS İletişim Vakfı Yayınları, 2003, s. 15–33.
- ALEMDAR, Korkmaz, ERDOĞAN, İrfan; **Öteki Kuram**, Ankara, Erk Yayınları, 2002.
- ATABEK, Ümit; “İletişim Teknolojileri ve Yerel Medya için Olanaklar”, **Yeni İletişim Teknolojileri ve Medya**, der. Sevda Alankuş, İstanbul, IPS İletişim Vakfı Yayınları, 2003, s.61–91.
- ATABEK, Ümit; **“İletişim Teknolojisi : Yeni Olanaklar, Yeni Sorunlar**, Ankara, Seçkin Yayınları, 2001.
- ATAKLI, Can; “Yeni iletişim teknolojileri ve Gazete Yönetimi “, Ankara, Yeni Türkiye Medya Özel Sayısı I, 1996.
- BALDINI, Massimo; **İletişim Tarihi**, çev, Sündüz Öztürk Kasar, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 1 Baskı, 1996.
- BALDINI, Massimo; **İletişim Tarihi**, İstanbul, Avcrol Basım Yayın, 2000.
- BASIM, Nevzat; “Aaa, Bilgisayarlar Aralarında Konuşuyor”, **İnternet Çağında Gazetecilik**, haz. Serhan Yedig- Haşim Akman, İstanbul, Metis Yayınları, 2002, s. 13–25.
- Basın Yayın Mevzuatı, Ankara, Seçkin Yayıncılık 3. Baskı, 2003.
- BAŞKUT, Cevat; **Gazetecilik Dersleri**, 1967.
- BENGİ, Hilmi; “İnternet Gazeteciliği ve Telif Hakları Sorunu”, (Erişim) <http://www.dorduncukuvvetmedya.com>, 10.03.2008.

BERKEZ, Niyazi; **Türkiye’de Çağdaşlaşma**, 12. basım, İstanbul, YKY Yayınları, 2008.

BULUT, Mesut; **Kitle İletişim Aracı Olarak Gazete ve İnternet**, Ankara, Etik Ofset, 2006.

CAMPBELL, Neil; **Issues in Americanisation And Culture**, Edinburgh, Edinburg University, 2004.

ÇAKIR, Hamza; **Geleneksel Gazetecilik Karşısında İnternet Gazeteciliği**, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Sayı : 22, 2007.

ÇOBAN, Serhat; **İletişim Fakültesi Öğrencilerinin İnternet Haberciliğinin Güvenilirliğine İlişkin Tutumları: İstanbul, Ankara ve İzmir illerini Kapsayan Bir Uygulama Örneği**, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2006.

DEDE, Melih Bayram: <http://www.melihbayramdede.com>, Erişim Tarihi: 15.03.2009

DIETER WEBER, Hansı: “112 Yaşındaki Gazete İnternette İddialı”, **İnternet Çağında Gazetecilik**, haz. Serhan Yedig-Haşim Akman, İstanbul, Metis Yayınları, 2002, s. 70–72.

EISENHAUER, Bertram; “Farklı Dil ve Yaş Gruplarına FAZ Çözümü”, **İnternet Çağında Gazetecilik**, haz. Serhan Yedig-Haşim Akman, İstanbul, Metis Yayınları, 2002, s. 65-69.

ERTUĞ, H. Refik; **Basın ve Yayın Hareketleri Tarihi**, İstanbul, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi, 1970.

Fikir ve Sanat Eserlerini Koruma Kanunu 1951, 2001, 2004

GAILLARD, Philippe; **Gazetecilik**, İstanbul, İletişim Yayıncılık, çev.Mehmet Selami Şakiroğlu,1991.

GERAY, Haluk; “Yeni İletişim Teknolojilerinde Eğilimler: İnternet GII ve Türkiye”, Ankara, Yeni Türkiye Medyası Özel Sayısı I., 1996.

GERAY, Haluk; **İletişim ve Teknoloji Uluslararası Birikim Düzeninde Yeni Medya Politikaları**, Ankara, Ütopya Yayınevi, 2003.

GERAY, Haluk; **Yeni İletişim Teknolojileri**, Ankara, Kılıçaslan Matbaası, 1994.

- GEZGİN, Suat; “Geleneksel Basın ve İnternet Gazeteciliği”, **İnternet Çağında Gazetecilik**, haz. Serhan Yedig-Haşim Akman, İstanbul, Metis Yayınları, 2002, s. 29-36.
- GEZMEN, Başak; **İletişim Teknolojilerindeki Gelişmelerin Gazeteciliğe Etkileri**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2002.
- GÖNENÇ, E. Özgür, 2006, “İletişimin Tarihsel Süreci”, **İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, Sayı: 26, s. 87-102.
- GÜRCAN, Halil İbrahim; **Sanal Gazetecilik**, Eskişehir, Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi yayınları no:31, 1999.
- GÜRELİ, Nail; “Geleceğin Gazetecilerinden Beklentiler”, **İnternet Çağında Gazetecilik**, haz. Serhan Yedig- Haşim Akman, İstanbul, Metis Yayınlar, 2002, 45–52.
- HALICI, Nihat; “Online Gazetecilik”, **Yeni İletişim Teknolojileri ve Medya**, der. Sevdal Alankuş, İstanbul, IPS İletişim Vakfı Yayınları, 2003, s. 165–171.
- İNÜĞÜR, M. Nuri; **Basın Yayın Tarihi**, İstanbul, Der Yayınları, 2002.
- İNÜĞÜR, M.Nuri; **Basın Yayın Tarihi**, İstanbul, İstanbul Gazeteciler Cemiyeti Yayını, 1994
- İŞLEYEN, Ercüment; “*Milliyet* Nasıl Hazırlanıyor?”, **İnternet Çağında Gazetecilik**, haz. Serhan Yedig- Haşim Akman, İstanbul, Metis Yayınları, 2002. s. 73–75.
- JEANNENEY, Jean-Noel, 1998, **Başlangıcından Günümüze MEDYA TARİHİ**, çev: Esra Atuk, Yapı Kredi Yayınları, 1. Baskı, İstanbul.
- KARA, Hakan; “Bilgisayar/İnternet Teknolojisi ve Değişen Gazetecilik”, **Yeni İletişim Teknolojileri ve Medya**, der. Sevdal Alankuş, İstanbul, IPS İletişim Vakfı Yayınları, 2003, s. 97–141.
- KARA, Hakan; “İnternet, Gazetecilik ve Yeni Olanaklar”, **İnternet Çağında Gazetecilik**, haz. Serhan Yedig-Haşim Akman, İstanbul, Metis Yayınları, 2002, 37-45.
- KARA, Tolga, Bilişim Teknolojilerinin Gelişimi ve Gazeteciliğin Değişen Yüzü, **Medyada Olmayanlar (Medya Eleştirileri 2006)**, der. Can Bilgili, Beta Basım Yayın Dağıtım, 2006, s. 13-35.

- KARADUMAN, Murat, "İnternet ve Gazetecilik", **Yeni İletişim Teknolojileri ve Medya**, der. Sevda Alankuş, İstanbul, IPS İletişim Vakfı Yayınları, 2003, s. 141–155.
- KIRDI, Murat; **İnternet Gazeteciliği ve Haber İçerikleri**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 1999.
- KIRLI, Serkan; **İnternet Teknolojisinin Gazete ve Dergi Yayıncılığına Getirdiği Yeni Olanaklar**, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2003.
- KOLOĞLU, Orhan; **Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi**, İstanbul, Positif Yayınları, 2006.
- MESTÇİ, Aytaç; **Türkiye İnternet Raporu 2005**, İstanbul, 2005.
- MESTÇİ, Aytaç; **Türkiye İnternet Raporu 2007**, İstanbul, 2007.
- MORA, Necla; "Sözden İnternete Gazetecilik", **İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, Sayı: 15, 2002, s. 105–121.
- ÖZÇAĞLAYAN, Mehmet; **Yeni İletişim Teknolojileri ve Değişim**, İstanbul, Alfa Yayınları, 1998.
- ÖZGEN, Murat; "İnternet ve Türkiye'de İnternet Gazeteciliği" **İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi**, Sayı: 10, 2002, s.57–64.
- ÖZGEN, Murat; **İnternet Çağında Gazetecilik**, İstanbul, Metis Yayınları, 2002.
- SAĞSAN, Mustafa; "Sanal Alemde Hak Arayışları: İnternet'te Telif Hakkı Sorununun Boyutlarına Kısa Bir Bakış", (Erişim) <http://www.baskent.edu.tr/~msagsan/downloads/copyrights.pdf>, 01.03.2009
- SCHNEİDER, Wolf; **Gazetecinin El Kitabı**, Ankara, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları 16 çev. Işık Aygün, 2002.
- SÜTÇÜ, Cem, AKYAZI, Erhan, DİLMEN, Necmi Emel; "Teknolojik Değişim ve Dönüşümlerin Gazetecilik Üzerindeki etkilerinin Tarihsel Süreçte Değerlendirilmesi" **Medyada Olmayanlar (Medya Eleştirileri 2006)**, der. Can Bilgili, Beta Basım Yayım Dağıtım, 2006, s. 293-328.
- ŞENOL CANTEK, L. Funda; "Hürriyet Gazetesinin Yorum Sayfası Üzerine", **Toplum ve Bilim Dergisi**, Sayı: 109, 2007, s. 66-95.

- TİMİSİ, Nilüfer; **Yeni İletişim Teknolojileri ve Demokrasi**, Ankara, Dost Kitapevi Yayınları, 2003.
- TOKGÖZ, Oya; **Temel Gazetecilik**, Ankara, İmge Kitabevi, 5. Baskı. 2003.
- TOKGÖZ, Oya; **Temel Gazetecilik**, Ankara, İmge Kitabevi, 2000.
- TOPUZ, Hıfzı; **Türk Basın Tarihi**, İstanbul, Remzi Kitabevi, 2003.
- TÖRENLİ, Nurcan; **Bilişim Teknolojileri Temelinde Haber Medyasının Biçimlenişi: Yeni Medya, Yeni İletişim Ortamı**, Ankara, Bilim ve Sanat Yayınları 2005.
- TÖRENLİ, Nurcan; **Enformasyon Toplumu ve Küreselleşme Sürecinde Türkiye**, Ankara, Bilim ve Sanat Yayınları, 2004.
- TUNCEL, S. Hakan; “Yeni İletişim Teknolojilerinde Yöndeşme ve Yerel Medya”, **Yeni İletişim Teknolojileri ve Medya**, der. Sevdâ Alankuş, İstanbul, IPS İletişim Vakfı Yayınları, 2003, s. 91–97.
- Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük 1992
- UZUN, Ruhdan; “Haber Telif Hakları ve İnternet Gazeteciliğinde İntihal” **Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Kuram ve Araştırma Dergisi**, Sayı: 21, 2005, s. 46-74.
- VURAL, Ali Murat, GÜRCAN, Halil İbrahim; “Türk Basınında Teknoloji ve İnsan” Eskişehir, **Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Yayını**, Sayı: 20, 1994.
- WENDLAND, M; “Five Things Journalist Need to Know About”, (Erişim Tar), <http://www.poynter.org/dj/053001.htm>, 05.08.2007.
- YAZICI, Nesimi; **Takvim-i Vekayi Belgeler**, Ankara, Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksekokulu Basımevi, 1983
- YEDİĞ, Serhat, AKMAN, Haşim; **İnternet Çağında Gazetecilik**, İstanbul, Metis Yayınları Siyah Beyaz Dizisi 37, 2002.
- YERLİKAYA, İlhan; “İnternet Gazeteciliği ve Geri Besleme”, **Medyada Yeni Yaklaşımlar**, der. Metin Işık, Konya, Eğitim Kitabevi Yayınları No: 30, 2004, s. 17–35.

Sürelî Yayınlar

Cumhuriyet Gazetesi, 05 Ocak 2009–14 Ocak 2009

Hürriyet Gazetesi, 05 Ocak 2009–14 Ocak 2009

Milliyet Gazetesi, 05 Ocak 2009–14 Ocak 2009

Sabah Gazetesi, 05 Ocak 2009–14 Ocak 2009

Yeni Şafak Gazetesi, 05 Ocak 2009–14 Ocak 2009

Zaman Gazetesi, 05 Ocak 2009–14 Ocak 2009

İnternet Kaynakları

<http://www.atv.com.tr>

<http://www.atv.com.tr/index.html>, Erişim Tarihi: 13.01.2009

<http://www.baskent.edu.tr/msagsan/dowlands/copylefts.pdf>. Erişim Tarihi: 01.03.2009

<http://www.bianet.com>

<http://www.byegm.gov.tr/basinmevzuati/kanunlar.htm>, Erişim Tarihi: 2008

<http://www.cumhuriyet.com.tr>

<http://www.dorduncukuvvetmedya.com>

<http://www.dorduncukuvvetmedya.com.tr>

www.dorduncukuvvetmedya.com/arastirma.html, Erişim Tarihi: 18.08.2008

<http://www.girisim.com.tr/eticaretdergisi/eticaret1/e-reklam.html>

<http://www.haber10.com.tr>

<http://www.haberturk.com.tr>

<http://www.hurriyet.com.tr>

<http://www.hurriyet.com.tr>, Erişim Tarihi: 15.01.2009

<http://www.internethaber.com.tr>

<http://www.istanbul.edu.tr/iletisim/?page=template-news/detailint:Id=101>, Erişim Tarihi: 22.01.2009

<http://www.kanald.com.tr>

<http://www.kanald.com.tr> Erişim Tarihi: 13.01.2009

<http://www.medyalens.com/sanal-dunyada-gazetecilik/>, Erişim Tarihi: 27.01.2009

<http://www.memurlar.net>

<http://www.milliyet.com.tr>

<http://www.mynet.com>

<http://www.nua.com/surveys/> Erişim Tarihi: 21.05.2008

<http://www.ntvmsnbc.com.tr>

<http://www.ntvmsnbc.com>, Erişim Tarihi: 15.01.2009

<http://www.po.metu.edu.tr/links/inf/css25/bolum2.html2>, 2008

<http://www.sabah.com.tr>

<http://www.sebinhaber.com>

<http://www.showtv.com.tr>

<http://www.showtvnet.com>, Erişim Tarihi: 13.01.2009

<http://www.trt.com.tr>

<http://www.trt.com.tr/anasayfa/anasayfa.aspx>, Erişim Tarihi: 13.01.2009

<http://www.turkinternet.com>

<http://www.yenisafak.com.tr>

<http://www.yeniasya.com.tr>, Erişim Tarihi: 30.04.2008

<http://www.zaman.com.tr>

EKLER

EK:1

Hürriyet

Hurriyet.com.tr - Anasayfa

MedyaNet

Mind var!

PARALARI BEN ALIRIM CANIM BAŞKASI DEĞİL

yemeyi çok istedim
Ertuğrul Özkök yazıyor

GÜNÜN SICAK GELİŞMELERİ

- Petrol düşüyor, dolar yükseliyor Yeni
- Tatil ve diplomasi için bugün Bodrum'da
- Güngören PKK'nın işi olmayabilir
- Ortada cinayet var, 263 yetmez
- Baba Arslan'dan suç ortaklarına harçlık
- Beni bırakınlar karlılarını dinlesinler

SPORDA SICAK GELİŞMELER

- F.Bahçe'den Appiah'a sert cevap
- Cim Bom beşenmedi şimdi 10 milyon dolar
- İşte Liverpool'un F.Bahçe'den istediği rakam
- PSG Kezman için ikinci teklifi yaptı

EN ÇOK OKUNAN HABERLER

- Kesilen penisi 11 saatlik operasyona ye ...
- İşte hamile Seren ...
- İlaz'ın Çeşme kaçamağı ...
- AB'den yardım teklifi ...
- Galatasaray Emre'yi unuttu ...
- Banka promosyonları hesaba yatacak ...
- Çekmeyin yanarım ...

Ana Sayfa 160x150 piksel- Sabit Çalışma
1 gün Bedeli : 2.000 YTL+KDV

Ana Sayfa Orta Göbek Banner 700x150 piksel- Sabit Çalışma
1 gün Bedeli : 6.700 YTL+KDV

KEY'de skandal hatalar var
KEY'de sıfır hata beklemiyoruz ama ortada skandal hatalar var. Şükri Kızılot yazıyor.

Kutsalı küçültme gaffeti
Allah'ı pazara indirip aldatma aracı olarak kullanmaya kalkın sahtekâr çok iyi tanırım.

Bush böyle yakalandı
Havalimanına geldiği limuzinden böyle indi. Bir kaç adım atarak dünyanın en güçlü uçağına ulaştı.

EK: 2

Milliyet.com.tr
21 Ağustos 2008, Perşembe Güncellenme: 10:52

MedyaNet

Milliyet.com.tr – Ana Sayfa

Sık Kullanılanlara Ekle | Açılış Sayfası Yap | Sıfıra Ekle | İletişim | Kurumsal | Künye | RSS | **YAZDUYARA** | Arabam | Emlak | Hangisine Gitsek | İnsan Kaynakları | Kobi | Seri İlanlar | Blog

Milliyet.com.tr
BASINDA ÖYKÜN
5 Ağustos 2008, Salı Güncellenme: 10:52

Ana Sayfa Süper Banner 728 x 90 piksel - FC'li Alan
1 gün Bedeli : 6.500 YTL+KDV

ANA SAYFA | SON DAKİKA | BUGÜNKÜ MİLLİYET | Okur Yorum | Haber İndeksi | Arşiv | Haberci | Üyelik | Bütün | Kampanya Sözleşmesi | Hızlı Ergin

YAZARLAR | SİYASET | EKONOMİ | FİNANS | DÜNYA | SPOR | GÜNCEL | YAŞAM | MAGAZİN | ASTROLOJİ | HAVA DURUMU | ÇİZERLER | EGE | CUMARTESİ | PAZAR | CAFE | İK

Kültür Sanat | Sinema | TV Rehberi | Sağlık | Teknoloji | Mobil | Eğitim | Otomobil | Bebek Çocuk | Mizah | Arşivden Ara | Ara | Detaylı Arama

Milliyet Kobi'ye üye olun, E-roportaj'la sesinizi dünyaya duyurun!

ESKİ POLİS MÜDÜRÜ MİLLİYET'E KONUŞTU

BÜYÜK

Bedava laptop ödüllü yarışmada son hafta!

Ana Sayfa Dikey Banner 100x 300 piksel - FC'li Alan
1 gün Bedeli : 2.950 YTL+KDV

Milliyet.com.tr Anasayfa

Görünürlük : 243.825.934
Tekil Ziyaretçi : 10.544.485
Görünürlük ve Tekil Ziyaretçi Rakamları, Temmuz 2008 Adserver ve WebTrends 1 aylık sonuçlarıdır.

Ziyaretçi Profili (%) - "Cinsiyet" : Kadın: 42 - Erkek: 58

Ziyaretçi Profili (%) - "Eğitim" : İlkokul Ortaokul Lise Üniversite

	1	3	22	73
--	---	---	----	----

Ziyaretçi Profili (%) - "Yaş"

% 1: 12 Yaş ve altı	- % 4: 13-17 yaş	- % 24: 18-24 yaş
% 39: 25-34 Yaş	- % 19: 35-44 yaş	- % 12: 45+ yaş

Memura 16 milyar YTL!
Kamuda ücret dengesini kurmak için hükümet, ön çalışmayı tamamladı. Bu yıl öğretmenler 50 YTL ek zam alacak... Yeni

2008 YILINDA EN İYİ ÇİFTLİK

EK: 3

Cumhuriyet

85. YIL SAYI: 30414 / 76 Kır. 82V (sıno) 80XTC (s) 17U KURUCUSU: YUNUS NADİ (1924-1945) BAŞYAZAR: NADİR NADİ (1945-1991) 13 OCAK 2009 SALI

YARSAV, Ergenekon soruşturmasını Hitler ve Mussolini dönemindeki uygulamalarla kıyasladı

Faşizm anımsatması

KİMSE GÖREVE ÇAĞIRMAMIS

Genelkurmay'dan Şahin'e yalanlama

Ergenekon operasyonu kapsamında tartışılarak cesaretsiz konan eski Emniyet Özel Haraket Dairesi Başkanı Şahin'in, iki genelkurmay başkanının terörle mücadele için tutulmuş durumda görev yaptığı ve hazırlanmış istihbarat raporları ile ilgili Ergenekon soruşturmasını "İstihbarat raporları yalanlama" şeklinde değerlendirdi. Şahin'in, "İstihbarat raporları yalanlama" şeklinde değerlendirdiği Ergenekon soruşturmasını "İstihbarat raporları yalanlama" şeklinde değerlendirdi. Şahin'in, "İstihbarat raporları yalanlama" şeklinde değerlendirdiği Ergenekon soruşturmasını "İstihbarat raporları yalanlama" şeklinde değerlendirdi.

İbrahim Şahin, TSK tarafından görevi iptal edilmiş iddia edildi.

'Diktâ yönetiminde olur' 1200 yargıç ve savcı adına açıklama yapan YARSAV Başkanı Eminagaoglu, soruşturmanın savcılar yerine doğrudan polis tarafından yürütüldüğünü belirtti. İddianamedin yazımında bile polisin rol aldığı vurgulayan Eminagaoglu, "Hukuk devletinde değil ancak polis devleti ve diktâ döneminde böyle yapılır" dedi. Eminagaoglu, medyaya sunduğu bilgilere göre ne dediklerini şöyle açıkladı: "İstihbarat raporları yalanlama" şeklinde değerlendirdiği Ergenekon soruşturmasını "İstihbarat raporları yalanlama" şeklinde değerlendirdi.

Bakan'a sert tepki Hitler ve Mussolini'nin hukuk dışı yollarla iktidara darbeleri yaptığını anımsatan YARSAV Başkanı, soruşturmanın hukuk kuralları uyarınca yürütülmesini ve Adalet Bakanı'nun yargı üzerindeki rolünü eleştirdi. Soruşturmanın diktâ tarafından yürütüldüğünü iddia eden Eminagaoglu, "Siyasi iradeyle olunan yargı ve savcılara dokunulmuş yargıda korku ortamı yaratılmaya çalışılmıştır" dedi. ■ 5 Sayfa

Annesinin başında

Ağrı'da geçirdiği 28 dereceye düşen kışa rağmen, annesinin başında sokak hayvanlarını korumaya çalışıyor. İnanılmaz bir sevecenlik gösteren kadın, sokak hayvanlarını korumaya çalışıyor. İnanılmaz bir sevecenlik gösteren kadın, sokak hayvanlarını korumaya çalışıyor. İnanılmaz bir sevecenlik gösteren kadın, sokak hayvanlarını korumaya çalışıyor.

Eski İçişleri Bakanı Sadettin Tantan, Ergenekon operasyonunu değerlendirdi

'Yabancıların projesi'

BAŞSAVCIDAN HSYK ÜYELERİNE BİLGİ

Ankara'da dikkat çeken görüşme

"Ergenekon savcılarıyla ilgili inceleme yapıldığı ve İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı A. Yalçın Küçük'ün Ankara'ya çağırıldığı" yönündeki iddialar başkentte tartışıldı. Başbakan Şahin'in görüşen Ergenekon soruşturmasını "İstihbarat raporları yalanlama" şeklinde değerlendirdiği Ergenekon soruşturmasını "İstihbarat raporları yalanlama" şeklinde değerlendirdi.

Yeni kazı yeni bombalar

Dönmes testleri olan her Dönmes'in evinde bulunan krakerler, her evin önünde yerleştirildi. Dönmes testleri olan her Dönmes'in evinde bulunan krakerler, her evin önünde yerleştirildi. Dönmes testleri olan her Dönmes'in evinde bulunan krakerler, her evin önünde yerleştirildi.

PROF. YALÇIN KÜÇÜK TUTUKLANDI ■ 4 Sayfa

İsrail yedekleri çağırıldı

Gazze'de yeni kıyam geliyor

İsrail saldırılarında hayatını kaybeden Filistinlilerin sayısı 1000'i geçti. Filistinli sivil yerleşimcilerin hayatını kaybetmesiyle birlikte Gazze'de yeni bir kıyam geliyor. İsrail saldırılarında hayatını kaybeden Filistinlilerin sayısı 1000'i geçti.

Alın Kâbe ödülü

Savaş karşıtı İsrailiye

İngiliz oyuncu Kate Winslet'in en iyi kadın ve en iyi yapımcı ödülünü kazandığı bildirildi. Winslet'in en iyi kadın ve en iyi yapımcı ödülünü kazandığı bildirildi. Winslet'in en iyi kadın ve en iyi yapımcı ödülünü kazandığı bildirildi.

Kate Winslet

NEWSWEEK

'İki derin devlet'

ABD'de yayınlanan derin devlet operasyonunun Türkiye'de de derin devlet denizi olduğu iddia edildi. ABD'de yayınlanan derin devlet operasyonunun Türkiye'de de derin devlet denizi olduğu iddia edildi.

ERGENEKON

Yanıtız sorular

Ergenekon operasyonunun son safhasında sorular soruldu. Ergenekon operasyonunun son safhasında sorular soruldu. Ergenekon operasyonunun son safhasında sorular soruldu.

Advertisement for 'GÜNCEL CÜNEYT ARÇAYÜREK Sorular Sonuçlar' with a photo of Cüneyt Arkçay.

Advertisement for 'GÜNDEM MUSTAFA BALBAZ Yargı Yargıya Karşı!' with a photo of Mustafa Balbaz.

Advertisement for 'Üretim düşüyor' with a photo of a factory.

Advertisement for 'İşçiden az kazanmışlar' with a photo of workers.

Advertisement for 'ASKI'de keyfi ihale' with a photo of a person.

Advertisement for 'GÜNDEM MUSTAFA BALBAZ Yargı Yargıya Karşı!' with a photo of Mustafa Balbaz.

EK: 4

Trek Turizm
EKİM 1980
EKONOMİK UÇAK BİLETİ UZMANI

tüm havayollarında
EN UCUZ fiyat garantisi...

Cumhuriyet

9 Şubat 2009, Pazartesi Son Güncelleme: 00:20

Cenevre 55€*

swiss
Havaların vergileri hariçtir.

SON DAKİKA
Ağar b

Ara

Ana Sayfa

Yazarlar
Siyaset
Türkiye
Dünya

Ekonomi

Piyasa
Çalışma Yaşamı
Tarım

Kültür Sanat

TV Rehberi
Çizerler
Kitap

Spor

Bilim Teknik
Sağlık
Kadın
Çevre
Eğitim
Gezi
Dosyalar

Strateji
Söyleşi
Otomobil

Olaylar Görüşler
Okurun Seçimi

E-Gazete
(Aboneler için)

Belge Arşivi
Arama

Ağar bugün hakim karşısında

Mehmet Ağar'ın Susurluk davası kapsamında yargılanması bugün başlıyor. Ağar, "cürüm işlemek için silahlı teşekkül oluşturmak" suçundan yargılanacak.

1 2 3 4 5

CHP binasına saldırı

Gazi Mahallesi'nde korsan gösteri düzenleyen bir grup İsmetpaşa Caddesi üzerinde bulunan CHP Sultangazi İlçe teşkilatı binasına molotof attı. Saldırı sonucu binada maddi hasar meydana geldi.

Siyaset

'Başbakan Tevrat'ı

- Sosyal'a büro açılışında darp

Üye Girişi **Yeni Üyelik**

Dünya

Hiç durmadan 3 gün TV izledi

Spor

Fener'e belediye çelmesi

Kültür Sanat

Assos'ta felsefe günleri

Kitap Cumhuriyeti

Cumhuriyet kitaplarını artık internet üzerinden satın alabilirsiniz.

ABONELER İÇİN

Bugünkü Cumhuriyet

İçerik

İçerik

İçerik

İçerik

İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ SERTİFİKA PROGRAMI ANKARA

ZOE JEWELS ORJİNAL SWAROVSKI RENKLI TASLI

YÜZÜK

TIKLA

Nadide Sultan'ın inceliğinin sırrı

EK: 5

4 milyon abonenin yüzde 40'ı tehlikede

Makine Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi, bir basın toplantısıyla doğalgaz kullanımını uyardı.

■ Türkiye'de doğalgaz kullanımının hızla artması nedeniyle gaz tesisatlarının kontrol edilmesini önemle tavsiye etti. Gaz tesisatlarının kontrol edilmesini önemle tavsiye etti. Gaz tesisatlarının kontrol edilmesini önemle tavsiye etti.

AĞLATAN MEVLİT

Ankara Çankaya Koşukü Hürriyet'te doğalgaz faciası kurbanı 7 genç için dün mevlit okutuldu.

■ Ankara'da yine doğalgaz: 1 ölü, 2 kişi yaralı durumda

11 yaşında üç kardeşim olduğunu öğrendim

Pop müziği olan 11 yaşındaki kız, en büyük kardeşi 11 yaşında, en küçük kardeşi 11 yaşında.

■ Pop müziği olan 11 yaşındaki kız, en büyük kardeşi 11 yaşında, en küçük kardeşi 11 yaşında.

Hürriyet

Türkiye Türkçesi

5 Ocak 2009 Pazartesi Kurucusu: Sadi Simavi 1906-1953 Fiyatı: 40 kuruş (KDV: 1.5 TL)

Dünya başlıyor 22.00

Benim sürücüm işini bilir

Ceza kestir istasyonda bekleme

■ Konya'da bir otobüsün durduğu istasyonda bekleyen sürücülerin, otobüsün gelmesini beklerken, otobüsün gelmesini beklerken, otobüsün gelmesini beklerken...

İmamların bahşiş kavgası

■ Çankırı'da imamların bahşiş kavgası...

Kızartma yağındaki ölüm oyunu

AHTAPOTLA VURUYOR

Önceki gece kara operasyonu başlatan İsrail ordusu, Gazze'yi havada ahtapot gibi iz bırakan ve düştüğü yeri yakan "beyaz fosfor mermileri" ile vuruyor.

EK:6

HÜRRİYET - TÜRKİYE'NİN AÇILIŞ SAYFASI - Windows Internet Explorer

http://www.hurriyet.com.tr/anasayfa/

Dosya Düzen Görünüm Sık Kullanılanlar Araçlar Yardım

web Ara... (60) Spaces (15)

Search Images Weather News Highlight Resize Pop-up Blocker

HÜRRİYET - TÜRKİYE'NİN AÇILIŞ SAYFASI

Ana Sayfa Son dakika: Fenerbahçe ve Belçikalı teknik dire... Haber Yaşam İlanlar İnteraktif Arşiv

05 Ocak 2009 Pazartesi 17:23

Intel® Centrino® 2 İşlemci Teknolojisi...

İstanbul 8°C

PIYASA.NET İMKB 27989 / 983 ↑ \$ 1.5310 / %0 € 2.0860 / %-1,92 € / \$ 1.3617 / %-2,24

Haber ara... Ara

İşte Obama'nın İsrail için söyledikleri

Hakan Şükür idmana çıktı

Mümkünse E-5'i değil TEM'i kullanın
İşte son yol durumu

Dolarda büyük spekülasyon

İŞSİZİME İMF DARBESİ
Ayşel Alp'in haberi

GÜNÜN SICAK GELİŞMELERİ

- Kapıkule'de 208 kilo eroin ele geçirildi Flaş
- Livni: Hamas tercihini yaptı Flaş
- Babacan'dan önemli açıklamalar Yeni
- Doktorlardan hastalara ilaç dayatması
- KPSS tercihleri bugün sona eriyor Yeni
- 11 liralık cep telefonu izdihamı

SPORDA SICAK GELİŞMELER

- F.Bahçe'ye Belçikalı teknik direktör Yeni
- Bir maçta 18 gol attı
- Trabzon gol makinesiyle sözleşme imzaladı
- Süper çocuk Fenerbahçeli oluyor

EN ÇOK OKUNAN HABERLER

- Satılacak yeni kurumlar ...
- İngiltere'de yeni yıl rezaleti ...
- Obama İsrail için ne dedi ...
- 11 liralık cep telefonu izdihamı ...
- Boyle plan, böyle cinayet filmlerde bile ...
- Ceza kestir sıra bekleme ...

YAŞAM

- Sağlık
- Teknoloji
- Trendy Gençlik
- Kültür - Sanat
- Astroloji
- Sinema / Fragman
- Tv Rehberi
- Anneyiz.biz
- En İyi On

5 OTORU

http://www.hurriyet.com.tr/anasayfa/ bekleniyor...

Başlat

Windows Live Messenger HÜRRİYET - TÜRKİYE'NİN... Gmail: Google'dan E-pos... HÜRRİYET - TÜRKİYE'... GAZETE ANALİZLERİ... Adobe Photoshop CS3 E... hurriyet gazetesi

17:20 Pazartesi

EK: 7

MILLİYET TELEVİZYON'U BAYINIZDEN İSTİYİN

"100. YIL'DA BULUSALIM"
Tam 100 yıl önce 17 Ocak 1909'da Fenerbahçe ile Galatasaray ilk kez karşılaştı. Çelgin o gün ilk maçın oynandı. Kadıköy'de bulusalım.
➔ **MERHET DEMİRCİ**, Spor da

DİKİŞ MAKİNESİ EVE DÖNDÜ
Gerek kriz gerekse modanın kendini gösterdiği tarzı, dikiş makineleri klona gibi arttı. Sokaktaki diğer insanların klona gibi görünmek istemeyenleri, kendi tarzlarını yaratmak için bu aralar dikiş makinelerine sarılıyorlar.
➔ **MELİS ALPNAK** yazdı.

FEMİNİSTLERİ ÇOK KIZDIRDI
Fransa'da sezarjenle doğum yaptıktan 5 gün sonra işbaşı yapan Adilet Bakım'ın, "İşverenlere, çalışan kadınlara rachida Datı", "İşverenlere, çalışan kadınlara rachida Datı", "İşverenlere, çalışan kadınlara rachida Datı" yazdığı bir broşürü, kadınlar arasında büyük tartışma yarattı.
➔ **SAYLA ZİNE**

MOTOSİKLET DÜNYASINI SOKTA
Ekonomik kriz, motor sporlarını kötdürdü. Kawasaki firmasının MotoGP yarışlarından çektiği açıklaması tam bir sok etkisi yarattı. Daha önce de Honda Formula 1 yarışlarından çekmişti.
➔ **HABERİ SAFA OKU**

BATLI ESERLERDEN RAGBET YOK
Ermine Erdoğan'ın buğün İstanbul'da başlayacak olan "Filistin için Dünya First Ladyleri El Ele" toplantısına Suriye, Katar, Ürdün gibi ülkelerin liderlerinin eşi katılıyor. Batı liderlerinin eşi katılmıyor.
➔ **SAYLA ZİNE**

Milliyet
BASINDA GÜVEN
www.milliyet.com.tr
5 Ocak 2009 Cumartesi 40 Kr

Lise ve üniversiteye hazırlanan öğrenciler!
İste sınavlardaki en büyük yardımcınız!
CEP FORMÜL
Evlde, okulda, cantada, cepte!
Bütün formüllerinizi cebinizde taşıyın!
Milliyet'te sadece 55 kuponla
Tüm 11 ders için 100 formül

ESKİ ÖZEL HAREKÂTÇI ŞAHİN'İN KROKİSİ TÜRKİYE'Yİ SARSTI

'DERİN'İ KAZIYORLAR

Bir kararla iki evi aradılar

Prof. Dr. Yalçın Küçük'ün evinin araması için İstanbul 9. Ağır Ceza Mahkemesi'nden 6 Ocak'ta alınan kararla, Küçük'ün eski eşi 6 Ocak'ta alınan kararla, Küçük'ün eski eşi İffet Tenen Küçük'ün evini, de arandı ortaya çıktı. Aynı ateside, İffet bir dairede oturan avukat Küçük'ün aramasını yasada olmayan bir şekilde polis, placacı itirazını dinlemeden polis, placacı itirazını hard diskine de koydu. ➔ **14-19'te** bilgisayarın hard diskine de koydu.

Köşeli bilardo topları gibi...
Ergenekon sürecinde rahatsız eden "Bir şeyler yanlış ama ne?" sorusuna en net cevap, İstanbul Barosu Başkanı Şevket Muammer Aydın verdi: "Başbakanın yandaş deklasyonları, köşeli köşeli bilardo topları gibi..."
Güvenli Çözümle Sayfa 17-18

MİLLİYETİN İÇİNDEN
KILIC'IN OĞLUNA KAYMAKAM JESTİ
Anayasa Mahkemesi Başkanı Hüsnü Kılıc'ın Çorlu'da askerliğini yapan oğlu Ahmet Sirvan Kılıc'ın yerini etti. DNA'nın haberiyle göre 2 günlük izin için Kılıc, Kaymakam Ali Dursun'un makam aracına binerek Kaymakamlık Konutuna gitti. Kılıc, Konutta Yak-Ayhan Necmi Doğan ve Kaymakam Ali Dursun'u görünce... ➔ **14-19'te**

Silahların Susurluk bağlantısı var mı?
Polis ekibi, önce metal dedektörlerle ve özel eğitimli köpeklerle tarama yapıyor. Susurluk sonrasında kaybolan 101 marka silahlara ait olup olmadığı da merak konusu. Özet harekâtçı İbrahim Şahin'in evinde ele geçirilen belgeler arasında, çok önemli isimlerin de yer aldığı silah listeleri bulundu.

Hapıs cezası Kanadoglu'ndan
ESKİ Özel Harekâtçı İbrahim Şahin, Susurluk davasında tutulduktan 185 gün sonra cezaevinden çıktı, daha sonra görüldü bir kazada yaralandı. Şahin, son dağlarda evi aranan, dönemin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Sabih Kanadoglu'nun orası tabiiyle 5 yıl ceza almış. Haliç'ten kaybettığı öne sürülen Şahin, 10. Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'in arifiye kurtulmuştu. ➔ **SAYFA 17-18**

'ÖZÜR DİLERİM' SORUŞTURMASI
Ankara Cumhuriyet Başsavcısı, "Ermeni kardeşlerimizden özür dilerim" kampanyası için, "Türk milletinin asğılandı" gerekçeyle soruşturma başlattı. Soruşturma, kampanyayı organize edenleri ve imzalamışları kapsıyor. ➔ **HABERİ 17-18**

MARMARIS'TE 'SİYASİ SANTAJ' İDDİASI
Marmaris Tapika köyünde 5 villanın yıkılıp çökmelerini durdurulması "Siyasi rant" iddialarını gündeme getirdi. CHP'nin meclis üyesi Dursun Kaplan, AKP'nin "Evlere yıkılacağı" diyerek köylüleri tehdit etti. "Seçimde oy vermezseniz davam gelir" mesajı verdiği söyldü. ➔ **14-19'te**

TÜRKİYE'YE İRENE MELİKOFF ÖLDÜ
Türkoloji'nin benimsenmiş ismi Prof. İrene Melikoff, önceki gün Fransa'da vefat etti. Alevilik ve Bektaşilik üzerine önemli çalışmalar bulunan 91 yaşındaki Melikoff'un, tedavi gördüğü hastanede bayın kanaması geçirdiği belirtildi. ➔ **14-19'te**

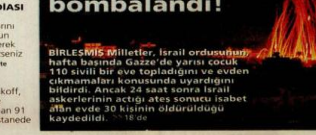

NELER BULUNDU

Ankara Gölbaşı'nda, çim ağaçlarının arasındaki bölgede, İbrahim Şahin'in evinde tespit edilen cephanelere şunlar var: 2 tane silah, 1 el bombası, 20 adet 9 mm'lik mermi, 700 grama yakın plastik patlayıcı, 10 adet çeşitli kapak ve bombaz ile eğitim amaçlı kullanılan 10 el bombası ve aydınlatma mermisinin de ele geçirildiği bildirildi.

Eve doldurulan 110 Filistinli bombalandı!
BİRELMİŞ Milletler, İsrail ordusunun, hatta basında Gazze'de yarısı çocuk 110 sivil bir eve topladığını ve evden çıkamaları konusunda uyardığını bildirdi. Ancak 24 saat sonra İsrail askerlerinin açtığı ateş sonucu isabet alan evde 30 kişinin öldürüldüğü kaydedildi. ➔ **14-19'te**

CUMA HÜTBESİNDE AĞIR İFADELER
AKSARAY Müftülüğü'nün internet sitesinde yayımlanan cuma hutbesinde İsrail ordusunun Gazze saldırıları eleştirilirken "Lanetlemler kamuva sistemini kan burumun lanetli askerleri, ne braktılar ki? Hadesi" yer aldı. ➔ **18'de**

İbrahim Şahin'in evinde çıkan krokiden hareketle Gölbaşı'nda kazı yapan polis, cephanelere ulaştı. Ankara'da iki, Hatay'da bir noktada yeni kazı yapıldı

Son bir yılda gömülmüş
ERGENEKON kapsamında gözaltına alınan Susurluk hükümlüsü, eski Özel Harekât Daire Başkanı İbrahim Şahin'in evinde çıkan kroki ve ajanda gündemi sarstı. Özerinde "Lüzumunda almak üzere" yazan krodide işaretli Ankara Gölbaşı'ndaki ormanköyünde önceki gece kazı başlatan polis, dün gömülü lav şahırları ve el bombalarına ulaştı. Cephanelerdeki silahlar, 2004 tarihli gazetelere sarılmıştı. Ancak hataya son bir yıl içinde gömülmesine İbrahim Şahin var.

AKP Genel Merkezi'ne yakın

SİLAHLARIN bulunmasını hemen ardından, AKP Genel Merkezi'ne 150 metre mesafedeki Saklıbağ ve Atatürk Orman Çiftliği'ndeki Atatürk evini 70 metre ötesinde de kazı başlatıldı haberi çok etkisini aradı. İbarer ve duymular doğrultusunda Ankara'da bir bölgede silaha kazı yapılacağı bildirildi. Sarıçiftlik'te bulunan uzaktan, Hatay'ın Kamulu ilçesine bağlı Muhtarremli köyünde de kazı çalışması yapıldığı ancak bir şey çıkmadığı öğrenildi. ➔ **14-19'te**

Nezarethaneyeye videolu savunma

İSTANBUL Emniyet Müdürlüğü, Ergenekon zanlılarının suçuk ve evliliği nezarethaneyelerinde tutulduğu haberlerine, internet sitesinde video ve fotoğraflarla yanı verdi. Nezarethaneyelerinde bulunan kondora kaförler peteklerinin yer aldığı fotoğraflara karşık, nezarethane koğuşlarında çekilen fotoğraflarda herhangi bir istima terdidi görünmüyor. ➔ **HABERİ 17-18**

EK:8

Milliyet.com.tr
BASINA GÜVEN
10 Ocak 2009, Cumartesi Güncellenme: 13:22

Kışın soğuşunda içinizi ısıtacak

ANA SAYFA | SON DAKİKA | BUGÜNKÜ MİLLİYET Okur Yorum | Haber İndeksi | Arşiv | Haberci | Üyelik | Bülten | Kampanya Sözleşmesi | Hızlı Eriş

YAZARLAR | SİYASET | EKONOMİ | FİNANS | DÜNYA | SPOR | GÜNCEL | YAŞAM | MAGAZİN | ASTROLOJİ | HAVA DURUMU | ÇİZERLER | EGE | CUMARTESİ | PAZAR | CA

Kültür Sanat | Sinema | TV Rehberi | Sağlık | Teknoloji | Mobil | Eğitim | Otomobil | Bebek Çocuk | Mizah Arşivden Ara Ara

Ağrılar sizi keyif aldığınız yaşamdan uzak mı tutuyor?

**El konulan belgeler
arasından çıkan
isim listesi**

İbrahim Şahin ve emekli Orgeneral Kılıç adliyeye sevk edildi

**Suikast listesi
ele geçirildi**

Günün Tüm Manşetleri

Korsanlarla tuhaf pazarlık!

Dalan'ın sabrı taşı
Evi aranan ve burs verdiği öğrencilerin incelemeye alınmasına çok öfkelenen Bedrettin Dalan ateş püskürdü...

Sergen: Şoktayım!
Beşiktaş'tan yaş ilerlediği için gönderilen Sergen Yalçın, Yusuf'un transferi hakkında sert açıklamalarda bulundu

Subayların evlerinden çıkan şok görüntüler
Ergenekon soruşturması kapsamında gözaltına alınan 4 subay tutuklandı. Subayların evlerinde ele geçirilen görüntüler şaşırttı

EK: 9

Dijital video, fotoğraflar ve
müzik dosyaları için....

[ANA SAYFA](#) | [SON DAKİKA](#) | [BUGÜNKÜ MİLLİYET](#)

[Okur Yorum](#) | [Haber İndeksi](#) |

[YAZARLAR](#) | [SİYASET](#) | [EKONOMİ](#) | [FİNANS](#) | [DÜNYA](#) | [SPOR](#) | [GÜNCEL](#) | [YAŞAM](#) | [MAGAZİN](#) | [ASTROLO](#)

[Kültür Sanat](#) | [Sinema](#) | [TV Rehberi](#) | [Sağlık](#) | [Teknoloji](#) | [Eğitim](#) | [Otomobil](#) | [Bebek Çocuk](#) | [M](#)

KÜNYE

Sahibi: Doğan Gazetecilik A.Ş.

İnternet Yayın Yönetmeni: Ercüment İşleyen eisleyen@milliyet.com.tr

Sorumlu Müdür: Hasan Çakkalkurt

E-posta : webadmin@milliyet.com.tr

Servis Sağlayıcı : Doğan İletişim Elektronik Servis Hizmetleri A.Ş.

Adres : Yüzyıl Mah. Doğan Medya Center Bağcılar İstanbul

Santral : 0.212.505.61.11

Ticaret Odası : İstanbul Ticaret Odası

Ticaret Sicil No : 77911/18956

Vergi Dairesi : Büyük Mükellefler Vergi Dairesi

Vergi No: 6210039886

Reklam: Çağan Çağlar internetreklam@milliyet.com.tr

EK: 10

ANA SAYFA | SON DAKİKA | BUGÜNKÜ MİLLİYET Okur Yorum | Haber İndeksi |

YAZARLAR | SİYASET | EKONOMİ | FİNANS | DÜNYA | SPOR | GÜNCEL | YAŞAM | MAGAZİN | ASTROLOJİ

Kültür Sanat | Sinema | TV Rehberi | Sağlık | Teknoloji | Eğitim | Otomobil | Bebek Çocuk | M

SON DAKİKA LİSTE

Son Güncelleme : 08:59

Son dakika gelişmelerine ulaşabilmek için klavyenizdeki Ctrl+F5 tuşu ile sayfayı güncelleyiniz.

Milliyet.com.tr'den eğlenceli ve heyecanlı bir yarışma! Aşağıdaki haberlerde, sayaca en erken tıklayan, en yüksek puanı alıyor. Haftanın en çok puan toplayan okuru Sevgililer Günü'ne özel, "ZEN Diamond'dan Tektaş Pırlanta Yüzük" kazanıyor!

Son girilen 5 haber

- **Dünya**
08.59 Kaddafi, petrol şirketlerini devletleştirmeyi düşünüyor..
- **Yaşam**
08.58 Kanada'da telefonla oynayan 11 aylık bebek babasını ele verdi..
- **Spor**
08.51 Tottenham kabus gördü
- **Ekonomi**
08.40 New York borsası yükseldi
- **Dünya**
08.40 Nehre yumuşak iniş yapan uçak motorunda tüy bulundu

■ Siyaset (2 haber)

Diğer Haberler... ▼

- 07.25 - O sözler tercüme edilmemiş!
- 06.57 - İşte CHP'nin İstanbul anketi!

Tümü

EK: 11

HABERLER

BORSA

- Hisseler
- Hisse Detay
- Kapanışlar
- Takas Verileri
- Uzman Görüşü
- Seans Raporu
- Endeksler
- Teknik Analiz
- Teknik Yorum
- Mali Tablolar
- Şirket Haberleri
- Sermaye
- Temettü

DÖVİZ/ALTIN

TAHVİL/BONO/REPO

FAİZLER

FONLAR

- Yatırım Fonları
- Bireysel Emeklilik

DÜNYA BORSALARI

PORTFÖY

HESAP MERKEZİ

- Döviz çevirici

HİSSELER

ABANA

3 Kasım 2010 vadeli, bugün valörlü tahvilin bileşik faizi, önceki kapanışa göre 0,05 puan azalarak yüzde 15,17'ye geriledi

Borsa 961 puan yükseldi!

Endeks günü 961 puanlık yükselişle 26 bin 735 puandan tamamladı. Hisse senetlerinin değer artışı ortalama yüzde 3,73 oldu

ABD'de bir rekor: 598 bin yeni işsiz

ABD'de ocak ayında 598 bin kişi işsiz kalırken, işsizlik oranı yüzde 7,6'ya yükseldi

ADnet
www.adnet.com.tr

Türkiye'nin en popüler

site

re

v

En Çok İşlem Görenler			En Çok Artanlar			En Çok Artan Endeksler		
Hisse	Hacim (YTL)	Son	Hisse	Son	%	Endeks	Son	%
						XTRZM	3.327	7,43
						XCRT	29.436	7,42
						XYEKO	13.374	5,69
						XHOLD	17.756	4,66
						XUHIZ	24.059	4,28
						XU030	34.617	3,82
						XUMAL	36.690	3,81
						XU100	26.735	3,73
						XBANK	53.502	3,69
						XUTUM	26.534	3,45

En Çok Düşenler			İMKB Performans		
Hisse	Son	%	Artanlar	Azalanlar	Değişmeyenler
			0	0	0

Serbest Piyasa			Yurtdışı Endeksler			Tahvil/Bono (Özet)		
Kod	Alış	%	Hisse	Son	%	Cins	Son	%
USD	1,6100	0,00	Dow Jones	8.280,59	2,70	TRT031110T10	15,17	-0,33
EURO	2,0830	0,00	CAC 40	3.109,66	1,41	TRT140410T16	14,74	0,20
Sterlin	2,3800	-0,21	XETRA DAX	4.644,63	2,97	TRT071009T51	13,79	0,65
İsv. Frank	1,3860	-0,14	Bovespa	42.755,50	4,00	TRT201113T16	0,00	0,00
			FTSE 100	4.291,90	1,71			

EK: 12

Türkiye'nin en iyi gazetesi

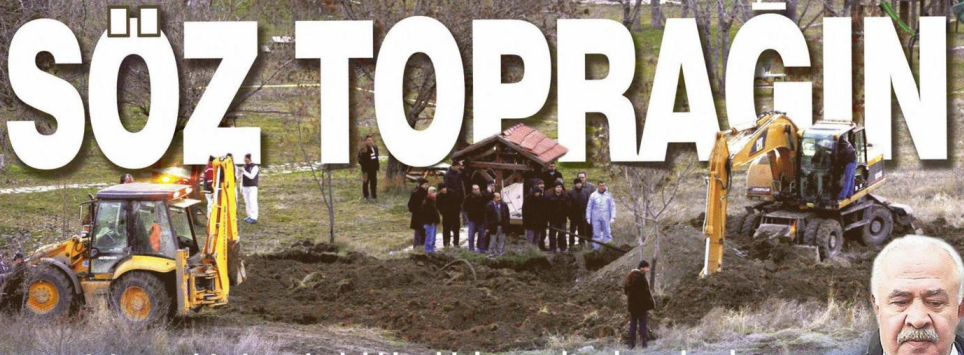
SABAH

CUMARTESİ 10 OCAK 2009 DÖRT GAZETE 50 KURUŞ

YARIN HERKESE
BEDAVA
VİOLET
DERGİSİ
Hepsi birbirinden
şık rengârenk
modeller

Milli Piyango
3 milyon TL'lik
ikramiye çeyrek bilete çıktı
1297851
Aydın-Istanbul-Istanbul-Ankara
SIRALITAM LİSTE 14TE

GÖMÜLÜ 'ERGENEKON SİLAHLARI'NA KAZI ÜSTÜNE KAZI

Susurlukçu Şahin'in evindeki krokiyle yeraltından çıkarılan silahların nerede kullanıldığı, neyin hedeflendiği araştırılıyor

'Gömülü pek çok silah var'

ESKİ Susurluk Komisyonu Başkanı El-katmış: "Biz kayıp silahları tespit etmiş-tik. Ama Şahin ve arkadaşları 'Devlet ar-rı' diye Medya'cılığı vermedi. Ül-kenin birçok yerinde gömülü si-lahlar var. Bunlar faili meçhul ce-nuçlerde, bombalamalarda kul-lanıldı mı? Bunlar araştırıl-malı." 16'DA

Subaylarda fişleme listesi

GÖZALTINDAKİ 3'ü albay, 1'i binbaş, 2'si istisnâ muvazzaf 6 subay adliye-de sorgulandı. Subaylardan 4'ü tutuk-lanma istemyle mahkemeye sevk edildi. Bir albay ve bir binbaş serbest bırakıldı. Subayların bilgisayarda santaj amacı görüldü ve fişleme listesi çıktı. 16'DA

DIPTEN GELEN DALGA

İKİ LAV SİLAHI, EL BOMBASI

ERGENEKON Savcısı Zekeriya Öz'ün talebiyle dün Ankara ve Hatay'da bomba eğitimli köpeklerin de katıldığı kazılar yapıldı. Ankara Göl-başı girişinde ormanlık alandaki ilk kazıda po-setler içinde plastik patlayıcı, 2 lav silahı, bir el bombası ve 200 mermi bulundu.

ATATÜRK'ÜN EVİNİN YAKINI

BAZI mühimmatın 7 Temmuz 2004 tarihli bir gazeteyle sarılı olduğu görüldü. Bunun ardından Ataturk Orman Çiftliği (AOC), Saklıbağ, Mamak ve Balı ile Hatay'a Bağlı Kumlu'da da kazı baş-ladı. AOC'deki kazıda Ataturk'un yazlık evinin ya-kınındaki bölge kazıldı, bir kuyu arandı.

ŞAHİN'DE 9 GLOCK

POLİS krokiplerde 'depo' ve 'kasa' olarak adlan-dırılan konteyneri arıyor. Ayrıca Şahin'in ve annesi-nin evinde Glock marka 9 suikast silahı bulundu. Si-lahlardan birini, Şahin'in oturdığı koltuğun altına koyarak saklamaya çalıştığı ortaya çıktı. Bulunanları kayıp Susurluk silahlarıyla ilişkisi araştırılıyor. 17'DE

Ergenekon'a JİTEM takibi

Ergenekon tutuklusunu Ergün Poyraz'ın 10'uncu dalgada gözaltına alınan emekli generallerin görüşmelerini JİTEM'in izlediği ortaya çıktı

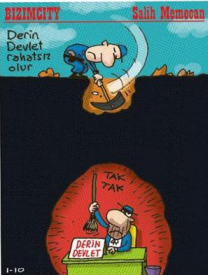

ERGENEKON dosyasına giren belgeye göre Ergün Poyraz'ın, son dalgada gözaltına alınan emekli ge-neraller Üncek Kılıncı, Erdal Şenel ve Sener Enuygur'la görüşmeleri jandarma istihba-ratına rapor edildi. Bu raporu Poyraz'ın as-ker korumaları saat saat kaleme aldı.

ABDURRAHMAN ŞİMŞEK'İN HABERİ 18'DE

KAMHI BAĞLANTISI

Gölbasi'ndeki kazıda 2 lav sila-hının bulunması gözleri Jak Kam-hi sukastına çe-virdi. Lav silahla-rının 1992'de İsa-damı Jak Kam-hiye düzenlenen sukastta kul-lanıldığı ileri sür-ülüyor.

Devlet hukuk demektir

"HUKUKSUZ devlet, ör-gütlenmiş şiddetli" gerçeğini herkes kabul etmelidir. Son gelişmelere dayalı kavram ve değer kargaşası arasında, Ege-men Bağış'ın AD ile mitazke-re-den sorumlu bakan olması, en olumlu haberdir. Bu atama yerel seçim sonrası AB'ye uyumda bir atılım başlayaca-ğının habercisidir. 7'DE

Tokat'taki kiracıya gözaltı

ESKİ Özel Harekât Daire Başkan Yardımcısı İbrahim Şahin Tokatlı, Şahin'in To-kat'taki dairende otururken cesedi gö-r-ülmesine, Bir de Şahin'in yeğeni...
YAVUZ DONATIN 'VİTRİNİ' SAYFA 19'DA

Katliam BM raporunda

First Lady'lerin Filistin zirvesi

BASBAKAN Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın öncülüğünde Filistin'de bars için düzenlenen First Lady'ler zirvesi bugün İstanbul'da gerçekleştiriliyor. Zeynep Ka-niçe Raniya, Esma Esad gibi isimler katılıyor. 20'DE

Birleşmiş Milletler: İsrail 'Vurmuyacağız' dediği evi vurup 30 sivil öldürdü

BM yan kuruluşu OCHA'dan çok rapor: "İsrail askerleri, Zeytin kentinde 110 Fi-listinli sivil bir eve yerleştirip 'Acende kabiri' dedi. İsrail bu evi 24 saat bombaladı." K-zilnaç yetkilileri de, bir evde 4 çocuğu an-ımlarının cenazesi başında günlerdir bek-lerken bulduklarını anlattı. 19'DA

İnternete yazdılar hayalleri gerçek oldu 15

Doğalgaz dedektifleri kaçakları takibe aldı 13

Özür kampanyasına 301'den soruşturma 14

EK: 13

10 Ocak 2009, Cumartesi Anasayfa | E-gazete | San Sayfalar | Arşiv | Uye Ol | Uye Girişi | English | Kırmızı Alarm (0)

SABAH www.isteinsan.com.tr

Hava durumu için tıklayınız

Haberler Spor Günaydın Ekler Dosyalar Servisler Multimedia Astroloji Kültür-Sanat İşte İnsan Emlak Çocuk Yazarlar Çizerler

Gündem Siyaset Ekonomi Yaşam Dünya Teknoloji Turizm Otomobil 13:42 Somalili korsanlar, Suudiler tankerini serbest bıraktı SON 24 SAAT

KAZILARA TEKRAR BAŞLANDI

FENERBAHÇELİLER'İ HEYECANLANDIRAN GELİŞME
"DIEGO'YU F.BAHÇE'YE VEREBİLİRİZ"

TUBA VE BEREN ARASINDA NE VAR?

"Yusuf transferinde yanışımız yok"
YENİ Bursaspor Kulübü Başkanı İbrahim Yazıcı, Yusuf Şimşek transferinde kendilerini savundu...

Ameliyat için Köln'e gidecek
Her sabah yayınlanan programı tatile giren Seda Sayan, eşi Onur Şan'la birlikte Köln'e gidecek.

Deivid ve Alex'e Zico kancası!
CSKA'yla anlaşan F.bahçe'nin eski hocası Zico, Kanarya'nın 2 Brezilyalı'na kancayı taktı.

Doğum tarihiğini değiştirmiş
'Düm Tek Tek'in bestecisi Sinan Akçil Eurovision'u ne kadar önemseydiğini anlattı...

'Gömülü pek çok silah var'
Susurluk Komisyonu Başkanlığı yapan Eklatmış, İbrahim Şahin ve Korkut Eken'in "devlet sırrı" diye...

4 askeri personel tutuklandı
"Ergenekon" soruşturması kapsamında mahkemeye sevk edilen 4 askeri personel tutuklandı.

Fidyeyi işte böyle verdiler!
Somalili korsanlar, Suudi tankeri bırakmak için istedikleri fidyeyi işte böyle aldılar...

Havadayken Başmüzakereci oldu
YENİ Egemen Bağış, aynı saatlerde uçakta olduğu için arayan Başbakan'la 2 saat görüşemedi.

BİZİMÇİYY Salih Memecan

Sizinkiler SALIH MEMECAN

YENİ YIL 1 NUMARA KAMPANYASI

EK: 16

Süper hızlı gönderi

ISPARTA BELEDİYESİ
"Stein Belediyecisi"

32 PROJEYLE ÇIKTIK YOLA,
Bir Sevdanın Hizmetine Dönüşü

MEHTAP AKTEPE
GENÇLİK MERKEZİ

Yeni Şafak

TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ

İşiniz rahat

tvnet
CANLI YAYIN

[ANA SAYFA](#)
[GÜNDEM](#)
[POLİTİKA](#)
[EKONOMİ](#)
[DÜNYA](#)
[AKTÜEL](#)
[EĞİTİM](#)
[SPOR](#)
[YAZARLAR](#)
[TELEVİZYON](#)
[SAĞLIK](#)
[YURT HABERLER](#)

Yeni Şafak'ta bugün

[BİLİŞİM](#)
[DİZİLER](#)
[KÜLTÜR](#)
[RÖPORTAJ](#)
[SİNEMA](#)
[YORUM](#)
[CUMARTESİ](#)
[PAZAR](#)
[KİTAP](#)
[ENGLISH](#)

09 Ocak 2009 - Cuma

Bombalar
07.07.2004 tarihli
gazetelere
sarılmış

Sank
sandalyesine
Ağar da Çiller de
oturacak

Benzine zam
geldi

SON DAKİKA

Bombalar 07.07.

- Bahçeli'nin afiş davasına ret
- Ani soğuklar yüz felci yapıyor
- Chavez'e teşekkür mektubu
- Bombaları polis köpeği buldu
- 'Özür dileme'ye soruşturma
- 'Ergenekon önemli bir fırsat'
- Bayülgen'e gazetecilerden tepki
- İşte Ergenekon gardiyanı!
- Askerden 3 talep
- Yarbay firarda

SON DAKİKA

BOMBALAR İSTANBUL'A GÖNDERİLECEK

Tuncer Kılınc, ifade vermeyecek

Ergenekon soruşturması kapsamında gözaltına alınan emekli Orgeneral Tuncer Kılınc...

Hangi Baykal doğru söylüyor?

CHP lideri Deniz Baykal'ın Ergenekon operasyonları üzerine yaptığı açıklamalar ...

PİYASALAR

İ M K B	26.455
D O L A R	1.5550
E U R O	2.1250
A L T I N	285.00

İstanbul'da kar yağışı

İstanbul'da gece yarısından itibaren kar yağışı başladı. Kar, özellikle yüksek ...

EK: 14

6 Şubat 2009, Cuma Anasayfa | E-gazete | Sarı Sayfalar | Arşiv | Üye Ol | Üye Girişi | English | Kırmızı Alarm (●) ARA

SABAH 5 Şubat'ta Kitabevlerinde **TURKUVAZ KİTAP**

Hava durumu için tıklayınız ▼

Haberler Spor Günaydın Eker Dosyalar Servisler Multimedya Astroloji Kültür-Sanat İşte İnsan Emlak Çocuk Yazarlar Çizerler

Gündem Siyaset Ekonomi Yaşam Dünya Teknoloji Turizm Otomobil 17:42 Askeri araçla otomobil çarpıştı SON 24 SAAT

Arşiv

SABAH ARŞİV

«« Şubat 2009

Pt	Sa	Çr	Pr	Cu	Ct	Pz
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

2009 Şubat git

İSTEDİĞİNİZ BİLGİYE DOĞRUDAN ULAŞINI!

Aranacak kelimeler: ara

Arama yapılacak alan:
 Başlık ve metin Başlık

Sıralama:
 İlgili Tersten sıralama

KATEGORİLERE GÖRE ARAYIN!

- YAZARLAR ARŞİVİ (SABAH)
- YAZARLAR ARŞİVİ (PAZAR SABAH)
- YAZARLAR ARŞİVİ (SPOR)
- ÇİZERLER ARŞİVİ
- YAZARLAR ARŞİVİ (GÜNAYDIN)
- KAPAK GÜZELİ ARŞİVİ

Krizde Kariyer Fırsatı Yaratın!

Gündem

YENİ **PKK hedefleri vuruldu**
 Genelkurmay Başkanlığı İletişim Daire Başkanı Tuğgeneral Metin Gürak, 4-5 Şubat 2009 tarihlerinde Irak'ın kuzeyindeki ...

YENİ **Akademik dünyanın kaybı**
 İstanbul Üniversitesi öğretim üyesi ve Cumhuriyet gazetesi yazarı Prof. Dr. Türkel Minibaş (56), mide kanseri hastalığı ...

YENİ **Sahte şeyhe baskın**
 Bursa ve Balıkesir'de halkın dini duygularını istismar ettikleri gerekçesiyle jandarmanın eş zamanlı

EK: 15

ATESKES YOKSA ZAHMET ETME

LİVNi'YE ŞOK CEVAP

LİVNi YUMUŞATMAK İSTEDİ
Ankara-Tel Aviv hattında yaşanan krizi Haberez gazetesi ortaya çıkardı. Haberez göre, Gazze'deki katliama tepki gösteren Türkiye'nin tavırını yumuşatmak isteyen Livni, Ankara'ya gelmek istedi.

ANKARA'DAN TEL AVİV'E NET CEVAP
Ancak Ankara, "Eğer ateşkes konuşulacaksa gölge konuşulacaksa hiç zahmet etmesin" şeklindeki mesajı İsrail Dışişleri'ne ilette. Haberez, saldırıdan 5 gün önce Erdoğan'ın Olmert'i sıcak bir şekilde karşıladığını da kaydetti. • 410

Batı Şeria'da genç bir Filistinli İsrail askerlerinin karşısına geçerek Gazze katliamını protesto etti.

Şerif katliamı 13. gününde de devam etti. Gazze'nin kuzeyindeki barınakların bahçesi bombalandı. 3 Filistinli öldü, 14 Filistinli yaralandı. Cisimleri sayısı 763'e çıktı.

Yardımlar Gazze için
Diyadin İhtifaz Gazze'deki kıyma uluşları Filistinler için yardım kampanyası açtı.
İSTE HESAPLAR
Vakıflar Bankası Ankara Müşavirliği Subası 2035392 ve Ziraat Bankası Mithatpaşa Subası 796786-5002 hesabları hesaplar.

OLMERTİN TELEFONUNU GERİ ÇEVİREN BAŞBAKAN ERDOĞAN, ANKARA'YA GELMEK İSTİYEN İSRİL DİŞİŞLERİ BAKANI LİVNi'Yİ DE REDDEDİ

KANOUTE'DEN İSRİL'E GOL
Dünya İsraili kanlımlereye devarı ediyor. İspanya'nın Sevilla takımında forma giyen Malik ykız futbolcu Kanoute, Deportivo'ya atıldığı golün sonra tribünlere koştu.
Formasının altındaki "Filistin" yazılı sıyah tişörtü gösteren Kanoute, Gazze'deki katliamı protesto etti. • 410

Yeni Şafak
TÜRKİYE'NİN BİRİKİMİ 9 OCAK 2009 CUMA 50 KURUŞ

PAŞALAR RENCİDE EDİLMESİN TALEBİ

Genelkurmay Başkanı Başbuğ saat 14.10'da kumandanlık çıkarak sürpriz bir şekilde Başbuğ'ün komutanına geçti. Erdoğan-Başbuğ 1 saat 15 dakika başbaşa görüştü.

Son gözaltılar başkenti sarstı. Genelkurmay Başkanı Orgeneral Başbuğ, emekli paşalara daha hassas davranılması yönündeki isteklerini Erdoğan ve Gül'e sundu

ASKERİN KAYGILARINI LETTİ

Genelkurmay Karargahı'nda önceki gece 6 saat süren toplantıda Ergonen masaya yatırıldı. TSK mensuplarının durumu ele alındı. Orgeneral Başbuğ ve komutanlar, soruşturulmuş idenen yönetime ilişkin kaygılarını dileme kararı aldı.

PAŞALARA KIBAR DAVRANILSIN

Başbuğ dün önce Erdoğan'a, ardından da Gül'e TSK'nın rubatıca öbeğu kenarları ilette. Komutanların, emekli paşalara gözaltına almak yerine ifade için savcılığa davet edilmesini talebinde bulunduğuna öğrendik. TSK'nın talepleri şöyle:

TUTUKLU GENERALLERİ SALIVERİN

Askerler bu şekilde gözaltına alınmamalı.
İfade vermek üzere davet edilmeli.
Emekli generallerin gözaltına alınması sak değildir.
Suçu olan yargılansın ama suçsuzsalın.
Hürriyet Tolon ile Semer Ergonen'a yurtdışı yasası getirilsin, tutukuzsa yargılansın. • 117

Yargıtay'dan açıklama yok

Başbakan Yardımcısı Çiçek, Tükümetin yargıtay yitirdiğini "işkallarıyla yalanlarken ölmüş Başkanlar Kurulu'na toplanan Yargıtay'da Ergonen davasında taraf olmaması konusunda uyardı. Yargıtay toplantısı sonrası bir açıklama yapılmadı. • 117

Gölbaşı'nda derin kazı

Suurlukçu eski polis şefi Ibrahim Şahin'in Ankara'daki evinde ele geçirilen kırımlar polisi harekete geçirdi. Ekiple, Şahin'in evinin bahçesi ile Ankara - Gölbaşı arasındaki bir arazide aramalar başladı.
Şahin'in Sivas'ta bir çok silahla yakalanan 11 kişiyle bağlantısı saptandı. Grubun Ermen cemaati lakirne suçlusu bazırıldığında olduğu telefon dinlemesine takıldı. • 12

Ölümden döndü idmana çıktı
Dünyanın en pahalı futbolcusu Cristiano Ronaldo, Manchester Havalimanı'na inerken Ferrarriyle kaza yapıp ölümden döndü. • 287

Emlak baronu mortgage kurbanı

ABD'de bir döncem en güçlü milya laker Al Capone'nın evi, 135 odalı malikane gibi yaklaşıp 40 bin geyrimenkulün satışına geçtikten sonra Emlak kralı Steven Good, Ferrarri'nin yanında ölü bulundu.
Good'un kriz nedeniyle intihar ettiği düşünülüyor. Sheldon Good & Company Auctions International in başkanı olan Good şirketine bugüne kadar 9.5 milyar dolarlık satış yapmıştı. • 102

BUZLANDI
Çin'de sanatçılar, yüzlerce ton buz kullanarak adeta bir 'Buz şehri' yaptı. Dünyanın en büyük bir kopyası olan beş minik şehir şik gösterileri le görümleri büyüledi. • 112

SANAYİDE ŞOK DÜŞÜŞ
Aylık Sanayi Üretim Endeksi Kasım 2008'de yüzde 13.9 düşüş gösterdi. İmalat sanayii yüzde 15.5, elektrik, gaz ve su sektörleri yüzde 4.7 düşüş kaydetti. • 41

Baydemir'e inceleme
Diyarbakır Başsavcılığı, DTP'li Belediye Başkanı Baydemir'in Körfez TV yayımlarına ilişkin sarf ettiği 500 bin dolarlık inceleme başlattı. • 102

OTOMATİK KİRA ÖDEMESİ
Diyadin Ödenen Emlak vergisi, kiracılar için otomatik olarak hesaplanacak. Emlak vergisi otomatik olarak hesaplanacak. • 102

kâr payı **BANK ASYA**

06 Ocak 2009 Türkiye İstatistik Kurumu Dıştan Yatırımların Değişimi (Milyar Dolar)

	1000 TL	1000 TL	10000 USD	1000 USD	1000 USD
	Q1/08	Q1/09	Q1/08	Q1/09	Q1/09
Yıl Ortalama	15.56	18.94	4.98	5.97	4.54
1 Ay	14.15	17.21	4.46	5.42	4.13
3 Ay	43.19	17.51	13.50	5.47	12.45
6 Ay	88.01	16.01	26.72	5.42	25.00
1 Yıl	184.20	16.42	53.97	5.40	50.53

Not: Dıştan Ödenen Emlak vergisi, kiracılar için otomatik olarak hesaplanacak. Emlak vergisi otomatik olarak hesaplanacak. • 102

EK: 17

GÜNDEM	06	09	02
Arsa takası haberine adını karıştırılmasına sert çıktı	En düşük memur maaşı 1.167 TL oldu	Eczacları iyi haber: Avanslar yüzde 90 üzerinden ödenecek	
Anayasa Mahkemesi Başkanı Hayriye Kaya, karar medenî beldeyle ilgili arsa takası ile AK Parti hakkında dava açılacağına ilişkin sert çıktı. "Vicdanî kanaatime göre idariye kararları iptal etmeliyim" dedi.	Memur maaşları yılın ilk 4 aylık döneminde yüzde 4 oranında arttı. 1 Ocak'ta yarıyılıyla gelen zengin ücretli paraları olanların geçim indiriminde artışla birlikte en düşük memur maaşı 1.167 TL oldu.	Eczaclarının büyük ölçekli konuları olan farma bedellerinin ödenmesinde yeni bir uygulama geldi. SÖK ile eczaclarının eczanelerini teslim ettiği farma bedelleri 45 gün içinde yüzde 90 üzerinden ödenecek.	

GERÇEKLER ZAMANLA ANLIŞILIR

WWW.ZAMAN.COM.TR
6 OCAK 2009 PERŞEMBE 50 KR

Gazze'de ateşkes bilmeçesi

İsrail'in Gazze'de 12 günden uzun süren katliamlarına son vermek için yürütülen diplomatik çabalar, dün öğle 15.00'de bir anlaşma imzalandı. İsrail'in Gazze'de ateşkes ilan etmesi, Hamas'ın da ateşkes ilan etmesiyle gerçekleşti. İsrail'in Gazze'de ateşkes ilan etmesi, Hamas'ın da ateşkes ilan etmesiyle gerçekleşti. İsrail'in Gazze'de ateşkes ilan etmesi, Hamas'ın da ateşkes ilan etmesiyle gerçekleşti.

Türkiye ve Fransa ateşkesin detayları için temsilci atıyor 12'DE

Abdül Mükerrem Kürtüncü, Türkiye ve Arapların Vahit üyesi, Ankara'da İsmail Hakkı Köse'nin başkanlığında bir toplantı için Başbakan Erdoğan'a hediye etti.

Başbakan Erdoğan'dan Muharem İftarı'nda 'Alevî açılımı' mesajı

Mülârimin Albayraklı İbrahim Baita İstanbul AK Parti İstanbul Milletvekili Beha Camuroğlu'nun organize ettiği 'Muharem İftarı'nın düzenlendiği İstanbul'da gerçekleştirildi. Beha'nın Muharem İftarı'nda yaptığı konuşma, Alevî açılımı mesajı verdi. Hacı Bektaş-ı Valî, Aşk Veyal ve Pir Sultan Abdâl'den alıntılar yapan Erdoğan, konuşmanın İtalya'da düzenlenen Muharem İftarı'nın bir devamı olduğunu belirtti. Erdoğan, Alevî açılımı mesajı verdi. Hacı Bektaş-ı Valî, Aşk Veyal ve Pir Sultan Abdâl'den alıntılar yapan Erdoğan, konuşmanın İtalya'da düzenlenen Muharem İftarı'nın bir devamı olduğunu belirtti.

KEMAL GÜRÜZ Eski YÖK Başkanı. Reldörlemler Ankara'daki olaylarda 'Ordu görevi' mükafatları aldığı iddia edildi.

KEMAL YAVUZ Eski Genelkurmay Başkanı. 'Akraba' ve 'başbakan' ilişkileri tartışıldı.

TUNCER KILINÇ Eski İçişleri Bakanı. 'Akraba' ve 'başbakan' ilişkileri tartışıldı.

YALÇIN KÜÇÜK Yazar. PKK kompuzu eleştiren Öcalan'la görüşleri farklıydı.

İBRAHİM ŞAHİN Eski Genelkurmay Başkanı. 'Akraba' ve 'başbakan' ilişkileri tartışıldı.

SARHAN KAMAĞLU Eski Genelkurmay Başkanı. 'Akraba' ve 'başbakan' ilişkileri tartışıldı.

SEDAT DUMAN Eski Genelkurmay Başkanı. 'Akraba' ve 'başbakan' ilişkileri tartışıldı.

37 GÖZALTI, 24 EL BOMBASI, 1 SUİKAST SİLAHI

Ergenekon'da büyük operasyon

Ergenekon soruşturmasında dün, Tuncer Kılınc, Kemal Yavuz, Kemal Gürüz, Yalçın Küçük gibi isimlerin de aralarında bulunduğu 37 kişi gözaltına alındı. 12'sinin muvazzaf asker olduğu öğrenilirken, Yarıbay Mustafa D.'nin Sakarya'daki evinde 22 el bombası ortaya çıktı. Sivas'ta ise 2 bomba ve bir 'kalem silah' ele geçirildi.

Gözaltına alınan eski YÖK Başkanı Kemal Gürüz'ün evinde bir el bombası, MİT kayıtları ve belgeler.

Şahin: Tamamen yargısal bir faaliyet
Adalet Bakanı Mehmet Ali Şahin, Ergenekon soruşturmasında gözaltına alınan isimlerle ilgili soruları cevaplandırdı. "Hiçbir değerlendirilmede bulunmadığımız, tamamen yargısal bir faaliyet. Siyasi bir faaliyet değil. Ben de size bir gözünden bakıyorum"

Eski MİT Genel Sekreteri emekli Ergenekon'cu Tuncer Kılınc, evinde gözaltına alındı.

Bahçeli, yargıya saygı istedi
MHP lideri Devlet Bahçeli, Ergenekon soruşturmasında gözaltına alınan MİT'de görevlilerle ilgili yargıya müdahale edecek iddialardan uzak durulmasını tavsiyesinde bulundu. Bahçeli, davaların çıkacak sonuca herkeşin saygı duyulmasını istedi.

Baykal: Durum hukukî değil, siyasi
CHP lideri Deniz Baykal, dünki gözaltılara, düzenlediği basın toplantısında tepki gösterdi. "Karşı karşıya bulunulduğumuz durum hukukî değil siyasi. Bunu ilk günlerde ifade etmiş. Geldiğimiz noktada bu sorunun çok yarıya olduğu ortaya çıkmıyor"

Ergenekon terör örgütüyle ilgili soruşturmasında kapama operasyonlarında, Ankara'da Prof. Dr. Yalçın Küçük, eski YÖK Başkanı Kemal Gürüz, emekli generaler Tuncer Kılınc, Kemal Yavuz ve Erol Şenel gibi isimlerin de bulunduğu 37 kişi gözaltına alındı. Şüphelilerin 12'sinin muvazzaf asker olduğu öğrenilirken, Sivas'ta ise 2 bomba ve bir 'kalem silah' ele geçirildi. Sivas'ta ise 2 bomba ve bir 'kalem silah' ele geçirildi.

Sivas Valisi: Ses getirecek suikast planlıyorlardı, son anda önledim

Sivas Valisi Mehmet Ali Şahin, Ergenekon soruşturmasında kapama operasyonlarında, Ankara'da Prof. Dr. Yalçın Küçük, eski YÖK Başkanı Kemal Gürüz, emekli generaler Tuncer Kılınc, Kemal Yavuz ve Erol Şenel gibi isimlerin de bulunduğu 37 kişi gözaltına alındı. Şüphelilerin 12'sinin muvazzaf asker olduğu öğrenilirken, Sivas'ta ise 2 bomba ve bir 'kalem silah' ele geçirildi. Sivas'ta ise 2 bomba ve bir 'kalem silah' ele geçirildi.

Ankara'da gözaltına alınan Eski Genelkurmay Başkanı Deniz Baykal, Şahin ile görüşüyor.

Operasyon kararını mahkeme verdi
Ergenekon operasyonu İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı bünyesinde özel yetkili ağır ceza mahkemesinde görülen bir süreçten geçiyor. Tutuklanılanlar da özel yetkili ağır ceza mahkemesi hakiminin kararıyla. Soruşturmanın başlatılmasına karar veren İstanbul Cumhuriyet Başsavcısı Mehmet Ali Şahin, Ankara'da gözaltına alınan şüpheliler önce adli tip kurullarından geçirildi. Ankara'daki zanlıların 6'sı İstanbul'a getirildi. Haber 14

YÜRÜM MEHMET KAMİL Ey bu ülkenin adalet dağıtılmasını 14'TE **YÜRÜM ALI AKAR** Operasyonun kodları Ergenekon iddianamesinde 14'TE

ÖSS Çalışma Kitapçığı Zaman'la birlikte 1,25 TL

EK: 18

NENE HATUN HASTANESİ
PENDİK / KAYNARCA
TEL:0 216 397 59 00 pbx

HÜRRİYET - TÜRKİYE'NİN AÇILIŞ SAYFASI
<http://www.hurriyet.com.tr/anasayfa/>
İnternetin İlk Türk Gazetesi

İnsan Kaynakları | Künye | Abonelik | Okur Hattı | Arşiv | English

NENE HATUN HASTANESİ
PENDİK / KAYNARCA
TEL:0 216 397 59 00 pbx

06.02.2009, Cum Tarihe git Arşivde ara Bugünkü gazetenizi

[Anasayfa](#) [Zaman'ım](#) [Multimedya](#) [E-Zaman](#) [Seri İlanlar](#)

Gündem

Ekonomi

Politika

Spor

Dış Haberler

Kültür Sanat

Televizyon

Röportaj

Yazarlar

Yorumlar

Dizi - İnceleme

Çizgi Yorum

Kürsü

Eğitim

Aile Sağlık

Bilişim

Otomobil

Şehir Haberleri

KÜNYE

Feza Gazetecilik A.Ş Adına İmtiyaz Sahibi: Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü: Ekrem Dumanlı

Danışman
Hamdullah Öztürk (h.ozturk@zaman.com.tr)

Ticari İşletmeler Genel Müdür Yrd.
Faruk Kardeş (f.kardic@zaman.com.tr)

Sorumlu Md. ve Yayın Sahibinin Temsilcisi
Ali Odabaşı (a.odabasi@zaman.com.tr)

Reklam Grup Başkanı
Hakan Dikmen (h.dikmen@zaman.com.tr)

Reklam Grup Başkan Yardımcıları
Yalçın Çınar (y.cinar@zaman.com.tr)
İskender Yılmaz (i.yilmaz@zaman.com.tr)

Marka Pazarlama
Bülent Keleş (b.keles@zaman.com.tr)

Okur Editörü
Hasan Sütay (okureditoru@zaman.com.tr)

Genel Yayın Yönetmen Yardımcısı
Mehmet Kamaş (m.kamis@zaman.com.tr)

Genel Yayın Editörleri
Ali Akkuş (a.akkus@zaman.com.tr)
Mehmet Yılmaz (m.yilmaz@zaman.com.tr)

Görsel Yönetmen
Fevzi Yazıcı (f.yazici@zaman.com.tr)

Haber Müdürü
Selahattin Karakiş (s.karakis@zaman.com.tr)

Ankara Yayın Temsilcisi
Mustafa Ünal (m.unal@zaman.com.tr)

İNTERNET SERVİSİ

İçerik Yöneticisi
 Kerim Gün (k.gun@zaman.com.tr)

HAVA DURUMU İL SEÇ

İstanbul

Bugün Cumaratesi Pazar

15 9/16 10/15

EKLER

CUMAERTESİ

PAZAR

GENCLİK

HAFTA ZAMANI

Sektörel

ÖSS SBS

EK: 19

ZAMAN ONLINE

İnternetin İlk Türk Gazetesi

İnsan Kaynakları | Künye | Abonelik | Okur Hattı | Arşiv | English

09.02.2009, Pzt Anasayfa Zaman'ım Multimedia E-Zaman Seri İlanlar Tarihçe git Arşivde ara Bugünkü gazeteyi ZAMAN

Gündem
Ekonomi
Politika
Spor
Dış Haberler
Kültür Sanat
Televizyon
Röportaj
Yazarlar
Yorumlar
Dizi - İnceleme
Çizgi Yorum
Kürsü
Eğitim
Aile Sağlık
Bilişim
Otomobil
Şehir Haberleri

EKLER
CUMAERTESİ
PAZAR
GENÇLİK
ZAMAN
Sektörel

ÖSS SBS

Tüm sanık orgeneller tahliye edildi

nobetçi-mahkeme-ek-iddianameyi-gormeden-tolonu-serbest-birakti seçimlerinin ilk mitingini Kocaeli'nde yaptı. Başbakan Tayyip »»

NÖBETÇİ HAKİM, İDDIANAMEYİ GÖRMEDEN TOLON'U SERBEST BIRAKTI

1 2 3 4 5 6 7 8 Tüm Manşetler

'İsrail, Şalit'e karşılık bin Filistinliyi serbest bırakacak'

İsrail'de, 10 Şubat'ta yapılacak genel seçimlerden önce, Hamas'ın 2,5 yıl önce kaçırdığı İsrail askeri»»

Türk ilacı Ankaferd'e bütün dünyadan teklif geliyor

Hüseyin Cahit Fırat'ın mucidi olduğu kan durdurucu ilaç Ankaferd, dünya üzerinde 195 ülkede patent alan ilk Türk»»

AK Parti'ye dava açanlar herhalde CHP'nin açılımlarını da izliyordur

AK Parti, 29 Mart

Tunceli Valisi: 'Oy istedi' diyen ispat ederse, istifa ederim

Beyaz eşya yardımıyla dikkat çeken Tunceli Valisi Yaman, bir parti için kimseden oy istemediğini söyledi: »»

SON DAKİKA

Tümü için»

- 08:27 Tunceli Valisi: 'Oy istedi' diyen ispat ederse, istifa ederim
- 08:18 İsrail uçakları Gazze'ye saldırdı
- 08:06 Köln'de İslam'ın Almanya'daki geleceği tartışıldı
- 07:51 3 gün aralıksız televizyon izledi
- 07:40 Orman yangını sürüyor: 128 ölü
- 02:00 Kar maskeli 2 kişi market sahibini bıcakladı

HAVA DURUMU

İstanbul

Bugün	Salı	Çarşamba
12	6/9	4/11

İmsak 06:32 İkinci 16:11
Güneş 07:00 Akşam 17:39
Öğle 12:25 Yatsı 19:00

Dünya Namaz Vakitleri

MARİFETNAME

Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri

3 CİLT

www.hikmetkitap.com

İÇ PİYASALAR

İMKB	26.735,21	% 3,73	▲
USD	1,6200	1,6220	▼
EURO	2,0860	2,0880	▶
ALTIN	47,90	48,25	▲

Kardiyoloji

(koroner anjiyografi)

Kalp ve Damar Cerrahisi

www.somahastanesi.com.tr

Yazarlar

Demek lidinacı olmak' bu

VIDEO FOTOĞRAF ÇİZGİ YORUM 1 ÇİZGİ YORUM 2

Kariyer
-inize

vitamini!

Satın almak dururken, filo kiralamak size ters mi geliyor?

EK: 20

ZAMAN ONLINE

internetin İlk Türk Gazetesi

Zaman Gazetesi Abonelik Formu:

TC Kimlik No

Ad

Soyad

İl

İlçe

Adres

Konut/İşyeri Konut İşyeri

Ev Telefonu

İş Telefonu

Cep Telefonu

Email

Abonelik Süresi 1 Yıl 6 Ay 3 Ay

Aksiyon Aboneliği? Evet Hayır

Abonelik Süresi 52 Hafta 26 Hafta 13 Hafta

Resimdeki kodu giriniz

Resmi Yenile

Gönder

Vazgeç

EK: 21

05 - 11 OCAK 2009 TARİHLERİ ARASINDA ORTALAMA GAZETE SATIŞLARI						
	GAZETE	ABONE	BAYİ	N. SATIŞ	ÖNCEKİ	FARK
1	ZAMAN	792.970	21.976	814.946	825.537	-10.591
2	POSTA			622.150	673.541	-51.391
3	HÜRRİYET			492.050	523.966	-31.916
4	SABAH			379.625	453.419	-73.794
5	VATAN			239.347	251.687	-12.340
6	MİLLİYET			222.728	237.342	-14.614
7	P.FOTOMAÇ			209.846	210.639	-793
8	TAKVİM			185.920	212.284	-26.364
9	FANATİK			184.265	185.506	-1.241
10	AKŞAM			174.896	185.482	-10.586
11	TÜRKİYE	132.937	9.967	142.905	144.344	-1.439
12	GÜNEŞ			140.455	146.341	-5.886
13	SÖZCÜ			135.671	142.975	-7.304
14	STAR			122.462	147.684	-25.222
15	YENİ ŞAFAK			104.359	105.406	-1.047
16	CUMHURİYET			66.415	65.356	1.059
17	A.VAKİT			58.399	56.784	1.615
18	YENİ ÇAĞ			56.609	56.182	427
19	A.ŞOK			53.684	55.189	-1.505
20	MİLLİ GAZETE			52.351	52.168	183
21	BUGÜN			50.206	47.528	2.678
22	YENİ ASIR			49.681	51.186	-1.505
23	TARAF			48.232	86.966	-38.734
24	RADİKAL			48.015	49.534	-1.519
25	E. FOTOSPOR			42.726	44.724	-1.998
26	FOTOGOL			40.098	42.383	-2.285
27	HO.TERCÜMAN			22.731	20.372	2.359
28	REFERANS	9.092	3.414	12.506	12.502	4
29	ORTADOĞU	3.672	4.549	8.221	8.226	-5
30	YENİ ASYA	734	6.469	7.202	7.310	-108
31	G.EVRENSEL			6.491	5.673	818
32	BİRGÜN			6.340	6.155	185
33	ÖNCE VATAN	5.038	396	5.641	5.656	-15
34	YENİ MESAJ			5.434	5.371	63
35	DÜNYA	3.475	1.883	5.357	5.075	282
36	TODAYS ZAMAN	4.056	947	5.003	4.769	234
37	T.DAILY NEWS			2.509	2.769	-260
38	HÜRSES	2.000	184	2.184	2.192	-8
	TOPLAM	957.932	406.162	4.827.660	5.140.223	-312.563

EK: 22

Yılmaz ÖZDİL | yozdil@hurriyet.com.tr

De bakem ne diyocen?
"Neden iki kulağımıza karşı, bir dilimiz var biliyor musunuz? Çok dinleyelim de, az konuşalım diye..."

Yalçın BAYER | ybayer@hurriyet.com.tr

'Çarşaf' 'adaydan Sevilgen'e ağır itham
CHP Genel Sekreter Yardımcısı Mehmet Sevilgen'le ilgili 'bomba' dün CHP örgütlerini kanştrdı.

Ferai TINÇ | ftnc@hurriyet.com.tr

Kontrol dışı Hamasçılık
"HE yazık ki, sokakların kralı olalım derken, Ortadoğu'da Türkiye'nin ne dediği belirsiz bir hale geldi."

Gila BENMAYOR | gbenmayor@hurriyet.com.tr

Çevre kirliliğiyle Erin Brockovich'ler bile başa çıkamaz
HOLLYWOOD starlarından Julia Roberts'in başrolde olduğu "Erin Brockovich" filmi habirlersiniz.

Latif DEMİRÇİ | ldemirci@hurriyet.com.tr

Latif Demirçi

Hürriyet

06 Şubat 2009
Cuma 18:42
İstanbul 19°C

Her gün gullerın Hepabırada'nı g

Öye girip

Öye Ol Hürriyet

Dünyaya Ne Katı

İÇİMSİZ İKİDİRİCİ

Yazarlar

Her Durumu

English

AKER

Gündem

Ekonomi

İlgaçın

Spor

Dünya

Piyasaset

Strateji

Euractiv

Şehir Rehberi

ASAN

Sağlık

Teknoloji

Trendy Gençlik

Kültür - Sanat

Astroloji

Sinema / Fragman

Tv Rehberi

Anneyiz.biz

En İyi On

ULTİMEDYA

Foto

Video

Foto Analiz

İTERAKTİF

Sen de Yola

Yazarlar

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Okuyucu

Mehmet Y. YILMAZ | mehmetyilmaz@hurriyet.com.tr

CHP'ye yeni bir 'açılım' önerisi!
CHP'nin çarşaf açılımı, çarşafa dolaşmış!

Yalçın DOĞAN

Sezar'ın martı, AKP'nin martı
FALCILAR Sezar'ı uyuyor, "15 Mart'ta dikkatli ol".

Özdemir İNCE

Ne demek istedim ya da hakeme gözlük
BİR eski dost hal ve gidişimden pek hoşnut olmadığını söyledi.

Ahmet HAKAN | ahmethakan@hurriyet.com.tr

Ne yaptın Egemen
BİR çuval incir ancak bu kadar berbat edilebilirdi...

Vahap MUNYAR | vmunyar@hurriyet.com.tr

210 milyon dolara 300 zırlık araç modernize ediyor, 330 milyon dolarlık proje geliyor
CUMHURBAŞKANI Abdullah Gül'ün Kral Abdullah bin Abdülaziz'in davetlisi olarak bulunduğu Suudi Arabistan'da (Riyad) ikinci gün öğlenden sonra saat 15.00.

Ayşe ARMAN | aarman@hurriyet.com.tr

Taciz vakalarının yüzde doksanı doğru söyleniyor
Yoğun Bakımda Taciz diye bir rapor yapılmıyor.

Mehmet Ali BİRAND POSTA'dan | mabrand@e-kolay.net

Rauf TAMER POSTA'dan | rauftamer@posta.com.tr

Cengiz ÇANDAR REFERANS'tan | cengizcandar@referansgazetesi.com

Yonca TOKBAŞ | yonca@referansgazetesi.com

Eyüp CAN REFERANS'tan | eyupcan@referansgazetesi.com

Ertuğrul ÖZKÖK | ertugrul@referansgazetesi.com

Yonca TOKBAŞ | yonca@referansgazetesi.com

Eyüp CAN REFERANS'tan | eyupcan@referansgazetesi.com

Ertuğrul ÖZKÖK | ertugrul@referansgazetesi.com

Yonca TOKBAŞ | yonca@referansgazetesi.com

Eyüp CAN REFERANS'tan | eyupcan@referansgazetesi.com

Ertuğrul ÖZKÖK | ertugrul@referansgazetesi.com

Yonca TOKBAŞ | yonca@referansgazetesi.com

Eyüp CAN REFERANS'tan | eyupcan@referansgazetesi.com

EK: 23

memurlar.net yayımlanan düzenleme ile değiştirilmiştir. Yapılan değişiklik ile 1- Bakanlık dışında görevlendirilen MEB personelinin ek ders ücretinden faydalanacak, 2- Ek ödemedi faydalanamayan personelin izinli ve raporlu oldukları günlere denk gelen ek ders ücretleri ödenecek ve 3- İl milli eğitim müdür yardımcısı, ilçe milli eğitim müdürü, şube müdürü ve ilköğretim müfettişlerinin ek ders saati sayısının arttırılacaktır. Sitemiz öğretmenler bölüm sorumlusu Ahmet Kandemir tarafından değişikliklere ilişkin olarak hazırlanan özel dosya için başlığa tıklayınız.

Geçici görevlendirmelerin ve formatörlerin ek ödeme sorunu çözüldü
MEB'den, ek ders değişikliğine ilişkin açıklama

23 Ocak 12:27

Danıştay, askerde olanların başvurularının alınmamasını hukuka uygun bulmadı

Danıştay Onikinci Dairesi, Eğitim Sen tarafından, 2008-2 öğretmenlik atama kılavuzunun iki maddesinin yürürlüğünün durdurulması istemiyle açtığı davada önemli bir karar verdi. MEB, bilindiği üzere online başvurularda adayların askerde olup olmadığını görebiliyor ve askerde olanların başvurularını kabul etmiyordu. Danıştay bu işlemin yürürlüğünü durdurmuştur. Diğer taraftan Danıştay sözleşmeli öğretmenlerin 1 yıl boyunca kadrolu öğretmenliğe başvuramaması uygulaması getiren kılavuz hükmünü ise iptal etmemiştir.

2008-2 Öğretmenlik İçin Başvuru ve Atama Kılavuzu
MEB uygulamayı değiştirdi, adayları mağdur etti

23 Ocak 08:59

MURAT **Kaymakamlık Sayıştay SMMM ALES DGS**
İçişleri Bakanlığı
008/4 KPSS Tercih İşlemlerinin Analizi **ADANA 322 - 363 65 55**

Önceki manşet haberleri

- Neden, '70 bin memur alınacak' haberini yayımlamadık? **22 Ocak 00:15**
- 2008/4 KPSS Tercih İşlemlerinin Analizi **21 Ocak 11:19**
- 21 bin personel alınmayacak (2) **21 Ocak 10:26**

Kızılay'ından Gazze için yardım çağrısı

Diğerleri

haber10.com

'Zigana'da yaşananlar şanssızlık'

13:12 - Kayseri-Sivas maçının bilet fiyatları

13:08 - CHP de KKTC'yi unutmuş(!)

13:00 - Erdoğan'dan IMF açıklaması

12:53 - JİTEM'ci Aygan'dan Yaylın Ateşi

Önemli haberler

- Sağlık Bakanlığında 'mazeret durumu' paniği
- Cezaevlerindeki 15 bin jandarmanın görevini, sivil memurlar alacak
- Sağlık Bakanı: 12 bin personel alınacak
- Tarım Bakanlığı, 350 mühendis ve 150 veteriner hekim alacak

EK: 24

IV. KUVVET

Özgür Gazeteciler Platformu

M E D Y A

Verilen hesap numaraları Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlığı Acil Durum Yönetimi Genel Müdürlüğü'nün kontrolindedir.

5001 TL - 51680324 - 5002 USD

5003 Euro

29 Ocak 2009 - GİRİŞ SAYFASI YAPIN - SIK KULLANILANLARA EKLEYİN

DKM'de Ara

Hızlı Erişim

ANASAYFA
HABER GÖNDER
MEDYA REHBERİ
BİRİNCİ SAYFALAR
CANLI TV
OKUR-YORUM
TEKZİP
KÜNYE & İLETİŞİM

AKADEMEDYA
ARAŞTIRMALAR
MEDYA KİTAPLIĞI
MEDIA STUDIES
MEDIA NETLINK
MESLEK İLKELERİ
KARİKATÜR
TİRAJLAR

AKTÜEL
MEDYAJANS
MEDYASCOP
YAZARLAR
KONUK YAZARLAR
KÖŞELERDE MEDYA
RÖPORTAJ
MEDYARAZZİ

ALTAN: CİNAYETLERİ ÖRTMEK İÇİN GAZETE ÇIKARIYORLAR

Bunlar, "derin devletin" cinayetlerini aydınlatmak için değil, "örtmek" için gazete çıkarıyorlar. Eğer bu ülkenin insanları "kurbanları" suçlu, katilleri "kahraman" yapan bu medyanın gerçek yüzünü kavramazsa, bu medya gerçekleri saklamaya devam eder.

Tamamı için tıklayın. >>>

İNCE DÜŞÜNCELİ BİRAND!

PATRONUNUN KIRAVATINI İŞTE BÖYLE DÜZELTİ

ANKET

TRT'nin Tuncay Güney'i canlı yayına çıkarması doğru mu?

Evet
 Hayır

Oy Ver

[Sonuçlar]

357 TARTIŞMALARIYLA İLGİLİ ÖNEMLİ BİR SES KAYDI İNTERNETE DÜŞTÜ

367 tartışmasını aydınlatacak önemli bir kayıt ortaya çıktı. 2007'deki Cumhurbaşkanlığı seçiminde Erkan Mumcu'nun Meclis'e girmemesi çok tartışılmış, Mumcu ise bu baskı iddialarını reddetmişti. Bu tartışmaları yeni bir boyuta taşıyacak ses kaydı internete düştü...

29.01.2009 Medyajans | [Devamı...](#) >>

BU DA YENİ ŞAFAK ÇALIŞANLARININ ERGENEKON ANKETİ

Ergenekon Terör Örgütü'nün...

Bütün medya elinizin altında

İNTERNET ARAMA

Pusulayı kim icat etti?

KISA DEVRE

"Çalışan Gazeteciler Günü"nü "İşsiz Gazeteciler Günü" olarak kutlayacağımız günler yaklaşıyor abiler!
Erdiç Utku

EK: 25

HABER 10.COM
denizlemesine haber

ÖNCE

SONRA

Anasayfa

Sondakika

Haber Bandı Ekle

Anasayfam Yap

Arşiv

Künye

03 Şubat 2009 Salı

'TÜRKİYE'NİN İTİBARINI LEKELEDİ'

11:02 Wall Street Journal, Davos olayına ilişkin olarak Başbakan Erdoğan'a ağır eleştiriler yönelten bir yorum

- » Gül, Suudi Arabistan'a gidiyor
- » 'Türk'ün Yahudiyle sorunu olmadı'
- » Gazze, İsrail'de seçim malzemesi oldu
- » Rusya gaza geldi
- » Baykal'dan Davos eleştirileri başladı!
- » Davos kayıtlarındaki sürpriz
- » Ayakkabı Çin'e isabet etmedi
- » Pentagon'un Afganistan raporu
- » 'Erdoğan Türkiye'nin itibarını lekeledi'
- » ABD'nin kilit noktasında bir siyah

SON HABERLER

- » 11:30 - Baykal'dan Davos eleştirileri başladı!
- » 11:29 - Davos kayıtlarındaki sürpriz
- » 11:58 - 'Türk'ün Yahudiyle sorunu olmadı'
- » 11:56 - İşte en iyi takımlar sıralaması!
- » 11:54 - Gazze, İsrail'de seçim malzemesi oldu
- » 11:40 - 3 Türk caribaeat hareketli

ABD Dola

[%100 Futbol Keyfi](#)
Video-Resim paylaş, taraftarlarla tanış, takımını destekle.
[zefandub.com](#)

[Bedava Video](#)
Fortis Türkiye Kupası Milyonlarca Video'yu İzleyin ve Paylaşın!
[4ah.com/video](#)

Google Reklamları

ARABA.COM
www.araba.com

Ayda 10 Milyon Ziyaretçi
Aracınızı Satmanızı Bekliyor.
Şimdi İlan Verin !

Güncel

Ekonomi

Kültür - Medya

Siyaset

Dünya

Spor

Bilim

Eğitim

Düşünce - Analiz

Sağlık

Söyleşi

Yazarlar

Video

Google Reklamları

[İstanbul Hotels](#)

[Futbol Oyunları](#)

[Akp Türkiye](#)

[Futbol Maçı](#)

[Futbol Resimleri](#)

Haber10 Arama

Ara

Cok Okunanlar

OZON CENTER
OZON TEDAVİ MERKEZİ

KRONİK YORGUNLUK
SENDROMUNUN TEDAVİSİNDE

Günün gazete manşetleri

Seğiniz

İşte en iyi takımlar sıralaması!

Dünyanın en iyi futbol takımları sıralaması açıklandı! Fenerbahçe'nin Türk takımları arasında zir...

20 dolara laptop 2 bin dolara oto

Yeni Delhi hükümetinin desteklediği projeye kapsamında öğrencilerin eğitim yükseltmek ...

Kredi kartı kullananlara uyarı

Türkiye Bankalar Birliği, kredi kartı kullananlara yönelik bir dizi uyarı yaptı

Organik tarım toprağa da yararlı

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bahçe Bitkileri Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. ...

SON DAKİKA

TÜM SICAK SİYASİ GELİŞMELERE ULAŞMAK ARTIK ÇOK KOLAY...

SON DAKİKA

EK: 26

Türkiye'nin En Büyük İnternet Gazetesi

Canlı Yayın Video Blog Habertürk Frekanslar Üyelik 5.02.2009 09:40

HABER TURK Haberturk.com Video Blog

Ankara Parçalı bulutlu 12 °C Tüm İller

EKONOMİ SPOR GÜNDEM DÜNYA MEDYA POLEMİK MAGAZİN KÜLTÜR-SANAT YAŞAM SAĞLIK TEKNOLOJİ TV H2

Skype 4 tam sürümü piyasada

skype™

Skype 4 final sürümü yayınlandı. Yeni özellikler ve indirme linki burada

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Tüm Manşetler

FATİH ALTAYLI
Alışmadık mabatta don durmadı

En büyük yılan fosili bulundu
13 metre uzunluğunda, bir tonu aşkın ağırlıkta..

- Lüks tüketim kriz dinlemiyor
- Otomotivde ithalat ihracatı geçti
- Karaciğerini babasına vermek için intihar etti!
- Sağlıklı bir çocuk yetiştirmenin kuralları

SON DAKİKA Yaşam : 08:52 Eyüp'te korkunç cinayet

PARAPİYASA

▲ IMKB 26.141 1,88% ▼ USD 1,6379 -0,13% ▼ EURO 2,1083 -0,21%

DAVOS ZİRVESİ'NDE KRİZ
Erdoğan Peres'e 'Siz adam öldürmeyi iyi bilirsiniz' dedi ve toplantıyı terk etti

HABERTÜRK TV
OCAK AYINDA DA
TÜRKİYE'NİN
EN ÇOK İZLENEN
HABER KANALI OLDU

PEUGEOT

EK: 27

Tıkla! **süper hızlı gönderi** **HP PRESARIO CQ60-125** **indirimli**
 AMD 64 X2 DUAL CORE ZM-80
 2.1GHz 3072MB 160GB NOTEBOOK

www.hepsiburada.com Gerri bildirim - Google Reklamlan

MEMURLAR.NET
www.memurlar.net

Memurlar.Net [İlan](#) | [Forum](#) | [Kurs](#) | [Becayış](#) | [Soru/Cevap](#) | [Karar](#) | [Anket](#) | [Üye](#) | [Mobil](#) | **KPSS 2009/1**

[Açıköğretim](#) | [Kamu Personeli](#) | [KPSS](#) | [Medya'dan Haberler](#) | [Mevzuat](#) | [Öğretmen](#) | [Özel Konular](#) | [Sınavlar ve Sorular](#)

Üyelik

- [Oturum aç](#)
- [Üye ol](#)
- [Parolamı unuttum](#)
- [Haber Gönder](#)

KURS & YAYINLARI
tasari.com.tr

TASARI
EĞİTİM KURUMLARI

- [Tüm Dosyalar](#)
- [Mahkeme Kararları](#)
- [Key Hesapları](#)
- [KPSS Sıralamaları](#)
- [Eşit işe eşit ücret](#)
- [Banka Promosyonu](#)
- [2008/4 KPSS](#)

Pozitif İnsan Akademisi

30 YILLIK BİRİKİMİYLE...

ÖZEL DOSYA **Hangi statüde çalışanlar öğretmenliğe KPSS puanıyla başvurabilecek?**

Milli Eğitim Bakanlığı, 2009/1 öğretmen atama kılavuzunu yayımladı. Bu kılavuzdaki hükümlere, kamu kurumlarında çalışanların veya memur iken istifa edenlerin, öğretmenlik atamalarına KPSS puanıyla başvuru yapıp yapamayacağını açıklamak gerekmektedir. Bu dosya, 4/B'li, işçi, akademik personel, 399'a tabi sözleşmeli veya memur olarak çalışmaya başladıktan sonra öğretmenliğe geçmeyi düşünenler açısından oldukça önemlidir. Detaylar için başlığa tıklayınız.

8 Şubat 16:40

ÖZEL HABER **Memur, özele dış tedavisi sonrasında, kendi karşıladığı kısmı alabilecek**

5234 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeye göre dış tedavilerine ilişkin ücretler ile sağlık kurumlarınca verilen raporlar üzerine kullanılması gerekli görülen ortez, protez ve diğer iyileştirme araç bedellerinin kurumlarınca ödenecek kısmı ve buna ilişkin esas ve usuller Sağlık Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca tespit edilmektedir. Ancak söz konusu bu hüküm Anayasa mahkemesince iptal edilmiştir. Devamı için başlığa tıklayınız.

8 Şubat 10:18

KPSS **2009/1 sözleşmeli sağlık personeli için sorular ve cevaplar**

Sözleşmeli sağlık personeli alımına başvurular 9 Şubat tarihinde başlayıp, 12 Şubat tarihinde sona erecektir. Memurlar.net tarafından hazırlanan tercih robotu ile adayların kendi mezuniyetlerine uygun kadroları tek görebilmeleri mümkün bulunmaktadır. Bugün, ayrıca üyelerimizden gelen

SAMSUNG i780
ROUTE 66 NAVİGASYON YAZILIMI HEDİYE...
Süper Fiyat!

Stokta
SüperHızlı Gönderi

1GB HAFIZA

Nokia 2630 Siyah

Süper Fiyat

EK: 28

MEMURLAR.NET
forum.memurlar.net

KADIKÖY: 0216 418 85 85 * BAKIRKÖY: 0212 660 99 21

Istanbul
Kariyer

Memurlar.Net | İlan | Forum | Memurlar.Net - Forum | Ayis | Soru/Cevap | Karar | Anket | Üye

Ana sayfa | Editörler | Forum kuralları | Forum alanları hakkında

Üyelik

- Oturum Aç
- Üye ol
- Parolamı unuttum

Arama

Gelişmiş arama

Reklam

2. DÖNEM
KAMPANYALI
KAYIT

Anket

ÖSYM'de tekrar iki aşamalı sınav sisteme geçilmesini nasıl buluyorsunuz?

Evet, doğru bir karar

Fikrim yok

Hayır, yanlış bir karar

Oy ver | Sonuçlar

Reklam

TASARI ALES

Gündem

- Hayata Dair**
Siyasi ve dini konular dışında yer alan hayata dair görüşlerin paylaşıldığı platformdur.
- Sohbet ve Tanışma**
Memurlar.Net üyelerinin bulunduğu platformdur.
- Siyasi konular**
Siyasi konulara ilişkin görüş alışverişinde bulunulan platformdur.
- Dini Konular**
Dini konulara ilişkin görüş alışverişinde bulunulan platformdur.
- Tarihi Konular**
Türkiye ve Dünya tarihine ilişkin görüşlerin paylaşıldığı platformdur.
- Kültür, Sanat ve Edebiyat**
Şiirlerin, öykülerin, sinema ve etkinlik ve önerilerinin ve kitap eleştirilerinin bulunduğu bir platformdur.
- Spor**
Futbol, basketbol, güreş ve diğer spor alanlarına ilişkin bilgilerin paylaşıldığı platformdur.
- Mobil Cihazlar**
Cep telefonları, aksesuarlar, mp3 player, dizüstü bilgisayar, avuçlu bilgisayarlar vb. mobil cihazlar hakkında bilgi paylaşımında bulunulan platformdur.
- Motorlu Taşıtlar**
Otomobil dünyası, markalar, modeller, sigorta işlemleri, teknik bakım gibi konularda bilgi paylaşımında bulunulan platformdur.

Reklam

Quantum Z401B-02AA-0 60.62

20 Değerli Hed Pua

Kısa Süre Uygul Bu Fi

SAMSUNG i78

ROUTE 66 NER YAZILIMI H

Süper

ÖZET

Kitap, dergi, gazete gibi basım teknolojisine veya radyo ve televizyon gibi elektro-manyetik teknoloji üzerine kurulu araçlara dayalı kitle iletişimi, geçtiğimiz yüzyılın sonlarında İnternet'in keşfi ile yeni ve farklı bir boyut kazanarak modern şeklini almıştır. Nerdeyse bütün sektörlerde kullanılır hale gelen internet teknolojisi 20. yüzyılın sonunda medya sektörünün de ilgisini çekmiştir. Medya yöneticileri daha ucuz ve daha fazla kitleye haber sunma olanağı sağlayan interneti etkin bir şekilde kullanarak gazetelerini internet üzerine taşımışlardır. Bu durum yeni bir kitle iletişim aracı olan internet gazeteciliğini ortaya çıkarmıştır.

Bu çalışmada, geleneksel gazeteler ile internet gazeteleri karşılaştırılarak, internetin gazetecilik için sağladığı avantajlar ve dezavantajlar tespit edilmiştir. Bu bağlamda, Türkiye'nin en çok okunan; *Cumhuriyet*, *Hürriyet*, *Milliyet*, *Sabah*, *Yeni Şafak* ve *Zaman*'ın geleneksel gazeteleri ve internet gazeteleri, 10 gün süreyle karşılaştırılarak incelenmiştir. İncelemede özellikle geleneksel ve internet gazetelerinin, gündem, siyaset, politika, ekonomi, kültür- sanat ve köşe yazarı sayfalarına girilen haber ve fotoğraf sayıları tespit edilerek karşılaştırmalar yapılmıştır. Ayrıca, internetin gelişimi ile birlikte ortaya çıkan haber portalları ve televizyonların internet sayfaları da incelenerek gazetecilik açısından değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular değerlendirildiğinde, Türkiye'de internet gazeteciliğinin gelişim aşamasında olduğu, sağladığı olanaklar ile birçok anlamda geleneksel gazeteciliği etkilediği tespit edilmiştir. Ayrıca internetin doğuşuyla birlikte ortaya çıkan haber portalları yeni bir gazetecilik anlayışını ortaya çıkararak, okuyucuya farklı olanaklar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: internet, geleneksel gazete, internet gazetesi, haber portalı, iletişim teknolojisi

ABSTRACT

Mass communication in which books, magazines, newspapers are based on printing technology or radio television based on electro-magnetic technology has taken a different dimension and took its modern way with the discovery of the Internet at the end of the past century. Internet technology which is used by almost all sectors, has drawn the attention of the media sector also at the end of the 20th century. Media managers by effectively using the means of Internet -which enables to provide news to a larger amount of society in a more cheaper way- has moved their newspapers over Internet. This situation has revealed a new tool of mass communication that is called internet journalism.

In this study, the advantages and disadvantages of Internet for journalism has been determined by comparing traditional newspapers with the Internet newspapers. In this context, Turkey's most read, *Cumhuriyet*, *Hürriyet*, *Milliyet*, *Sabah*, *Yeni Safak*, and *Zaman*'s traditional newspapers and Internet newspapers are examined by comparing them for a 10 day period. Traditional and online newspapers review especially made by counting and comparing the news and the photographs on the agenda, politics, politics, economics, arts and culture pages and on columnist pages. Also, news portals and web sites of television which emerged with the development of internet has also evaluated in terms of journalism. When all the findings are evaluated, it is seen that Internet Journalism has in the stage of development in Turkey and affects traditional journalism through the opportunities that it provides. Also the internet news portals which emerged with the birth of internet, has revealed a new approach to journalism and provides different possibilities to readers.

Keywords: internet, traditional newspapers, the internet newspaper, news portal, communication technology